

Juozas Prunskis

**METAI
SU
DIEVU**

JUOZAS PRUNSKIS

METAI SU DIEVU

IMMACULATA PRESS, PUTNAM, CONNECTICUT

JUOZAS PRUNSKIS

METAI SU DIEVU

IMMACULATA PRESS, PUTNAM, CONNECTICUT

NIHIL OBSTAT

Stasys Yla
Censor Deputatus

IMPRIMATUR

† Bernardus J. Flanagan
Episcopus Norvicensis
die 25 Septembris, 1958

ĮŽANGOS ŽODIS

Vienas didžiausių pasaulio pamokslininkų — Lacordaire — yra pasakęs: "Viskas bus su žmogumi gerai, jeigu jisai savo pragyvenimą sems iš darbo, o savo asmenybę ugdyt damasis religija".

Kasdieniai reikalai iš mūsų išplėšia būtinąją darbo duoklę, tačiau asmenybės ugdymas ir jos grindimas religija — dažnai nukenčia. Šventasis Raštas žmogui įtaigoja bent septintąją savaitės dieną skirti poilsiui ir dvasiniam susitelkimui. Viena pagrindinių tos dienos pareigų bus lankymas bažnyčios, tačiau to dar negana. Tobulybės jieškąs žmogus atliks ne tik tą būtiną reikalavimą, bet ir nuo savęs dar ras laiko dvasiniam susitelkimui.

Šis leidinys ir skirtas tam padėti. Išeinant iš sekmadienio ir šventadienio Evangelijų, čia duodama dvasinio gyvenimo minčių ir su jomis susietų pavyzdžių, kurie padeda geriau dalykus atsiminti ir praktiškai savo gyvenime tas mintis pritaikyti.

Didysis Berlyno apaštalas kun. C. Sonneschein primindavo: "Būdingiausias kataliko ženklas yra, kad jisai apie religiją ne tik kalba, bet ją gyvena". Šventadienių susikaupimo dienos mums padės visą savaitę religine dvasia gyventi. Šis leidinys taipgi galės patarnauti ligoniams ir kitiems, kurie būtų sutrukdyti išgirsti sekmadienio pamokslą. Net ir kunigas čia galės rasti vieną kitą mintį ir pavyzdį savo sekmadieniniam Dievo žodžiui. Toli nuo lietuviškos bažnyčios gyvenančios šeimos čia ras lietuvišką šventadienio mintį.

Šios knygos išleidimą savo didesne auka parėmė didelė lietuviškos spaudos mylėtoja Agnietė Gilienė. Ji jau Vilniaus Žinias nešiodavo kaimynams, žiemą brisdama per sniegą. Jų namuose sustodavo knygnešiai ir ji pralenkdavo kitus jos amžiaus vaikus knygas benešiodama. 1906 metais važiuodama į užjūrį, prisikrovė knygų, o atvykusi į Ameriką, begy-

*AGNIETĖ
GILIENĖ*

vendama Chicagoje, pasireiškė kaip rūpestinga lietuviškos spaudos platintoja, du kartu laimėjusi Šv. Pranciškaus Varpelio platinime pirmas premijas, surinkusi po 150 skaitytojų. Ji jaučiasi, kad lietuviška spauda yra jai daug davusi, tai visokiais būdais prisideda prie šios spaudos skleidimo.

Nuoširdaus dėkingumo nusipelno šios knygos leidėjos — Nekalto Prasidėjimo seserys, daug besiaukojančios lietuvių dvasios kultūrai.

Autorius

1. Adventas ir Kalėdų laikotarpis

NUPUOLIMAS, DĖL KURIO ATsirADO ADVENTAS

I advento sekmadienis

APIE meno genijų Leonardą da Vinci skaitome, kaip jisai vienu metu buvo užbaigęs didingą savo paveikslą, kuris turėjo būti jo gyvenimo šedevras. Atėjo jo bičiuliai ir stebėjęsi tuo nepaprastos vertės kūriniu. Tačiau taipgi atėjo ir mūsų genialaus kūrėjo priešininkas, piktas ir klastingas. Atėjo slapčia. Į kiekvieną Leonardo da Vinci darbą jisai žiūrėjo su pavydu ir neapykanta. Slaptai įslinkęs į dailininko darbovietę, sutepė paveikslą ir peilio smūgiu jį perpjovė nuo viršaus iki apačios. Su pasibaisėjimu vėliau kūrėjas žiūrėjo į sunaikintą savo darbą. Tai buvo toks žemas jo priešo elgesys, bet paveikslas buvo sunaikintas.

Panašus šiaurus sunaikinimas įvyko žmonijos pradžioje, kada piktosios dvasios gundomi pirmieji žmonės sugadino savyje skaidrųjį Dievo paveikslą. Kaip kad Išminties knygoje (II, 23 ir sek.) yra parašyta — Dievas žmogų sutvėrė nepraeinančiam buvimui ir padarė jį savo paveikslu, tačiau per piktosios dvasios pavydą atėjo mirtis į pasaulį.

Kaip tai įvyko? Apreiškimas mums atskleidžia, kad Dievas pirmuosius žmones — Adomą ir Ievą — sutvėrė gausiomis malonėmis apdovanojęs, tačiau antprigimtinės dovanas Adomas turėjo nupelnyti sau ir visiems žmonėms savo klusnumu Dievui. Norėdamas tą klusnumą išbandyti, Dievas ir įsakė pirmiesiems tėvams nevalgyti vaisiaus nuo vieno me-

džio. Dievas norėjo, kad žmogus, kaip laisva būtybė, paaugotų nors kiek laisvės, tuo pelnydamas dovanas, jau išeinančias iš prigimties ribų.

Tas Dievo įsakymas buvo rimtas ir svarbus, kaip matyti iš perspėjimo jį duodant. Kaip skaitome pirmoje Mozės knygoje, buvo pirmieji tėvai perspėti, kad mirte mirs, jei to įsakymo neįvykdys.

Nežiūrint to aiškaus ir griežto perspėjimo, įvyko pirmasis maištingas žmonių veiksmas. Tai buvo pirmasis žmogaus šauksmas Dievui — Netarnausiu! Pirmieji žmonės turėjo tiesioginį ryšį su Dievu. Jie žinojo įsakymo svarbumą ir griežtumą ir, savo valią statydami augščiau Dievo valios, sunkiai nupuolė. Ir to maištingojo veiksmo padariniai buvo sunkūs. Buvo nustota pašvenčiamosios malonės. Žmonių galutinis tikslas — susivienijimas su Dievu amžinatvėje — pasidarė nebepasiekiamas savomis jėgomis. Antgamtinės malonės netekimas buvo netekimas sielos gyvybės, tai buvo mirtis antprigimtinio atžvilgiu.

Dailininkas Gebhart Fugel savo piešinyje "Pirmųjų žmonių išvarymas iš rojaus" pavaizdavo visą tos per nuodėmę sužlugdytos laimės tragiką. Paveiksle tarp dangaus ir žemės — didelis tamsumų brūkšnis, su šviesos pakraščeliu. Ženkliui, kad nuodėmė atskyrė nuo žmogaus Dangų ir žmoguje maišosi tamsa su šviesa, vyksta kova tarp gėrio ir blogio. Paveiksle jau nebespindi nei maži spinduliai prarastos laimės. Prie rojaus vartų stovi angelas su ugnies kardu, nebeleisdamas sugrįžti atgal. Tapytojas lyg nori pabrėžti, kad po kiekvienos nuodėmės baudžiančio angelo balsas girdėti mūsų sąžinėje. Paveiksle Adomas vaizduojamas stipresnis. Jis veda Jėvą tolyn į tamsią nežinią. Jame dar yra jėgos kovai su artėjančiomis negerovėmis, kai tuo tarpu Jieva verkia susilenkusi, pavėluoto gailesčio kamuojama.

Yra pasakojama, kad tolimoje Azijoje esanti nuostabi upės srovė, kuri gaivina pakrančių žemę, ir ten auga gėlės, žiedai, miškai, gausu žvėrelių ir paukščių. Tačiau vėliau į tą srovę įtekantis tamsus upelis, su nuodingu vandeniu, kuris

sudrumsčias kristalinio grožio srovę. Visa gyvybė nuo tos vietos nykstanti, visas grožis išmirštąs. Kapų tylą lydinti tolimesnė srovė.

Tai simbolinis vaizdas pirmųjų tėvų nuodėmės, kuri atnešė mirtį jų sielos gyvenimui.

Šv. Augustinas yra prasmingai pasakęs:

— Man buvo taip gera tarnaujant savo gerajam Viešpačiui, o dabar aš tapau kaliniu paklūsęs suvedžiotojo. —

Taip turėtų Adomas savo nupuolime prisipažinti, o su juo ir kiekvienas žmogus.

Net Volteras primena, kad tikėjimas į žmogaus nupuolimą ir sugedimą yra randamas visose tautose, kurios kalba, kad pirma buvo aukso laikai.

Šv. Povilas sako:

— Per vieną žmogų nuodėmė įėjo į pasaulį ir per nuodėmę mirtis, ir taip mirtis perėjo į visus žmones, kadangi jame visi nusidėjo.

Visi ateiname į pasaulį su mus nuo pirmųjų tėvų palietusia gimtąja nuodėme. Prasmingai Pijus XI enciklikoje "Quadragesimo anno" pažymėjo:

— Per gimtąją nuodėmę yra taip sugriauta nuostabi pirmoji žmogaus polinkių harmonija, jog žmogus perlengvai pasiduoda netvarkingiems polinkiams ir pasiduoda viliojimams nykstančius šios žemės gėrius augščiau statyti už dangiškuosius ir nenykstančius. —

Dvasinis mokytojas Bertoldas iš Regensburgo aiškina:

— Adome mes visi buvome kaip sėklos obuolyje, dėl to ir mes, ateidami į šį pasaulį, atsinešėme nuodėmės padarinius.

Šv. Ambraziejus primena, kad Adomas gyvena kiekviename iš mūsų, o per jo žmogiškąją prigimtį visiems žmonėms perėjo pirmoji nuodėmė.

Mintytojas Paskalis prasmingai rašė:

— Kai tik krikščionybė man išaiškino mokslą apie pirmųjų tėvų nupuolimą, man atsidarė akys, ir visur aš pamčiau tos tiesos žymes. Nes juk visas pasaulis kalba apie pra-

rašą Dievą ir apie nupuolusią prigimtį, pačiame žmoguje ir šalia jo. —

Dėl gimtosios nuodėmės visi žmonės ateina į šį pasaulį be pašvenčiamosios malonės, nukrypę nuo savo galutinio tikslo — Dievo.

Augščiau minėtieji šv. Povilo žodžiai, kad per vieną žmogų mirtis perėjo į visus žmones, liudija apie gimtosios nuodėmės visuotinumą. Laimė tik, kad gailestingasis Išganytojas įsteigė krikštą, per kurį mes vėl tampame Dievo vaikais, su pašvenčiamąja malone. Tūkstančius metų žmonija laukė Išganytojo atėjimo. Tas laukimas dabar atžymimas advento savaitėmis, kuriomis katalikai ruošia kelią Viešpaties atėjimui į savo širdį.

Ypatinga Dievo malone nuo gimtosios nuodėmės buvo laisva nuo pat savo gyvenimo pradžios švč. Marija. Ji buvo parinkta būti Dievo Sūnaus Motina, ir dėl numatomų Viešpaties Jėzaus nuopelnų ji nuo pat savo prasidėjimo buvo nuodėmės nepaliesta. Dėl to ir vadinama Nekaltai Pradėta. Kada angelas ją sveikino, pasakė: "Sveika, malonės pilnoji". Malonės pilnumas buvo tas, kad ji nei vieną akimirką nebuvo nuodėmės paliesta. Prieš šimtą metų apsireikšdama Liurde, Marija pasakė: — "Aš esu Nekaltas Prasidėjimas". Tai visa turėdamas galvoje, ir garsusis kalbėtojas kard. Faulhaberis skelbė:

— Nekaltai Pradėtoji yra vienintelis rojaus palikimas, vienintelė rojaus relikvija, šviečias išganyimo ženklas. —

Universiteto profesorius Gustav Bickell, rytų kalbų specialistas, vienu metu nurašinėjo šv. Efrema iki tol nežinomas giesmes. Jose šventasis primena Nekaltą Marijos Prasidėjimą, kurį jis su meile apgieda. Profesoriumi tuojau atėjo mintis į galvą: protestantizmas atmeta Marijos garbinimą, apie kurį štai turime liudijimų iš seniausių laikų. Protestantizmas negali būti tikroji religija. Ir jisai atsivertė į katalikybę, papildomai išėjo teologijos mokslus ir po dvejų metų prie šv. Bonifacio karsto jau laikė savo pirmąsias šv. mišias, kaip naujai išvestas kunigas.

NEPALAUŽIAMO RYŽTO!

II advento sekmadienis

ANGLIJOS kardinolas Howard savo jaunatvėje yra buvęs leitenantas kariuomenėje. Vieną dieną kažkoks jų karininkas atrado škaplierius kareivinėse. Jis atnešė į salę prie stalo, kur buvo gerokai iš to juoktasi. To pasityčiojimo viršūnė buvo pasiekta, kai vienas karys, rodydamas tai devocionalijai panieką, pakabino škaplierius ant šildymo vamzdžio viršum stalo.

Tą dieną kiek pavėlavęs atėjo ir leitenantas Howard. Jis buvo pasveikintas šauksmais:

— O, Howard, štai čia yra laikas iš tavo srities! Ar neatrodo tai prietaringai juokinga?

Leit. Howard greit pažino, kad čia yra jo škaplieriai. Jis tuojau išėjo į vidurį salės ir prabilo stipriu, ryžtingu balsu:

— Taip, tai yra laikas, ką aš gerbiu ir branginu. Tai gin-damas, jei reikės, aš esu pasiryžęs ištraukti ir savo kardą, — kalbėjo jisai kariams įprastais posakiais.

Tai tardamas, jis tikrai ištraukė kardą ir jo galu pagarb-
biai nukabino škaplierius nuo vamzdžio, pabučiavo juos ir su augšto įvertinimo jausmu užsikabino ant krūtinės. Visi tai mačiusieji tylėjo, bet širdyje gerbė žmogų, kuris taip ryžtingai išpažino savo įsitikinimus ir buvo pasiryžęs juos ginti.

Tą įvykį mes prisimename girdėdami antrą advento sek-madienį Evangeliją apie šv. Joną, ruošusį kelią Viešpačiui. Jis nebuvo vėjo supama nendrė, o didžio ryžto žmogus. Jis pasitraukė į tyrus, kad pasninku ir nusimarinimu sutvarkytų savo žmogiškąsias aistras, tuo parodydamas ryžtą savo as-meniniame gyvenime. Savo visuomeniniame gyvenime jis ryžtingai skelbė atgailą, perspėjo nuodėmės vergus, sveti-mų dievų garbintojus. Jis buvo pilnas ryžto pulsti blogį, kelti gėrį ir iškęsti viską dėl Dievo. Ryžtingumas duoda žmogui jėgos kovoti su blogiu, kur jis bebūtų, ir pakelti negandą, mus pačius užklumpančią.

Panašaus ryžtingumo reikia ne tik didžiuose pavojuose, bet ir paprastoje kasdienybėje. Gražiai dvasinio gyvenimo mokytojas tėv. A. Tonne kalba:

— Mums reikia ryžto kovoje su pagundomis. Reikia ryžto vengiant vietų ir asmenų, kurie paprastai veda mus į nuodėmę. Reikia didelio ryžto atsiskirti nuo nuodėmingos draugystės ir nuo blogo įpročio. Reikia ryžto pasakyti savo nuodėmes kunigui. Reikia ryžto rytą atsikelti iš šiltos, patogios lovos ir eiti į bažnyčią. Reikia ryžto atsisakyti stiklelio svaiгалų, kada jaučiame, jog jau gali būti per daug. Reikia ryžto net ir auginti šeimą, leisti vaikus į katalikiškas mokyklas. Reikia ryžto pakelti kepurę einant pro bažnyčią ar persižegnoti sėdus prie valgio. Jaunuoliui reikia ryžto atsidėti pamokų ruošimui, kada namuose vilioja televizija, o už namų — žaidimų draugai.

Yra keturi laipsniai ryžto: 1) Tvirtumas kontroliuojant savo aistras, ypač pykčio, geidulių ir smaguriavimo. 2) Pakelti alkį, rūpestį ir kasdieninius sunkumus, 3) Ryžtingumas netikėtose nelaimėse, kaip artimųjų mirtis, liga, 4) Augščiausia ryžto rūšis — karių, kankinių.

Nelengva šiose visose srityse ryžtingumą išlaikyti, tačiau teisingai pastebi šv. Teresėlė Vaikelio Jėzaus:

— Reikia tik iš pradžių parodyti ryžtingumą, tada sustiprėja mūsų širdis, ir siela eina iš pergalės į pergalę. —

Iš kitos pusės — būtų didelis suglebitas nesistengti išugdyti ryžtingumo. Anot kinų priežodžio:

— Maža teturi ryžtingumo tasai, kuris supranta, kas gera, bet to nedaro. —

Nelaimė, kai ryžtingumo trūksta šiaip jau geros valios žmonėms. Sakoma, kad kartą vienas britas per savo pasikalbėjimą su prancūzų valstybininku jam pasakęs:

— Ar žinote, kas pas mus, britus, sudaro tikrą tautos stiprybę? Gi pas mus ir padorieji žmonės yra tokie pat drąsūs ir ryžtingi, kaip ir niekšai. —

Istorija yra didelė ryžtingųjų laimėjimo liudininkė. Kartą šv. Kotryna Sienietė nuvyko į Florenciją sutaisyti dviejų besi-

grumiančių partijų. Ten vienu metu prie jos atskubėjo fanatiškai įsikarščiavusių vienos partijos asmenų grupė. Pasiruošę ją užpulti, jie tik šaukė:

— Kur yra ta Kotryna!

Nepraradusi ryžto, šventoji prisiartino prie jų, kalbėdama:

— Aš esu Kotryna. Su manim galite daryti, ką Dievas leis, tačiau Augščiausiojo vardu aš įsakau — niekas tenedrįsta piktai elgtis su maniškėmis seselėmis ir kitais. —

Užpuolėjai, tokio drąsumo paveikti, pasitraukė, ir nei vienas nedrįso nei šv. Kotrynos, nei jos palydovių pažeisti.

Prancūzų pilietinio karo metu, 1871 m., kovos siautėjo Paryžiaus gatvėse. Sesuo Rozalija, vienos ligoninės viršininė, visoje šalyje pagarsėjusi dėl savo kilnaus būdo, buvo užsiėmusi sužeistųjų slaugymu. Staiga ją seselės pašaukė laukan, kur būrys maištininkų buvo prie vartų susirinkę ir reikalavo, kad jiems išduotų ligoninės patekusius karininkus ir karius.

Sesuo Rozalija išėjo viena priešais įsiutusią minią.

— Ko jūs norite, gerieji žmonės? — paklausė ji.

— Mūsų priešų, — atsiliepė jie choru.

Vyresnioji prabilo:

— Čia nėra nei priešų, nei draugų, o yra tik ligoniai ir sužeistieji. Ir prie jų tegalėtumėte jūs prieiti tik per mano lavoną. —

Iš pradžių minia sujudėjo veržtis, tačiau greit pradėjo trauktis ir skirstytis. Ryžtas ir meilė nugalejo neapykantą.

Ryžtas turi mus lydėti gyvenime ir mirtyje. Kai didžiosios prancūzų revoliucijos metu generolas Mouchy buvo vedamas prie giljotinos, kažkas iš minios jam suriko:

— Ryžtingai, Mouchy, ryžtingai.

Kankinys generolas gražiai atsakė:

— Kai aš turėjau 60 metų, aš be baimėsėjau į kovos lauką, gindamas savo kraštą ir karalių; argi dabar, kada aš turiu 84 metus amžiaus, man pritrūktų drąsos įkopti į ešafotą...

RUOŠKITE KELIĄ VIEŠPAČIUI

III advento sekmadienis

PRIEŠ keletą metų pasaulio garsenybė dr. Lorenz buvo iš Vienos atgabentas į JAV gydyti vieno milionieriaus dukters, sirgusios kaulų liga. Atvykus specialistą užplūdo tūkstančiai laiškų, kviesdami ateiti gelbėti sergančių vaikų kitose šeimose. Deja, jis nebegalėjo tų prašymų patenkinti.

Tarp pasiuntusių jam maldavimo laišką buvo ir viena moteris iš Chicagos rytinės dalies. Ji gydytojui pažadėjo atlyginti, kiek tik jisai pareikalaus, kad tik atvyktų. Ji netgi įprašė savo parapijos kunigą melstis, kad jos viltys išsipildytų.

Gydytojas turėjo įprotį kasdien po pietų išeiti pasivaikščioti. Jeigu staigiai užeidavo lietus, atskubėdavo šoferis jo parvežti. Kartą tam gydytojui bevaikštant, prapliupo sunkus lietus. Moteris, kuri meldėsi, kad Dievas atsiųstų jai tą gydytoją, išsiskubino į prieangį patraukti kėdžių nuo lietaus. Ji pamatė senyvą žmogų, ateinantį permirkusį nuo lietaus. Jis užsienietišku akcentu prabilo:

— Ponia, ar aš galėčiau pasėdėti jūsų prieangyje, kol lietus praeis?

Netardama nei žodžio, moteris parodė jam kėdę. Susenęs, silpnas, sulytas žmogus vėsioje ore buvo paliktas atvira prieangyje.

Praslinkus tik trumpam laikui, privažiavo automobilis prie tų namų. Vairuotojas atskubėjo prie to seno žmogaus, apgaubė jį apsiaustu ir nugabeno į mašiną. Koks buvo tos moters nustebimas, kai tą vakarą ji laikrašty perskaitė, kad garsusis specialistas, dr. Lorenz, lietaus buvo nuvytas į privačių namų prieangį, kur buvo paliktas šaltame, drėgname ore. Moteris greit nusiskubino į viešbutį, bet patyrė, kad specialistas jau išvykęs į rytines valstybes, iš kur skubiai vyks į Vieną. Moteris pergyveno baisų įtempimą — Apvaizda bu-

vo nusiuntusi specialistą į jos namus gelbėti ligoniuko, o ji nebuvo pasiruošusi priimti. Moteris neteko psichinės pusiausvyros, pateko į beprotnamį, kur iki mirties kartojo:

— O, kadgi būčiau aš žinojusi?! Dievas buvo siuntęs jį į mūsų namus; Dievas atsiliepė į mano maldas, ir aš jo nepažinau. —

Deja, šią tragediją pergyvena ne viena siela. Įvairiomis progomis Kristus beldžiasi į mūsų sielos dureles, bet jis būna neatpažintas, neįleistas, mūsų širdys pasilieka šaltos, jam neparuoštos. Dėl to trečią advento sekmadienį Evangelijoje mes ir girdime šv. Jono Krikštytojo perspėjimą: "Ruoškite kelią Viešpačiui". Jis ateis. Jis neaplenks mūsų, kad tik mūsų sielos durelės Jam būtų atviros, kad tik širdis paruošta.

Romoje, Šv. Sabinos bažnyčioje yra kardinolo Valentini kapas, kur paminkle yra įrašyta:

— Kad galėtų gyventi mirties valandą, jisai visada gyveno taip, lyg tai būtų jo mirties valanda. —

Tai didžiojo pasiruošimo kelias. Prieš dvasios akis turima grabnyčios liepsnelė išdegina širdyje visas šiukšles. Jieškomos Dievo malonės dvelkimas išvėdino, mūsų sielos pelėsius. Renkami dorybių žiedai padaro iš mūsų širdies puošnų gėlyną, mielą mums, kvapų artimui ir nevystantį amžinybei. Štai kelias tikrojo pasiruošimo — išmesti iš širdies nuodėmių akmenis, atgailos arklu purenant išnaikinti piktžoles ir įdiegti dangiškos gyvybės daigų.

— Būti pasiruošusiam, tai viskas, — sako savo kūrinyje "Hamlete" Šekspyras. Advento metas ir yra tas didžiojo sielų ir širdžių paruošimo laikotarpis.

Ida von Herzfeld, pamaldi hercogo našlė (mirusi 813 m.), anksti prieš savo mirtį įsakė paruošti sau sarkofagą ir pastatyti šalia savo mirusio vyro kapo bažnyčios prieangyje. Du kartu dienoje ji tą savo busimąjį karstą pripildydavo maisto bei kitų gėrybių ir išdalydavo pavargėliams. Lengva ranka maitindama alkanus, dalydama drabužius, ji gerais darbais ruošė kelią Viešpačiui į savo sielą, o savo sielą ruošė kelio nei į amžinybę.

Vienas keliautojas, nuvykęs prie Como ežero, nustebo atradęs puikų parką ir vilą. Viskas nuostabioje tvarkoje, tik tylu, lyg būtų visi išmirę. Sutikęs pakeliui seną sodininką, keliautojas ėmė teirautis, kokia to viso priežastis. Jis atsakė:

— Savininkai gyvena Milane. Tik prieš dvylika metų jie buvo paskutinį kartą čia atsilankę.

— Bet jie galėtų čionai nors rytoj grįžti, taip čia viskas gražu, — prabilo keleivis.

— Šiandien, šiandien jie galėtų atvykti. Viskas paruošta, — atsiliepė italas sodininkas.

Taip mūsų siela visada turi būti paruošta Viešpačiui. Tas paruošimas vyksta: nuoširdžia išpažintimi, o paskui — dievo-baiminga Komunija.

Viena lietuvaitė po išpažinties džiaugėsi kunigo pasakytu trumpu, taikliu pamokymu:

— Per šventą Komuniją jūsų širdis pasidaro kaip altorius, kuriame gyvena Viešpats. Reikia tą altorių papuošti dorybių žiedais. —

Tolimame Elzase, Oelenbergo trapistų vienuolyne, yra plačiai žinomas paveikslas: mirtis su dalgiu žiūri į sieną, kur parašyta: "O gal šiąnakt!". Paveikslas yra prie įėjimo į trapistų miegamąjį ir jiems primena būti visada pasiruošusiems — gal ši naktis bus paskutinė.

Tebūnie todėl mūsų gyvenimas pagal tą mišiolio maldą:

— Meldžiame Tave, Viešpatie, apvalyk mūsų širdį, kad Tavo Sūnus, mūsų Viešpats Jėzus Kristus, atvykdamas į mus, atrastų sau tinkamai paruoštą buveinę.—

RUOŠTI TAKUS KALĖDŲ KŪDIKIUI

IV advento sekmadienis

VIENOJE miesto gatvėje, pilnoje dulkių, kur lakstydavo basi skurdžių vaikai, policininkas pamatė gana padoriai apsirergusią moterį, kuri eidama vis sustodavo, pasilenkusi kai-

ką paimdavo ir dėdavo į savo prijuostę. Pastebėjęs keletą kartų ją taip darant, policininkas ėmė įtarti — ką ji ten slepia. Pagaliau ją sulaukė ir griežtesniu balsu paklausė:

— Ką jūs ten turite savo prijuostėje? —

Moteris neatsakė. Ji atrodė susigėdusi ir besibaiminanti. Policininkas pagrasino — areštuosiąs ją, jeigu ji neparodysianti surinktų dalykų. Jam atrodė, kad moteris tikrai ką nors vertingo pasiėmusi slepia.

Moteris besišypsodama atskleidė prijuostę. Čia buvo gabalai sudaužytų butelių, stiklinių, visokio dydžio stiklo šukių. Ji policininkui paaiškino:

— Aš norėjau surinkti tuos dalykėlius nuo kelio. Juk čia basi vaikai laksto. Kad jie kojų nesusižeistų. —

Ta moteris vykdė šv. Jono raginimą, išreikštą ketvirtą advento sekmadienį, kad reikia daryti tinkamus takus Viešpačiui. —

Artėja Kalėdos. Tai mums primena Kūdikėlį Jėzų, norintį atkeliauti į kiekvieno širdį. Ir svarbu taip paruošti, taip išvalyti taką į mūsų širdį, kad Dieviškasis Vaikelis nesusižeistų. O daug yra nuodėmių šukių takelyje, vedančiame į mūsų širdį. Gal tai bus liekana sudužusių mūsų puikybės veidrodžių, gal tai išėkvoto laiko aštrios atplaišos, gal tai neblaivumo ir girtavimo sudaužyti buteliai, gal tai persivalgymo lėkščių gabalai, gal tai sutraiškytos vedybinės priesaikos brangenybių dalys, gal tai kriauklai sudužusių neleistinių pomėgių lempučių, gal tai sudužusio teisingumo puoduko šukės..., — primena mums tuos dalykus pamokslininkas tėvas Arthur Tonne. Visos tos aštrios nuodėmių skeveldros daro Viešpaties kelius nelygius. Mes visų pirma nuoširdžia išpažintimi, atgaila privalome pašalinti tas visas šukes nuo kelio, o paskiau — užgydyti širdies žaizdas nuoširdžia Komunija.

Šv. Jono Vianney motina sakydavo:

Nebūtų man didesnio susirūpinimo, kaip matyti, jog kuris iš mano vaikų įžeidžia Dievą. —

Mūsų motina Bažnyčia mato mūsų mintis, kalbas ir darbus, ir jai taipgi nėra didesnio rūpesčio, kaip — jeigu mes

įžeistume Viešpatį Jėzų. Paskutinis advento sekmadienis yra paskutinis Bažnyčios raginimas prieš Švenčiausiojo Kūdikėlio gimimo šventę — ištaisyti takus Jo užgimimui mūsų širdyse.

Tos pasitaisymo pareigos niekada nereikia atidėlioti. Kartą vienas senas atsiskyrėlis buvo susirūpinęs pamiškės sklypą, kur augo keletas kiparisų, paversti daržu. Atsiskyrėlis pamatė jauną medelį, dar vos tik pakilusį nuo žemės, ir savo mokiniui paliepė išrauti. Tasai jį labai lengvai ištraukė. Priėjo jie prie paaugesnio kipariso. Dabar jau tam mokiniui reikėjo abiemis rankomis suėmus rauti. Tada jie priėjo prie keleto metų senumo kipariso medelio. Mokinyš kad ir kaip tampėsi, tačiau neištengė jo išrauti, ir pervargęs pasakė:

— Medelis jau pergiliai turi šaknis žemėse.

— Tai yra vaizdas blogio žmogaus širdyje, — prabilo atsiskyrėlis. — Iš pradžių, kol dar neišsišakniję, galima lengvai jį išrauti iš žmogaus širdies. Juo ilgiau jam leidžiama augti, juo sunkiau išrauti. Jeigu gi blogas įprotis savo šaknimis apėmė visą žmogaus širdį, tada jau be ypatingos Dievo malonės net nebeįmanoma tą blogį apvaldyti ir išrauti.

Todėl svarbu kiek galint greičiau ir ryžtingiau blogio šukes nuo savo gyvenimo tako nurinkti, nuolat prieš akis turint šv. Augustino perspėjimą:

— Kaipgi galėtumei turėti viltį blogį nugalėti, jeigu net nesi pradėjęs su juo kovoti. —

Sugrįžimas, pasitaisymas, anot rašytojo Lipperto, yra tai religinis sielos sužėrėjimas.

Tą sužėrėjimą vien savomis jėgomis pasiekti būna gana sunku. Reikia sielą užkaitinti dangiškąja ugnimi, visų pirma priartėjant prie dieviškos šilimos židinio, kuris trykšta iš klausyklos. Prie vienos klausyklos, po Šv. Jėzaus Širdies paveikslu, stovėjo toks užrašas:

— Quod vixi — tege; quod vivam — rege! Mano praeities gyvenimą pridenk (nuplauk), mano ateities gyvenimą tvarkyk. —

Mūsų gyvenimo tvarkyme Dievas visai į pagalbą ateina, dažnai panaudodamas kitus žmones. Štai, Prancūzijos karaliaus Liudviko XV biografijoje skaitome, kaip jisai, savo palaidu elgesiu sutrumpinęs savo gyvenimą, gulėjo mirties patale. Prie jo tebuvo jo paskutinė kurtizanė ponja Dubarry. Jo tikra duktė Luiza jau kelinti metai gyveno karmeličių vienuolyne St. Denis. Būdama dievobaiminga vienuolė, ji skyrė savo maldas ir atgailą už nelaimingą savo tėvą. Ji patyrė, kad baidosi tėvo liga pavojingai plečiasi. Tada ji savo kryžių, prie kurio maldoje praleisdavo budėjimo naktis, pasiuntė prie ligonio lovos. Tai buvo gegužės mėn. 4 d., šv. Monikos diena, primenanti, kaip ta šventa motina meldėsi už savo klaidžiais keliais nuėjusį sūnų Augustiną.

Kryžiaus vaizdas ir atsiminimas savo atgailojančios dukters paveikė karalių. Tą pačią dieną jis pavarė meilužę ir sekančią dieną atliko nuoširdžią išpažintį, Paryžiaus kardinolo aprūpintas šventais sakramentais. Davęs ligoniui šv. Komuniją, kardinolas, pačiam karaliui liepiant, susirinkusiems paskaitė šitokį jo pareiškimą:

— Nors karalius tėra tik pačiam Dievui įpareigotas duoti apyskaitą, betgi pareiškia, kad labai apgailestauja piktinęs savo pavaldinius ir kad toliau norėtų gyventi tik vykdymui savo religinių pareigų ir savos tautos gerovei. —

Kai kardinolas skaitė žodžius: "giliai apgailestauja", karalius pasirėmė į pagalvę ir, kiek pakilęs, su gilios širdgėlos jausmu tarė:

— Pakartokite tai, kardinole, prašau, pakartokite tai.

Melsdamasis ir bučiuodamas dukters vienuolės atsiųstą kryžių, jisai atidavė Dievui savo sielą.

DIDŽIOJI DANGAUS DOVANA ŽEMEI

Kalėdos

KORĖJOS karo metu iš kovų lauko į namus grįžo vienas amerikietis seržantas. Jisai iš kaimyninio miesto patelefono savo žmonai, pranešdamas apie sugrįžimą, pasakydamas, kad jisai jau tą pačią naktį bus namie. O buvo tai Kalėdų išvakarių naktis. Motina nesakė vaikams, bet nekantriai laukė vyro atvykstant. Ir jis atkeliavo po vidurnakčio. Jie nutarė vaikams paruošti staigmeną.

Kalėdų rytą, kai mažieji atsikėlę nubėgo žemyn, jie rado balta drobulę uždengtas visas dovanas po eglute. Jau jie buvo beatidengią tą drobulę, kaip kažkas ėmė kilti. Iš karto jie negalėjo suprasti, tačiau buvo jų neišpasakytas džiaugsmas, kai pamatė iš po to uždangalo išlendantį jų išsiilgtąjį tėvelį. Tai buvo jų pati didžiausia Kalėdų dovana.

Gal mes nejaučiame, gal mes nepagalvojame, tačiau pati didžiausia šių ir kiekvienų Kalėdų dovana mums yra Dieviškasis Kūdikėlis, kurį mums motina Bažnyčia vis ryškiau atskleidžia kiekvienų Kalėdų proga. Be Jo — nebūtų nei Kalėdų, o ir dabar tam, kurio širdyje Kristus nėra gimęs, Kalėdos yra niūrios ir neramos. Juk ramybė žemėje tėra tik geros valios žmonėms.

Kalėdų proga daug kur skamba giesmė "Tyliąją naktį". O ar mes žinome jos istoriją? Jos kūrėjas Franz Gruber buvo vargonininkas nedidelėje bažnytėlėje Arnsdorfe, Austrijoje. Paskutinėmis dienomis prieš 1818 metų Kalėdas jų choras ruošėsi švenčių pamaldoms. Ir taip vieną naktį, kuri nebuvo tyli, o krito sniegas ir siautė pūga, staiga sugriuvo tos bažnytėlės vargonai. Nebuvo galima greit jų pataisyti, ir susirūpinęs Gruberis nubėgo pas parapijos kunigą Juozapą Mohr, kuris tada tebuvo 25 m. amžiaus, ir jam dejavo:

— Jeigu mes nesurasime melodijos, kurią būtų galima giedoti be repeticijų, mūsų pamaldos bus tylios. —

Greit po to — kunigas buvo iššauktas į namus, kur tik ką buvo gimęs pirmas sūnus. Nakčia per audrą jis nuėjo, bet grįžtant — audra nutilo. Kunigui prieš akis stovėjo naujagimis ir jo laiminga motina, ir tas ramumas po audros. Jis atsisėdo ir parašė nemirtinguosius žodžius:

— Tyliąją naktį, šventąją naktį...

Jausdamas žodžių paprastumą ir gražumą, Gruberis visą naktį paskyrė kūrimui melodijos, kuri būtų tokia paprasta, kad ją būtų galima išgroti gitara.

Kalėdose žmonės ja buvo sužavėti. Bet... ta giesmė gal ir būtų likusi pamiršta. Laimei, ją išgirdo atkviešti vargonų taisytojai. Gavę gaidas, jie jas įteikė vienai keliaujančiai dainininkų grupei, kuri giesmę išplatino apylinkėse, o iš ten ji rado kelią į visą pasaulį.

Lai jos garsai randa nuoširdų atgarsį mūsų širdyje ir sieloje. Lai mumyse gimsta Kristus ir Jo meilė.

Vienas turtingas žmogus buvo didelis meno mėgėjas ir panoro įsigyti pasaulinio garso dailininko Murillo piešinį — Kūdikėlis Kristus. Kartą jisai atrado paveikslą, kurio krašte buvo parašyta, kad tai darbas Murillo. Paveikslas vaizdavo Kūdikėlį Jėzų, kaip Karalių, apsuptą angelų. Tą paveikslą ir nupirko.

Tačiau, išegzaminavus su mikroskopu, paaiškėjo, kad Murillo pieštas Kūdikėlis Kristus buvo labai atsargiai išpjautas ir ton vieton įdėtas kitas, menkesnio dailininko pieštas. Dabar tas meno mėgėjas pradėjo jį ieškoti, kur galėjo būti tikrasis dailininko Murillo pieštas Kūdikėlis. Po ilgų paieškų, po daugelio metų jisai atrado paveikslą, kuris atrodė lygiai toks pat, kaip jo nusipirktasis namie turimas. Jam aiškino, kad tai tikrasis Murillo Kūdikėlis.

Nusipirkęs šį paveikslą, jis iš pirmojo pašalino įstatytą netikro Kūdikėlio vaizdą ir įtaisė tikrai Murillo pieštąjį. Ir dabar tas originalus didžiojo dailininko paveikslas kabo vienoje meno galerijoje Europoje, pavadintas — Sugrąžintasis Kristus.

Tai simboliškas vaizdas. Juk ir mūsų laikais iš visuomenės, iš mokyklų, iš verslo, iš daugelio vietų tikrasis Kristus yra daug kur pašalintas. Dažnai žmonių sąmonėje turimas Kristaus paveikslas yra netikras. Kalėdos kaip tik nuostabi proga grąžinti tikrąjį Kristų Kūdikėlį į mūsų sielas, į mūsų įstaigas, į mūsų gyvenimą.

Daugelis muziką mėgstančių žmonių gėrasi Beethoveno "Mėnesienos sonata". Tik nedaugelis žino, kaip tas nuostabus kūrinys atsirado: genialusis kompozitorius norėjo garsais išsakyti mėnesienos grožį aklai mergeitei. Ji niekada nebuvo mačiusi sidabrinės mėnulio šviesos ant krūmų ir žolės, ji nebuvo mačiusi mėnulio žaismo ant ežero paviršiaus, ir niekad ji nebuvo gėrėjusis tuo pienišku baltumu nakties mėnesienoj. Ir genialusis kompozitorius panorą duoti jai dovaną — garsais nusakyti tai, ko jos akys neregį. Tas geraširdus pasiryžimas davė žmonijai vieną iš pačių gražiausių kūrinių.

Bet daug didesnę dovaną Visagalis sugalvojo dangiškiems dalykams kurčiam ir aklam žmogui. Viešpats panorą ant žemės atnešti dangiškas melodijas ir nuostabų dieviškos meilės žibėjimą, ir atėjo žemėn didžiausioji Dangaus dovana — pats Dieviškasis Kūdikis. Nuo Jo gimimo Betliejuje mes kasmet turime Kalėdas, tai neaprepiamai paslapčiai — Dangaus atsilankymui į žemę paminėti.

Dangus savo išpildė, belieka tik, kad tos dieviškos melodijos rastų atsakmę mūsų sieloje. Belieka, kad mes savo ausis nusuktume nuo pasaulio triukšmo ir išgirstume džiaugsmingą piemenėlių ir angelų giesmę Kalėdų naktį.

DIEVO MALONĖ BUVO JAME . . .

Sekmadienis po Kalėdų

KAROLIS Didysis, frankų karalius, turėjęs ypatingą sostą: kai kas nors atsiklaupdavęs ant žemutinio laipto prie sosto ir karalių pagerbdavęs, slapta įtaisas nuleisdavęs karaliaus

sostą žemyn; karalius tada paimdavęs klūpantį ir pakeldavęs su savimi augštin, drauge su vėl iškylančiu savo sostu.

Tas pasakojimas — tai simbolinis vaizdas Dievo veikimo: Viešpats irgi nusižemino iki žmogaus, kad vėliau, savo malonės pilnumu, pakeltų žmogų augštin iki savęs. Tai mes ypač prisimename sekmadienį po Kalėdų, girdėdami apie Betliejaus Kūdikėlį, kaip jis augo ir ėjo stipryn, kaip jis buvo pilnas išminties ir kaip Dievo malonė buvo Jame.

Dievo malonės siekimas, joje augimas yra nepaprastos svarbos dalykas kiekvieno krikščionio gyvenime. Ir čia svarbu atminti, kad jeigu tik mes atskleidžiame savo širdį ir sielą, jeigu tik mes bendradarbiaujame su laukiančiu mūsų šventumo Viešpačiu, Dievas mus savąja malone gausiai apdovanoja, nors mes gal ir nebūtume to verti ar nusipelnę. Aleksandras Didysis, Makedonijos valdovas, atsidėkodamas vienam kariui už nuopelnus, padovanojęs jam visą miestą. Tokio dosnumo karys neįstengęs suprasti. Jo nuomone — jam būtų užtekę kokio vieno namo, kur jisai galėtų ramiai gyventi. Ir tada Aleksandras jam atsakęs:

— Aš neklausiu tavęs, ko tau užtektų; aš paisau to, kas man, kaip valdovui, pritinka tau dovanoti. —

Taip ir Dievas — juk Jis yra Begalinis Gėris. Jis yra gausus savo malone mus apdovanoti, tik jeigu mes kuo nors to pelnome, jeigu sudarome sąlygas Dievo malonei mus apankyti ir mumyse pasilikti.

Vargiai ar kas nors taip iškalbingai yra nusakęs maloningą Dievo žvilgsnį į žmogaus sielą, kaip Lucija Kristina savo dienorašty:

— Dievas žvelgia į sielą, bet tai nėra paprastas žvilgsnis. Tas žvilgsnis apsupa ją ir persunkia. Šiame žvilgsnyje siela randa gyvenimą ir šviesą. Jis liejasi per sielą kaip gaivinančios dvasinės sultys, kaip apvaisinanti šiluma, kuri ugdo ir stiprina sielą. Siela neabejotinai jaučia, kad kitados nuo to žvilgsnio priklausė jos atsiradimas ir kad nuo jo dabar priklauso jos buvimas. Ji jaučias, kad to žvilgsnio jėga ją sutrintų, jeigu Viešpaties meilė nuo to nesaugotų. Tas žvilgs-

nis ją saugo ir gina. Jis lyg skydas pridengia ją nuo priešų ir nuo pasaulio atšiaurių audrų. Siela visiškai užsimiršta tame dieviškame žvilgsnyje, ir jo švelnus gaivumas žemėje nėra išsakomas... —

Pasaulinio garso rašytojas Henrikas Ibsenas savo veikalė "Brand" pasakoja apie augštai kalnuose statomą gamtos bažnyčią, išaugusią iš veržlios žmogaus krūtinės. Kai tos bažnyčios statyba jau baigiama, jos statytoją palaidoja iš kalnų besiartinančio sniego milžiniški kamuoliai. Veikalo herojus Brandas, pamatęs atūžiančią griūtį ir savo artėjančią mirtį, abejonėse šaukiasi Dievo, tardamas:

— Mirties baisumoje sakyk man, Dieve, argi vienos žmogaus valios neužtenka išganymui? —

Ir griaustinio trenksmuose pasigirsta balsas:

— Jis yra Meilės Dievas.

Tai reiškia — savo valia žmogus neįstengs peržengti tos budugnės, kuri skiria tvarinį nuo Sutvėrėjo; tam reikalingas Dievo gerumas ir prielankumas, kuris per tą budugnę pasiekia tvarinį, kad jį prie savęs pritrauktų.

Tapytojas Ludwig Richter susenęs prarado savo akių šviesą. Dėlto jį draugai labai užjautė. Kartą jis su vienu iš savo draugų buvo sode, ir tasai jį paklausė — ar jam, turint gilų pasaulio grožio supratimą, nėra skaudu, kad jisai nebegali stebėdamasis grožėtis pavasario gėlių skaistumu?

Šypsodamasis senelis dailininkas jam atsakė:

— O, aš matau gėles dvasios akimis; kai aš peržvelgiu savo gyvenimą, aš skinu gėles tų didžiųjų Dievo malonių, man parodytų, kol pagaliau iš to susidaro didi puokštė, kuria aš galiu gerėtis, ir už tai mano širdis prisipildo dėkingumo ir maldingumo. —

Jeigu ir mes taip giliai savo gyvenimą peržvelgtume, galėtume su psalmistu (129 psalmė, 7 eil.) kartoti:

— Nes Viešpatyje yra pasigailėjimas ir gausingas yra Jame atvadavimas. —

Reikia tik Dievą tikėti, jo įsakymais gyventi ir tada pasitikėti, nes, psalmės 102 žodžiais betariant:

— Viešpaties gailestingumas nuo amžių ir per amžius tiems, kurie jo bijo... (eil. 17). Jis apvainikuoja tave malone ir pasigailėjimu (eil. 4). —

Todėl ypatingos svarbos yra žmogaus bendradarbiavimas su Dievo malone, kaip tai išreiškia šv. Kirilas Jeruzolimitis:

— Dievo dalykas yra savo malonę teikti ir tavo, žmogau, dalykas yra ją mielai priimti ir rūpestingai saugoti... Ir tai yra šaltinis, kuris teka iš begalinių gelmių; iš jo gali semti, kiek tik nori, — to šaltinio srovė nesumažės.

Dvasinio gyvenimo mokytojai Dievo malonę net labiau brangina už Viešpaties sutverenčią galią. Taip, Linhardt aiškina:

— Malonė yra daugiau kaip sutvėrimas. Sutvėrimas mus atnešė tik į šią žemę, o malonė mus nuneša į amžiną laimingąjį Dievo pasaulį. —

Dėl to labai svarbu, kad mes Dievo malonės reikalą suprastume, įvertintume ir tuo pasinaudotume, kad mums nebūtų pritaikytas tas šv. Ignaco Lojolos skundas:

— Dievas stovi prieš mus ir turi pilną ranką dovanų, tačiau mūsų užsispyrusi valia užtvenkia Jo ranką, kad ji neatsidarytų mūsų labdarai. —

Dievas laukia iš mūsų ko kito. Jis nori, kad mes įsisąmonintume tai, ką rašytojas Langbehn išreiškia šiais žodžiais:

— Dievo malonė tai jūra be dugno. Jei tik žmogus žingsnį prie Dievo priartėja, Jis atskuba per tūkstantį žingsnių...

VIENOS MIESTIETĖS DIENORAŠTIS

Naujieji Metai

PRIEŠ keletą metų viena jauna ponija, gražiai pasipuošusi ir rūpestingai išsidažiusi, pasišaukė taksį NewYorko didžiojoje gatvėje. Ji labai skubėjo pasiekti grožio saloną sutartą valandą. Beskubėdama automobiliu ji paliko raudonu viršų ap-

darytą savo dienoraštį. Šoferis jį pastebėjo tik praslinkus kelioms valandoms. Smalsumo vedamas, jis ėmė skaityti.

Ir štai kokius tos ponios atžymėtus darbus savaitės bėgyje jis išskaitė:

— Pirmadienis: antrą valandą p.p. — manikiūras, nagų nudailinimas; 3 val. pas siuvėją; 6 val. v. — arbata pas Smithus. Antradienis: 9 val. ryto — pas plaukų šukuotąją; 11 val. — skrybėlaičių parduotuvėje, manoji — per siaura, plaukai nesilaiko kaip reikiant; 12 val. — Continental viešbuty, 3 val. p.p. — golfas. Trečiadienis: 10 val. ryto — patikrint drabužius pas siuvėją; 11 val. Biddles šeima ateina pietauti su mumis; 3 val. p.p. nugabenu šunelį pas veterinarių, vargšelis keistai laikosi; 8 val. vakare — opera. Ketvirtadienis: 10 val. ryto sutvarkiau kaikurias sąskaitas; 11 val. buvau išėjusi apsirūpinti pirkiniais; 3 val. — užmiesčio klube; 8 val. v. — kino teatre. Penktadienis: 10 val. pusryčiai restorane; 2 val. siuvėja pakeitė mano suknelės madą; 3 val. p.p. tenisas; 6 val. v. nuolatinis plaukų sufrizavimas. Vakare — dvigubas filmas. Šeštadienis: 10 val. ryto telefonavau dėl skrybėlaitės, ji vis per siaura; 11 val. ryto — pas dentistą; 12 val. — pietūs pas Smithus; 5 val. v. vakarienė pas Janiną; 9 val. kino teatras.

Ir viskas. Plaukia paviršium. Nieko rimtesnio, nieko gilesnio. Ir taip kasdien. Jeigu mes būtume rašę savo praėjusių metų dienoraštį ir jei dabar. Naujų Metų angoje, paskaitytume, ar jis būtų prasmingas? Ar jis nebūtų panašiai tuščias, kaip šios ponios? Kokius darbus mes norėtume ateinančių metų dienoraštin įrašyti? Ar mes pasirūpiname, kad bent pirmoji naujų metų diena būtų pašventinta ne alkoholio tvaiku, o maldos atodūsiu?

Naujų Metų dieną gal nei vienas žodis taip dažnai neskamba, kaip linkėjimas:

— Laimės! Laimingų metų!

O kas gi žmogui atneša laimę?

Vienas rimtas ir dievobaimingas vyras visada būdavo linksmas. Kartą kažkas jį paklausė, kaip jis taip visada gali būti linksmas?

Vyras atsakė:

— Kiekvieną rytą aš pirmiausia pažvelgiu į Dangų. Ten aš randu suraminimą savo skausmuose ir nelaimėse. Antra, aš pažvelgiu į žemę ir pamatau, kiek maža žemės tereikės mano karstui. Trečia, aš pažvelgiu į tuos žmones, kurie yra daug nelaimingesni už mane. Šitaip apsišarvojęs, aš jau ramus pradedu kasdienius darbus. —

Šių Naujųjų Metų dieną ir mes padarykime tuos tris pažvelgimus ir nusistatykime juos dažniau metų bėgyje daryti. Ir tai atneš mums daug paguodos, sustiprinimo, ištvermės ir vilties.

Kartą karalius Karolis IX turėjo pasikalbėjimą su rašytoju.

— Sakyki, kas Jūsų manymu yra tikrai laimingas? — paklausė.

— Žemėje laimės nedaug. Tik vienas Dievas tėra pilnai laimingas.

— O kas po Jo dar galėtų jausti laimę?

— Tas, kurs arčiausia Dievo. —

Atsakymas gilus. Šiais metais galėtume užsibrėžti dar labiau priartėti prie Dievo, arčiau to Amžinos Laimės Šaltinio.

Giliai ir teisingai vienas dvasinio gyvenimo mokytojas yra pasakęs:

— Jeigu mes per metus nusikratytume nors vienos ydos, per keletą metų liktume šventais. —

O kas gi daugiau laimės čia ir Anapus mums galėtų atnešti, jei ne pasukimas šventųjų pėdomis?!

Laimės šaknys yra mūsų pačių širdyje, kai ji yra tyra kaip veidrodis ir kai joje gali atsispindėti dieviškojo džiaugsmo šviesos.

Laimė yra mūsų sąžinėje, kai niekas mūsų vidinės ramybės nedrumsčia, kai nėra vidaus kovos, kai viešpatauja pasitenkinimas, kad mes viską padarėme, kas sąžiningam, rūpestingam žmogui pridera padaryti.

Gyveno kartą vienas žmogus, praradęs visus tikėjimo ryšius. Jisai netgi ėmė didžiuliotis ir džiaugtis, kad jam pasisekė ir savo žmonos širdyje išrauti tikėjimą. Kartą grįždamas

į namus, jisai nustebo, pamatęs tiek daug žmonių susirinkusių ties jo namais. Išokęs į vidų pamatė baisų reginį: jo žmona ir trys vaikai gulėjo negyvi. Šalia jo žmonos buvo raštelis, kuriame parašyta:

— Kol buvau tikinti, turėjau kantrybę, kurią man gaivino viltis amžino užmokesčio. Tačiau nuo to laiko, kai mano vyras išplėšė mano tikėjimą, jaučiuosi taip nelaiminga. Nenoriu, kad manieji vaikai sulauktų tokių nelaimingų dienų, dėlto juos nunuodijau. —

Tikriausiai tą moterį buvo ištikęs nervų priepuolis, bet vis dėlto ta liūdnoji istorija vaizdžiai pasako, kiek daug žmogui reiškia tikėjimas, kiek daug stiprybės gali suteikti juodoje dienoje, kiek gausiai gali sustiprinti mus, siekiančius laimės.

Niekas kitas žmogui neatneša tokio pasiryžimo, kaip tikėjimas, kuris nušviečia gyvenimo kelią ir duoda stiprybės juomi eiti.

Dar 1863 metais, sukilimo prieš maskolius metu, lenkų grafas Juozapas Melidockis buvo maskolių žiauriai nuskriaustas: atimta iš jo visa nuosavybė, visa jo žemė ir turtai, siekę milijonus.

Kartą pasikvietė jį maskolius Kievo gubernatorius ir pasiūlė: grąžins jam visą nuosavybę, jeigu tik jisai išsižadės katalikų tikybos ir pasidarys stačiatikiu (pravoslavu).

Į tai grafas, tasai kovotojas dėl laisvės, atsakė:

— Savo tikėjimo neparduosiu jokia kaina. —

Tai pasakęs, jisai išvyko į Austriją.

Tasai kovotojas prieš pavergėjus žinojo, kad turtai negali jam duoti tos ramybės, tos dvasinės stiprybės, kaip ištikimumas įsitikinimams, tikėjimui, kuris jį kasdieną gaivina ir kuris duoda laimingosios amžinybės viltis.

DIEVIŠKOS VARDINĖS

Sekmadienis po Naujųjų Metų

VIENAS iš didžiausių istorijoje žinomų valdovų buvo Prancūzijos karalius Liudvikas XIV, kurį prancūzai vadina Didžiuoju. Jis buvo ryžtingas, jo garsas pasiliko gyvas šimtmečiais. Kada jisai mirė, laidotuvių pamokslą pasakyti buvo pakviestas ano meto iškalingiausias Prancūzijos kunigas — Massilon. Įlipęs į sakyklą ir žvelgęs į pradedančius gesti buvusio kieto valdovo palaikus, pamokslininkas pradėjo tais žodžiais:

— Vienas tik Dievas yra didis. —

Tai šventa tiesa. Istorija kalba apie Aleksandrą Didįjį, apie garsųjį Napoleoną, apie kitus panašius, bet jų daugelis savo garsą pirkė karuose liedami nekaltą kraują. Jų garbės žvaigždę temdo sukrečėjusio kraujo juoda dėmė. Tik Dievas ir Jo veidas visame šviesume spindi. Tai mes ypač prisimeiname sekmadienį po Naujųjų Metų, kada yra švenčiamos Viešpaties Jėzaus vardinės, Jo šventojo vardo diena. Jau šventasis Povilas pabrėžė Viešpaties Jėzaus vardo svarbą, laiške Pilypiečiams (II, 9-10) rašydamas:

— Todėl ir Dievas išaugštino Jį ir dovanojo jam vardą, viršesnį už visus vardus, kad Jėzaus vardu prikauptų visoks kelis danguje, žemėje ir po žeme. —

Jėzaus vardas mums brangus ne tik dėl to didžio išaugstinimo, bet ir dėl to, kad šis vardas yra galingiausias. Tik prisiminkime Apaštalų Darbuose aprašytą atsitikimą, kaip šv. Petras ir šv. Jonas, abudu Viešpaties parinkti apaštalai, eidami į šventyklą melstis, pamatė žmogų, raišą nuo gimimo. Pasigailėjo jiedu to nelaimingojo, ir šv. Petras tarė:

— Sidabro ir aukso neturiu; ką gi turiu, tai tau duodu: Jėzaus Kristaus Nazarėno vardu kelkis ir vaikščiok... —

Ir išgijęs ligonis pašoko, vaikščiojo ir drauge su apaštalais nuėjo į šventyklą. Štai koksai stebuklas įvyko Jėzaus vardu.

Ir nėra pasibaigęs laikas gauti malonėms šaukiantis švenčiausiojo Jėzaus vardo. Atminkime tik Viešpaties Jėzaus pažadą, užrašytą šv. Jono Evangelijoje (XIV, 13):

— Ir ko tik prašysite Tėvą mano vardu, tai aš padarysiu. —

Kad tik tas prašymas būtų naudingas mūsų ir mūsų artimo sielos labui, kad tik tas prašymas derintųsi su mūsų amžinuoju tikslu.

Štai dėl ko Viešpaties vardas taip mylimas. Jo vardu kuriasi ištisos draugijos. Jo vardu statomos katedros. Jo vardu šaukiasi pagalbos ligonys, Jo vardas viltingai tariamas mirties šalčiu stingstančiomis lūpomis.

Legenda pasakoja, esą po mirties kankinio, Antiochijos vyskupo, šv. Ignaco, jo širdyje buvęs rastas įrašytas Jėzaus vardas. Ta legenda siejasi su ano švento kankinio paskutiniaisiais žodžiais, pasakytais arenoje, laukiant, kada ciesaoriaus įsakymu jį sudraskys žvėrys:

— Niekas nenuims nuo mano lūpų Jėzaus vardo, o kai mano lūpos užsičiaups, niekas to vardo neištrins iš širdies. —

Vokietijoje, Nordhauseno katedroje, yra užsilikęs įrašas iš XV šimtmečio. Lotyniškas įrašas tuo įdomus, kad kiekvieno sakinio pirmosios raidės sudaro Jėzaus vardą:

— Jucunditas moerentium (kenčiančių paguoda).

Etemitas umbrescentium (šešėlin einančių amžinybė)

Saturitas esurientium (alkstančių pasotinimas)

Utilitas egentium (stokojančių pagalba)

Sanitas languentium (ligonių sveikata).

Kartą, paskutiniaisiais metais invalido kunigo Bodelschwingo, kuris suparaližuotas buvo vežamas specialioje kėdėje, pasitaikė, kad jisai pamatė blogo elgesio jaunuolį, kuris buvo uždarytas į drausmės vietą, paskiau iš jos išsilaužęs ir vėl sugautas po daugelio apiplėšimų. Ligonis kunigas pasišaukė jaunuolį prie savęs, paklausė, kuo jisai vardu, ir, padėjęs sunkią, ligos spaudžiamą savo ranką ant jo galvos, tarė:

— Aš tave laiminu Jėzaus vardu. —

Vakare jaunuolis sėdėjo kamputyje susimąstęs. Namų prižiūrėtojas ėmė jį klausti, kas atsitiko. Jaunuolis papasakojo, kaip jį senas ligonis kunigas laimino. Ir tada jaunuolis su ašaromis kalbėjo:

— Tėve, savo gyvenime aš daug buvau stumdomas ir baramas, tačiau joks žmogus dar man nėra pasakęs: "Aš tave laiminu Jėzaus vardu". —

Neužilgo po to tasai jaunuolis gavo darbą ir buvo išleistas iš pataisos namų. Ilgai apie jį nieko nebuvo girdėti, ir vyresnieji manė, kad jis vėl paslapčia grįžo į nusikaltimų gyvenimą. Tačiau vieną dieną atėjo laiškas, kuriame tas jaunuolis rašė:

— Nemanykite, kad aš vėl apsigyviau. Ne. Aš neužmiršau, kad kartą man buvo pasakyta "Aš laiminu tave Jėzaus vardu." —

Jėzaus vardas yra šventas ir didžios pagarbos vertas. Nevalia jo minėti be reikalo ir be pagarbos. Jo vardas daugiau tinka maldai, kaip paprastai kasdienei kalbai.

Vienuolė Marija Juozapina Viešpaties Jėzaus, 1917 metais mirusi Turine, Italijoje, kuri šv. Antaną laikė lyg savo tėvu, draugu ir mokytoju, savo biografijoje sako:

— Jisai (šv. Antanas) man įkvėpė Jėzaus vardą dažnai ištarti susimąčius, su tikėjimu ir su meile, ir tai būsią sielai lyg Jo naujas apsireiškimas. Ir aš patyriau, kaip tai yra gili tiesa. Dėl to jį aš pagarbiai kas valandą kartoju. —

Bažnyčia net yra gausiai paskyrusi atleidų už kalbėjimą maldų, kur garbinamas Viešpaties Jėzaus vardas.

Kai 1916 m. birželio 23 d. artėjo mirties angelas prie lovos rašytojo kunigo Heinricho Hansjacob, gyvenusio Schwarzwalde, Vokietijoje, mirštantysis, sunkiai jau bekalbėdamas, paprašė popieriaus ir pieštuko. Jis patarė:

— Aš kaip parašiau, kas geriau gal būtų buvę neparašyta. Bet dabar aš parašiau tai, kas vienas teturi vertę. —

Ir jo stingstančios rankos atsargiais brūkšniais popieriuje išvedžiojo Jėzaus vardą. Jo blėstančios rankos dar įstengė

tą šventąjį vardą parašyti, ir tada pieštukas iškrito jam iš rankų. Mūsų visas gyvenimas tai Jėzaus vardo rašymas amžinybės knygoje.

IŠMINČIAI GARBINA KRISTŲ

Trys Karaliai

TRIŲ Karalių dienos Evangelija mums pasakoja, kaip nuostabioji žvaigždė tris karalius, tris išminčius atvedė į Šventąją Žemę ir kaip jie pagarbino Šventąjį Kūdikelį.

Su džiaugsmu galime pasakyti, kad ir mūsų laikais, jeigu tik išminčius nuoširdžiai įieško tiesos žvaigždės, jeigu tik jisai be spalvotų prietaringumo akinių žvelgia augštin į dangaus mėlynę, jis pradeda garbinti Pasaulio Tvėrėją, pagarbiai nulenkia galvą prieš Kristų.

Didysis atradėjas elektros srityje — Amperas, kurio garbei net yra pavadintas jo vardu elektros matavimo vienetas, šiaip iškalbingai rašė:

— Tavo pareiga yra studijuoti šio pasaulio dalykus; tačiau stebėki tik su viena akimi, kitą akį atkreipęs į amžinąją šviesą. Klausykis išminčių, bet tik su viena ausimi, kad antroji visados būtų atvira saldiems Danguos balsams, rašyk, bet tik su viena ranka, antrąją — laikydamasis Viešpaties apsausto kraštelio... —

Neužmiršamas mokslininkas, galbūt net ir lietuvių kilmės, Emanuelis Kantas viename savo filosofiniame veikalė yra pareiškęs:

— Du dalykai pripildo jausmą nuolat augančiu nusistėbėjimu, kai tik aš juos giliau apmąstau: žvaigždėtasis dangus viršum manės ir dorovės įstatymas manyje pačiame. —

Chicagos universiteto koplyčioje yra įrašytas toks prasmingas mokslo įstaigos steigėjų šūkis:

— Kaip religijos dvasia turi persunkti ir kontroliuoti universitetą, taip šis religijai atstovaujās pastatas turėtų būti centrinis ir viešpataujantis dalykas universiteto aplinkoje. —

Lietuviai niekada neužmirš savo didžiųjų, pirmaujančių mokslininkų, kaip prof. St. Šalkauskis, prof. Pr. Dovydaitis. Kaip daug kartų studentai ir kiti juos matydavo klaupiančius kartu su eiliniaais katalikais prie Dievo stalo, kokiu giliu religingumu alsavo jų raštai!

Šventąjį Kūdikėlį garbina ne tik dabarties išminčiai, bet ir mūsų laikų karaliai, valdovai. Jau savo pirmoje inauguracijos kalboje Jungt. Amerikos Valstybių tėvas Jurgis Washingtonas išreiškė savo karštą maldavimą Visagaliui, kuris valdo visatą ir kurio Apvaizdos pagalba gali pašalinti žmogiškus trūkumus, kad Jo laiminimas pašventintų Jungt. Amerikos Valstybių žmonių laisves ir laimes.

Prez. Linkolnas aplankiusiai jį delegacijai pareiškė 1862 metais:

— Aš esu tik nuolankus įrankis mūsų Dangiškojo Tėvo rankose, aš ir visi mes privalome dirbti Jo didžiajam tikslui. Aš šaukiausi Jo pagalbos... —

Jungtinių Tautų dieną (1942 m. birž. 14 d.) JAV prezidentas Rooseveltas kalbėjo šitokią prasmingą maldą:

— Dieve laisvųjų, leisk mums šią dieną pašvęsti savąsias širdis ir gyvybes visos laisvosios žmonijos labui. Leisk mums nugalėti tironus, pasišovusius visus laisvuosius padaryti savo vergais. Duok mums pasitikėjimo ir padėk mums pažinti visus kovojančius už laisvę, kad mes juos priimtume kaip brolius...

Philipinų prezidentas Magsaysay turėjo savo rūmuose koplyčią, kur visa jo šeima nuoširdžiai garbino Viešpatį, atlikinėjo novenas ir dalyvavo kitose pamaldose.

Vienų Kalėdų išvakarėse prez. Trumanas per radiją pareiškė:

— Religija, kuri atėjo į pasaulį ir kuri buvo skelbiama angelų giesmė, tęsiasi ištisus 19 šimtmečių, ir ji tęsis ateitin. Ji

pasilieka geriausia pasaulio taikos viltis, jei pasaulis priims jos pagrindinį pareiškimą, kad visi žmonės yra broliai. —

Prezidentas Eisenhoweris dar 1952 metais spaudoje pareiškė, kaip Šv. Raštas buvo kasdien sklaidoma knyga jų šeimoje ir jo tėvas bei motina nuoširdžiai tikėjo, kad "Dievo baimė yra išminties pradžia". Ypač karo dienos jį glaudžiai surišo su tikėjimu, apie ką jis skelbia:

— Štai ką aš patyriau apie religiją: Ji duoda ryžtingumo padaryti sprendimus krizės metu ir paskiau duoda pasitikėjimo palikti rezultatus Augštesnės Galybės globai. —

Ir jis pabrėžia, kaip yra svarbu pasitikėti Dievu.

Taigi, ir mūsų laikų — kaip išminčiai, taip ir valstybių galvos, išskyrus sužvėrėjusius Kremliaus valdovus, garbina Kūdikėlį Kristų.

Ir mes, su poetu pagarbiai lenkdami galvą, galime tarti:

— Dovanas nešė Karaliai budrūs.

Suklupus žemė garbina Dievą, —

Neškim mes savo vargelį niūrų

Gimusiam Kristui ėdžios ant šieno.

ŠV. ŠEIMOS ŠVENTĖ

Sekmadienis po Trijų Karalių

SAVU laiku pasaulyje garsėjo tėvas Matteo, didelis, nenuilstantis šeimų pašventinimo apaštalas. Dešimties metų laikotarpyje jisai aplankė 43 Prancūzijos diecezijas, du kartu apkeliavo Ispaniją ir Italiją, su dideliu pasisekimu darbavosi Olandijoje; net su savo apaštališkąja misija siekė Šveicariją, Belgiją, Liuksemburgą, Angliją, Škotiją ir Airiją.

Kartą jisai sakė pamokslą Bolonijos katedroje. Žmonių buvo prisikimšę. Baigęs pamokslą, uolusis apaštalas jau ren-

gėsi sakyklą apleisti, kaip jį sulaikė tos diecezijos vyskupas-kardinolas, ir tuo tarpu į klausytojus tarė:

— Kunige, Jūs savo pamoksle mums pasakėte didžias tiesas, ir aš tenoriu tik amen prie to pridėti. Kaip matote, didesnėmis progomis katedra ir eilė kitų bažnyčių paprastai būna perpildytos, o tačiau nepasakyčiau esant ženklų, kad mūsų žmonės darytųsi krikščioniškesni. Dėl to savęs aš dažnai klausiu: kodėl taip yra? Ir matau aš tam tik tą vieną pagrindą: čia valandėlę pasimeldžiama ir toliau grįžtama į namus, kur vėl tęsiama įprastą, pagonišką gyvenimą. Tai vis dėl to, — kalbėjo toliau kardinolas pakeltu balsu, — kad namai nėra tuo, kuo mums, kaip gerbiamasis pamokslininkas pasakė, jie turėtų būti: nėra tabernakulis, kur Jėzus gyventų šeimoje. Tai turi pasikeisti! —

Tie žodžiai, — tai ne vien ano kardinolo iškeltas reikalas. Tai rūpestis, kurį labai jaučia Bažnyčia ir dėl to tą sekmadienį po Trijų Karalių yra įvedusi Šeimos šventę, kada mes privalome prisiminti: kaip Viešpats gyveno Marijos ir šv. Juozapo šeimoje, taip Jis turi rasti vietos ir dabarties šeimose.

Genialus dailininkas Murillo yra sukūręs paveikslą — Šv. Šeima. Paveikslas giliai prasmingas. Žiūriniojo kairėje ir dešinėje sėdi Marija ir šv. Juozapas. Tarp jų dviejų, ant akmeninio suolo iškeltas, stovi Šventasis Kūdikėlis. Jis pakėlęs žvilgsnį į Dangų, iš kurio yra atėjęs pas žmones, lyg norėdamas sakyti:

— Tenai yra mano tėvynė, tenai yra mano Tėvas. —

Ir Dangiškasis Tėvas yra matomas viršum Šventojo Kūdikėlio galvos. Danguis debesyse. Kairėje rankoje Jis laiko žemės kamuolį, o su dešine laimina savąjį Sūnų. Tarp Jo ir Šventojo Kūdikėlio galvos plasdina Šv. Dvasia, balandžio pavidalu, savo šviesos spinduliais jungdama Tėvo ir Sūnaus dievybę.

Ir taip — tame paveiksle Dieviškasis Kūdikis stovi tarp dviejų šeimų: tarp savo Dangiško Tėvo ir savo žemiškosios motinos. Ir jis priklauso dviem pasauliam: Dievo pasauliui, į kurį Jo akys pakeltos, ir žmonių pasauliui, kuriame jo širdis

plaka. Tai simbolinis kiekvienos laimingos šeimos vaizdas. Taurioje šeimoje turi rasti svarbią vietą patsai Dieviškas Kūdikis, patsai Kristus ir būti ta jungtimi tarp Dangaus ir žemės, tik tada antgamtinė palaima stiprins ir gaivins šeimą.

Adrijos jūros pakrantėse Italijoje yra vadinamasis Loreto namelis, kuris, kaip skelbia padavimas, buvęs angelų atgabentas iš Nazareto. Ant to namelio durų spindi užrašas:

— Žemės paviršiuje nėra šventesnės vietos, kaip ši. —

Taip, nėra žemėje šventesnės vietos, kaip ta, kur gyvena trys šventosios būtybės: Jėzus, Marija, šv. Juozapas. Pagal tos šeimos pavyzdį turi kurtis ir plėstis kitos šeimos.

Tokios, anuo Nazareto pavyzdžiu besitvarkančios, šeimos ženklai yra šie: joje garbingoje vietoje yra kryžius ar šventas paveikslas. Joje ant stalo užtinkamas katalikiškas laikraštis ir katalikiška knyga. Čia niekada nesirodo spausdintas šlamštas. Čia negirdėsi keiksmų ir barnių. Čia niekas neduoda blogo pavyzdžio priaugančiai naujai kartai; priešingai, vaikai mokomi vaikščioti Viešpaties takais. Pavyzdinčioj šeimoj negirdėsi riebių anekdotų. Prie stalo čia kalbama malda prieš valgį ir po. Lengvai randamoj vietoj yra rožančius ir maldaknygė. Vakare ne kartą visa šeima suklaupia bendrai maldai. Žinomas yra dėsniis: "Šeima, kuri drauge meldžiasi, drauge ir išlieka". Nesubyra, kaip moderniųjų vėgnaudžių šeimos.

Vaikai siunčiami į katalikų mokyklas, žodžiu, tokia šeima tvarkosi Nazareto šventosios šeimos pavyzdžiu, ir tai ne tik namie, bet randa progų ir bažnyčioje, prie Dievo stalo klaupiti visi drauge.

Prieš eilę metų viename Vokietijos kaimelyje, netoli Fuldos, vadinamajame Doengesmuehle, buvo pastatyta nauja bažnytelė. Katalikų ten buvo nedaug, ir reikėjo jiems didelės aukos savo bažnytelę įsigyti ir išlaikyti. Kai atėjo valanda, kada žmonės turėjo parinkti tai bažnytelei vardą, jie visi nutarė, kad tai turės būti Šventosios Šeimos bažnyčia. Tuo jie norėjo pabrėžti, jog šventoji Nazareto šeima turi būti jų visų pavyzdžiu, kad visa jų ta nauja parapijėlė yra tik viena Die-

vo šeima ir kad ta bažnytėlė yra jiems bendro Tėvo namai, iš kurių gausi palaima teka į atskirų šeimų gyvenimą, tvarkomą pagal Nazareto šeimos pavyzdį.

KASDIENYBĖS ĮPRASMINIMAS

II sekmadienis po Trijų Karalių

YRA UŽSILIKĘS pasakojimas apie Frigijos karalių Midą, kad jam buvusi duota ypatinga galia: ką tiksliai jis paliesdavęs, viskas pavirsdavę auksu... Gal mes tik neatkreipiame reikiamo dėmesio, bet kiekvienas iš mūsų turime panašią, net dar svarbesnę, galią: padarę gerą intenciją, paaukoję Viešpačiui, galime kiekvieną savo darbą, savo kalbą, net savo mintį paversti lyg tokia nuopelninga malda, vertinga Viešpaties akyse, turinčia svarbos ne tik šiame, laikinajame, gyvenime, bet įprasminama amžinybėje.

Antrojo sekmadienio po Trijų Karalių Evangelijoje girdime apie pirmąjį Kristaus stebuklą Galilėjos Kanoje, kur Viešpats vandenį paverė vynu. Padarė tai savo Motinos prašomas. Stebėdamiesi ta mūsų Mokytojo galybe, mes galime prisiminti, kad Viešpats mums taipgi davęs galią mūsų kasdienybės dalykus paversti prasmingais amžinybėje, darant juos dėl Dievo, sužadinant gerą intenciją. Kaip Evangelija moko, toksai veiksmas mūsų ypač bus sėkmingas, jei bus ta mūsų kasdienybės auka daroma per Marijos rankas. Gal tie mūsų kasdieną atliekami darbai, pasakomi žodžiai yra skysti, kaip vanduo, bet jie pavirs į amžinatvės vyną, įprasminus juos gera intencija, paaukojus tai Dievui.

Tai galima padaryti trumpučiu minties pakėlimu į Dievą, trumpu atsidūsėjimu; galima mintyje pasakyti ką nors panašaus, ką mus moko pamokslininkas Arthur Tonne, OFM, patardamas tokiu atveju širdyje prabilti:

— Mano Dieve, aš tau aukoju visas šios dienos savo mintis, visas kalbas, visus darbus ir viską Tavo didesnei garbei, jungdamasis su mūsų Išganytojo Viešpaties Jėzaus kentėjimais ir mirtimi. —

Ypač naudinga tokią gerą intenciją sužadinti rytais, tuo pašventinant visus tos dienos veiksmus. Tai bus tas pasakiškas karaliaus Mido palytėjimas, paverčias visus dalykus auksu.

Nedaugeliui iš mūsų teteks laimė atlikti kokius ypatingus, istorinius darbus savo tarnyboje Viešpačiui, bet kasdieniu geros intencijos sužadinimu mes mažus dalykus padarysime dideliais Dievo akyse ir prasmingais amžinybėje. Beskaitydami šventųjų gyvenimus, mes ne tiek jau daug užtiname jų padarytų ypatingų žygdarbių, tačiau ką jie darė, viską darė dėl Dievo. Gražiai ir šv. Povilas krikščionis moko laiške Kolosiečiams (III, 23-24):

— Ką nors darote, širdimi darykite, kaip Viešpačiui, ne žmonėms, žinodami, kad gausite iš Viešpaties tėvonystės užmokestį. Tarnaukite Viešpačiui Kristui. —

Dievui turime aukoti savo nepasisekimus, kentėjimus, ligas, mūsų patiriamus įžeidimus, nelaimes. Tada mes įstengsime iš tų mus lankančių negerovių rasti sau dvasinės naudos. Tą gerą intenciją galima kartoti su ryto maldomis, dažniau prisiminti dienos metu prie darbo, kur keliaudami ar betkuria kita proga.

Šv. Pranciška Šantalietė, net ir pačius sunkiausius darbus atlikdama, turėdavo širdį nukreiptą į Dievą. Kai kažkas ją perspėjo persunkiai nesivarginti, ji atsiliepė:

— Jei aš ir vieną minutę veltui praleisčiau, aš jau būčiau kaltinama vagyste, nes žmogus visą laiką turi pašvęsti Dievui ir savo sielai. —

Tas šventosios minimas pašventimas atliekamas sužadinant gerą intenciją. Yra įdomus pasakojimas apie senovės lietuvių giminę — prūsus. Būdami pagonys, prūsai 997 metais nužudė jų šalyje Kristaus mokslą skelbusį šv. Adalbertą. Kai krikščionių karalius paprašęs atiduoti jam šventojo kūną.

pagonys pareikalavę tiek aukso, kiek sveria šv. Adalberto kūnas. Karaliaus pasiuntiniai krovę auksą ant svarstyklių, bet dar vis buvę permaža. Tuo metu prisiartinusi prie abiejų besiderančių šalių senutė ir uždėjusi ant svarstyklių savo paskutinį aukso pinigėlį. Ta jos auka atsvėrusi. Šventojo kūnas buvęs atiduotas. Nedidelė varguolės auka, bet, atlikta su gera intencija, gal daugiau svėrė, kaip visas karaliaus auksas.

Viename religiniame veikale skaitome aprašymą, kaip vienas dievobaimingas vienuolis kartą sapnavęs paskutinį teismą. Sapne jis matė, kaip Kristus teisė žmones. Kurių dorybių našta nusverdavo blogų darbų svorį, tie buvo pašaukiami į amžiną laimę, kurių ne — tie buvo pasmerkiami. Tiek daug pasmerkiamų, kad vienuolis net dejuoti pradėjęs. Jis kiek pralinksmedamas, pamatęs moteriškę su gausia gerų darbų našta. Tačiau kaip jis nustebejęs, kai ir ji nebūsimanti leista į amžinosios laimės vietą. Tada šalia Augščiausiojo Teisėjo stovėjęs angelas atrišęs jos naštą ir parodęs daug įvairiausių ryšulėlių, su užrašais: malda, išpažintis, komunija, ligonių lankymas, aukos vargšams, aukos bažnyčioms, šventų vietų lankymas, atlaidų pelnytas ir taip toliau. Kada vėl atrišęs kiekvieną iš tų ryšulėlių, atradęs juos esant tuščius ir tada paaiškinęs: "Tos moteriškos daug gerų darbų daryta, bet vis neturint geros intencijos..."

Iš kitos pusės, tikruose šventuosiuose mes randame tokią pilnutinį gyvenimą Dievui. Šv. Pranciškus Salezietis sakė:

— Jeigu aš savo širdyje atrasčiau nors vieną gyslelę, kuri nebūtų iš Dievo ir dėl Dievo, aš ją išraučiau. —

Šv. Alfonso Liguori šūkis buvo:

— O mano Viešpaties valia, tu esi mano meilė...—

Ir jis pabrėždavo:

— Koks mielas yra vaizdas — matyti sielą, kuri visiškai priklauso Dievui. —

GRŪDELIAI Į VIEŠPATIES DELNĄ

III sekmadieniui po Trijų Karalių

PRIEŠ EILĘ; metų Indijoje gyveno elgeta, kuris ėjo nuo namų prie namų, prašydamas duonos. Kartą jisai išgirdo, kad į jų miestą atkeliauja turtingas valdovas — maharadža. Elgeta sugalvojo jį paprašyti tiek pinigų, kad jau jam daugiau neberekėtų elgetauti ir kad jisai būtų aprūpintas iki savo gyvenimo pabaigos.

Tą dieną elgeta atsikėlė anksti rytą ir su savo krepšeliu rankose išsiskubino prie svarbiausios gatvės, kur turėjo pravažiuoti maharadža. Greit pasirodė turtinga ir spalvinga procesija. Puikių žirgų traukiamas maharadžos vežimas artėjo prie elgetos. Kai maharadža visiškai artėjo prie tos vietos, elgeta pasistūmė į priekį ir ištiesė savo maldaujančią ranką į valdovą.

Maharadža pamažu atsigręžė į elgetą. Pažiūrėjo į jo veidą ir tada pats ištiesė ranką į elgetą, lyg laukdamas kokios dovanos. Elgeta, taip netikėtai užkluptas, labai susirūpino — ką gi jisai galėtų duoti turtingajam maharadžai? Greitomis įkišo ranką į savo vargingą elgetišką krepšėlį ir, teradęs tenai tik keletą kukurūzų grūdų, įdėjo į valdovo ranką. Maharadža dėkingai palenkė galvą, ir visa procesija patraukė toliau.

Elgeta buvo kaip apstulbęs iš nustebimo. Tik maharadžai atsitolinus jisai atsiminė, kad turėjo gi jį paprašyti kaiko. Atsigavęs elgeta paėmė savo krepšį ir nustebęs išgirdęs kažką skambant. Atrado keletą monetų, kurias į jo krepšį, matyti, įdėjo maharadžos tarnai tuo metu, kai elgeta įteikė savo dovaną — kukurūzų grūdus. Už keletą neturinčių vertės grūdų valdovas jam buvo suteikęs aukso pinigų.

Tas įvykis atspindi mūsų santykį su Dievu. Mes, kaip elgetos, tiesiame rankas į Viešpatį, jį ieškodami malonių ir palaimos. Bet Viešpats, lyg anas valdovas, pirma į mus krei-

piasi, kad mes iš savęs duotume kokią aukele. Mūsų menkiausia išsižadėjimo auka atlyginama begalinės vertės dovanomis.

Trečiojo sekmadienio po Trijų Karalių Evangelijoje girdime apie raupsuotąjį, kuris Viešpatį prašė jį išgydyti. Reikšminga, kaip Evangelija nusako apie tą raupsuotąjį: jis priėjo ir pagarbino Išganytoją. Tas pagarbinimas tai ir buvo tie grūdeliai, už kuriuos Viešpats jam atlygino, suteikdamas taip brangią sveikatą.

Daugelis ir mūsų dovanų iš Dangaus pareina nuo to, ar mes randame, ką galėtume duoti Dievui. Juk Viešpats yra skelbęs, kad net ir vandens stiklinė, duota Jo vardu, nepasiliks be atpildo. Tie mūsų maži Viešpačiui aukojami grūdeliai yra, pavyzdžiui, mūsų nuoširdi ryto malda ar vakarinis padėkojimas Dangui už gautąsias malones. Tarp tų mažųjų mūsų dovanų Dievui gali būti mūsų geras skaitymas; naudinga paskaityti gerą religinę knygą, katalikišką laikraštį; neužmiršti paskaityti Šv. Raštą.

Nuoširdus žodis artimui, pagalba ir patarnavimas kitam reikale ir nelaimėje, tai vis tie grūdeliai, už kuriuos Viešpats teikia gausų atpildą. Aplankyti ligonį, pavalgydinti išalkusį, dalyvauti chore pamaldų metu, veikti geroje organizacijoje, atlankyti bažnyčią, išklaustyti šv. mišių, platinti gerą spaudą — tai vis tie maži grūdeliai, teikiami Viešpačiui tiesiai ar per suvargusias vargšo ar ligonio rankas, ir Viešpats mums nepasilieka skolingas.

Tie mūsų mažieji grūdeliai, paaukoti Viešpačiui, bus ne tik naujų malonių prašymas, bet ir nuoširdi padėka už visa tai, ką jau esame iš Viešpaties gavę.

Kartą viena kilni moteris, gera motina, gulėjo mirties patale. Prie jos buvo kunigas, besistengdamas jos mirtį padaryti kiek galint lengvesnę. Jis padėjo jai melstis, jis skaitė tikėjimo, vilties ir meilės aktus, gailesčio ir atsidavimo Dievui maldas. Lemiamos minutės artėjo.

Tada ligonė pajudėjo. Ji stengėsi atsisėsti. Jai rodėsi, kad ji turi dar vieną ypatingą maldą sukalbėti. Paėmusi rožan-

čių ji nušvitusiomis akimis žvelgė į tolį. Tada ji pašnibždėjo kunigui:

— Tėve, paimkite mano silpnas rankas į savo kunigiškus delnus. Aš turiu sukalbėti dar vieną ypatingą maldą.

Kai kunigas apglobė jos jau šalstančias rankas, iš mirštančių lūpų pasigirdo žodžiai:

— Mieliausias Viešpatie, brangiausioji Dievo Motina, šv. Pranciškau, aš Jums dėkoju už visus savo gyvenimo kentėjimus ir džiaugsmus. —

Su giliu įsijautimu pasakė tuos žodžius. Ji išleido paskutinį atodūšį, jos rankos pastiro ir jos paskutinioji auka buvo atlikta. Tai buvo jos tie dėkingumo grūdėliai Viešpačiui.

Tie mūsų maži grūdėliai į Viešpaties rankas darosi didelės vertės, kaip pareiškimas meilės mūsų Viešpačiui. Gi garsusis tapytojas Michelangelo teisingai yra pasakęs:

— Meilė yra tie sparnai, kuriuos Dievas davė žmogui, kad jisai kiltų augštin. —

Jei Dievas mus myli, mes tuo pačiu turime atsilyginti, nes meilės parodymas, nesusilaukiant to paties, yra klausimas, į kurį neduodama atsakymo. Meilė Dievo yra didžiausias dalykas, kurį iškalbingai išreiškia indų sakinyš, lyg išeinąs iš Viešpaties lūpų:

— Dangus ir žemė Manęs neaprepia, bet Mane apima širdis to, kuris Mane myli.

MYLĖTI IR PASITIKĖTI

IV sekmadienis po Trijų Karalių

KARTĄ gydytojas turėjo padaryti sunkoką operaciją mažai mergytei. Kad ji neverktų, jai davė pusę dolerio ir tarė:

— Tu spauski tą pinigą rankoje ir mąstyki, kad išgijusi galėsi nusipirkti skanių saldumynų. Bus smagu, kai pasveiksi. —

Mergaitė, nors neužmigdyta vaistais, buvo labai kantri. Kai operacija pasibaigė, gydytojas ją paklausė:

— Apie ką tu mąstei operacijos metu?

— Apie žodžius.

— Kaip apie žodžius? Turbūt apie dieną, kada linksminsis išgijusi.

— Ne, aš mąščiau apie žodžius, kurie įrašyti tame pini-ge: "In God we trust" — Dievu mes pasitikime.

Ta mažoji pacientė rodė didelį pasitikėjimą Viešpačiu, panašiai, kaip apaštalai, audros metu šaukdamiesi: "Viešpatie, gelbėk mus, žūstame", kaip tai yra aprašyta Evangelijoje ketvirtą sekmadienį po Trijų Karalių.

Dievas mus myli ir randa nuostabiausius būdus mums gyvenimo audrose padėti. Štai — Europoje viename kalnuotame krašte gyveno labai neturtinga našlė. Ji niekaip negalėjo užsimokėti už butą ir buvo išmesta laukan. Neturėdama ko kito daryti, ji sugalvojo eiti pas savo artimuosius, kurie gyveno toli už kalnų.

Buvo gegužės mėnesio pradžia, ir kai ji išvyko, oras buvo palankus. Tačiau jai bekeliaunant, kilo baisi kalnų pūga. Vėjas buvo šiurpus, snigo, kalnuose buvo neišpasakytai šalta. Žmonės buvo matę ją einančią su kūdikiu. Bijodami, kad su ja kas nors galėjo blogo nutikti, ryto metą vyrai, net dvylika jų, išėjo jos jieškoti. Kai prisiartinio prie stataus tarpukalnio, atrado. Kūdikis verkė. Jis buvo gyvas, susuptas į motinos drabužius, kuri buvo nuo savęs nuėmusi, kad tik jį išgelbėtų. Bet užtat ji pati gulėjo mirtinai sušalus.

Ašaras traukė tokia didelė motinos auka, kuri pasirinko sau mirtį, kad tik išgelbėtų kūdikį. Į jos laidotuves susirinko labai daug žmonių ir žinia apie tą atsitikimąėjo iš lūpų į lūpas.

Praslinko daug metų. Kartą kunigas vyko sakyti pamokslų į vieną Glasgovo bažnyčią. Kaip tik pasitaikė labai bjauri diena. Siautė pūga. Kunigas atsiminė apie aną pūgoje sušalusią motiną ir nebesakė to pamokslo, kurį buvo prisiruošęs, o papasakojo žmonėms apie tą didžiąją motinos auką, primin-

damas, kad panašiai mus myli Dievas, nes Jis sau mirtį pasirinko, kad mus amžinam gyvenimui išgelbėtų.

Po kurio laiko tą kunigą pašaukė pas ligonį. Sirgo kažkoks vyras. Kai kunigas nuėjo pas jį, tas taip prabilo:

— Tėve, aš daug metų buvau nutolęs nuo bažnyčios. Tačiau aną dieną, kai siautė ta pūga, nuo blogo oro, pro šali eidamas, aš užėjau į bažnyčią. Jūs kaip tik sakėte pamokslą apie aną pasišventėlę motiną. Tėve, tai ji mane savo mirtimi išgelbėjo. Aš ją visada mylėjau, tačiau tik dabar jūsų paaiškinimas man atvėrė akis, kad ir Dievas mus myli taip labai, kaip ta motina. Aš buvau to labai paveiktas ir nutariau grįžti atgal prie Dievo. —

Įvairioms audroms Viešpats leidžia siausti, kad tik iš žmogaus atšalusios širdies galėtų išgirsti pagalbos jieškantį balsą — Viešpatie, gelbėk.

Gyvenimo audros ir sunkumai dažnai turi uždavinį nukreipti mūsų žvilgsnį į Amžinąsias Buveines.

Milano katedroje yra trejos durys įeiti. Viršum vienu yra išpieštas rožių vainikas ir padėtas parašas:

— Malonumai tėra tik momento dalykas.

Kitoj pusėj viršum durų išpieštas kentėjimą ženklinąs kryžius ir padėtas parašas:

— Rūpesčiai, kentėjimai tėra tik laikinis dalykas.

Pagaliau viršum didžiųjų, centrinių, durų padėtas parašas:

— Tėra svarbu tik tai, kas amžina.

Čia ir yra didžioji tiesa, kad mūsų svarbiausias dėmesys turi būti nukreiptas į tai, kas amžina. Siekdami tų trijų dalykų, mes turime tai daryti su dideliu ryžtingumu, su nusižeminimu ir su kantrumu. Tai trys pagrindiniai kelrodžiai į amžinąją laimę.

Visų pirma — šventas ryžtingumas. Šventame Rašte pasakyta, kad Danguos karalystė kenčia prievartą. Tai drauge mums primena, kad reikia ryžtingos prievartos sau pačiam, kad mes galėtume įsiveržti į Danguos karalystę. Apie laimingą amžinybę svajoti neužtenka. Reikia jos siekti, o tam

reikia daug ryžtingos valios. Kiek daug to parodė šventieji ir dabarties kankiniai.

Antras dalykas — reikia nusižeminimo. Tai padės mums ne savo valios jieškoti, o Viešpaties valios žiūrėti ir jo nurodytais keliais sekti. Nusižėmusio žmogaus taip lengvai niekas neišmuš iš pasirinkto šventumo kelio.

Kartą vienas rūstesnio būdo dvasininkas pratarė į šv. Joną Vianney:

— Jeigu aš būčiau toks nemokša teologijos (tikybos) moksle, niekada nesėščiau į klausyklą. —

Šventasis gi Jonas greit atsiliepė:

— Aš turiu Jus mylėti. Jūs vienas iš nedaugelio, kuris mane gerai pažįstate. Padėkite man pasiekti malonę, kurios seniai jieškau, — pasitraukti į nuošalų kampą ir verkti dėl savo nuodėmių. —

Šalia ryžtingumo ir nusižeminimo reikia dar ir kantrumo. Be kitų dalykų, jis padės mums pakęsti kitų žmonių nuoskaudas ir paties gyvenimo kryžius, kurių pašalinti negalima, kuriuos reikia mokėti iškęsti.

Yra viena tokia prasminga legenda: pas Abraomą kartą atėjęs arabas. Šiurkštus ir nemandagus. Priimtas į Abraomo pastogę, jis niurnėjęs, kad jam kambarys skirtas prastas, jam maistą teduoda menką, su juo elgiasi netinkamai.

Tai girdėdamas, Abraomas jau rengėsi tą iš malonės priglaustą pakeleivi išmesti, kai jo širdy pasigirdęs paties Dievo balsas:

— Abraomai, aš tą žmogų pakenčiu jau 40 metų. Argi tu negali jo pakęsti nei valandėlės? —

Gyvenime sutiksi ne vieną grubių nusiteikimų žmonių, kuris, rodos, malonumą jaučia kitą įskaudinęs. Dievas su juo! Tuos kentėjimų smūgius mes galime kantriai panaudoti savo sielos, savo būdo šlifavimui. Neužmirškime — Dievas su mumis.

Didžiojo senovės rašytojo Origeno tėvas, pasilenkdamas ant sūnaus lopšelio, kartodavo:

— Garbinu Dievą, kuris yra širdyje šio mažo pakrikštytojo. —

Gi kai pats Origenas paaugo, jis pats rašė:

— Mano siela yra buveinė Jo: Dievo Tėvo, Kristaus ir Šventosios Dvasios. —

Jokios gyvenimo audros mums nebus baisios, jei jausime Dievą savo širdyje. Jo šauksmės ir ilgėsیمės Amžinųjų Buveinių.

DĖMESIO AMŽINIESIEMS DALYKAMS

V sekmadienis po Trijų Karalių

KARTĄ vienas dvasininkas nuvyko į svečius, šeimininkė paprašė jį palaukti, o ji pati nuėjo į gretimą kambarį pasi-puošti. Ji puošėsi itin ilgai. Sugrįžusi ji atrado svečių verkian-tį. Susirūpinusi ji ėmė klausinėti, kokia priežastis tų ašarų. Svečias atsakė:

— Ponia, aš verkiu apmąstęs tą dalyką: jūs tiek daug valandų praleidžiate prieš veidrodį, puošdama savo kūną, o aš tiek mažai valandų tepraleidžiu prieš Dievą, puošdamas savo sielą. —

Kai skaitome Evangelijoje penktą sekmadienį po Trijų Karalių apie rauges kviečiuose, prisimename piktojo pasėtus raugių daigus ir mūsų širdyse. Viešpats yra kantrus. Neliepia naikinti piktojo žmogaus, duodamas jam progą pasitaisyti, bet užtat palikdamas mums patiems pareigą rauti blogio dai-gus iš širdies. O netramdomas blogis gali mus toli nublokšti.

Glasgowe viena moteris, turėjusi nevaldomą palinkimą gerti, pasiūlė savo pačios vaiko lavoną studentų skrodimams, kad gautų nors truputį pinigų gėrimui.

Vienoje knygoje skaičiau apie žmogų, kuris turėjo nekon-troliuojamą palinkimą krauti pinigus ir buvo pasidaręs jų

vergu. Jis niekada neaukojo jokiam geram tikslui. Mirtinai susirgęs, visdėlto šaukėsi kunigo, klausdamas: kaip kunigas mano, kas su juo bus po mirties. Kunigas jį paguodė, primindamas, kad tik reikia gailėtis, atsižadėti dalykų, kurie trukdo jam išganymo kelyje. Tačiau net tada anas vyras pasiėmė raktą nuo savo gėrybių ir tvirtai jį laikė rankoje, paslėpęs po antklode. Jis net mirties išvakarėse nei dalelės niekam negalėjo paskirti, tik mirtis atvėrė jo rankas, o jis pats į amžinybę iškeliavo rankoje spausdamas ne kryžių, bet šaltą metalinį raktą nuo pinigų skrynios.

Senovės istorijoje skaitome, kad už Kajaus Grakchaus galvą buvo pažadėta tiek aukso, kiek ji svers. Kai vienas pagrobė to nužudyto vyro galvą, jis tiek buvo godus aukso, jog, sakoma, išėmęs smegenis ir galvą pripildęs švino, kad tik ji būtų sunkesnė...

Yra žmonių, kurie patys gyvi būdami lyg vieton smege-
nų šviną turi, sunkiai beįstengdami galvoti apie ką kitą, kaip tik žemės gėrybes, kurių vergais jau jie tapę.

Kitiems kiti dalykai yra priežastis nukrypti nuo tikrojo gyvenimo kelio, pavyzdžiui — gėrimas. Kartą į vieną šeimą buvo pakviestas pasisvečiuoti vyskupas. Šeimininkė ant stalo, valgiais nukrauto, padėjo ir butelį degtinės. Raginamas išgerti, vyskupas atsisakė. Paraudusi šeimininkė pratarė:

— Betgi, Ekscelencija, aš manau, ir degtinė savo vietoje — neblogai.

— Ir aš taip manau, — atsiliepė vyskupas. — Jeigu Jūs nesate priešinga, aš padėsiu ją į jos vietą. —

Ir tai taręs vyskupas butelį nustūmė toli ant lentynos jų troboje, turėjusioje dar senoviškus įtaisymus.

Viskas turi būti savoje vietoje, o kaikokie dalykai, kurie yra netinkami, visiškai mumyse neturėtų rasti vietos.

Kartą kun. Beauregard vienoje Paryžiaus bažnyčioje sakė pamokslą. Jis labai įtikinamai kalbėjo apie blogos spaudos žalą. Pasitaikė, kad to pamokslo klausėsi viena ponija, kuri turėjo knygų parduotuvę. Pamokslas ją taip paveikė, kad ji pakvietė tą kunigą ateiti ir patikrinti jos pardavinėja-

mas knygas. Pamokslininkas atrinko stambų pundą netinkamų knygų. Už jas ji būtų gavusi tūkstančius, bet, suprasdama blogio įtaką, savininkė jas sudegino.

Gal ir mums reikėtų deginti jei ne dalykus, tai bent įpročius, kurie kliudo dvasios pažangai.

Kartą Prancūzijoje, An vers mieste, viena ponja paklausė uolų misionierių — ar ji galėtų nueiti į teatrą.

— Kodėl ne, ponja, — atsakė misionierius, — bet tik su viena sąlyga, kad aš pats jus nulydėsiu.

Atėjus vakarui, ta ponja ir misionierius susėdo į vežimą. Vežikui jau iš anksto buvo pasakyta, ir jis sustojo, kur jam buvo nurodyta.

— Betgi, kunige, teatras ne čia, — ėmė kalbėti ponja.

— Atleiskite, gal sutiktumėte išlipti, — pratarė misionierius.

Jie priėjo prie labai skurdžios pirkelės. Pravėrė duris ir pamatė labai vargingą moterį, apsuptą mažų, neturinčių kuo apsirengti vaikų. Buvo didžiausias skurdas. Misionierius, atsigrįždamas į savo garbingą bendrakeleivę, pratarė:

— Ponja, čia prasmingiausia gyvenimo scena...

Anai rūmų lepūnėlei tai buvo ypatinga pamoka. Gal ji dar iš viso nebuvo mačiusi žmonių skurdo. Misionierius jai atvėrė akis, raudamas iš jos širdies piktžolę — rūpintis tik savimi.

Kartą vienas Austrijos karininkas atvyko į vieną Vokietijos kurortą, garsų savo gydomomis maudyklėmis. Jis taip blogai atrodė, jog visi viešbučių savininkai manė jį galint tuojau mirti — ir nenorėjo to nemalonumo savo patalpose pergyventi. Niekas jo nepriėmė. Niekur jam nebuvo vietos. Kreipėsi dar jis į paskutinį viešbutį, bet ir čia visos vietos buvo "užimtos"...

Vienas to viešbučio gyventojas girdėjo savininko pasikalbėjimą su tuo ligoniu. Matė, kaip neišpasakytai jam reikalingas gydymasis ir pratarė:

— Šis karininkas yra mano artimas giminaitis. Aš sutin-

ku su juo dalintis kambariu. Tegu jis guli mano lovoje, o aš miegosiu ant sofos. —

Šeimininkui jau nebebuvo patogu dabar atsakyti, ir invailas karininkas buvo atneštas į tą kambarį. Praėjo kiek laiko. Ligonis atsigavo, galėjo jau daugiau kalbėti. Dabar jis paklausė savo geradarį:

— Atleiskite, kuo jūs būsite vardu? Kokiu būdu mes esame giminės?

Anas širdies žmogus atsakė:

— Aš esu Jūsų giminaitis per Jėzų mūsų Viešpatį, kuris mane išmokė kiekvienaime artime matyti savo brolių.

Matyti žmoguje brolių, matyti kiekvienoje moteryje seserį — tai gili krikščionybės pamoka. Ji daug saulės gali atnešti į ašarų pakalnes. Tai gali daug ašarų nudžiovinti. Pasaulyje žmonių gerovė palaipsniui kyla. Žmonės kaskart geriau aprūpinami. Ir vieno, ko jiems gali labai trūkti, tai širdies, kai kentėjimų našta juos prispaudžia. Tokiu atveju kiekvienam miegas, kaip balzamas, kiekvienas šiltesnis žodis. Net ir kentėti žmogui yra lengviau, kai jis žino, kad yra širdžių, kurios jį supras, atjaus, jam gero norės, stengsis suraminimą, sustiprinimą nešti. Tokia gera širdis — tai dieviškos širdies atspindis ašarų pakalnėje.

2. Gavėnia ir Velykų laikotarpis

MEILĖ DARBO ŽMOGUI

Senųjų Užgavėnių sekmadienis (Septuagesima)

PLAČIAI pasaulyje nuskambėjo, kai 1936 metais Rumunijos princas, sosto įpėdinis, teturėjęs tada tik 15 metų amžiaus, savo viešąjį gyvenimą pradėjo nuėjęs su paprastais darbininkais į fabriką dirbti. Jis dirbo prie judančio, mašinų dalis nešančio, rato automobilių fabrike. Gavo eilinio darbininko atlyginimą ir jį paaukojo bedarbių šelpimo fondui. Šiuo savo žygiu jaunas princas norėjo parodyti pagarbą darbininkijai.

Iš jo pusės tai gražu, tačiau tai buvo tik mažas atspindys tos pagalbos ir meilės darbo žmogui, kokią parodė Kristus ir Evangelija. Septuagesimos, arba senųjų Užgavėnių Evangelijoje girdime nupasakojant apie rinkoje stovinčius be užsiėmimo darbininkus. Jiems reikėjo ir patiems pavalgyti, ir šeimą išmaitinti, o jų niekas nesamdė. Kiti taip išstovėjo per didžią dienos dalį be darbo, bet ne dėl savo kaltės. Ir šeimininkas, pagaliau juos pakvietęs, visiems užmokėjo lygiai po denarą. Atlyginta pagal jų reikalus — išlaikyti šeimą, nors kiti, ne dėl savo kaltės, negavo visos dienos dirbti.

Tai meilės pareiškimas darbo žmogui. Padaryta pagal mūsų Išganytojo pavyzdį. Prieš devyniolika šimtų metų į žemę atėjęs Kristus ne vienai dienai, kaip Rumunijos princas, pasirinko darbininko vargą, bet visai savo jaunatvei. Galėjo jįsai gimti turtuolių rūmuose. Turėjo pilną pasirinkimo teisę

ir galią. Savo motina galėjo parinkti karalienę, aktorę, bet jis pasirinko motina kuklia darbo mergaitę, o savo globėju — amatininką šv. Juozapą. Sutikdama su tuo parinkimu, nuolankioji Marija tepasakė, kad ji tenori būti tik Viešpaties tarnaitė.

Jaunatvėje pats Jėzus talkino šv. Juozapui staliaus darbe, kasdienę duoną veido prakaite valgydamas. Su kitais darbo žmonėmis Jis bendravo, jiems Evangeliją skelbė ir prie savęs pirmon eilėn kvietė tuos, kurie vargsta ir yra apsunkinti (Mat. 11, 28). Ir apaštalus Kristus parinko iš darbininkų tarpo. Daugumas jų buvo žvejai, kiti šiaip rankų darbu duoną pelnę, tik Matas buvo muitininkas — vienintelė išimtis, bet ir tai tam, kad parodytų, jog ir dvasia neturtingam gali būti labai artima vieta prie Viešpaties.

Net ir mirdamas Viešpats Jėzus savo patį brangiausią turtą — savo motiną — pavedė ne ano laiko turtuoliams ar galiūnams, o eiliniam darbo žmogui, apaštalui šventam Jonui.

Viešpaties pamokymais ir pavyzdžiu nuo pat pirmųjų amžių vadovavosi Bažnyčia. Buvo įvestos gausios šventės, kur buvo draudžiamas sunkus darbas, kad darbo žmonės galėtų pailsėti. Kalėdos, Velykos, net Sekminės būdavo švenčiamos net po tris dienas; tai buvo tikra palaima darbo žmogui, ir jis galėdavo net kelias dienas iš eilės pasilikti savo šeimoje. Viduramžiais Bažnyčia įsteigė darbo gildijas, cechus, kurie buvo dabartinių darbo unijų pirmtakai. Atsirado daug herojiškų užtarėjų vergų ir darbo žmonių.

Štai skaitome gyvenime garsiojo vokiečių vyskupo Kettelerio, kuris, dar būdamas jaunu kunigu parapijoje, kartą aplankė neturtingą sergančią moteriškę; labai susirūpino, kad jos butas toks apleistas ir nešvarus, netvarkingas. Tiesiog — bjauru darėsi ir įžengti į kambarį. Kun. Ketteleris pareiškė nusistebėjimą tos ligonės vyrui, gi šis atšovė, kad buto tvarkymas — tai moterų dalykas. Jis to amato nesimokęs...

Tada pats kun. Ketteleris paėmė šluotą, išvalė kambarius, duodamas pamoką, kad sergančios darbščios, neturtingos moters, o dar žmonos pavadavimas — tai nėra negar-

bingas darbas, priešingai, net kunigas randa galima tai padaryti...

Mūsų velionis vysk. J. Staugaitis yra pareiškęs:

— Ar šioki, ar tokį žmogus darbą dirba, jeigu jis jį gerai atlieka, yra garbės vertas. Sargas, kuris gatves šluoja, jei savo pareigas gerai atlieka, yra geresnis kaip maldininkas, kuris savo pareigas apleidžia. —

Tie mūsų vyskupo žodžiai yra gerai įsidėmėtini. Ta darbo žmogaus užuojauta ypač išplaukia iš garsiojo popiežiaus Leono XIII, kuris paskelbė eilę enciklikų, keldamas darbo žmonių teises. Vienoje iš jų jis tvirtai primena:

— Kas vargstančių žmonių reikalais nesirūpina, tas kenkia sau ir visuomenei. —

Darbo žmonių gerovės gražiai siekės ir net gilią studiją apie darbininkijos reikalus parašęs Lietuvos vysk. K. Paltarokas viename rašte priminė:

— Kiekvienas darbas yra lygiai garbingas. Tėra tik darbų pasiskirstymas. —

Tuo mūsų vyskupas norėjo išreikšti ypatingą pagarbą labiau niekinamai darbininkijai.

Nusukimą algos darbo žmogui Bažnyčia skelbė į Dangu šaukiančiu bausmės dalyku. Bažnyčia stipriai pabrėžia, jog darbininko atlyginimas turi būti pakankamas šeimai išlaikyti. Taigi, Bažnyčia, pagal Evangelijos dvasią, augštino darbo žmogų ir jo reikalus gynė, laukdama, kad visi krikščionys, Bažnyčios nariai, eis tuo pat darbo žmogaus meilės keliu.

GEROJI VIEŠPATIES SĖKLA

Sekmadienis po Senųjų Užgavėnių (Sexagesima)

PRANCŪZŲ rašytojas Chateaubriand buvo motinos gerai išauklėtas, tačiau jaunatvėje buvo lengvabūdiškas.

Kartą jį pasiekė liūdna žinia: mirė jo motina. Ji užmerkė akis sakydama:

— Parašykite mano sūnui, kad motina mirdama jį prašė pakreipti savo gyvenimą geresniu keliu. —

Paskutinis motinos žodis giliai į širdį įsmigo busimajam rašytojui. Jis buvo taip sujaudintas, taip paveiktas, jog nebegalėjo spirtis motinos prašymams. Jis grįžo prie Dievo ir pradėjo rašyti savo garsiąsias knygas, kurios daugeliui padėjo pažinti, pagerbti ir pamilti katalikų tikybą.

Tą faktą mes prisimename ryšium su Evangelija sekmadienį po Senųjų Užgavėnių, kur kalbama apie sėklą, kritusią į įvairių dirvą. Chateaubriando motinos pavyzdys gerai pavaizduoja, kaip galima ne tik pačiam paruošti dirvą Viešpaties sėklai savo sieloje, bet padėti paruošti dirvą savo artimųjų sielose ir širdyse, niekad nenustojant vilties net ir paskutinę valandą.

Į katalikybę atsivertęs kinų mokslininkas, vėliau tapęs profesoriumi Seton Hall universitete, dr. P. L. Sih, savo knygoje "From Confucius to Christ" (Nuo Konfucijaus prie Kristaus) pasakoja, su koku uolumu Kinijoje dirba misionieriai. Štai, vienas iš jų, didelis labdarybės organizatorius, Lo Pahun gėgdavo lankyti kalėjimus. Kartą jis atvyko į Shanghajaus kalėjimą, ir čia jam pasakė, kad yra kalinys, kuriam greit bus įvykdyta mirties bausmė. Tas apaštalas Lo nuėjo į kalėjimo kamerą ir pamatė pasmerktąjį su sutaršytais plaukais, suveltą švarku ir su klaikiu žvilgsniu akyse. Lo prakalbino jį ir su karščiu dėstė jam apie Kristų, norėdamas jį paruošti krikštui.

— Mano diena bus rytoj, — sušuko pasmerktasis mirti. — Koksai kipšas tu esi, kad šiandieną taip į mane šneki? Lauk! Sakau, eik lauk! —

Jis šaukė kaip beprotis ir kirto tam Lo į veidą.

Lo pasitraukė, bet prie durų sustojo, atsigręžė ir tarė:

— O, aš suprantu, rytoj. Gerai. Niekada nepervėlu. Viešpaties durys visada plačiai atviros. Pašauk mane, kai norėsi. —

Kalinys prapliupo piktžodžiavimais, šaukdamas:

— Aš niekada Jūsų nenorėsiu, niekada, niekada. —

Tačiau Lo su šypsena lūpose palietė jo alkūnę ir tarė:

— Sūnau, rytoj gal tu norėsi. Dievo nepabaigiamas gailėstingumas tuo pasirūpins.

Cia Lo, turbūt atsiminė šv. Pranciškaus Saleziečio pavyzdį, kuris mokė, kad daugiau mūsų sugausi su lašu medaus, kaip su statine acto.

Sekantį rytą Lo nuėjo į tą vietą, kur turėjo būti įvykdyta egzekucija. Gal kokią minutę pirma, negu buvo įsakyta šauti, pasigirdo šauksmas:

— O, Dieve, pasigailėk manęs. —

Nebuvo abejonės. Šaukė anas kalinys. Lo nusiskubino prie jo, pakrikštijo ir ramino:

— Sūnau, Dievas tau atleido.

Tas apaštalas Lo pasiėlgė pagal lordo Chesterfieldo išreikštą mintį (kurios jis, be abejo, iš Kristaus išmoko):

— Neatsakyki meilės nei tiems, kurie neturi kitų nuopelnų, kaip tik savo skurdą. —

Panašios apaštalavimo dvasios mums reikėtų daugiau, ypač dabar, kai brolių krikščionių kraujas taip gausiai liejasi. Ir reikia atminti, kad galingiausias būdas paveikti, tai meilės dvasia. Ji geriausiai paruošia dirvą Viešpaties sėklai.

Tas pats atsivertėlis dr. Sih aprašo dar tokį kinų pasakojimą: senovėje vienas žiaurus karalius turėjo tris dukteris. Rytiečių papročiu jis joms ir vyrus parinko. Dvi vyresnės sutiko, bet jauniausioji — ne, paaiškindama, kad ji nutarė savo gyvenimą pašvęsti žmonių tarnybai. Supykęs tėvas ją uždarė į budistų vienuolyną, o tai sutapo ir su jos norais. Die-nomis ji darė gerus darbus, o naktimis studijavo šventus raštus.

Prėjo kiek laiko. Karalius sunkiai susirgo, ir daktarai nutarė, kad tėra tik viena pagalba: išgis, jei koks gyvas žmogus paaukos jam savo akį ir ranką. Pagarsino apie tai visoj valstybėj, bet niekas nepaaukojo. Karaliaus pasiuntiniai atėjo ir į vienuolyną, kur savo meile garsėjo viena moteris. Ji

tuoj atidavė savo akį ir ranką, ir karalius pagijo. Dabar karalius nuvyko jai pats padėkoti — ir kaip nustebo, pamatęs, kad tai jo duktė. Jai šventai pažadėjo taisytis, nes buvo žiaurus, ir tinkamai valdyti. Kai mirė ta pasišventėlė, ją priėmė žemė ir Dangus, ji yra kinų garbinamoji gailestingumo deivė Kuan Yin.

Taigi — net ir pagonys jaučia, kad, siekiant paruošti dirvą gerajai sėklai žmogaus širdy, kartais reikia didžios aukos. Ypač aukų nesigailėtina mūsų jauniausiesiems.

Pasakojama, kad Bažnyčios rašytojo Origeno tėvas šv. Leonidas atidengdavo miegančio savo sūnelio krūtinę ir ją pagarbiai bučiuodavo kaip tabernakulį, kuriame Dievas gyvena. Svarbu ruošti dirvą jaunose širdyse, kad Dievo sėklos daigai giliai šaknis įleistų, nes jų širdyse turi Dievas gyventi.

TRYŠ GAVĖNIOS PROGRAMOS PUNKTAI

Užgavėnių sekmadienis (Quinquagesima)

KARTĄ viena mergytė susilaukė savo draugės — viešnios. Namiškė ir pasakoja atėjusiai:

— Žinai, tas mano išdykęs broliukas pristatė spąstų. Bijau, kad į tas kilpas gali pakliūti paukšteliai. Jie sušals per naktį, numirs...

— Tai ką tu darai dėl to? — paklausė viešnia.

— Aš visų pirma meldžiu Dievą, kad jis apsaugotų paukštelius nuo kilpų. Paskiau — meldžiu Dievą, kad kilpos jų nesugautų...

— Ir dar ką? — paklausė viešnia.

— Tada aš einu ir suspardau, suardau kilpas. —

Šiuo paprastu pavyzdėliu vaizdžiai nusakoma mums iš seno pažįstama tiesa — melskis, bet ir dirbk. Melskis, lyg

viskas pareitų tik nuo Dievo, ir dirbk, lyg laimėjimų svarbiausioji priežastis būtų tavosios pastangos.

Jeigu ši taisyklė galioja paprastu laikotarpiu, tai ji ypatingai mums svarbi ir vykdytina gavėnios metu, ir tai mes prisimename, žinodami, kad tuoj gavėnia prasidės.

Gavėnios metas, tai įsijautimas į Kristaus kančią ir mūsų pastangos pasiruošti mūsų dvasios prisikėlimui. Tam visų pirma mums reikia pakelti širdis prie Dievo. Pasistengti uoliau naudotis sakramentais, giliau ir nuoširdžiau dalyvauti pamaldose, rūpestingiau atlikti ryto ir vakaro maldą, dienos metu dažniau trumpais atsidūsėjimais pakelti širdį į Dievą, dažniau sužadinti gerą intenciją, Jam pavedant visas tos dienos mintis, rūpesčius, vargus, laimėjimus ir nepasisekimus. Vakare — peržvelgti, kokie mes buvome, ir ryžtis: viską — didesnei Dievo garbei.

Kadangi mums patiems tą maldos dvasią nelengva išlaikyti, mes turime pasinaudoti tuo didžiųjų dvasios galiūnų — šventųjų palikimu. Gera yra gavėnios metu paskaityti šventųjų gyvenimą. Gražu yra paimiti kasdien į rankas Šventąjį Raštą, ypač Viešpaties Jėzaus Kristaus mums suteiktą palikimą Naujajame Testamente. Paskaityti daugiau dvasinio turinio knygų. Tuo būdu mes pabendrausime su Šventąja Dvasia, kalbančia į mus iš įkvėptųjų knygų, mes pabendrausime su šventaisiais, kurių širdyse taip gyvai buvo jaučiamas Dievo buvimas. Tuo būdu mes galime persiimti nors dalele tos dvasinės ugnies, kuri buvo išliepsnojusi tauriose sielose už vienuolyno rūmų, atsiskyrėlių nuošalumoje. Ta jų pakili nuotaika gražiai mums gali spinduliuoti iš tų šventųjų knygų, iš tų neišsemiamų dvasinio gyvenimo šaltinių.

Tačiau sunku bus mums maldos sparnais pakilti augštin, jeigu mes neįstengsime atpalaiduoti perstiprių ryšių, mus prilaikančių prie žemės. Todėl gavėnioje labai patartina kita pratyba — apsimarinimas ir pasninkas. Tai visų pirma padės mums tapti paties savęs viešpačiais. Yra tūkstančiai progų įvairiais apsimarinimo būdais gavėnioje stiprinti savo valią. Vieni nusistoto per gavėnią neimti į burną jokių svaigi-

namų gėrimų. Kiti atsisako rūkymo. Dar kiti gali sumažinti kokią pramoginę televiziją, radijo ar filmų programą. Gal mums darbe ar namuose tenka susidurti su šiurkštaus būdo žmonėmis. Gavėnios metu puiki proga pakelti jų nemalonumus, išlikti kantriais ir maloniais net su tais, kurių žodžiais ir veiksmai yra mums skaudūs, kaip dygliai.

Gal kartais mums kuris darbas yra nemielas, atidėliojamas, o vis dėlto jis būtinas. Mes prisiverčiame jį padaryti. Pagaliau, gavėnios metu žmogui iš gyvuliškumo išsivaduoti gali daug padėti mokėjimas susivaldyti valgyje. Yra daug net iš jaunimo, kurie gavėnioje nevalgo saldinių. Beveik visi amerikiečiai kenčia dėl pergausaus valgymo, dėl perdidelio taukų ir lašinių sluogsnio, kuriuos tenka nešioti. Gavėnios metu ir dvasiai ir kūnui labai gera papasninkauti, suvaldyti savo gomurį, įprasti maitintis tiek, kiek reikia sveikatai palaikyti, o ne smaguriavimui pataikauti.

Pagaliau — gyventi maldos ir nusimarinimo dvasioje gavėnios metu bus daug lengviau, jei mes nepasiliksim tik savimi susirūpinę, bet jei garbindami Dievą, tvarkydami save patys, mes mylėsime artimą. Gal mūsų kaimynystėje yra nelaimingų, kenčiančių, ligos prispaustų žmonių, kuriems mūsų šiltas žodis, mūsų prielankumas, mūsų patarnavimas, mūsų pagalba galėtų nors kokią saulės spindulėlį įnešti. Kentėjimų ir skausmų tiek daug pasaulyje, ir kaip gera, jeigu mes mokame broliškos paguodos įnešti į artimo gyvenimą ir teikti nuoširdžios pagalbos, kad visiems būtų sotu, visiems šilta, visi kentėjime rastų guodžiančių ir užjaučiančių širdį. Kaip gera yra pasidaryti ašaras šluostančiu angelu!

Taigi — tikėjimo ugdymas ir gyvenimas palaikant ryšį su Dievu, nusimarinimas ir išsilaisvinimas iš saitų, mus priveržiančių prie žemės, — matymas Dievo paveikslo artime ir artimo meilė — štai pagrindiniai gavėnios programos punktai.

DULKĖ ESI...

Pelenų diena

VIENAS žmogus, norėdamas nepamiršti pačio svarbiausio gyvenime dalyko, paprašė, kad kasdieną jį aplankytų duobkasys ir paklaustų:

— Tėve, ar Jums jau reikės kapuose iškasti duobę? —

Pelenų diena, kaip anas duobkasys, primena mums mirtį.

Šv. Augustinas kalbėjo:

— Gyvenimas yra bėgimas į mirtį, bėgimas, kurio metu niekas negali nei akimirksniui sustoti ar savo žingsnius sulėtinti. —

— Mirtis yra galingas valdovas; ji daugelį priverčia laukti, bet pati nelaukia nieko, — sako šv. Efreimas.

— Gyvenime daug yra ypatingų ir iškilmingų valandų, bet nei viena nėra tiek pripildyta didingo paslaptingumo, kaip paskutinioji. Galima apie ją negalvoti, bet negalima jos išvengti.

Vieno Lietuvos moksleivio albumėlyje buvo įrašas:

Viskas praeis, pražus, kaip sapnas,

Gyvenimo laimė ir skausmai.

Ateis mirtis ir šaltas kapas

Pakvies ilsėtis amžinai.

Žmogus, įtempęs raumenis, prakaitu gausiai laistydamas žemę, dirba rytojui, o rytojus — visų vienodas karstas.

Jei kapas yra amžino poilsio vieta tam, kas pavargo, palūžo, tai jis taip pat yra ir nepakeliamo skausmo vieta tiems, kurie pasiliko.

Sunki būna pareiga sūnui — įspausti grabnyčių žvakę į stingstančias rankas, kurios jį mylavo ir glamonėjo, laimino ir gyvenimo kely palaikė.

Sunku užspausti akis, kurios tavo džiaugsmu dalinosi ir su tavimi verkė.

Skaudu bučiuoti šaltas lūpas, kurios tau brolišškai ar motiniškai mielus žodžius kalbėjo.

Skaudu į karstą uždaryti tą, kurį norėtumei visą amžių širdyje išnešioti.

Graudu mirčiai ir žemei atiduoti tuos, kurie tau gyvastį davė.

Prie kapo veržiasi ašaros... Ašara, tai kondensuota kančia... Bet ji daugiausia tik dildo pasiliekančiųjų jėgas, o mirusių nešildo. Geriau, kai ašarą lydi malda.

Astronomas Couchy net ir mirtyje mokėjo rasti šviesų tašką. Jisai kalbėjo:

— Aš myliu gyvenimą, nes galiu jieškoti Dievo; aš myliu mirtį, nes per ją randu Dievą. —

Šv. Teresėlė mirties nebijojo. Ji kalbėjo:

— Ne mirtis ateis, o Dievas. Mirtis yra sielos atsiskyrimas nuo kūno, bet ką tai reiškia! Kad tik siela nebūtų atsiskyrusi nuo Dievo! —

Mirtis visus sulygina karste, bet ne amžinybėje.

Šv. Monika, Augustino motina, uoliai tarnavo altoriui su mintimi, kad ant jo bus paaukota paskutinė auka, kuri atmokės mūsų skolas Viešpačiui.

Uolus patriotas, Belgijos kunigas Juozapas Peters, antrojo Pasaulinio karo metu buvo nacių sušaudytas. Prieš mirtį jisai dar suskubo parašyti paskutinį laišką ir paslapčia išsiųsti savo parapijiečiams. Čia jisai rašė:

— Kai jūs gausite šį laišką, aš jau būsiu sukritęs nuo vokiečių kulkos, mirdamas dėl to, kad, kaip kunigas ir patriotas, tarnavau savo kraštui.

Aš neturiu laiko išsakyti jums, kaip ir kodėl aš veikiu, tik aš galiu pasakyti, jog aš nesigailiu to, ką padariau, ir — aš daryčiau vėl tą pat, jei vėl iš naujo gyvenčiau.

Dabar aš žiūriu mirčiai į akis, mirčiai, kuri manęs laukia; esu be baimės ir be susigraužimo, pasitikėdamas begaliniu Dievo gailestingumu, kuris, tikiuosi, mane priims į Dangų, kur aš vėl susivienysiu su savo brangiais tėveliais, broliais ir seserimis, kurie pirma manęs nuėjo į amžinybę.

Jūs žinote, — argi ne? — kaip labai aš jus visus mylėjau, be skirtumo amžiaus, padėties ar partijos, ir aš jaučiu, ypač man būnant kalėjime, jūs mane mylėjote, kaip tėvą...

Prieš stodamas savo Augščiausiojo Teisėjo akivaizdon, aš noriu prašyti jūsų atleidimo, jeigu aš jus koku nors būdu įžeidžiau ar jeigu aš apleidau padaryti ką gero dėl Jūsų, ką aš būčiau galėjęs padaryti...

Mylėkite Dievą labiau už viską; mylėkite taipgi Švč. Mergele Mariją, Dievo Motiną, kuri yra ir Jūsų motina. Mylėkite šv. Juozapą, Katalikų Bažnyčios ir mūsų tautos krikščioniškųjų šeimų globėją, ir mylėkite kits kitą Dievo meilėje...

Mano brangieji broliai, aš turiu Jus apleisti, duodamas Jums savo paskutinį palaiminimą..., ir paskutinį kartą aš garsiai šaukiu:

- Viskas Dievui ir Švč. Mergelei Marijai!
- Tegyvuoja Katalikų Bažnyčia!
- Tegyvuoja mūsų tėvynė... —

ŠALIN, ŠĖTONE!

I gavėnios sekmadienis

Šv. VINCENTO Ferrerio gyvenime skaitome, kaip jisai vieną naktį, kai meldėsi, pamatęs piktąjį, persirengusį vienu iš tyrumų atsiskyrėlių, atėjusį tariamai su patarimais tam jaunam domininkonui ir pradėjusį dėstyti:

— Kai aš buvau jaunas, gyvenau nerūpestingą ir nuodėmingą gyvenimą, tačiau, pasiekęs senatvės, pradėjau mąstyti ir ruošti mirčiai. Aš atgailojau — ir dabar esu Danguje. Ir tau tą pat patarčiau. Esi dar jaunas. Eiki ir džiaukis gyvenimo malonumais. Gi kai pamatysi mirties laiką artėjantį, pradėki atgailos gyvenimą. Dievas yra toks geras, jisai tau dovanos, o kai mirsi, Dievas paims tave angelų draugysten

džiaugtis nesibaigiančiomis linksmybėmis. Juk tiek daug ir kitų, kurie buvo nusidėjėliai, kaip aš, dabar yra garbingi šventieji. —

Šv. Vincentas Ferreris tuoju supratęs piktojo gundytojo klastą ir sušukęs:

— Šalin, šétone! Aš Dievui pašvenčiau savo jaunystę, kaip ir senatvę, nes noriu jam skirti visą savo gyvenimą. —

Gundytojas niekada žmogui nesirodo visu savo baisumu. Jis ateina puošnaus jaunikaičio, patrauklios moters, paslaugaus padėjėjo pavidalu. Jis stengiasi pateikti pomėgį, į kurį mes labiausiai linkstame. Jis ateina tariamai atnešdamas mūsų teises, mūsų malonumus ir laimę.

Šitoks gundytojas atėjo ir pas Kristų, kaip aprašoma pirmo gavėnios sekmadienio Evangelijoje: kai Kristus buvo alkanas, siūlė paversti akmenis į duoną. Adomą ir Jievą jis gundė, siūlydamas laisvę vieton tariamo neteisingo draudimo, skatindamas valgyti uždraustą vaisių.

Gundytojas ir šios dienos jaunuoliui taria: "Dievas davė tau kūną ir pomėgius. Naudokis. To reikalauja sveikata. Tai ne nuodėmė, o tik ištikimumas gamtai". —

Norėdamas palaužti jauno vyro ar moters valią, gimdytojas ateina kitą kartą profesoriaus, mokslininko pavidale, įbrukdamas į rankas knygą, kuri pakerta iš jaunatvės puoselėtus tauriuosius principus. Gundytojas siūlo suklupimą gražiais vardais užmaskuotą. Palaidumą jis vadina meile, vagystę — pasiėmimu, kas tau turėtų priklausyti, puikybę — savo vertės žinojimu, abejones — laisvu galvojimu, nepaklusnumą — savarankiškumu. Kiekvienam blogiui vis išranda skambų vardą.

Ir niekas nuo tų gundytojo žodžių nėra laisvas. Kaip sako šv. Augustinas:

— Kol mes pasilieiname šios žemės kelionėje, negali mūsų gyvenimas išlikti be pagundų, nes tie puolimai ištobulina mūsų vidinę pažangą... Pagundų viesulai neturi užgesinti Dievo meilės ugnies, o ją dar labiau įpūsti. —

Šv. Grigalius primena:

— Jeigu mūsų kelias į Dievą vyktų pagal mūsų norą ir jokios pagundos neapsunkintų mūsų pažangos, greit save pusiau herojais laikytume. —

Šv. Grigalius tuo norėjo išryškinti mintį, kad pagundos įvyksta su Dangaus sutikimu, kaip mūsų nuolankumo mokytojos, kaip mūsų grūdintojos dvasinėje pažangoje. Tik reikia iš mūsų pusės ryžtingo atsparumo. Kaip šv. Tomas kad rašo:

— Yra žmogiška būti gimdomam, tačiau būtų velniška su pagunda sutikti. —

Šviesi dvasinio gyvenimo žvaigždė — šv. Bernardas — gimdymų prasmę taip nusako:

— Gundymai turi ateiti, nes kas gi kitaip būtų apvainikuotas, kaip tas, kuris ryžtingai kovojo... —

Teisus yra ir didysis menininkas bei minty toj as Michelangelo, kuris iškalbingai pažymėjo:

— Tamsiomis gundymų valandomis gimsta šventieji. —

Tik svarbu gundymams atsispirti ryžtingai nuo pat pradžios. Kas tik mums sako ką nors priešinga prieš katalikų tikėjimą, prieš katalikų dorovę, tai yra užsimaskavęs gundytojas. Juo mes geriau savo tikėjimą pažinsime, juo mūsų tikėjimas bus tvirtesnis, juo bus mums lengviau įvairioms pagundoms atsispirti.

Iš kitos pusės — čia reikia jieškoti pagalbos iš augščiau. Šv. Augustinas prasmingai įspėja:

— Kas tepasitiki tik savo jėgomis, bus parbloktas pirma, negu kova prasidės. —

Kartą moksleivis buvo vienas savo kambaryje. Pirmą kartą gyvenime savo viduje jis grūmėsi dėl savo jauno gyvenimo skaistumo. Jo akys žibėjo ir rankos virpėjo. Ir tada "pripuolamai" į kambarį įžengė jo motina. Tik vienas žvilgsnis jai viską atskleidė. Ji sustojo, ir jos akys be žodžių įsiurbė į sūnaus jaunas akis. Ir tada ji išėjo. Tačiau tas motinos žvilgsnis jaunuolį lydėjo visą gyvenimą; suaugęs į vyrą, jis prisipažino, kad to momento atsiminimas jį daug kartų išgelbėjo nuo suklupimo.

Neužmirškime, kad ir mūsų Dangiškos Motinos — Marijos gailestingas ir mylintis žvilgsnis visur ir visada į mus įsmeigtas.

PERSIMAINYMO ELGESYS

II gavėnios sekmadienis

KARTĄ Makedonijos karalius Pilypas tarė vyriausiam Atėnų valdininkui:

— Aš daug kartų girdėjau apie Jūsų miestą. Daug kas man sakė, kad jisai ypatingai gražus.

— Valdove, — atsiliepė užkalbintasis Demades, — tau sakė tiesą; bet juk niekas negali nupasakoti didingumo ir grožio mūsų miesto, kaip tik tas, kuris jį matė, o netgi žodžiais ir neįmanoma pavaizduoti visos tikrovės. —

Valdovo raginamas Demades kalbėjo apie žmonių turtinumą, apie pastatų grožį ir apie augštą švietimą, kuo buvo garsūs Atėnai. Kai jisai baigė savo pasakojimą, karalius Pilypas sušuko:

— Tas miestas turi būti mano, kad ir kažinkiek tai kaštuotų. Visą padarysiu, kad tik tas miestas būtų mano.

Jei mes ir nepritartume šio karaliaus siekimui užimti svetimus miestus, tai vis dėlto yra vieta, nuostabaus grožio ir didingumo, kurios siekti yra net mūsų pareiga. Tai vieta, apie kurią šv. Povilas pasakė, kad nei akis neregėjo, nei ausis negirdėjo, nei į žmogaus širdį nėra įję — ką Dievas paruošė tiems, kurie jį myli. Tai — Dangus. Šios dienos Evangelija nupasakoja, kaip apaštalams Petriui, Jokūbui ir Jonui buvo suteikta galimybė pajusti nors nepilną atspindį tos dangiškosios vietos didingumo, kada Viešpats persimainė jų aki-vaizdoje ir kada jie džiaugėsi, kaip jiems čia gera būti. Jė-

zaus veidas žibėjo, kaip saulė. Jo drabužiai pasidarė balti, kaip sniegas. Apaštalams tai buvo Dangaus prošvaistė.

Šventasis Augustinas, primindamas tą amžinos laimės vietą, kalbėjo:

— Ten išnyksta visi vargai ir dejonės, ten nesigirdi verksmo, o tik garbės giesmė, ten džiaugsmingai skamba aleliuja ir amen, ir harmoningai tie garsai maišosi su angelų chorų. Ten be pabaigos džiaugiamasi Dievo akivaizda, ir ten meilė be nusivylimo. —

Tos amžinos laimės vietą vaizduodamas, kitas didysis krikščioniškojo pasaulio mintytojas — šv. Tomas Akvinietis — rašė:

— Ten kiekvienas mylės kitą kaip patį save ir džiaugsis kito džiaugsmu kaip savo, ir dėl to vieno džiaugsmas ir laimė dar labiau padidės, nes ten vieno džiaugsmas bus visų džiaugsmas. —

Mirtis ten nebegąsdins, tik bus laimė ir gyvenimas be pabaigos, nes išrinktieji bus taip arti džiaugsmo ir laimės šaltinio. Dėl to ir šv. Tomas primena, kad mūsų ilgesys turi ten krypti, kur mes žinome esant mūsų Tėvą.

Dėl to viso mes suprantame, kodėl toks gyvas Dangaus ilgesys buvo šventuosiuose. Šv. Ignacas Lojolą sakė:

— Kokį pasibjaurėjimą man sukelia žemė, kada aš mąstau apie Dangų. —

Taip jis dažnai kalbėdavo pirmojo jėzuitų ordino name Romoje, iš balkono stebėdamas žvaigždėtą dangų.

Šv. Aloyzas Gonzaga savo paskutiniame laiške motinai, rašytame 1591 m., pasakė šiuos žodžius.

— Būtų neteisinga, jeigu Jūs apverktumėte kaip mirusį tą, kuris turės gyventi prieš Dievą, kad savo maldomis galėtų daug daugiau padėti, kaip jis iš čia galėjo. Mūsų šis atsispyrimas neužsitęs ilgai. Ten, augštybėse, mes vėl pasimaitysime ir galėsime džiaugtis, ir niekada nebereikės mums atsisikirti... Jeigu Dievas iš mūsų atima tai, ką buvo davęs, tai daro tik tam, kad saugiau mus atvestų į tą laisvės uostą ir mums suteiktų tai, ko mes visi ilgamės. —

Taurios sielos jau čia, žemėje, giliai jautė tą didįjį persimainymą, mūsų laukiantį amžinybėje. Sardinijos karalienė Marija Klotilda prieš mirtį (ji mirė 1802 m., teturėdama 42 m. amžiaus) savo nuodėmklausiu pasakė:

— O, kokia ta ramybė! Kaip gražus Dangus. Augštyti į Dangų! —

Tačiau teisingai kard. Faulhaberis primena, kad jeigu kas nori kilti į augštybes, tas turi išmesti balastą, jį slegiantį prie žemės. Gavėnios laikas kaip tik ir yra tam, kad mes peržvelgtume tą per metų metus mus užgulantį žemišką balastą ir išlaisvintume savo sielos sparnus. Pro gavėnios pelenus mums skardžiau turi sužibėti dangaus mėlynė. Ilgėdamiesi amžinojo persimainymo Danguje, mes turime pradėti persimainymą čia, žemėje, kad nuo gyvenimo dulkių apsivaliusi mūsų siela suspindėtų sniego baltumu, kaip Viešpaties rūbas.

KRYŽIAUS NEŠIMO TALKA

III gavėnios sekmadienis

NETAIP seniai New Yorko valstybėje moksleiviai sudėjo savo centus, kad galėtų įtaisyti naują akmens paminklą Jurgio Washingtono armijos stipriausiam vyrui — Begordijui Hatch. Amerikos laisvės kovose tas vyras išgarsėjo kaip stipriausias, kada, paėmęs patranką ant pečių, pats vienas ją nunešė.

Iš jo gyvenimo pasiliko viena smulkmena: buvo tas karys jau 60 m. amžiaus, kai kaimynai susimokė išbandyti jo stiprumą. Buvo būrys vyrų pakviestas prie statybos. Kai reikėjo kelti sienoją, vyrai tą stipruolį pastatė į vidurį. Jam davus ženklą kelti, susimokėliai simulavo nei kiek nekeldama, tačiau pirmasis JAV armijos stipruolis pats vienas sienoją įstengė pakelti.

Mums tas viskas — tik istorinė smulkmena. Tačiau tai drauge ir proga prisiminti kitą Vyrą, galingą dievišką jėgą, kuris vienas turėjo pakelti medį, sunkų kryžiaus medį. Ne tik pakelti, bet ir nešti — ir Jeruzalės gatvėmis, ir kopiant į Kalvarijos kalną. Ir tie, kurie jam turėtų padėti, simuliuo, daugelis tebesimuliuoja ir dabar. Tą kryžiaus nešimo talką mes ypač turime prisiminti gavėnioje. Viešpaties kančių minėjimo laikotarpy.

Trečio gavėnios sekmadienio Evangelijoje girdime mūsų Viešpaties žodžius:

— Kas ne su manimi, tas prieš mane...—

Yra daug būdų, kaip galima būti kartu su Viešpačiu, tačiau gavėnios metu mes labiausiai galėtume tą prisiminti: ar mes padedame Viešpačiui nešti kryžių? Prisimindamas, kad Viešpats per keturiasdešimt dienų pasninkavo ir meldėsi, ar aš jaučiu reikalą kokio nors apsimarinimo ir susivaldymo? Kristus praleido keturiasdešimt dienų nuošalume; ar aš jį šiek tiek būdų pasitraukti nuo mane blaškančio bendravimo?

Kristui kryžiaus jėga nieks negalėjo uždėti, jeigu jisai pats nebūtų norėjęs tos kančios ir pažeminimo sau pasirinkti, kad atsisteistų už mūsų suklupimus. Ar mes turime to Viešpaties, kryžiaus nešėjo ir Jo kančios meilę? Ar mes turime nors mažą atspindį to jausmo, kuris į šv. Ignaco Lojolos lūpas įdėjo tuos žodžius:

— Visi saldumynai, kuriuos būtų galima surinkti iš visų pasaulio žiedų, neturi tiek saldumo, kiek actas ir tulžis mūsų nukryžiuotojo Viešpaties... —

Šventasis Arso klebonas Jonas Vianney sakydavo:

— Mes privalome kryžiaus jieškoti taip, kaip godusis pinigų; ryžtingai nešamas gyvenimo kryžius paskutiniojo teismo dieną mums užtikrins ramybę, drąsą ir pasitikėjimą. —

Gilus mintytojas Sailer teigus buvo tardamas, kad Viešpaties akivaizdoje kiekvienas kryžius reiškia mirtį senojo žmogaus ir gimimą naujojo. Kryžiaus ženklą pažymėtoji gavėnia yra kaip tik laikas mirčiai senojo žmogaus mummyse ir

gimimui naujojo, pagal kentėjusio ir žmoniją atpirkusio Kristaus dvasią.

Kryžius gyvenime kiekvienam yra neišvengiamas. Jo neįmanoma nusimesti. Anot rašytojos Annette Kolb — niekas taip sunkiai nekrenta ant mūsų pečių atgal, kaip bandomas nusimesti kryžius. Ir tai reiškia, kad mes išmoktume tuos kryžius, kurie neišvengiami, nešti su ryžtinga kantrybe, ir kai mūsų kojos pradės svyruoti — turime atremti į Kristaus kryžių.

Gavėnios metas — nusimarinimo, išsižadėjimo, kantraus Viešpaties uždėtų kryžių nešimo metas, bet iš kitos pusės — neužtenka vien tik saugotis ko nedaryti. Reikia savo dėmesį nukreipti ir į gerų darbų darymą. Nuo jaunystės mes girdėjome, kad yra trys pagrindiniai geri darbai: 1) malda — jungimasis su Dievu, 2) išmalda — meilėje broliškas vienijimasis su artimu ir 3) pasninkas — išsižadėjime tvardymas savo valios, kad įstengtume gerume ištverti.

Ir visuose tuose uždaviniuose įkvėpimo jį ieškotina kryžiuotajame mūsų Viešpatyje. Šventoji kankinė mergelė Eulija net liepsnos kančių nebuvo palaužta ir tik sušuko:

— O Viešpatie, kaipgi aš Tau esu dėkinga, kad leidi ir man kentėti. Juo labiau mano kūną iškankina, juo daugiau aš Tave myliu. —

Rašytojas Strindbergas, prieš mirtį paėmęs pieštuką popieriuje keliais žodžiai paliko savo testamentą:

— Ave crux, spes unica. Sveikas kryžiau, vienintele viltie. —

Tie žodžiai vėliau buvo iškalti jo antkapyje.

Didysis kompozitorius Lisztas, tapęs tretininku ir Romoje priėmęs mažuosius šventinimus, 1860 metais, Kryžiaus paauštinimo šventėje, rašė:

— Aš mirsiu savo sielą pritvirtinęs prie kryžiaus, to mūsų išganymo ir mūsų auščiausios palaimos. —

Pritvirtinti sielą prie išganymo kryžiaus — štai didysis visų gavėnios uždavinys.

NUOLANKUMO IR DĖKINGUMO PAMOKA

IV gavėnios sekmadienis

KAI šv. Teresėlė Kūdikelio Jėzaus gulėjo ligos lovoje ir buvo jaučiama artėjanti mirtis, atėjusi vyresnioji, norėdama sustiprinti jos pasitikėjimą ir ryžtingumą, tarė:

— Mano dukra. Jūs esate pilnai pasiruošusi pasirodyti prieš Dievą, nes Jūs visada nuolankumo dorybę tikrai supratote. —

Šv. Teresėlė viltingai atsiliepė:

— Taip, aš jaučiu — mano siela visada tik tiesos tesiekė. Sielos nuolankumą aš supratau ir vertinau. —

Šiuo atžvilgiu šv. Teresėlė buvo tikra mūsų Mokytojo seklėja. Ji giliai perprato tą pamoką, kurią Išganytojas mums davė po duonos ir žuvų padauginimo. Žmogus gal nei vienos žemiškos geradarybės taip neįvertina, kaip alkio pasotinimas. Žmogus gali alkti dvasia ir to nepastebėti, bet jis laikys didžiausiu geradariu tą, kuris didžiajame reikale jam kasdienės duonos parūpins. Argi nuostabu, kad po stebuklingo pasotinimo Palestinos minios norėjo Kristų karaliumi padaryti, kad Jis visada jiems gausiai parūpintų duonos ir žuvies. Ir Viešpats, patyręs apie tą norą Jį išaugštinti, pasislėpė. Tai buvo taip žmogui būtina pamoka visiems amžiams.

Šventasis Jonas Vianney, Arso klebonas, gilią tiesą pabrėžė, sakydamas:

— Tik mūsų puikybė kliudo tapti šventaisiais. Puikybė yra tai grandinė ydų, gi nuolankumas yra grandinė visų dorybių rožančiui. —

Gilioji mintytojo, taip pilnai pagavusi dvasinio gyvenimo prasmę, šv. Teresė iš Avilos, primena, kad juo daugiau žmogus artėja į Dievą, juo daugiau jis turi save mažinti nuolankume, kitaip jis pražus pavojuje. "Aš patyriau, — rašo ji, — kad visas maldingo gyvenimo pagrindas yra nuolanku-

mas, ir Dievas sielą tuo augščiau iškelia, kuo ji labiau maldoje nusižemina."

Tik mums reikia pilnai nuolankumo dvasią suprasti. Nuolankumas nereikalauja paneigti tuos talentus ir sugebėjimus, kuriuos turime, bet reikalauja teisingai pripažinti, kad tos gerosios savybės yra mums Dangaus duotoji dovana; nuolankumas reikalauja matyti ir savo silpnybes bei menkystę, ir dėl to nesipūsti prieš kitus. Nuolankumas mus turi saugoti nuo žemiausios stabmeldybės rūšies — savęs paties garbinimo. Rytų išminčius Laotse gražiu palyginimu moko nuolankumo, tardamas:

— Vanduo yra naudingiausias ir būtiniausias dalykas pasaulyje, o jisai savaime vis veržiasi gilyn. Taip ir išminčiojo supratimas turi ten vesti. —

Ir kai žmogus reiškiasi kukliame nuolankume, įvyksta tai, kas Šv. Rašte pažadėta, kad kas save žemina, bus išaugstintas, nes, anot lietuvių priežodžio, juk auksas ir pelenuose žiba.

Ketvirtojo gavėnios sekmadienio Evangelija mus moko dar vienos reikšmingos pareigos: prieš darydamas duonos dauginimo stebuklą, Jėzus ėmė ją ir *padėjojo*. Išganytojas paliko ir mums pamoką — priimant maistą pirma padėkoti.

Norėdama kartą duoti gerą pamoką savo dukrai, viena motina pamokė elgetą, kad jisai pavalgęs pakiltų nuo stalo ir nei žodžio netaręs išeitų. Alkanasis taip ir padarė. Suvalgęs atsistojo, netarė padėkos žodžio ir išdūlino pro duris.

— Mama, — kalbėjo mergaitė, — nebeduoki daugiau tam nemandagiam žmogui valgyti. Juk jis nei ačiū nepasakė. —

Dabar motina atkreipė jos dėmesį, kad juk ji pati taip daro, nesižegnodama prieš valgį ir po valgio, nesukalbėdama padėkos maldelės. Tik dabar mažoji suprato, kaip labai ji buvo Dievui nedėkinga.

Pasaulyje daug alkstančių žmonių. Daugumas Azijos gyventojų tenkinasi tik du kartą per dieną valgydami, daugiausia vienodo maisto — ryžių, jeigu dar jų pakankamai turi. Jeigu Apvaizda mums skyrė sotesnį kraštą, privalome jausti

dėkingumą ir jį parodyti savo maldoje prieš valgi ir po valgio. Tik gyvulys be niekur nieko puola prie lovio. Malda prie stalo rodo mūsų supratingumą, mandagumą; ji pelno mums daugiau Dievo palaimos; ji netgi higienos atžvilgiu vertinga, nes valandėlės ramume atleidžia mumyse tą darbo ir skubotumo įtempimą. Štai dėl ko paskutiniame laikotarpyje net eilėje JAV restoranvagonų traukiniuose ir eilėje valgyklų bei viešbučių yra ant stalų išdėstomos kortelės su malda prieš ir po valgio.

DANGUS ATLYGINA KLUSNUMĄ

Kančios sekmadienis

PLAČIAI žinoma švento gyvenimo amerikietė vienuolė Motina Seton, kai dar buvo maža mergaitė, kartą su tėvais nuvyko aplankyti draugų šeimą. Mergaitė visus gražiai palinksmino skambia piano muzika ir sklandžia daina.

Kai jie sugrįžo namo, mergaitė ėmė tėvus teirautis, ar jiems patiko jos muzika, ar jie džiaugėsi, kad ji įstengė net dainuoti prancūziškai?

— Taip, brangute, — atsakė tėvas. — Mums buvo didelė laimė. Tačiau didžiausią džiaugsmą mums atnešė mintis, kad tas pasiektas laimėjimas buvo paklusnumo vaisius. Jeigu mūsų neklausydama būtumei atsisakiusi imti muzikos pamokas ir nesiryžusį mokytis prancūziškai, to viso džiaugsmo nebūtume pergyvenę. Ar matai, kaip Dangus atlygina paklusnumą? Tikiu, kad tai bus tau pamoka visam gyvenimui. —

Ir iš tikrųjų ta pamoka būsimajai vienuolei labai daug padėjo vėliau skirti savo jėgas ir laiką Dievo ir žmonių tarnybai.

Tą pamoką savo pavyzdžiu Viešpats Kristus ir mums perteikia penktojo gavėnios sekmadienio Evangelijoje. Kalbėda-

mas apie savo Dangiškąjį Tėvą, Viešpats Jėzus pasakė: "Bet aš pažįstu Jį ir laikausi Jo žodžio."

Dangiškąjį Tėvą pažįstame mes visi tikintieji. Jį ir išpažįstame, tačiau ar visi mes esame reikiamai klusnūs Jo žodžiui? O tai yra nepaprastai didelės svarbos reikalas. Didysis prancūzų pamokslininkas Lacordaire yra iškalbingai pabrėžęs:

— Paklusnumas padaro, kad žmogaus valia ima atitikti Dievo valią. Paklusnumas mus iškelia augščiau mūsų pačių ir kovoje su blogiu mums padeda būti Dievo jėgos dalininkais. Patarlių knygoje teisingai skelbiama, kad paklusnus vyras reiškia pergalę (Pat. 21, 29). Klausyti, reiškia pergalėti. —

Pergalėti visų pirma save, palenksti geram. Šv. Grigalius buvo teisus, tardamas:

— Galbūt žmogui pasiseka nesunkiai išsižadėti visos savo nuosavybės, tačiau tikrai sunku išsižadėti paties savęs, o paklusnumas dažnai ir to reikalauja, užtat jis yra toks brangus Viešpaties akyse. —

Šventasis Ignacas Lojolą netgi drįso pasakyti, kad savosios valios išsižadėjimas paklusnume turi daugiau vertės, kaip galia prikelti numirėlius. Savo valios išsižadėjimas ir klusnumas yra savo pomėgių, savo gyvuliškos prigimties apvaldymas ir iškilimas į augštesnę valios ir dvasingumo sferą.

Ir šventųjų pavyzdys pabrėžia mums tą augštą klusnumo vertę. Šv. Kotryna Sienietė savo mirties lovoje prisipažino:

— Aš neatsimenu nei vieno vienintelio karto, kad būčiau nusikaltusi paklusnumui. —

Šv. Teresėlė, kuri žadėjo iš Dangaus berti Dievo malonių rožių lietu, dar gyva būdama, su pasitikėjimu kalbėjo:

— Danguje Dievas išpildys mano valios troškimus, nes aš čia, žemėje, niekada savo valios nepildžiau. —

Ji vykdė tik Dievo valią, tuo duodama ir mums pavyzdį. Jo šventą valią mes išskaitome iš Jo duotų Dešimties įsakyimų ir iš Jo duoto balso mūsų sąžinėje.

Toliau, mes turime būti klusnūs Bažnyčiai. Teisingai yra primenama, kad tam Dievas nėra tėvas, kas Bažnyčios nelaiko motina.

Turime būti klusnūs savo tėvams. Juose telkiasi dvi nepaprastai augštos vertės savybės: jie turi didelį patyrimą ir, antra, jie mus myli. Meilės ir išminties patarimų vadovaujami, mes žygiuosime laimės vieškeliais, patys skindami pasisėkimą ir nešdami džiaugsmą tiems, kurie mums gyvastį davė, — savo tėvams.

Turime būti klusnūs ir teisėtai savo vyriausybei, savo viršininkams. Jie yra viešosios gerovės sargai ir atskirus interesus galės sėkmingai derinti vienon bendron harmonijon.

Ir tas visuotinis klusnumas turi būti pastovus. Kartą vienas vaikas paklausė savo tėvą:

— Tėveli, kada aš būsiu pakankamai didelis, kad galėčiau daryti tai, ką noriu?

— Niekada, sūnau. Niekas tokios senatvės nesulaukia...—

Daug tiesos tame atsakyme. Išsilaisvinimas iš klusnumo Dievui, Bažnyčiai, tėvams, vyresniesiems būtų mūsų gyvuliškos prigimties prasiveržimas, nelaimingas mums ir visiems tiems, kurie su mumis susidurtų.

Šios dienos Evangelija turi mums dar vieną gilią pamoką. Mes skaitome, kaip žydai net po to, kai Viešpats pasisakė apie visišką klusnumą Tėvui, ėmė akmenų, kad mestų į Jį. Ir Jėzus pasislėpė. Ir mes pramatykime tai. Net ir tada, kai mes būsimė nuoširdžiai klusnūs Viešpačiui, žmonės, jei akmenimis ir neapmėtys, bet liežuviais tikrai plaks. Juk kai šv. Joną Vianney, išvargusį nuo pasninkų, žmonės pamatydavo, piktieji sakydavo, kad jis išblyškęs nuo palaido gyvenimo. Jei puolė šventuosius ir Kristų, kaipgi mes galėtume išlikti be priekaištų? Tačiau tvirtų asmenybių tai neišmuša iš kelio, kurį rodo Dievas ir sąžinė.

SUSILAUKĘS NEUŽGĖSTANCIOS MEILĖS

Verbų sekmadienis

SENOVĖS Romos istorijoje mes užtinkame visą eilę aprašymų apie suruoštas iškilmės grįžtantiems pergalėtojams. Vienas iš tokių didžiųjų triumfų buvo atšvęstas 61 metais prieš Kristaus gimimą. Dvi dieni Pompėjaus kariai žygiavo Romos gatvėmis, nešdami karo grobį iš daugelio žemių, kurias jie užkariavo. Pagrindinės gretos ėjo Via Sacra — Šventuoju keliu.

Šalia aukso turtų ir brangenybių, kariai vedėsi gausius belaisvius. Augštai iškeltos bronzinės lentos, su išgraviruotais jose nukariautų vietų vardais, tapgi buvo nešamos triumfo procesijoj. Tarp užkariautų vietų buvo tūkstantis pilių ir devyni šimtai miestų. Tų visų iškilmių tikslas buvo Pompėjų paskelbti viso pasaulio užkariautoju; bet — kaip ir daugelis kitų karine jėga iškilusių vyrų, Pompėjus neužilgo buvo nublokštas nuo sosto.

Verbų dienos Evangelijoje mes išgirstame apie kitos rūšies triumfo procesiją — iškilmingą Viešpaties įžygiavimą į Jeruzalę. Ant asilės jojančiam Viešpačiui pagerbti minios entuziastiškai tiesė savo drabužius, šaukdamos: "Osanna Dovydo Sūnui! Pagirtas teesie, kuris ateina Viešpaties vardu".

Viešpats Jėzus paprastai jieškodavo nuošalumo ir vienumos, tačiau dabar jis leido žmonėms jį pagerbti kaip karalių. Kas įvyko tą pirmąjį Verbų sekmadienį, to Išganytojas nori, kad kartotųsi nuolat. Mes turime Jį pripažinti ir garbinti kaip mūsų valdovą. Kada Pompėjus turėjo savo triumfo žygį, jisai liepė nešti vaisius ir gyvulius iš užkariautų kraštų; bet tai buvo tik maža dalis pasaulio. Šiandieną visos pasaulio tautos, kurias tik pasiekė krikščionybė, yra išsirikiavusios toj Verbų palminėj procesijoj. Kristaus užkariavimai pasiekė visas rases, visus kraštus. Pompėjus užkariavo 900 miestų. Kas gali suskaityti, kiek miestų Kristus yra užkariavęs, ir tai ne

jėga, bet meile. Užkariavęs įvairių vietų gyventojus taip, kad jie daugelis sutiktų geriau už Kristų mirti, negu Jo išsižadėti. Pompėjaus triumfo žygyje buvo vedami belaisviai. Išganytojo triumfalinė e procesijoje žygiuoja milijonai, kurie yra Jo meilės pavergti.

Tas triumfalinis Viešpaties žygis, įvykęs prieš 2,000 metų Jeruzalėje, dabar kartojamas tūkstančių tūkstančius kartų, kur tik yra altorius, kur tik šventinamos palmės Verbų dieną. Tuo išreiškiama nepalyginamoji Išganytojo didybė. Teisingas buvo Kirilas Jeruzolimitis, kai jis pratarė:

— Visi valdovai mirties valandą kartu su gyvybe praranda ir savo jėgą, tik Kristus nuo savo mirties ant kryžiaus yra garbinamas visame pasaulyje. —

Ir Kristaus garbė pralenkia pakiliausių šios žemės garsiųjų garbę. Anot Victorio Hugo, juk Pitagoras, Epikūras, Sokratas, Platonas yra tik degalai (fakelai), o Kristus yra pati diena.

Tas jausmas ir iš Bossueto lūpų išspaudė šauksmą:

— Tik Tu vienas esi Viešpats, Tu vienas augščiausias, Jėzau Kristau! —

Net ir istorijoje neužmiršamas Napoleonas, kalbėdamas su generolu Bertrandu apie Kristų, prasarė:

— Tikėkite manimi, aš pažįstu žmones. Aš jums sakau: Jėzus Kristus buvo daugiau negu žmogus. —

Taip, milijonai lūpų šiandien šaukia, kad Jis — yra Dievo Sūnus.

Prancūzijos pamokslininkas Lacordaire, prisimindamas triumfuojančio Kristaus garbę, kalbėjo:

— Kas gi iš didžiųjų žmonių buvo taip pamiltas? Aleksandras? Cezaris? Karolis Didysis? Kas iš išminčių? Aristotelis? Platonas? Kas galėtų suminėti nors vieną... Tik vienintelis žmogus visais šimtmečiais susilaukė neužgęstančios meilės, tai Jėzus Kristus. Jis yra visų širdžių ir protų karalius. —

Girdėdami Verbų dienos Evangeliją, mes greiti esame šaukti Viešpačiui osanna. Ir privalome baimintis tik vieno.

kad po valandėlės kitos mūsų mintys, kalba, mūsų veiksmai nepakartotų to paties šūkio, kurį žydai kartojo prieš Pilotą: — Nukryžiuok!

KUR DABAR YRA KRISTAUS KANČIOS ĮRANKIAI

Didysis Penktadienis

KRISTUS, kaip žinome, su savo prisikėlusiu kūnu įžengė į Dangų. Taigi, Kristaus relikvijos nėra jo kūno dalelės, kaip kitų šventųjų, bet dalykai, susiję su Jo kančia. Mokslininkas M. Rouhaut pašventė beveik visą savo gyvenimą tyrinėjimui tų V. Jėzaus kančios relikvijų. Įdomius jo susektus duomenis perduoda garsus prancūzų rašytojas Ernest Heilo savo knygoje apie šventuosius: "Physionomies de saints". Pagal pavimą V. Jėzus buvo augšto ūgio. Dėl to tai Simonas Kirenietis, kuris buvo pristatytas padėti nešti kryžių, kaip mažesnio ūgio, buvo pastatytas antruoju, priešaky ėjo Išganytojas. Apskaičiuojama, kad Kristaus ūgis buvo 184 centimetrų arba truputėlį daugiau, kaip šešios pėdos. Kristaus kryžius irgi buvo gana didelis. Pagal išsilikusį pavimą kryžius buvo penkių metrų (šešiolikos su puse pėdų) augščio, o skersinė dalis — trijų metrų (beveik dešimties pėdų).

Kai šv. Elena atrado tikrąją *Kristaus kryžių*, buvo pastatyta Kristaus Karsto bažnyčia, kur ir buvo padėtas šv. Kryžiaus medis. Tačiau 636 m. ta bažnyčia buvo iš dalies sudeginta užpuolikų ir, nuogastaujant, kad ateityje panašiomis aplinkybėmis nežūtų šv. Kryžiaus medis, jį buvo išskirstytas į dalis, kurios buvo išdalintos į dešimtį didesniųjų pasaulio bažnyčių. Vėliau kiekviena bažnyčia norėjo turėti nors mažytę Kristaus kryžiaus dalelytę. Daugiausia tai buvo galima pa-

tenkinti, nes Kristaus kryžius turėjo maždaug 178 milijonus kubinių milimetrų. Apskaičiuojama, kad Kristaus kryžius svėrė apie 90 kilogramų (truputėlį daugiau kaip 198 svarus). Tai gi po mažytę jo dalelę galėjo gauti labai daugelis bažnyčių. Jo dalelės yra ir lietuvių bažnyčiose ir duodamos penktadieniais žmonėms paguodinti.

Vinių, kuriomis Kristus buvo prikaltas, viena šv. Elenos buvo mesta į Adrijos jūrą, kada buvo pavojus visam laivui audroje nuskęsti, ir jūra nurimo. *Dvi* gi vinys yra Paryžiaus katedroje. Paryžiaus arkivyskupas pastebėjo ant vienos iš vinių prilipusią dalelytę medžio. Buvo padaryta analizė ir rasta, kad medis tas pat, kaip ir Kristaus kryžiaus.

Erškėčių vainiką Konstantinopolio imperatorius trylikta-me šimtmetyje padovanojo Prancūzijos karaliui Liudvikui Šventajam, laukdamas iš jo paramos savo imperijai. Šv. Liudvikas pastatė specialią koplyčią tam Viešpaties erškėčių vainikui pagarbiai laikyti.

Prancūzų revoliucijos metu erškėčių vainikas iš koplyčios buvo paimtas į Nacionalinę biblioteką, kaip ir muzėjų, bet 1806 m. grąžintas vėl Bažnyčiai ir patalpintas į garsiąją Notre Dame katedrą, kur vėliau buvo padarytas specialus relikvorius. Tačiau ant to vainiko maža spyglių belikę, nes jie šv. Liudviko ir jo pasekėjų buvo išdalinti į įvairias pasaulio dalis — geidžiantiems turėti šių brangių relikvijų.

Laiptus Pontijaus Piloto prieangyje, kuriais vaikščiojo teisiamas Kristus, šv. Elena 326 metais atgabeno į Romą, ir čia žmonės pagarbiai jais eina keliais.

Nendrė, kuri Romos kareivių pasityčiojant buvo įduota Kristui kaip skeptras, nebeišliko sveika. Dalis jos yra Florencijoje, kita dalis Bavarijoje, bet, sudėjus dabar saugomas visas žinomas dalis, vistiek nesusidarytų pilna nendrė.

Jietis, kuria buvo pervertas Kristaus šonas, Heraklito laikais iš Jeruzalės buvo atgabenta į Konstantinopolį, gi iš čia 1492 m. jos dalis buvo nugabenta į Romą ir padėta į Šv. Petro baziliką. Trūko smaigalio, kuris buvo Prancūzijoje. Popie-

žiui Benediktui XIV pasisekė iš Paryžiaus atgauti tą dalį ir prijungti prie turėtojo koto.

Stulpas, prie kurio priištąs Kristus buvo plakamas, ilgą laiką buvo saugomas Jeruzalėje, vėliau buvo atgabentas į Romą, ir dabar per geležines groteles galima matyti šv. Praksedos bažnyčioje.

Drobulė, į kurią buvo suvyniotas Kristaus kūnas karste ir kurioje yra atsispaudę kruvini Kristaus žaizdų pėdsakai, karo metu buvo paslėpta Monte Vergine. Vėliau ji atvežta į Romą. Garsiąją relikviją palydėjo būrys maldingų asmenų, pasauliečių ir dvasininkų, tarp jų buvo kardinolas Forsati, Turino arkivyskupas. Ta drobulė vėl iškilmingai padėta Turino katedroje (Italijoje), jai specialiai rezervuotoje koplyčioje.

Nuo Kristaus kančios jau praėjo daugiau kaip devyniolika šimtų metų, ir nėra lengva atskirti tikrąsias su tuo įvykiu susietas relikvijas nuo tariamųjų.

Bažnyčia nėra paskelbusi kaip tikėjimo tiesą, kad visos augščiau suminėtosios relikvijos yra tikrai išlikusios tos pačios, tačiau mokslininkų tyrinėjimai, kaip jau minėjome, veda į tai.

DIDŽIOSIOS PERGALĖS ŠVENTĖ

Velykos

IR MŪSŲ mintis, kaip Hosanna, šventa
Vėlių atpirkimais kvėpuoja —
Ir vėl mum krūtinė gyva ir karšta!

Faustas Kirša

"Pragiedrulių" autorius Vaižgantas visada buvo jausmingos širdies. Velykų džiaugsmas jį pagavo, ir jis taip savo pergyvenimus išlieja:

Alleluja — tai džiaugsmo šuktelėjimas. Tasai — valio! — kurs vienas tetesi išreikšti širdies pilnybę.

Alleluja — nugalėjimo šuktelėjimas. Tasai — urra! — kuriuo vienu tepasakysi: jau nebėra jokių priešų.

Alleluja — tešaukiame per sukaktį — Dievo Sūnaus iš numirėlių kilimo, kad jis, mirdamas, nugalėjo tai, kas rodės nenugalima: pačią mirtį.

Alleluja per amžius stiprinosi žmonija savo sielas, semdamosi iš to pat šaltinio visokeriopos gyvybės... —

Didysis mūsų dainius Maironis, kurio poezija taip susijusi su lietuvių siela, savo "Jaunoje Lietuvoje" taip rimuoja apie didžiąją šventę:

"Velykos! Velykos!.. Kas jūsų nelaukė,
Kaip vaikas margai išrašyto kiaušinio!
Taip jūsų ši metų eilė nusitraukė.
Norėję atvykti be rūbo žieminio.

Bet štai ir sulaukėm! Giesmė velykinė
Išbėgo į tolimą dangų šauniai;
Užkaito, iš džiaugsmo atšalus krūtinė.
Ir laimės ilgėjos nubudę sapnai."

Prisiminęs Velykas savo eilėraščių rinkinyje "Morenų ugnys" poetas K. Bradūnas maldauja:

Kelkis, Dievo Sūneli,
Rūpesčių Rūpintojėli,
Dangaus Pasiuntinėli.
Sausas medis jau sprogsa,
Krauju atgaivintas.
Kietos širdys jau gruzda,
Jau akys rasoja —
Kelkis, Dievo Sūneli,
Mūsų vargo broleli,
Žemės Ramintojėli.

Nedaug kas mokės taip paprastai, bet kartu taip giliai atjausti ir Golgotos sopulį, ir Velykų meilės žodį, kaip lietuvė

poetė Augustaitytė. Jos eilėraščių rinkinyje "Su baltu nuometu" randame šį Velykoms skirtą posmą:

Iš tūkstančio kryžių pasaulio Golgotoj
tik vienas vienužis išganymu žiba;
ir saulė, ir žvaigždės, ir žydintis džiaugsmas
tik vieno medinio kryželio kūryba.

Ir prisiminusi, kad dar tik vakar tą kryžių nešė pečiai nukankinti, o šiandien jam žemė paklojo garbę nematytą, poetė toliau rimuoja:

Žiedų ankstybųjų vainikų vainikai;
altoriuose žvakės, ir bokštai pragydo,
kad jau surūdijo delne kalavijas,
ir meilė sujudino širdis po skydu. —

Viena iš pačių tauriausių Lietuvos moterų buvo žinoma auklėtoja M. Pečkauskaitė, rašiusi Šatrijos Raganos slapyvardžiu. Savo dailioje knygelėje "Vincas Stonis" taip aprašo Velykas Lietuvoje:

— Skaistus buvo dangus, tarsi ir Viešpats Dievas, kaip geras šeimininkas, liepė savo angelams jį švariai iššluoti prieš Velykas... Grioviuose pakelėje žaliavo jauna, minkšta žolėlė, po kerais šen ir ten mėlynavo ir baltavo pirmieji žiedai. Ant medžių sprogo jau pumpurai. Laukai skambėjo nuo vėversių giesmelių. Visur kvepėjo pavasariu. Rodėsi, jog visa žemė kitoniška, kaip visados, jog ir ji prisirengusi prie tos linksmiausios šventės ir duoda garbę Viešpačiui už Jo kančias ir Prisikėlimą. —

Savo gilia mintimi ir lakiu, poetišku jos išreiškimu laimėjo pirmą vietą radijo kalbėtojas Fulton J. Sheen, kurio puikių kalbų eilę metų su pamėgimu klausė amerikiečiai. Vienoje iš tų kalbų, kuri išspausdinta jo knygelėje "The Etemal Galilean", jisai Kristaus prisikėlimą lygina su Bažnyčios nenugalimu gaivastingumu:

— Atėjo diena, kad Roma manė, jog jau nupjovė paskutinę ranką, kuri galėtų daryti kryžiaus ženklą, ir nutildžiusi

paskutinį liežuvį, kuris ištartų vardą prisikėlusio Kristaus. O betgi — koksai istorijos sprendimas? Istorijos žodis yra žodis apie tuščią grabą. Ne krikščionys išmirė, bet žuvo Roma. Ne Kristus mirė, o mirė pati mirtis. —

Vienas iš garsiausių Vokietijos vyrų, kard. Faulhaberis, savo raštais ir pamokslais sugebėjo taip gražiai dieviškąsias tiesas ginti nuo žmonių pasikėsinimų. Jisai, Velykas prisiminęs, kalba apie mirusiųjų prisikėlimą.

— Kristaus prisikėlimas ir mirusiųjų žmonių prisikėlimas laiko atžvilgiu yra atskirti, kaip Velykų dienos rytas nuo vakaro, tačiau iš vidaus tuodu dalyku yra taip sujungti, kaip dailios katedros kertinis akmuo su jos bokšto viršutiniu akmeniu. —

Gal nei vienas iš naujųjų laikų kalbėtojų nesusilaukė tokio susidomėjimo, gal nei vieno veikalai nėra išversti į tokią daugybę kalbų, kaip Budapešto profesorius Tihamerio Totho. Jisai apie Velykas parašė net ištisą knygą, kuri buvo išversta ir į anglų kalbą: "The Risen Christ". Prisimindamas karstą, iš kurio atsikėlė Viešpats, prof. Tothas taip rašo:

— O šventasai karste, kuris spinduliuoja skaisčių žibėjimą ant mūsų; o palaimintas tuščiasis Velykų kape, kuris skleidi šviesą į mūsų žemiškas keliones; o mūsų triumfuojantis Kristau, kuris po atsikėlimo pergalės stovi galingai prieš mus ir kuris mūsų padaršinimui rašai į mūsų širdis, kad anapus visų kovų, anapus visų kančių ir bandymų, anapus žemiškos kalvarijos, anapus mirties ir grabo, anapus sunaikinimo ir sudulėjimo mūsų laukia šviesus, palaimingas, niekad nevysstantis amžinojo gyvenimo triumfuojantis vainikas; o garbingasis prisikėlęs Kristau, tik Tu vienas esi laidas prieš nepalaužiamus, geležinius keitimosi, nykimo įstatymus; tik Tu vienas gali padaryti, kad iš vystančiųjų, mirstančių vainikų ant mūsų kapo sužydėtų amžinojo gyvenimo viltis. —

Atskleidę "The Encyclopedia Americana", ir rastume, kad Talmage buvo toks kalbėtojas ir pamokslininkas, jog per 30 metų Amerikoje jo kalbos kas savaitę buvo spausdinamos,

ir jos pasirodė net 3,600 įvairių kalbų laikraščiuose. Prisiminkime jo žodžius apie Prisikėlimą:

— Nei Sanhedrino antspaudas, nei miesto kareivių būrys, nei akmens stogas, lubos ar sienos negalėjo kriptoje sulaikyti Kristaus. Taip, nors ant mūsų užgriūtų kalnų masės, negalėtų išlaikyti prislėgtų. Kapo durys bus nuverstos ir mus apdengusios sunkenybės išblaškytos į dulkes. —

Spurgeon buvo kalbėtojas, kuris minias sutraukdavo. Verta yra pasiklausyti jo balso:

— Jei Jūs neturite dalininkystės gyvajame Viešpatyje, tegu Dievas pasigaili jūsų! Jei Jūs neturite dalininkystės prisikėlusiam iš mirties Kristuje, tai nebūsime prikelti, kaip Jo išaugštintas kūnas. Jei Jūs nepasieksite šio prisikėlimo iš mirusių, Jūs turėsite pasilikti mirtyje. —

Atmintini jo reikšmingi žodžiai:

— Mes, krikščionys, netikime, kad Kristus buvo vienintelis, kuris kėlėsi ar kelsis iš numirusių. Mes tikime, kad kiekviena mirties lova yra ir prisikėlimo priminimas, — kad nuo kiekvieno karsto akmuo bus nuristas. —

TIKĖTI MEILĖS DIEVĄ

Atvelykis

SENOVĖS Romoje, viešpataujant ciesoriui Vespazianui, senatas svarstė, kaip būtų geriausiai pavadinti augščiausiąjį jų dievą. Vieni iš jų, matydami turtingųjų pasisekimą ir jausdami, kad augščiausioji dievybė turi būti visko pilna, siūlė vadinti turtingųjų dievu. Tačiau kiti tai atmetė, sakydami, kaipgi tada prie jo galės glaustis vargšai. Tada kiti, matydami galingųjų pasisekimą pasaulyje, jausdami, kad augščiausioji būtybė privalo turėti galios pilnumą, siūlė vadinti galingųjų dievu. Tačiau kiti pamatuotai įspėjo, kad tokiu būdu

silpniesnieji nesijaus, kad tai jų dievas. Trečias pasiūlė, kad būtų pavadintas išminties dievu, nes išmintis ir yra kažkas nežemiška, kažkas augščiausia, kas reiškiasi visatoje. Tačiau vėl kiti įspėjo, kad, taip pavadinus, paprastieji, eiliniai žmonės nesijaustų, kad tai jų dievas.

Tada vienas senatorius išvyniojo gražaus, malonaus veido vyriškio paveikslą, vaizdavusį jų augščiausią iš dievų; po paveikslu buvo parašyta:

— Aš myliu jus, aš apdovanoju jus, aš atleidžiu jums, nes esu Meilės Dievas. —

Ir tas senatorius pasiūlė augščiausiąją būtybę pavadinti Meilės Dievu. Tam pasiūlymui visi pritarė.

Jeigu pagonys paskelbė tokį nutarimą, tai ypač mums, krikščionims, kurie žinome, kad Kristus dėl mūsų mirė ant kryžiaus, kad jis iš meilės dėl mūsų pasiliko mūsų altoriuose, tabernakulio kaliniu, — tinka Jį vadinti Meilės Dievu.

Nuoširdžiai pritardami tam vardui, mes turime jausti ir su tuo susijusią pareigą — visų pirma tikėti Meilės Dievą. Atvelykio Evangelijoje skaitome, kaip Viešpats prisikėlęs apsiereiškė visiems apaštalams, kaip Jis nešė visiems ramybę, tačiau taipgi skaitome, kaip apaštalas Tomas netikėjo, kol jis negalės matyti rankose vinių perdūrimų ir neįdės savo rankos į Jo pervertą šoną. Ir Jėzus, dar kartą pasirodęs, atvėrė netikinčio Tomo akis, ir tada tas apaštalas sušuko:

— Mano Viešpats ir mano Dievas! —

Viešpats Jėzus ir mums pasirodo. Ne tokiu būdu, bet pasirodo. Jis pasirodo savo meile, atleisdamas mūsų suklupimus ir suteikdamas tokią šilumą širdyje, kai mes sąžinės dulkės nuplauname savo atgailos ašaromis ir atperkančiu Viešpaties krauju. Jis pasirodo mums kiekvienoj margaspalvėj gėlytėj, kuri kelia pavasarį savo galvutę iš purvinos žemės. Jis pasirodo nuostabiuose nakčia mirgančiuose žvaigždynuose, kurių judesiai tokie tikslūs, jog pagal dangaus kūnus mes savo tiksliausius laikrodžius deriname. Jis pasirodo ir mums, tik reikia matyti ir tikėti.

Tikėjimas yra nuostabios svarbos dalykas. Mes žinome, kaip kartą pas didelį Bažnyčios priešą, prancūzų filosofą Diderot, mirusį 1784 metais, atėjo geras jo draugas ir labai nustebęs, pamatęs, kad anas kovotojas prieš religiją moko savo dukrelę katekizmo. Kai mažytė kur nuėjo į šalį, tas draugas ir pareiškė savo nusistebėjimą, kaip dabar tas žinomas Bažnyčios priešas moko savo dukterį poterių. Ir Diderot jam atsakė:

— Aš nežinau kitokio pagrindo savo dukteriai gerai išauklėti, nes joks doros mokslas taip neveikia, kaip katalikų tikėjimas. —

Tikėjimas mums didžiai svarbus, kaip proto pripažinta ir sielai svarbi tiesa. Jis mums svarbus, kaip dorovės ramstis. Pagaliau tikėjimas mums svarbus ir kaip nauji sparnai sielai, nunešantieji į antgamtinį pasaulį, parodantieji mums naujus, amžinus horizontus. Dar 1849 metais Van Thiers kalbėjo Paryžiaus parlamente apie mokymo laisvę. Jam kitas atstovas iš vietos šūktelejo, kad Bažnyčia, esą, priešinasi galvojimo laisvei, suvaržo minties laisvę. Ir tada Thiers tvirtai pabrėžė:

— Aš daug studijavau vadinamąją laisvamanybę — ir visada prieidavau išvadą, kad religija tik tiems kliudo mąstyti, kurie mąstyti dar nėra priaugę. —

Tai gili ir tvirta tiesa. Didieji mokslininkai, šviesieji protai jautė glaudų ryšį su Dievybe. Mes žinome radijo išradėjo Marconio liudijimą, pasakytą 1935 metais vienoje kalboje:

— Vienas pats mokslas negali išaiškinti daugelio dalykų, ypač visų didžiausios paslapties — mūsų buvimo. Aš su pasididžiavimu pareiškiu, kad esu tikintis, ir tai — katalikas.

Mums niekada iš atminties neišdils Ekvadoriaus prezidentas Garcia Moreno. Jis buvo karštas katalikas. Bažnyčios priešai jo nekentė ir pasiryžo jį nužudyti. Viešpaties Atsimainymo šventėje 1875 m. rugpjūčio 6 d. prezidentas Moreno prieš parlamento atidarymą priėmė Šv. Komuniją. Sąmokslininkai jį tą pačią dieną nužudė. Mirštant jo paskutiniai žodžiai buvo:

— Dievas nemiršta!

Tai kankinio krauju išrašytas tikėjimo išpažinimas, kuris ir mūsų kraują karštu tikėjimu uždega.

GERASIS GANYTOJAS

II sekmadienis po Velykų

LAIKRAŠTININKE Susan Russei prieš eilę metų aprašė šitoki įvykį: ji aplankė kalėjimą, kad galėtų padaryti interview su pasmerktu mirti vyru. Jai buvo nepaprasta staigmena, kai, eidama kalėjimo vyrų skyriaus patalpomis, ji pamatė ant sienos kabantį Gerojo Ganytojo paveikslą, kaip Jisai ėieško paklydusios avelės. Gavusi kalėjimo viršininko leidimą, ji pasirūpino išsikalbėti su tuo vyru, kuriam priklausė paveikslas ir kuris po dienos darbo sugrįžo poilsio į savo kamerą. Kai laikraštininke paklausė jį apie tą paveikslą, kalinys ėmė pasakoti:

— Prieš daug metų mano motina namuose turėjo paveikslą, kaip šis. Ji mums vis pasakodavo, kad nors mes ir kažinkoki suklydimą padarysime, jeigu mes tikrai, nuoširdžiai gailėsime ir stengsimės taisytis, ateis diena, kada Gerasis Ganytojas mus atras ir vėl pasiims į savo avidės prieglobstį. Ji taipgi išmokė mažą maldele. Aš, — kalbėjo toliau kalinys, — toli buvau nuklydęs ir niekada nebuvau geras nei sau, nei kitiems. Bet aš gailiuosi niekais praleisto gyvenimo. Kiekvieną vakarą aš sukalbu tą maldele į Gerąjį Ganytoją, ir kažkaip aš vis viliuosi, kad kurią nors dieną Jis mane atras ir susigrąžins atgal. —

Toliau kalinys pasipasakojo, kad šį paveikslą jam dovanojo viena Gerojo Ganytojo vienuolė seselė, kurios jis to prašė. Ir taip tas paveikslas iš toli esančių namų pasiekė kalėjimą, kad prisidėtų prie to vyro grąžinimo motinai.

— Kažkaip aš jaučiu, — rašė laikraštininke Russel, — kad Gerasis Ganytojas atras tą vyrą ir saugiai susigražins jį į savo avidę. Jeigu tas paveikslas nebūtų prieš ano piktadario akis, vargu ar jisai kada sukalbėtų maldele...—

Visiems mums prieš akis reikia turėti Gero Ganytojo aprašomą antrojo sekmadienio po Velykų Evangelijoje, ir jieškoti Jo globos. Mes net galėtume kartoti tuos maldos žodžius, kurie įrašyti į kaikuriose vietose laikomas šv. mišias prie Gerojo Ganytojo. Tose šv. mišiose meldžiamasi:

— Viešpatie Jėzau Kristau, tu Gerasis Ganytojau; tu už savo avis atidavei savo gyvastį. Suteiki, kad mes čia, žemėje, sektume tavimi, kaip geru Ganytoju, ir taip būtume nuvesti į dangaus amžinojo gyvenimo pievas. —

Mes turime jieškoti Gerojo Ganytojo globos. Tačiau tam visų pirma reikia pajusti nuoširdų Jo globos reikalą. Kaip rašytojas Prohaszka sako:

— Kai jau kas nors pradeda jausti kentėjimus dėl savo nuodėmių padarinių, tada jis jau yra kelyje į patyrimą Gerojo Ganytojo meilės. —

Toksai jau greit pradės kartoti žodžius, kuriuos Donoso Cortes, anas naujų žemių atradėjas, pasakė paskutinius prieš mirtį:

— Mano Dieve! Aš esu tavo tvarinys. Tu pasakei: aš visus patrauksiu prie savęs. Trauki mane prie savęs. Priimki mane pas save. —

Kiekvienas iš mūsų suklumpame kely. Daugelis pasukame į pasitaikiusį klystkėlį. Užtat mūsų sielos ryšys su Geruoju Ganytoju turi būti nuoširdus ir tvirtas, pilnas pasitikėjimo ir klusnumo.

Toliau — privalome atminti, kad Gerasis Ganytojas gyveno ir mirė daugiau kaip prieš 1900 metų. Būtų paika galvoti, kad su Jo mirtimi ir įžengimu į Dangų jau ir baigėsi Jo ganytojiška globa. Kas dabar Jo vietą užima? Tie, kuriuos Jis siuntė ganyti jo avis: kunigai, vyskupai. Todėl su jais turi būti glaudus mūsų ryšys.

Kristaus paliktieji ganytojai maitina ganomuosius, teikdami dvasios maistą: tikėjimo tiesas, o labiausiai — maitina, dalindami pačią Gyvąją Duoną — Eucharistijoje.

Svarbi ganytojo pareiga yra ginti avis nuo vilkų, saugoti nuo nuodingų augalų. Dvasiškieji ganytojai įspėja mus nuo pavojingų pasaulėžiūrų, nuo žalingo nepadorių raštų skaitymo, nuo visko, kas galėtų sužeisti jų ganomųjų dvasinį gyvenimą ar žudyti jų sielą; ar mes imame į širdį jų patarimus ir perspėjimus?

Gerai įsidėmėtini šv. Leono žodžiai, kuriais jis skelbė:

— Dievo tautoje yra tiek daug kunigų, tiek daug ganytojų, tačiau jiems visiems vadovauja Petras (šv. Tėvas); jis visiems vadovauja, kaip augščiausias paties Kristaus pastatytas ganytojas. —

Jam priklauso mūsų visiškas pasitikėjimas ir klusnumas.

Šituo atžvilgiu mums pasilieka labai prasmingas antkapis ant neužmirštamo istoriko Liudviko Pastoro palaikų. Jo pavardė reiškia Ganytojas. Taigi ir jo paminklui iš metalo buvo nulietas Gerasis Ganytojas ir iškaltas šitoks paties mokslininko sustatytas užrašas:

— Čia laukia Kristaus pažadėto prisikėlimo mirtingosios liekanos Liudviko Pastoro... Pilnas nuoširdžios meilės Bažnyčiai, jis laikė sau didžiausia laime gyventi katalikų tikyboje ir savo visas jėgas pašvęsti popiežių istorijos tyrimui. Kaip vargingas nusidėjėlis, jis prašo išmaldos — sukalbėti už jį maldele. Mano Jėzau, tu gailestingasis... —

DAR VALANDĖLĖ...

III sekmadienis po Velykų

PRIEŠ ketvertą šimtų metų Anglijoje gyveno garsus valstybininkas ir nuostabus katalikas Tomas Morus. Jis buvo valstybės kancleris, taigi pirmaujantis po karaliaus vyras. Kara-

liumi tuo laiku buvo Henrikas VIII. Kai valdovas sumanė mesti savo tikrąją žmoną ir vesti karaliaus dvaro damą Oną Boleyn, Tomas Morus tam pasipriešino. Kancleris buvo artimas karaliui, patikimas ir drąsiai į valdovą kalbėjo. Kada Henrikas VIII, negaudamas iš popiežiaus pritarimo savo kreviems planams, atsimetė nuo katalikybės, patsai pasiskelbdamas Anglijos bažnyčios galva, Tomas Morus nesutiko jo pripažinti ir buvo uždarytas į kalėjimą.

Karalius būtinai norėjo Tomą Morų palaužti, kad jisai prisiektų ištikimybę naujamai "bažnyčios galvai" — Henrikui VIII. Jis netgi sugundė vyriausią kanclerio dukterį prikalbinti tėvą. Jai nesisekė. Tada pas ją į kalėjimą atėjo jo žmona ir verkdama kalbino, kad jisai prisiektų karaliui ir išsilaisvintų iš to dvokiančio kalėjimo.

— Galėtum praleisti dar daug laimingų metų su manimi ir su savo dukterimis, — kalbėjo žmona.

Tomas Morus, jautriai į ją pažvelgęs, paklausė:

— Kaip manai, brangioji, kiek ilgai aš dar galėčiau su jumis gyventi?

— O, — atsiliepė žmona, — mažiausia — dar kokius dvidešimt metų.

Ryžtingasis kalinys apkabino savo žmoną, su giliu įsitikinimu tardamas:

— Mano brangioji, dvidešimt metų ar net šimtas metų yra tiktai maža valandėlė, palyginus su milijonais amžinybės metų. Po šios valandėlės mes būsim laimingi amžinai. —

Ir ryžtingasis Tomas Morus be baimėsėjo sutikti mirtį. Paskutinį momentą ir tai jis nenustojo savo geros nuotaikos. Užvestas į egzekucijos vietą, ant ešefoto, padėjęs galvą ant kaladės, nusuko savo barzdą, pastebėdamas:

— Ji tai jau tikrai neišdavė karaliaus... —

Ir Bažnyčia tą didžio charakterio vyrą yra paskelbusi šventuoju, amžiais rodydama tikintiesiems, jog žmogaus gyvenimas žemėje — tik valandėlė, ir mūsų visas dėmesys turi būti atkreiptas į amžinybę.

Trečią sekmadienį po Velykų Evangelijoje net septynis kartus suminima ta "valandėlė". Tą žodį pats Jėzus ištara, lyg pabrėždamas mums šio gyvenimo laikinumą. Šios Evangelijos šviesoje mes lengvai suvokiame, kad visi šio gyvenimo dalykai tęsiasi tik valandėlę — ir sočios turtingumu dienos, ir liga, ir kentėjimai, ir džiaugsmas, ir šypsenos su ašaromis; valandėlę tetruks ir mus slegią nesusipratimai, ir mūsų pagundos, ir ramybė, kuria džiaugiamės, ir betkokie jausmai. Niekio pastovaus pasaulyje nėra. Viskas tetrunka tik valandėlę.

To šviesoje mes privalome prisiminti, kad ir nuodėmės teikiama pomėgių akimirka irgi tęsiasi tik valandėlę, ir tai labai trumpą. Žmogus, kuris suktumu telkia sau gėrybes, turėdamas viltį užtikrinti savo ateitį, privalo prisiminti, kad ta jo ateitis — tik valandėlė. Žmogus, kuris gyvuliškų potraukių tenkinime jieško džiaugsmo, turi jausti, kad jie tęsis tik trumpą valandėlę, ir jie galės būti apmokami amžinybės kaina...

Štai dėl ko vienas mintytojas yra išmintingai pasakęs, tardamas:

— Mirti, žinant, kad po to nesusilauksime kentėjimų, yra malonumas, vertas kentėjimo — gyventi be pomėgių malonumo. —

Dėl to ir lietuvė rašytoja Marija Pečkauskaitė, tauraus ir švento būdo moteris, mums žinoma Šatrijos Raganos vardu, yra pareiškusi:

— Viskas čia, žemėje, tik sapnas, o tikrovė — ne čia. Amžinojo užmigimo valanda (—mirtis) tikrumoj tai pabudimo valanda. —

Ir didysis Europos mintytojas kard. Faulhaberis vaizdžiai tikinčiuosius pamokė:

— Dirbkite laike, bet amžinybės šviesoje. Prieš elektrines triukšmingų fabrikų pašvaistes neturi išblėsti amžinoji lemplė ties tyliuoju tabernakuliu, ir dūmų debesys iš dirbtuvių dūmtraukių neturi užtemdyti žvaigždžių vaizdo. —

Dešimtame šimtmetyje viename Italijos vienuolyne gyveno didelės išminties vienuolis, vardu Nilas. Karalius Otonas III, keliaudamas per Italiją, sustojo tame vienuolyne ir panoro pasikalbėti su Nilu įvairiais jam rūpimais svarbiais klausimais. Karaliui patiko jo atsakymai, ir, norėdamas atsidėkoti, pratarė:

— Prašyk manęs, kokios tik nori malonės. Aš viską tau padarysiu. —

Nilas sudėjo rankas kaip maldai ir su giliu rimtumu pratarė:

— Valdove, vienintelio dalyko aš tave prašau, tai kad tu atsimintumei savo sielos išganymą. Nors tu ir esi karalius, bet mirsi, kaip miršta visi žmonės, ir reikės duoti Dievui apyskaitą. —

Tie žodžiai karaliui padarė gilų įspūdį; iš jų jis pasimokė. Ir daug laimėjo, nes su gyvastim jam teko atsisveikinti jaunystėje, nesulaukus brandžios senatvės.

Evangelija, primenanti valandėlę laiko, skirtą mums naudotis gyvenimu, moko ir mus, nepaskęstant trumpai tveriančiuose laikinuose dalykuose, savo viltį ir ilgesį nukreipti į amžinatvę, kuri mūsų laukia, ar apie ją mes mąstome, ar ją užmirštame.

RAMYBĖS BEJIEŠKANT

IV sekmadienis po Velykų

VIENAS augštas anglas, dėl kažko nusikaltęs karaliui, buvo nubautas kalėti iki gyvos galvos. Uždarius jį kalėjimo mūruose nuošalioj kameroj, suspaudė jį gilus skausmas ir nusiminimas... Norėdamas nors kiek palengvinti savo kančią, jis iš kalėjimo sargo išprašė kaltą ir plaktuką.

Pradėjo kalėjimo sienoje kalti Nukryžiuotojo paveikslą, drauge į tą savo kūrinį įliedamas ir savas kančias. Ir nuosta-

bu: bedirbdamas savo sieloje pajuto nepaprastą ramybę ir paguodą. Bekaldamas Išganytojo paveikslą sienoje, jis visų pirma jį išpaudė savo sieloje ir surado tą ramybę, kurią tik tikėjimas gali duoti.

Ketvirto sekmadienio po Velykų Evangelijoje mes skaitome Viešpaties Jėzaus žodžius, kuriais jis pasisako pasitraukęs nuo apaštalių, nuo savo mokinių, bet prižada jiems atsiųsti Ramintoją, Šv. Dvasią.

Brangus tai pažadas ir geras parinktas vardas Šv. Dvasiai. Apskritai, ramybė viešpatauja to sieloje, kuris gyvena: Dievo dvasia. Visų pirma, jis nesiblaško, nes žino gyvenimo tikslą ir kelią, kuriuo turi eiti. Jei jis tame kelyje suklumpa, žino, jog gali jį ieškoti ir rasti sustiprinimo Viešpaties paliktuose sakramentuose. Jeigu jam šios žemės kelionė yra kieta ir sunki, jis gaivinas nesibaigiančios ramybės viltimi amžinatvėje. Toksai žmogus nepraranda ramybės net ir sunkiausiose valandose.

Prol. dr. Donder pasakoja šitokią atsitikimą: bolševikų teismas buvo įsakęs atvesti vieną vyskupą. Jisai buvo aprengtas paprasčiausiais darbininko drabužiais. Jo kūnas buvo suliešęs nuo išbadėjimo, tik veidas švietė ryžtingumo spinduliais, nežemiška ramybe. Jį pasmerkė mirti, ir rodėsi, kad jis to neišsigando. Tada prie jo prišoko vienas kalėjimo sargas ir, garsiai kvatodamasis, suriko:

— Na, sakyki gi mums, dvasiškas tėveli, tai kasgi dabar nugali: tavasis Kristus, ar mes, komunistai. —

Net tai vyskupo neišbloškė iš vėžių. Jis ir šį kartą ramiai atsakė:

— Taip, dabar laimite jūs, tačiau mano mylimasis Kristus laimės vėliau. —

— Štai ta ramybė net sunkiausiose valandose. Ją tegali duoti Kristus ir Jo siųstas Ramintojas.

Šv. Augustinas taip jautriai savo "Išpažinimuose" sušunka:

— Viešpatie, tu mane palietei, ir aš pradėjau karštai žėruoti tavo taikos ir ramybės ilgesiu. —

Šalia tikėjimo, gilios ramybės pagrindu žmogui yra jo iš tikėjimo išplaukianti rami sąžinė. Kaip prof. St. Šalkauskis sako:

— Sugebėjimas būti laimingu visose gyvenimo aplinkybėse yra tasai pastovus bei nepalenkiamas dorinis džiaugsmingumas, kuris, laimėtas gyvenimo kovoje už doros idealus, padaro žmogų nepriklausomą nuo išviršinių dalykų, žmonių ir šiaipjau nuo kintamų dalykų. —

Atsidavimas Dangui žmogų gali praturtinti tokia ramybe, kokios pasaulis nei suprasti negali. Kartą dailininkas Rubens aplankė nedidelį vienuolyną netoli Madrido. Menkutėje bažnytėlėje jis pastebėjo nepaprastai dailų paveikslą. Rubensas pašaukė vienuolyno viršininką ir ėmė teirautis vardo to dailininko, kuris sukūrė tokį meistrišką paveikslą.

— To tapytojo jau nėra šiame pasaulyje, — atsakė viršininkas.

— Ar tasai didis dailininkas jau mirė?

Vienuolio balsvas veidas staiga paraudo, akys sužibo, bet greit jas jis nuleido, ant krūtinės sukryžiuo rankas ir pakartojo:

— Tapytojo jau nėra šiame pasaulyje.

— Betgi pasakyk, tamsta, man nors jo vardą, kad aš galėčiau jį visame pasaulyje išgarsinti, — prašė Rubensas.

Vienuolis lyg sudrebėjo. Jo kaktoje prasiveržė šalto prakaito lašai, ir pagaliau tarė:

— Aš nesakau, kad jis jau negyvas; jis atsisakė pasaulio ir dabar yra vienuolyne.

— Kokiame vienuolyne? Jis turi išeiti! Pasaulis jį pažins, juo stebės. Aš pakalbėsiu su popiežiumi. Jis išklausys, nes mane gerbia.

— Tamsta nesužinosi ne tik jo vardo, bet ir vienuolyno, kuriame jis yra, — atsiliepė vienuolis.

— Popiežius lieps pasakyti, — šaukė besikarščiuodamas Rubensas.

— Pasiklausyki, — dabar jau ramiai kalbėjo jį vienuolis. — Tas vyras pergyveno karčius nusivylimus, pakėlė žiau-

rius skausmus, sunkiai "viduje kovojo ir pagaliau įsitikino, kad tai viskas tuštybė. Paliki jį ten, kur jis dabar rado ramybę.

— Tai jis išsižada garbės?

— Ir todėl paveldi Dangų...

Tai taręs vienuolis užtraukė gaubtuvą ant galvos ir išėjo. Grįžęs į savo kambarį, atsiklaupė prieš Nukryžiuotąjį ir karštai meldėsi. Tai buvo tasai pats vienuolis, kurį pasaulis kvietė į garbę, bet kuris sau ramybę ir laimę buvo radęs nuošalu-
me su Kristumi.

JEI KO PRAŠYSITE TĖVĄ MANO VARDU...

V sekmadienis po Velykų

KARTĄ traukiniu važiavo maža 8 m. mergytė. Vagone ji buvo viena, be savųjų. Už jos sėdėjo vidutinio amžiaus žmogus. Kai jisai pastebėjo, kad niekas su mažąja mergaite nevažiuoja, o ji sėdi visiškai nesibaimindama, palinkęs į jos pusę, paklausė:

— Mažyte, ar nebijai važiuoti viena šiuo tokiuo dideliu traukiniu?

Ji atsigrįžo, atvėrė savo dideles akutes, nusišypsojo raudonomis lūpytėmis ir pratarė:

—O, ne. Aš nei kiek nebijau. Nieko man negali blogo traukinys atsitikti. Mano tėvelis čia yra konduktorius.

Ji jautėsi saugi. Keliavo su kūdikišku pasitikėjimu. Jos toksai tvirtas ryžtingumas verčia mus susimąstyti ir prisiminti, kad mes savo gyvenimo kelionėje irgi nesame visiškai vieni. Mūsų Dangiškasis Tėvas yra viso šio pasaulio konduktorius. Juo privalome pasitikėti ir reikale Jo šauktis.

Tam ir padrąsinimą turime iš paties Viešpaties Jėzaus, Juk penktą sekmadienį po Velykų randame šiuos mus paguodžiančius Evangelijos žodžius:

— Iš tiesų, iš tiesų sakau Jums: jei ko nors prašysite Tėvą mano vardan. Jis duos Jums... —

Tai paties Viešpaties Jėzaus liudijimas, kokios galios turi malda. Ir ja mes privalome naudotis.

Maldoje visų pirma neprivalome būti tik savimybės elgetos, kurie jieškotų tik asmeninių malonumų. Mūsų maldos intencijos privalo būti gilesnės, prasmingesnės, pirmon eilėn apimti sielos reikalus ir šviesti artimo meilės žibėjimu: prašant ne tik sau, bet ir kitiems.

Toliau, mūsų maldos privalo būti ištvermingos. Pastoviau kartojamos, be nusivylimo. Jos turi būti su dėmesiu, nuoširdumu ir pasitikėjimu kalbamos ir, pagaliau, paremiamos mūsų tobulybės siekiančiu gyvenimu, kad tai nebūtų tik paviršutinis lūpų judinimas, bet eitų iš širdies, iš visos asmenybės. Susitelkimas ir malda yra tokie svarbūs dalykai žmogaus gyvenime, kad vienu metu Austrijoje naujokai, prieš stodami į kariuomenę, atlikdavo uždaras rekolekcijas.

Nepriklausomos Vengrijos Augštoji Kūno Kultūros mokykla, kuri visam kraštui rengė kūno kultūros mokytojus, buvo įvedusi tokią kasdieninę maldą savo sportininkams:

— Visagalis Dieve! Stodamas Tavo akivaizdon, aš žvelgiu į savo sielą ir į savo didįjį pašaukimą, kuriam Tu mane išrinkai. Tu šauki mane auklėti žmones savo tėvynei, žmonijai ir Dievo Karalystei. Aš gerai juntų šio tikslo didybę ir savo menkumą. Tvirtybės Dieve, padėk man savo malone. Leisk man aiškiai pažinti Tavo Valią ir savo gyvenimo tikslą bei priemones tam tikslui pasiekti. Suteik man jėgų taip dirbti, kad aš būčiau vertas savo pašaukimo. Padėk man savo pavyzdžiu jaunimo akyse tinkamai atstovauti toms didžioms idėjoms, kurioms aš pasiryžau tarnauti. Įkvėpk man tikrą meilę ir pagalbą tam jaunimui, kuris bus pavestas mano globai. Suteik man daugiau darbštumo, patvarumo, entuziazmo ir noro pasiaukoti, kad netolimoj ateity aš tapčiau tikrai vertingu savo tėvynės, Vengrijos, darbininku. —

Ir šitokie mokytojai vėliau paruošė jaunąją vengrų kartą, kuri stebino pasaulį savo ryžtu kovoje dėl laisvės.

Vienas žymiausių kompozitorių — Beethovenas — meldamasis dažnai kalbėdavo:

— Visagali, laimink mano darbus... Dieve mano, mano tvirtybe, mano viskas. Išklausk manęs. Dieve! Išklausk savo tarno, iš mirtingųjų nelaimingiausio. (Kompozitorius buvo apkuręs) —

Kartą Dotnuvos akademijos profesoriai su studentais nuvyko pas vieną stambų ūkininką Klaipėdos krašte. Ūkininkas atvykusius svečius pakvietė vaišėms prie pietų stalo. Prieš sėdant, ūkininkas paprašė, kad sūnus sukalbėtų maldą.

Mūsų maldos mums yra dangiškos malonės šaltinis, tačiau jos dažnai gali taipgi nešti ir žemišką palaimą. Iš 1915 metų yra užsilikęs šis faktas: tada į Telšių kalėjimą buvo uždarytas jaunas moksleivis, Neverėnų klebono giminaitis. Blogų žmonių jis buvo iškūstas kaip rusų šnipas. Buvo nekaltas, bet vistiek jam teko kelias savaites išbūti spygliuotomis vielomis aptvertame drėgname kalėjime. Paguodą jis rasdavo savo kasdieninėj maldoj.

Vieną vakarą į tą pačią kamerą atvedė dar vieną kalinį — paniurusį, susikrimtusį vyrą. Jis įtemptai sekė kiekvieną to moksleivio judesį. Jaunuolis, nieko nepaisydamas, kasdien uoliai kalbėjo savo maldas. Po trejeto dienų naujasis kalinys išklausinėjo, kas tas jaunuolis yra, ir jam pasakė:

— Tavo laimė, kad tu kasdien kalbėjai poterius. Ar matai šį peilį? — klausė jis, ištraukdamas iš užančio nedidelį durklą. — Tu esi panašus į tą niekšą, kuris išdavė mane vokiečiams, įstumdamas visą mūsų šeimą į didelę nelaimę. Manydamas, kad mane išdavęs pats už savo niekingus darbus atsidūrė kalėjime, rengiausi atkeršyti. Pamatęs, kaip gražiai kalbi poterius, suabejojau. Poteriai įtikino, kad tu ne tas pats, išgelbėjo tave iš mirties...

DANGUS YRA TO VERTAS...

I Dangų žengimo šventė

SIAUČIANT krikščionių persekiojimui Kinijoje 1839 m., buvo į mandarino teismą atvesta krikščionė motina su savo mažu sūneliu. Pirmiausia ėmėsi palaužti berniuką, tačiau jisai teturėjo tik tą vieną atsakymą:

— Aš esu krikščionis!

Ištempė jį tada ant kankinimų rato, traukė jo sąnarius ir žiauriai mušė. Krauju aptekusį paliko gulėti. Prie jo stovėjo motina, nebeįstengdama paslėpti savo gilaus skausmo. Tada prabilo į ją mandarinas:

— Esi žiauri motina. Galėtumei jį išgelbėti vienu savo žodžiu, o vieton to — šaltai žiūri, kaip tavo sūnus kankinamas. —

Tie žodžiai plėšė motinos širdį. Ji pergyveno sunkią vidaus kovą ir svyravimus. Ir tada ji išgirdo sūnaus šauksmą:

— Mama, neverk, Dangus yra to vertas.

Motina atsigavo. Peržegnojo savo kankinį sūnų ir lydėjo jį savo malda.

Dangus vertas didžių pastangų. I Dangų žengimo šventė mūsų žvilgsnį tenai nukreipia.

Prieš savo mirtį rašytoja Luiza Hensel pasakė:

— Greit viskas praeis. Kaip aš džiaugiuosi galėsianti vėl pamatyti savo draugus ir gimines, kurie pirma manęs ten nuėjo. Kai aš ten būsiu, melsiuosi už Jus visus. —

1925 metais vienas jėzuitų auklėtinis iš Karlsburgo kolegijos (Austrijoje, netoli Vienos) rašė savo netikinčiai motinai:

— Daug nuoširdžių rankos pabučiavimų nuo Tavo sūnaus, kuris dažnai apie Tave mąsto, už Tave meldžiasi, Tave myli ir Tave norėtų atrasti amžinoje laimėje, kurios jis siekia. —

Visi turime to siekti, ir tikriausias kelias yra — meilė. Dievo ir artimo meilė.

Šv. Pilypas Neri jausmingai kalbėjo:

— Krikščionių pasaulyje netrūksta nei dorų žmonių, nei gražių apeigų, nei šventų kelionių ar procesijų. Tačiau, deja, trūksta esminių dalykų — tikrosios meilės, kurią Kristus uždega sieloje. Atitaisyti blogius tėra tik dvi priemonės: nuolat kalbėti apie Kristų ir Jo meilę; antra, reikia eiti su didele meile į tvarinius, parodyti jiems neribotą meilę; ir tokiu būdu Kristus bus daug daugiau pagerbtas, kaip ilgu pamokslavimu; bet būtina sąlyga: pasidaryti galintiems parodyti šitokią išsižadėjimą. —

Iš kitos pusės, antras didysis pasišventėlis — šv. Vincencas a Paulo — mokė:

— Kokie laimingi mes liksime, nors ir pasidarytume neturtėliai, praktikuodami artimo meilę. Ir jeigu kuris iš mūsų būtų priverstas elgetauti sau kasdienės duonos, miegoti atvira ore ir jo paklaustų — kas gi tave privedė prie tokios padėties? O, kokia laimė, jeigu jį išaiškinsite: meilė! —

Kartą keletas Paryžiaus kunigų aplankė garsųjį Ruysbroeck, norėdami iš jo išgirsti patarimų, sustiprinimų, kurie uždegtų jų sielas Dievo meilei. Jis gi jiems pasakė:

— Jūs tik tiek tebusite šventi, kiek sieksite tokie būti. —

Tie lankytojai, išėję, tarpu savęs kalbėjo — mes iš taip toli atvykome ir tik tiek teišgirdome... Tėvas Ruysbroeck, išgirdęs apie jų nepatenkintas viltis, dar pridėjo:

— Patys galite spręsti, kad Jūsų neapvyliau. Pasakiau, kad Jūsų šventumas bus toks, kokio sieksite. Vadinasi, Jūsų dvasinė pažanga bus tiek didelė, kiek bus parodyta geros valios. Tyrinėkite patys save, pasverkite savo gerą valią — suseksite šventumo kelią ir juo einant padarytą pažangą. —

Krikščionybė žino daugybę nepaprasto dvasinio atgimimo, sielos karščio pavyzdžių. Taip tėvas Aubry buvo pasirinkęs sau gyvenimo šūkiu:

— Aš noriu pasišvęsti; noriu atverti savo gyslas, noriu paaukoti visą savo kraują už sielas, iki paskutinio lašo. —

Ir teko jam padėti gyvybės auką ant sielų meilės aukuro: jis mirė iš vargo ir bado pačioje Mandžiūrijos širdyje, pasišventęs apaštalavimui tarp Kuoy-Čeu žmonių.

Ypatinga mūsų meilė turi būti skirta darbo ir vargo žmonėms.

Argi ne teisingai įspėjo garsusis socialinis apaštalas Ozanamas, kalbėdamas:

— Jeigu prieš dešimtį metų didesnis krikščionių skaičius būtų rūpinęsis darbininkais, būtume daug saugesnę ateitį būtų prieš save. —

Ta meilė Dievui ir žmonėms turi būti susieta su tvirtumu. Tvirtumo gi dorybė, kaip aiškina šv. Tomas, apima tris dalykus:

— Drąsą, kad ją pradėtų praktikuoti, jėgą ją tęsiant ir ištvermę ištesėti iki galo. —

KRISTAUS PRANAŠYSTĖS

Sekmadieni po Kristaus žengimo į Dangų

KARTĄ Vokietijos imperatorius Fridrikas Didysis kalbėjosi su savo dvasininkais. Jų pasikalbėjimas nukrypo į religiją, apie Kristų, ir imperatorius paklausė:

— Ar yra koks trumpas ir aiškus įrodymas, kad Kristaus žodžiai buvo tiesa?

Vienas iš pasikalbėjimo dalyvių greit atsiliepė:

— Jūsų Didybe, toksai įrodymas yra; tas įrodymas yra tai žydai. —

Tasai vyras norėjo pasakyti, kad viskas tiksliai, žodis žodin išsipildė, ką Kristus buvo sakęs apie žydų ateitį. Kristaus pranašystės yra jo Dievybės įrodymai. Kristus žinojo ateities ir praeities paslaptis ir jas tiksliai nusakė. Kai apaštalas Pilypas atvedė prie Kristaus Natanielį, Jis atėjusiam pasakė, kas prieš tai jam nutiko, ir atėjusis iš karto įtikėjo Kristų. Samarietei Kristus atskleidė jos nuodėmingą gyvenimą, tik jai vienai težinoma.

Kristus išpranašavo savo kančią ir mirtį, tardamas žodžius, užrašytus evangelisto Mato (20, 18-19): "Štai mes einame į Jeruzalę, žmogaus Sūnus bus išduotas vyriausiems kunigams ir Rašto žinovams; jie pasmerks jį mirti ir paduos jį pagonims tyčiotis, plakti ir prikalti ant kryžiaus; ir trečiąją dieną Jis atsikels iš numirusių". Kaip viskas iki smulkmenų Kristaus buvo iš anksto žinota ir nusakyta!

Pakartotinai Kristus išpranašavo savo prisikėlimą, lygindamas tai su pranašo Jono likimu, kuris tris dienas išbuvo banginio viduje; savo likimą lygindamas su bažnyčia, sugriauta ir atstatyta, Kristus leido suprasti apie savo prisikėlimą trečią dieną.

Paskutinės vakarienės metu Kristus iš anksto pasakė, kad Jį išduos Judas. Kristus išpranašavo, kad visi apaštalai, išskyrus šv. Joną, Jį apleis. Viešpats iš anksto pasakė, kad ir Petras jo tris kartus išsigins.

Viena iš ryškiausių Kristaus pranašysčių buvo atskleidimas Jeruzalės likimo. Dėl to šventojo miesto Viešpats verkė, tardamas, kad neliks jo akmens ant akmens, — išpranašavo išgriovimą, kurį vėliau, maždaug po 40 metų, įvykdė romėnai. Jėzus išpranašavo ir žydų tautos likimą, kad jie bus išsklaidyti po visą pasaulį.

Šios pranašystės buvo tikros, ir jos yra liudijimas, kad Viešpats kalbėjo tiesą, kad Jisai žinojo paslaptis, kurias tik Dievas gali žinoti, kad Jisai pramatė įvykius, kuriuos tik Dievas iš anksto gali pramatyti. Ir Viešpats ne be tikslo tai pranašavo. Tą sekmadienį po Kristaus į Dangų Įžengimo Evangelijoje randame žodžius, Kristaus pasakytus:

— Aš tai jums kalbėjau, kad, atėjęs valandai, atsimintumėte apie tuos dalykus, jog aš esu jums apie juos sakęs. —

Žmogus gali suabejoti gerojo Dievo buvimu, kada jį užgula sunkios nelaimės. Viešpats Jėzus daugelį tų nelaimių iš anksto nusakė, kad Jo pasekėjai kaip tik tomis sunkiausiomis valandomis, atmindami Jo žodžius, rastų sau stiprybės.

Viešpaties Jėzaus pranašystės lietė ir tolimesnius laikus, pasakytume — mūsų dienas. Toje pačioje Evangelijoje, skir-

toje sekmadieniui po Žengimo į Dangų, skaitome Jėzaus žodžius:

— Ir ateina valanda, kada kiekvienas, kuris jus užmuša, tarsis tarnaująs Dievui. —

Persekiojimai skelbsis tarnaują gėriui, kaip tai šiomis dienomis daro raudonieji.

Ta pranašystė, galima sakyti, apima visus krikščionybės laikus, ir ji buvo toks didelis sustiprinimas persekiojamiems krikščionims. Jau Tertulionas kalbėjo:

— Kryžiuokite mus, kankinkite mus, siųskite mus į mirtį, naikinkite mus — neteisingumas yra tik mūsų nekaltumo įrodymas. Žiaurūs jūsų įsiutimo išradimai tėra tik iškėlimas Bažnyčios. Kiekvieną kartą, kada jūs mūsų tarpe pravedate kruviną pjūtį, mūsų eilės auga, nes krikščionių kraujas yra sėkla (naujiems tikintiesiems išaugti). —

Šv. Augustinas labai gražiai tą pačią mintį išryškina, tardamas:

— Bažnyčia nesuklysdama žygiuoja savo žemiškoje piligrimiškoje kelionėje tarp pasaulio persekiojimų ir Dievo paguodų... Mes, krikščionys, dėl to nenuskėstame pasaulio audrose, kad mus kelia kryžiaus medis.

Fridrikas Didysis teisingai yra pastebėjęs:

— Jau dvidešimt keturis kartus popiežiai buvo iš Romos išvaryti, tačiau visi, kurie į jų vietą ten patraukė, privalėjo vėl pasitraukti, popiežiai gi, nors išvaryti, vis sugrįžo atgal. —

Rašytojas Langbehn su dideliu vaizdumu nusako tą mintį, kad Viešpats visada pasiliks su savo Bažnyčia, kad pragarų vartai jos nepergalės; minėtas rašytojas skelbia:

— Moderniojo pasaulio vykdomi Bažnyčios puolimai yra tai akmenys, metami prieš dangų: jie krinta atgal ant galvų tų pačių piktadarių. —

3. Sekminių laikotarpis

ATSIŪSTASIS RAMINTOJAS

Sekminės

MAŽDAUG prieš šimtą metų vienas auksinės spalvos laivas išplaukė nuo Italijos pakrančių. Tame laive buvo vienas iš pačių ano laiko šviesiausių vyrų — Jonas Henrikas Newmanas. Jis grįžo į savo gimtąją Angliją, aplankęs Romą. Nebuvo tada dar katalikas, tačiau giliai buvo susidomėjęs Bažnyčia. Anglikonizmas jau jo nebepatenkino. Gilus skaitymas ir studijos jį vedė į katalikybę. Dėl to jis ir į Romą buvo nuvykęs — pažinti katalikybę iš pačių jos šaltinių.

Beplaukiant buriniu laivu, palaipsniui visiškai nutilo vėjas. Jūros paviršius buvo ramus ir lygus, kaip veidrodis. Nė mažiausio vėjelio. Burės stūksojo palaidos. Laivas negalėjo nė iš vietos pasijudinti.

Taip jie visą savaitę išplūduriavo toje pačioje vietoje. Tos ypatingos aplinkybės dar jautriau atsiliepė Newmano sieloje, kuris kankinosi netikrume, jieškojime, ir tasai gabusis plunksnos žmogus tuo metu sukūrė savo neužmirštamą eilėraštį: "Įžiebki, Viešpatie, ugnelę mus apsupusioj tamsoj".

Vieną dieną Newmanas staiga pastebėjo, kad jo kabinos užuolaidos sujudėjo. Atsirado vėjelis. Susijaudinęs jisai išbėgo į laivo viršų, šaukdamas:

— Kelkitės. Jau baigiasi mūsų laukimas. Žiūrėkite, vėjelis pučia. —

Vėjelis pradėjo nešti jų laivą į išsiilgtąjį uostą.

Panašiai Sekminėse Dangaus vėjelis. Šventosios Dvasios kvėptelėjimas mus stiprina. Neveltui gi Sekminių Evangelijoje girdime Kristaus žodžius:

— Ramintojas gi, Šventoji Dvasia, kurią Tėvas siųs mano vardan. Ji pamokys jus visų dalykų... Aš palieku jums ramybę, savo ramybę duodu jums... —

Kai pirmąją Sekminių dieną ugnies pavidalu liežuvių išvaizda pūstelėjo Šv. Dvasia, kai pajudino tą Bažnyčios laivą, tai ji amžiais stumia ir dabar. Ir mūsų gyvenimo laivelis į amžinybės uostus plaukia Šv. Dvasios vėjelio pučiamas. Kad tik mes jį pajustumė, kad tik mes tuo pasinaudotume, kad tik mes drauge su minėtuoju Newmanu, vėliau virtusiu kardinolu, galėtume sakyti:

— Padaryki mane laimingą, leisdamas išvelgti man Tavo veidą, apšvieski mane savo šventumu, panerk mane į save ir leiski man nuraminti savo — mirtingojo — troškulį, semiant iš taurių Tavo malonės, kuri išplaukia iš Tėvo ir Sūnaus, iš Tavo esminės, amžinos Meilės. —

Genuos mieste didžiojoje ligoninėje gulėjo sunkiai serganti moteris, vardu Kotrina, iš didingos Fieschių giminės. Ji buvo našlė Vilhelmo d'Adorno, dabar daugiausia žinoma Šv. Kotrinos iš Genuos vardu, visame pasaulyje gerbiama ir garbinama. Paslaptinga liga tirpdė jos kūno jėgas. Tačiau jos siela nuo to tik stiprėjo ir švitėjo.

Kartą, kai jau temo, ta šventoji paprašė atverti jai langą, kad ji galėtų į žvaigždes pažvelgti. Kai atslinko naktis, dangus sužibo žvaigždžių milijonais. Tada ji pakilo ir stipriu, kiek tik galėdama, balsu pradėjo giedoti:

— Veni Creator Spiritus: Ateik Šventoji Dvasia, Sutvėrėjau.

Akis ir rankas pakėlusį į Dangų, ji ilgai žiūrėjo. Jos veidas buvo toks linksmas, tokiu džiaugsmu spinduliuojąs, jog mačiusieji bijojo, kad jos siela gali kiekvieną akimirką išsiveržti iš kūno ir išsiskubinti prie savo Sutvėrėjo. Tačiau ji vėl pamažu sugrįžo į save, bet dar kartą sušuko:

— Leiskit man eiti. Tolyne nuo žemės! —

Išvelgimas į trečiojo Švč. Trejybės asmens tobulumą kečia mūsų sielą ir žadina Dangaus ilgesį. Šv. Dvasioje žmonės įieško paguodos ir stiprybės.

Prieš keliasdešimt metų — 1874 metų Sekminėse — Japonijoje, Nagasaki mieste, tūkstantis krikščionių nuėjo pas savo vyskupą, kuris pradėjo atstatyti sunkių persekiojimų apardytą katalikų Bažnyčią. Vyskupas paklausė, ko jie nori, ko jie taip gausiai atėjo. Minia atsiliepė:

— Sutvirtink mus, vyskupe, nes prieš keletą dienų vėl pasirodė naujas įsakymas, nešas priespaudą krikščionims. Dėl to suteiki mums Sutvirtinimą, kad mes būtume tvirti ir ryžtingi. —

Kiekvienas žmogus turi iškęsti pagundų, aistrų, silpnųjų persekiojimą, kuris dažnai būna sunkus ir kietas. Tada labai tinka jieškoti Šv. Dvasios sustiprinimo, atsiminti mūsų priimtą sutvirtinimo sakramentą, tas mūsų kiekvieno asmenines Sekmines, kada susilaukėme Šv. Dvasios atėjimo į mūsų sielą.

Taipgi tada prisimintini Šv. Leono žodžiai:

— Per krikšto sakramentą tapai Šventosios Dvasios bažnyčia. Neišvaryki savo blogais veiksmais tokio augšto svečio iš savo širdies!

ŠVČ. TREJYBĖ KRYŽIAUS ŽENKLE

Švč. Trejybės šventėje

PASKUTINĖJE savo kelionėje Kristupas Kolumbas turėjo pergyventi labai sunkius viesulus ir audras. Siautė baisus taifūnas, gąsdindamas ir patyrusius jūrininkus. Braškėjo visi keturi jį laivai.

Kristupas Kolumbas užlipo į laivo viršų, įsakęs uždegti žvakes ir išvynioti vėliavą. Prisisegęs savo kardą šalia Šv. Pranciškaus juostelės, kurią jis, kaip tretininkas, nuolat nešiodavo, ir paėmęs į rankas Šv. Raštą, paskaitė Evangeliją, kuri yra skaitoma šv. mišių pabaigoje.

Ties vieta: "Ir Žodis tapo kūnu" jis išsitraukė savo kardą, išsitempė tiesiai ir spindėdamas giliu tikėjimu padarė ženklą linkui paties taifūno centro. Neužilgo audros aptilo.

Kryžiaus ženklas ir žodžiai "Vardan Dievo Tėvo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios" labai primena mums ir šios dienos — Šv. Trejybės šventę. Jie mums pasako, kad yra vienas Dievas, bet trijuose asmenyse.

Mylimiausioji Šv. Pranciškaus Ksavero malda buvo: "O beatissima Trinitas! O Švenčiausioji Trejybė". Kryžiaus ženklas, kreipimasis į Švč. Trejybę, yra trumpiausia, lengviausia ir galingiausia malda, nes kreipiamės į visus tris galingiausius Švč. Trejybės asmenis.

Rašytojas Rene Bazin viename savo romane į mokytojo lūpas įdėjo tą trumpą, bet prasmingą ryto malda:

— Dieve Tėve, Tu esi galybė; Dieve Sūnau — Tu esi Žodis; Dieve Šventoji Dvasia — Tu esi meilė; Trejybės Dieve, padėki man kasdieniniuose mano darbuose. —

Bažnyčia žegnojimasi, tą veiksmu lydimą malda į Švč. Trejybę, dažnai vartoja ir tikinčiuosius skatina tą patį daryti. Bažnyčia net suteikė 100 d. atleidų už persižegnojimą, o vartojant prie to dar ir švęstą vandenį — 300 d.

Tikintieji savo maldas pradeda ir užbaigia šiuo Švč. Trejybę garbinančiu kryžiaus ženklu, žegnojasi keldamiesi ir guldami, žegnojasi prieš didesnę užsimojimą. Tai giliai prasmingas paprotys. Visų pirma, sakant žegnojimosi žodžius — pagarbinama Švč. Trejybė. Žegnotis pradėdame nuo kaktos ir ranką nuleidžiame žemyn, prie krūtinės, kai minime Sūnaus vardą. Toks rankos judesys primena, kaip Dievas Sūnus iš Dangaus nužengė žemyn, į mūsų žemę. Antru dešinės judesiu mes ją dedame nuo kairio peties prie dešinio, lyg maldaudami, kad amžių pabaigoje Dievas mūsų nepaliktų su pasmerktaisiais (kairėje), bet perkeltų į savo dešinę.

Pati Bažnyčia tą kryžiaus ženklą, garbinantį Švč. Trejybę, labai dažnai vartoja. Pvz. per šv. mišias kunigas jį padaro daugiau kaip 50 kartų. Paskutinio patepimo duoti nuėjęs pas

ligonį kunigas daro kryžiaus ženklą apie 17 kartų, kryžiaus ženklan ir šv. aliejus tepdamas.

Jeigu Bažnyčia taip brangina žegnojimą, ir mes jį turime branginti, tuo dažnai ir vertai pagarbindami Švč. Trejybę. Reikia tik atlikti tai su dėmesiu, su reikiama rimtimi, be netinkamo ir neleistino skubėjimo.

Kartą pas kunigą Amerikoje užėjo vienas nekatalikas inteligentas, kiuris ruošėsi pardavėjo tarnybai Philipinų salose. Žinodamas, kad tenai gyventojai yra katalikai, jisai iš anksto norėjo susipažinti su katalikų papročiais. Kunigas jam atsidėjęs aiškino. Tas stengėsi įsidėmėti. Į pabaigą jisai dar paklausė kunigą — ką reiškia, kad kartais jo pažįstami taip prieš veidą padaro kažkokią ceremoniją, kurios jis nesuvokė. Ir kunigas negalėjo iš karto atspėti, kai tasai nekatalikas savo judesiu pademonstravo. Tik paskiau kunigas susivokė, kad tai turbūt jų žengnojimasis, taip nerūpestingai, be susikaupimo atliekamas kažkoks netaisyklingas rankos makalojimas. To neturėtų būti.

— Kryžiaus ženklą vis darykite su tokia rimtimi ir susikaupimu, su koku darytumėte, žinodami, kad tai paskutinis jūsų persižengnojimas gyvenime..., — sako vienas dvasinio gyvenimo mokytojas.

Kunigas, kalbėdamas maldas prie mirštančio, vienoje vietoje sako:

— Eiki į Dangų, krikščioniškoji siela, vardan Tėvo, kuris tave sutvėrė, vardan Sūnaus, kuris tave atpirko, vardan Šv. Dvasios, kuri tave pašventino. —

Ir taip Bažnyčia prieš mūsų stingstantį žvilgsnį dar parodo tris pagrindines tiesas, susijusias su Švč. Trejybe — mūsų sutvėrimą, atpirkimą ir pašventinimą.

Ir toliau — Bažnyčios atstovas kunigas pabaigoje dar maldauja:

— Viešpatie, šis mirštantis krikščionis yra padaręs nuodėmių; pasigailek jo; jis betgi niekada neneigė Švč. Trejybės.

MEILĖS ANTSPAUDAS

Dievo Kūno šventė

AR ESATE kada stebėję JAV didįjį antspaudą? O jis yra vertas dėmesio. Jo pradžia siekia tą pačią dieną, kada buvo paskelbta nepriklausomybė, — 1776 m. liepos mėn. 4 d.: tada jau buvo susirūpinta šiuo reikalu, buvo sudaryta trijų vyrų komisija, kuri turėjo sudaryti tą antspaudą. Komisijon įėjo Tomas Jeffersonas, Benjaminas Franklinas ir Jonas Adams.

Po šešerių metų, pravedus studijas, tas antspaudas buvo priimtas. Jį galite pamatyti paėmę vieno dolerio banknotą: antrame šone nuo Washingtono paveikslo, kairėje pusėje, yra tas antspaudas. Centre matyti didžiulė piramidė, kuri vaizduoja JAV galybę. Apačioje lotyniškais skaitmenimis išrašyta nepriklausomybės paskelbimo data — 1776, viršuje gi — ryški akis. Aiškiai matyti, kad tai Apvaizdos akis. Šios šalies kūrėjai, JAV tėvai, norėjo pabrėžti, kad visada pasitikiama Apvaizdos budinčia akimi viršum šio krašto.

Viršum tos akies yra išrašyta lotyniškieji žodžiai: "Annuit coeptis". Tai reiškia: "Jis (Dievas) palankus mūsų užsimojimams".

Jeigu mes, paėmę amerikietinį dolerio banknotą, matome jame budinčią Apvaizdos akį, tai, įėję į kiekvieną katalikų bažnyčią, mes jaučiame budinčią Viešpaties Širdį altoriuje, tabernakulyje, kur nuo amžių yra pasislėpęs Jėzus, kur Jis iš meilės žmonėms yra tapęs kaliniu, kad galėtų būti su mumis, kada tik mes Jį panorime aplankyti, ir kur galėtų vienytis su mumis, kada tik mes ryžtamės Jį priimti šv. Komunijoje.

Tai nuostabiai didelė, augščiausia Dievo dovana žmoniui — Jis save patį yra atidavęs, tai meilės antspaudas. Labai todėl tinka, kad žmonės Viešpačiui už tai pareikštų nuoširdų dėkingumą. Tam tikslui katalikų Bažnyčios liturgijoje ir yra parinkta speciali diena — Dievo Kūno, kada žmonės nuoširdžia malda garbina Švenčiausią bažnyčioje, kada džiaugs-

mingose procesijose neša monstranciją su Švenčiausiąja ostija.

Kodėl žmonės rodo tokią didelę meilę Viešpačiui Jėzui Eucharistijoje?

Šv. Bernardas labai teisingai ir iškalbingai yra pasakęs:

— Jis yra kelias, kuris veda į tiesą; Jis yra Tiesa, kuri žada gyvenimą; ir Jis yra Gyvenimas, kurį Jis pats duoda. —

Vystydamas šią mintį, neseniai yra parašęs knygą trapistų vienuolis Tomas Merton. Jo paties gyvenimas yra labai įdomus; jis buvo dailininkas, kolegijos profesorius, pasiekęs magistro laipsnį. Turėjo smagų gyvenimą, tačiau tai neatnešė jam laimės. Kartą jis nuvyko atlikti uždarų rekolekcijų trapistų vienuolyne Kentucky. Nuošali vienuolyno tyla ir susikaupimas jį taip sužavėjo, kad jisai pats, atsivertęs į katalikybę (kitados buvo anglikonų sūnus), tapo ne tik trapistų, bet ir kunigu — ir dabar, pagal to vienuolyno regulą, kasdien praleidžia pusantros valandos bažnyčioje, bemedituodamas prieš Švenčiausiąjį.

Tas savo meditacijas jis ir surašė knygoje "Gyvoji Duona" — paskirtoje Švenčiausiojo Sakramento garbei.

Čia jis pabrėžia:

— Su Šv. Komunija nebūna taip, kad ją mes perdirbame į save pačius, kaip kitą maistą; ne, priešingai, Viešpats Jėzus Komunjijoje mus perdirba į Save Patį. Bet kaip? Ogi — per meilę mus įjungdamas į savo Mistinį Kūną. Kai mes "valgome" tikrojo Kristaus Kūno sakramentinę duoną, mes patys esame suvalgomi ir įsiurbiami Mistinio Kristaus Kūno. Mes pasidarome, lyg tobulai būtume Jo dalis, įsijungdami į jo dvasinį organizmą. —

Štai kodėl svarbu, kad mes dažniau vienytumės su Kristumi Švč. Sakramente, kad mes gaivintumės Dieviškuoju Kūnu. Tegu mums visi metai bus lyg ta Dievo Kūno šventė, kada mes jausimės eucharistinio Kristaus dalimi, jo persisunkę.

Minėtasis Mertonas pabrėžia, kad, to siekdami, mes turime gilinti artimo meilę:

— Mylėdami kitus, mes augame Jo meilėje, o mylėdami Jį, ypač gilindamiesi į Kryžiaus ir Eucharistijos paslaptis, mes ugdome pajėgumą mylėti artimą. —

Kristaus ir artimo meilė, ypač laimima per šv. Komunią, bus didysis Dangaus antspaudas mūsų širdyje.

GYVENTI TIKĖJIMO NUOTAIKOMIS

II sekmadienis po Sekminių

PRIEŠ eilę metų į Ameriką iš Rusijos atvyko skurdus gyventojas. Išlipęs iš laivo, jis pergyveno baisią vienvietę New Yorko mieste: buvo be pinigų, be draugų, be pastogės, be maisto, be darbo. Viena labdaros organizacija padėjo jam susirasti tarnybą dažykoje. Jausdamas gilų dėkingumą, jisai širdyje padarė pažadą: kai eis už vyro jo duktė, jisai pavalgydins visus alkanus žmones toje bendruomenėje.

Praslinko 20 metų. Tas skurdus imigrantas tapo turtingu brangių kailių pirkliu. Kitas — deimantų pirklys — paprašė jo dukters rankos. Vestuvių diena artėjant, tėvas kreipėsi į jo pamėgtą labdaros organizaciją, klausdamas — kiek jie galėtų į vestuvių puotą atsiųsti alkanų imigrantų. Jam buvo atsakyta, kad šimtą. "Mažai, — atsiliepė jis. — Pajieškokite daugiau". Ir jo dukters vestuvėse dalyvavo apie tūkstantį alkanų burnų...

Tai įdomus, nors ir mažas, pasikartojimas to, ką mes jau porą tūkstančių metų girdime Evangelijoje, kuri skaitoma antrame sekmadieny po Sekminių. Prilyginimas apie žmogų, kviečiantį į didelę vakarienę, reiškia patį Viešpatį, kviečiantį prie tikėjimo stalo.

Visų pirma tai kvietimas daugiau susidomėti dvasios puota, kaip kūno reikalais, tai kvietimas gyventi džiaugsmingomis tikėjimo nuotaikomis. Ir kaipgi dažnai mes nugrimstame

kasdienybėn ir to kvietimo neišgirstame. Gi tikėjimas yra tokia didelė, gaivinanti jėga, kuri mus privalo stiprinti. Tai jau tė taurieji, į dvasios augštumas pakilę asmenys. Pavyzdžiui, Šv. Teresė kalbėjo:

— Tikėjimo dalykuose aš visada jaučiau visišką atsida-
vimą.

Kai 1936 metais Ispanijoje siautė kruvinas pilietinis ka-
ras, vienas tėvas, išeidamas į gretas, kurios gynė tikėjimą,
prabilo:

— Man siaubinga darosi net pamąščius, kad mano sep-
tyni vaikai galbūt gali likti be tėvo, tačiau man dar baisesnė
mintis, jeigu jie turėtų augti be krikščionybės! —

Tai vis žmonės, kurie išklause Viešpaties kvietimo, persi-
sunkdami gilia tikėjimo dvasia. Dailininkas Fuehrich savo
paveiksle "Betlėjaus kelyje" vaizduoja moterį piligrimės dra-
bužiais. Jos vardas — Fides (Tikėjimas). Ji neša mažą savo-
sios išminties lempelę, kuri įsidega nuo didžiųjų Dievo Tiesų.
Tai pavyzdys sielos, išklausančios Viešpaties kvietimo. Ir tas
ištikimas klusnumas dangiškam kvietimui turi tvirti iki mir-
ties.

Kai mirė švento gyvenimo Regensburgo vyskupas Witt-
man, paprašė jisai, kad jį iškeltų iš lovos ant lentos, ant ku-
rios jis kasdieną asketiškai gulėdavo; paėmė kryžių, prieš
kurį jis sveikas būdamas meldėsi, tardamas: "Aš esu krikš-
čionis ir noriu mirti po kryžiumi". Gyventi su kryžiumi ir mir-
ti po kryžiumi tai ir yra išklausti Viešpaties kvietimo į dva-
sinę puotą, kuri reiškiasi vienybe su Bažnyčia žemėje ir susi-
jungimu su Dievu Danguje.

Tas Viešpaties kvietimas prie puotos stalo bažnyčiose yra
įvykdomas priimant Šv. Komuniją. Nuo to neturėtų atplėsti
mūsų kasdieniniai darbai ir rūpesčiai. Šv. Augustinas iškali-
bingai pasakoja, kad, priimdami Šv. Komuniją, Viešpaties
Kūną, mes patys daromės jo sąnariai. Juk tai nemirtingumą
nešanti duona — primena mums Šv. Ignacas Antiokietis. Per
Eucharistiją ateina į mūsų širdį nemirtingumo pradas. Šv. Ki-
rilas Aleksandrietis mums aiškina, kad kaip geležis, pateku-

si į ugnį, užkaista ir pradeda žėruoti, taip ir mes, kai naudojame Išganytojo Kūną ir Kraują, įsijungiame į Jo gyvenimą. Tai atgamtybės pradai paprastame mirtingame žmoguje, tai mūsų prigimties išaugstinimas ir asmenybės praturtinimas — ir dėl to save labai nuskriaustume, pasilikdami kurti Viešpaties kvietimui prie Dievo Stalo.

— Kas vertai artinasi prie Dievo Stalo, tas, kaip lašelis vandens, įsijungia į didįjį okeaną, — primindavo šventasis Jonas Vianney.

Labai jautriais ir nuoširdžiais žodžiais šv. Teresėlė Vaikelio Jėzaus aiškina:

— Dieviškasis Išganytojas kasdien iš Dangaus nužengia žemyn ne tam, kad pasiliktų kielikuose; ne, Jisai siekia žemėje atrasti kitą dangišką karalystę, mūsų širdies rojų, kur Jisai su malonia meile pasilieka. —

To Viešpats nori, prie to kviečia ir tas viskas yra tik mūsų sielos labui ir gerovei. Juk iškalbingai kardinolas Faulhaberis mokė:

— Šventoji Komunija kryžių nuo mūsų nenuims, tačiau duos jėgos juos nešti.

RAIDĖS SAUGOTOJAI IR ŠIRDIES STEBĖTOJAI

III sekmadienis po Sekminių

NEW HAMPSHIRE valstybėje, viename mažame miestelyje, gyveno jaunas protestantas, kuris dirbo tėvo parduotuvėje. Kas rytą, eidamas į darbą, jis sutikdavo dešimties metų kataliką berniuką. Praeidami jie pasisveikindavo, sumesdavo dar kokį žodį, ir kiekvienas nueidavo savo keliu.

Vieną rytą siautė pūga. Sniego buvo kalnai. Ir tą rytą abudu berniukai susitiko.

— Tai ką, nei pūga negali jūsų sustabdyti? — paklausė protestantas.

— Taip ir yra, — atsiliepė užkalbintas.

— Beje, — užklausė vėl anas protestantas, — nepalaikykite tai smalsumu, bet kurgi jūs taip kas rytas skubate vis tuo pačiu laiku?

— O, aš einu tarnauti mišioms!

Protestantas jaunuolis susidomėjo, kas tai galėtų būti. Sekantį rytą paprašė paaiškinti. Berniukas aiškino, kaip išmanė, ir pakvietė atsilankyti į bažnyčią — pačiam pažiūrėti. Jaunasis protestantas nuėjo. Susitiko ir kunigą. Su tuo ilgiau išsikalbėjo — ir neužilgo tapo kataliku.

Tas jaunuolis pažino tikrąją tikėjimo tiesą, kadangi turėjo atvirą širdį geram pavyzdžiui ir tikram mokslui.

Priešingas nuotaikas mes matome šio sekmadienio Evangelijoje: farizėjai ir rašto žinovai priekaištavo Kristui, kam jisai su nusidėjėliais valgo ir bendrauja. Jie nematė gero Kristaus pavyzdžio — gelbėti sielas. Jie nejautė sielų meilės, kuria degė Kristus. Jie net nematė ir tų nusidėjėlių atgailos. Jie buvo raidės saugotojai, o ne širdies stebėtojai, dėl to jie neskė Kristaus geru pavyzdžiu, o juo piktinosi. Tokių farizėjų visais laikais netrūksta. Jie ras priekaištų ir Bažnyčiai, ir jos tarnams, ir jos nariams; jei būtų Kristus ant žemės žmogaus pavidalu, tikriausiai ir Jis nebūtų laisvas nuo naujųjų farizėjų priekaištų. Tokie farizėjiškos dvasios žmonės knaisiosis — bene pamatys kur dėmę, kur dumblo ir purvo, kuriuos galėtų ir kitiems parodyti, tačiau jie nekreips dėmesio į Bažnyčios dideles švietimo pastangas, didelį labdaros veikimą, nematys vienuolių ir kunigų, dirbančių pas raupsuotuosius. Jie prikaišios dėl suklupusių, bet nematys šventųjų, kurie šviečia kaip žvaigždės. Tokių farizėjų žvilgsnis per daug nukreiptas į purviną žemę, kad jie pastebėtų šviesias žvaigždes.

Iš kitos pusės, šios dienos Evangelija labai ryškiai pabrėžia Danguos džiaugsmą dėl atgailojančio nusidėjėlio. Ir yra ko džiaugtis. Tvirtai visą laiką laikytis geram gal net yra lengviau, kaip nupuolus tikrai pasitaisyti, pakilti. Bet žmogus

silpnas, ir dėl to vysk. Keppleris teisingai savo raštuose pabrėžė, kad net jeigu mus kas įskaudina teisdamas, nieko geresnio negalime padaryti, kaip muštis į krūtinę ir sakyti: *Mea culpa*. Mano kaltybė. Ir tai, anot vysk. Kepplerio, yra tūkstantį kartų tiksliau, kaip vaizduoti giliai įžeistą nekaltybę ir rūgoti dėl iškentėtos neteisybės.

Šitokios nuolankumo dvasios mus moko krikščionybė, bet tuo keliu ruošia dvasios galiūnus. Grubiame kasdienybės kelyje nesunku savo sielą sužeisti, bet svarbu tuoj skubėti tą žaizdą gydyti. Šv. Augustinas įspėja:

— Jokia nuodėmė negali likti nebausta, dėl to bauskite patys save, kad nebūtumėte baudžiami. —

Tas savęs baudimas vyksta visų pirma per atgailą klau-sykloje. Ir čia, anot to paties šv. Augustino, jeigu nori, kad Dievas tavęs pasigailėtų, tai pats savęs nesigailėk.

Šv. Jeronimas atgailą vadindavo gelbinčia lenta, kada vandenyse laivas sudūžta. Šv. Petro iš Alkantaros gyvenime skaitome, kad jisai mirė, praleidęs daugiau kaip keturiasdešimt sunkios atgailos ir kieto griežtumo metų. Po mirties jis apsisireiškęs šv. Teresei ir prataręs šiuos žodžius:

— O, palaimintoji atgaila, kuri man tokį didelį atlyginimą atnešei. —

Palaimintasis Kasparas iš Bufalo, įsteigėjas Švč. Kraujo misionierių (miręs 1837 m. gruodžio 28 d. Romoje), norėjo jau nuo savo 12 m. amžiaus sunkius pasninkus laikyti. Jo motina priminė jam, kad šiame amžiuje dar nėra įpareigojamas pasninkauti. Jis gi atsiliepė:

— Jeigu aš esu pakankamai suaugęs, kad galiu nusidėti, kodėl gi aš negalėčiau pasninkauti?! —

Jis jautė, kad atgaila siejasi su gerais darbais. Šv. Am-braziejus mokė:

— Kas daro atgailą, privalo ne tik savo nuodėmės ašaromis plauti, tačiau ir gerais darbais savo ankstybesnius nusikaltimus uždengti. —

TIESOS IR GĖRIO SAULĖ

IV sekmadienis po Sekminių

ROMOS imperatorius Titus laikė prijaukintą briedį, kuris kasdien maitindavosi karaliaus parke, o paskiau laisvai kur norėdamas lakstydavo. Kad koks nors medžiotojas jo nenudobtų, imperatorius ant jo kaklo įtaisė auksinę grandinę su įrašu:

— Noli me tangere. Caesaris sum. Nelieski manęs. Esu ciesoriaus. —

Kiekvienas iš mūsų esame lyg tas amžinųjų šaltinių ištroškęs briedis. Kiekvienas turime savyje jausti lyg tą auksinę grandį, nusakančią mūsų priklausomybę Dangiškajam Valdovui. Visa mūsų stiprybė ir visas mūsų dvasinis grožis daugiausia ir pareina nuo to priklausomybės jausmo Valdo-vui.

Pasakojama, kad vaivorykštė vienu metu labai ėmė džiaugtis savo spalvomis, savo puošniu grožiu. Tačiau staiga saulė pranyko už artimiausio debesėlio, ir ta kvailutė puikuolė dingo pati be pėdsakų. Tai palyginimas, vaizdžiai nusakęs ir mūsų priklausomybę nuo Tikrosios Saulės.

Kai busimasis vokiečių katalikų vadas, kovotojas dėl katalikų teisių parlamente, jaunasis Windthorstas, turėjo išvykti iš savo namų, atsisveikindama motina jam įteikė sidabrinę rašalinę su sidabrine plunksna, tardama:

— Štai rašalinė ir plunksna tavo mirusiojo tėvo. Vargas tau, jeigu jas kam nors pavartos, kas nėra tikra, kilnu ir kas nėra krikščioniška! —

Tai nuoširdus motinos perspėjimas gyventi ištikimai Dievui, mūsų Viešpačiui, būti Jam atsidavusiems ir klusniems. Tokio klusnumo padariniai vaizdžiai nusakomi ketvirtąjo sekmadienio po Sekminių Evangelijoje. Kristus, mokęs kurį laiką žmones, liepė Petruį irtis giliau ir įleisti tinklus žvejonei. Simonas - Petras pasisakė, kad jie per patį patogiausią žve-

jonės metą, per visą naktį, stengėsi ir nieko nesugavo; nesitikėjo jis sugauti juo labiau dabar, tačiau, paklusdamas Viešpaties žodžiui, — įleido tinklą. Ir sugavo tokią žuvų daugybę, jog tinklas ėmė plyšti, ir reikėjo šauktis kitų laivų pagalbos.

Tai ryškus pavyzdys, kaip yra vaisingas greitas klusnumas Viešpaties įkvėpimams. Klemensas Aleksandrietis yra rašęs:

— Žmogus tam sutvertas, kad klausytų Dievo. —

Dievas į mus prabyla savo įsakymais, išgirstame Jo balsą pamoksle, geroje knygoje, pagaliau — Viešpaties balsą perduoda ir mūsų širdys. Reikia tik, kad mes skubiai ir pilnai Viešpaties norui ir pageidavimui pasiduotume.

Kard. Newmanas mokė:

— Mes esame tvariniai, ir iš to išplaukia dvi pareigos: būti uoliems ir dėkingiems. —

Tą gi savo dėkingumą geriausiai išreikšime pirmon eilėn paklusdami Viešpaties norams.

Šalia klusnumo Viešpačiui, ketvirtojo sekmadienio po Sekminių Evangelija mus, kad ir netiesiogiai, moko klusnumo Viešpačio įpėdiniui žemėje — šv. Petriui ir jo vietą užimantiems popiežiams. Kaip Evangelijoje skaitome, Kristus Simono - Petro laivą pasirinko žmonėms mokytį. Šv. Petriui Viešpats pavedė ganyti savo avis ir avinėlius. Jį padarė ta uola, ant kurios pastatyta Bažnyčia, jos nepergalės nė pragarо vartai, taigi — jokia klaida. Šv. Petras ir jo įpėdiniai — popiežiai — padaryti neklaidingais tikėjimo ir doros dalykuose, kada jie, kaip vyriausieji Bažnyčios ganytojai, paskelbia kokiais tiesas kaip tikėjimo dalyką.

Tuo nepasakoma, kad popiežius negali pats asmeniškai suklysti ar nusidėti. Pats Šv. Petras nusidėjo triskart Kristaus išsiginčijamas. Tuo nepasakoma, kad popiežius negali klysti kaip privatus asmuo ką nors rašydamas, aiškindamas. Tuo nesakoma, kad popiežius yra neklaidingas visuose dalykuose, pvz. geografijos, matematikos, ekonomikos, gamtos ar kuriuose kituose moksluose. Čia popiežius gali pasisakyti tik su

tokiomis teisingumo garantijomis, kaip ir kiekvienas kitan atitinkamas išsilavinęs žmogus. Popiežius tėra neklaidingas tik tikėjimo ir doros dalykuose ir tai, kai kalba kaip visos Bažnyčios ganytojas, skelbdamas kokią tiesą kaip visiems laikams tikėtiną.

Amerikiečiai ilgai atsimins katalikų politiką Al Smith, kuris 1928 metais kandidatavo į JAV prezidentus. Visiems buvo gerai žinomas jo uolus katalikiškas nusistatymas. Tačiau jo duktė buvo ištekęsusi už protestanto jaunuolio, šaunaus vyro, kuris buvo New Yorko valstybės karių viršininkas. Praslinkus metams po vestuvių, tas žentas atėjo pas Al Smith su tokiu pranešimu:

— Gubernatoriau, aš galvoju pereiti į katalikybę.

— Gerai, — atsakė Al Smith. — Jeigu taip mąstai, eiki ta kryptimi, tačiau, mano mielas, jeigu nori pasitenkinimo būdamas Bažnyčios narys, tegu tavo gyvenimo vadovaujanti žvaigždė bus ši mintis — Bažnyčia visada teisi. —

Tuo Al Smith norėjo pasakyti, kad tikėjimo ir doros dalykuose Bažnyčia mums yra neklaidingas vadovas, ir jos turime nuoširdžiai klausyti.

KURIS PYKSTA ANT SAVO BROLIO...

V sekmadienis po Sekminių

VIENU metu šventasis Jonas nuo Dievo buvo Granadoje užpultas maurų, jų gausiai apgyventame kvartale. Fanatiški maurai, jį apsupę, šaukė, kėlė triukšmą, niekino, tyčiojosi iš jo krikščioniškojo tikėjimo, tardami:

— Iš viso, ką gi Kristus jau taip stebuklinga padarė?! —

Pilnas ramybės šventasis jiems atsakė:

— Kristus padarė šį nemažą stebuklą: kad aš šią akimirką nesiduočiau pykčio pagaunamas, nepaisant visų jūsų už-

sipuolinų, o kad aš — iš pagarbos Jo įstatymui — susivaldyčiau ir nieko nedaryčiau, kas nepritiktų krikščioniui. —

Tie šventojo žodžiai didžiai prasmingi. Jie primena tą krikščionybės meilės dvasią, kuri atneša žmogui jėgos apvaldyti pykčio aistras. Penktojo sekmadienio po Sekminių Evangelijoje skaitome Viešpaties perspėjimą, kad kiekvienas, kuris pyksta ant savo brolio, bus pasmerktas teisme. Viešpats net primena atnašaujantiems auką prie altoriaus, kad jeigu jie prisimins, jog jų brolis turi šį tą prieš juos, pirma eitų susitaikyti su savo broliu ir tik tada grįžtų prie altoriaus atnašauti savo dovanas.

Teisingai senovės rašytojas Tertulionas primena: "Kas gi gali būti švelnus su Tėvu, kuris pyksta ant savo brolio". Mes tinkamai nemylėsime savo visų Tėvo, Dievo, jeigu pyksimės su kitais žmonėmis, kurie yra taipgi Dievo vaikai ir mūsų broliai.

Šventasis Augustinas perspėja, kad jeigu mes supykome. Dievas pasišalina iš mūsų širdies, nes Dievas nenori po tuo pačiu stogu gyventi su pykčiu.

"Dieviškosios komedijos" autorius Dantė, aprašydamas skaistytėklos kalną, užtinka trečiame rate tas sielas, kurios čia atgailauja dėl savo pykčio nuodėmių. Tie piktieji klajoja dūmų ir tvaiko debesyse. Tai labai reikšminga, nes juk ir pyktis, kaip juodas debesis, užgula mūsų akis, aptemdo ryškų sielos žvilgsnį ir daro mus nebeįstengiančius tinkamai veikti, reikiamu keliu eiti.

Dantė aprašo, kaip jisai tų dūmų vis buvo apakinamas ir kaip glaudėsi prie savo vadovo Virgilijaus. Dantė nuolatos girdėjęs taikos ir ramybės šauksmą, vartojant Agnus Dei žodžius iš mišių maldų: "Dona pacem" (Duoki mums ramybę). Dantė sako: "Aš girdėjau balsus, kurie meldė ramybės ir pasigailėjimo iš Dievo Avinėlio, kuris naikina mūsų nuodėmes". Dantė liūdnei aprašo savo kelionę per tą vietą, kur atgailaujama už visus aklus pykčio veiksmus. Poetas Dantė jautėsi laimingas, kai jį išvedė iš tos sunkios atgailaujančių pykčio

aukų vietos. Reikšminga, kad iš ten išlydėdamas angelas prabilo:

— Palaiminti ramieji, kurie yra be pykčio. —

Deja, pykčio pagautų žmonių pasaulyje nėra mažai. Dažnai mes kaikuriose vietose skaitome Įspėjimus: "Atsargiai, augštas įtempimas! Paliesti vielas — gyvybei pavojinga!" Panašiai pasaulyje yra nemažai žmonių, prie kurių reikėtų pritvirtinti tokią lentą su įspėjimu: "Atsargiai, augštas įtempimas!" Nuo tokių žmonių tenka šalintis, nes kiekvienas kontaktas gali sukelti rūstybės žaibus.

Ir tai yra nelaimė ir jiems patiems, ir tiems, kurie su jais turi gyventi, susidurti. Mintytojas William Penn tiksliai yra pažymėjęs:

— Pyktis yra tai savotiška dvasios karštinės rūšis, ir ji mus silpnesnius palieka, kaip kad buvo radusi. —

Dar griežčiau įspėja kard. O'Connell, tardamas:

— Piktasis yra savižudys, kuris rūščiais žodžiais sau duobę kasa. —

Ir ta duobė visokeriopa: pykčiu kenkiama savo sielos sveikatai, kenkiama savo kūno sveikatai vis pertempiant nervus, kenkiama savo namiškių ir bendradarbių sveikatai. Šv. Augustinas buvo didelis gyvenimo žinovas, kai jisai įspėjo:

— Kaip uksusas sugraužia indą, jeigu ilgiau jame pastovi, taip pyktis sugadina žmogaus širdį, kai joje pasilieka diena iš dienos. —

Pyktis dažnai daro mus juokingus kitų akyse. Pyktis pagraužia mūsų nervų sveikatą, daro mus ir kitus nelaimingus. Pyktis ardo draugystę, griaua šeimas. Pikčiurna yra nelaukiamas asmuo kompanijoje. Pyktis aptemdo mūsų protą, mes nebeįstengiame taip tiksliai ir blaiviai spręsti. Kartą vienas įpykęs vyras paleido pomidorą (tomatą) į kalbėtoją, bet, žinoma, nepataikė, ir kalbėtojas greit sumojo iš jo pasijuokti, tardamas: "Jūs esate perdaug supykęs, kad įstengtumėte tiesiai mesti".

Siekiant nugalėti savyje pyktį, naudinga maldoje ir dažnesniame sakramentų ėmime jieškoti Dangaus pagalbos. Rei-

čia pačiam tvirtai apsispręsti, ir suklupus net galima save kiek nubausti. Pramatyti pyktį sukeliančias aplinkybes ir būti budresniam. Praktikuoti nusižeminimo dorybę ir nuolat turėti prieš akis pavyzdį Kristaus, kuris pasakė: "Mokykitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies" (Mat. XI, 29).

Pasakojama apie vieną vienuolį, kuriam buvę sunku suvaldyti pyktį, ir jis nutaręs tapti nuošaliu atsiskyrėliu, kad nebūtų ant ko pykti. Nuėjo jisai į tyrus ir tikėjosi, kad ten bus laisvas nuo pykčio.

Vieną dieną jis nuėjo vandens į šaltinį. Besemiant jam ąsotis išslydo. Pasikartojo tai ir antrą sykį, ir trečią, ir jis taip supyko, kad iš įtūžimo sudaužė ąsotį į šukes. Tada jisai suprato, kad piktumą nugalėti reikia ne bėgimu, o kova su juo. Jis sugrįžo atgal į vienuolyną, lavinosi kantrybėje, pasiekdamas gražių laimėjimų.

Visiems mums įsidėmėtinas Šv. Augustino pamokymas:

— Išmeski pyktį iš savo širdies pirm negu pranyks dienos šviesa, kad iš tavo širdies nepranyktų nematomoji šviesa.

GAILESTINGOJI ŠIRDIS

VI sekmadienis po Sekminių

AMEKIKOS pilietinio karo metu, kada Grant'o armija pradėjo pirmus puolimus, JAV prezidentas Abraomas Linkolnas sėdėjo mažoje raštinėje City Point, sekdamas telegramas apie įvykius ir studijuodamas mažą žemėlapi.

Tuo metu toje raštinėje lankė trys kačiukai. Nors ir labai susirūpinęs šiuropiais civilinio karo įvykiais, Linkolnas paėmė tuos mažyčius kačiukus, sudėjo juos ant stalo ir prabilo į juos:

— Jūs vargšai sutvėrimėliai, kas jus čia atnešė į karių stovyklą? Kur jūsų motina? —

Budintis karininkas pranešė, kad jų motina jau nebegyva. Ir tada Linkolnas prabilo:

— Tai ji jau nebegali jų liūdėti, kaip dabar liūdi daugelis motinų, gavusios žinią, kad jų sūnūs kritę kovos lauke... Ačiū Dievui, kačiukai nesupranta šių baisių grumtynių... —

Tada Linkolnas savo nosine iššluostė purvinas kačiukų akis ir vėl prabilo:

— Tai viskas, ką aš galiu jums padaryti, mano mažieji draugai. Pulkininke, gauki truputi gero pieno ir neleisk jiems nugaišti badu. Jei kada galime, švelninkime visų likimą... —

Linkolnas gailėjo kačiukų, netekusių motiniškos globos. Dar labiau jisai gailėjo vargstančių žmonių, vergų, kuriems atnešė laisvę. Tai taurios krikščioniškos meilės atspindys, ir jos mus moko Evangelija. Štai, šeštojo sekmadienio po Sekminių Evangelijoje skaitome, kaip Kristus patyrė apie gausiai susirinkusių žmonių alkį ir kaip Jis tarė: "Gaila man minios"; ir tūkstančius pasotino keliais duonos kepalėliais ir keliomis žuvelėmis.

Tai buvo didinga artimo meilės ir gailestingumo pamoka visiems amžiams, kad visi krikščionys turėtų šiltą širdį vargo žmogui. Kristaus Evangelija yra meilės geroji naujiena, ir joje skaitome labai aiškius pamokymus:

— Palaiminti gailestingieji, nes jie laimės gailestingumo (M. V, 7).

— Būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas gailestingas (Luko VI, 36).

Šv. Mato Evangelijoje (XXV, 35) netgi randame aiškų Viešpaties žodį, jog gailestingumo darbus, varguomenei padarytus, Dievas priims kaip Jam pačiam daromus: "Nes aš buvau išalkęs, ir jūs mane pavalgydinote... Iš tikrųjų sakau jums, kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mano mažiausiųjų brolių, man padarėte".

Bažnyčia mums labai aiškiai nusako, kokie gailestingumo darbai yra darytini.

Štai, net neseniai Lietuvoje išleistoje maldaknygėje, pavadintoje "Katalikų maldaknygė", pirmuosiuose puslapiuose skaitome apie septynis labdarybės darbus sielai:

1. Nemokantį pamokyti,
2. Abejojančiam patarti,
3. Nuliūdusį paguosti,
4. Pikta darantį sudrausti,
5. Pažaidas atleisti,
6. Nuoskaudas nukęsti,
7. Melstis už gyvus ir numirusius.

Taipgi labai atmintini ir septyni labdarybės darbai kūnui:

1. Alkaną papenėti,
2. Trokštantį pagirdyti,
3. Nuogą apdengti,
4. Pakeleivį į namus priimti,
5. Kalinį sušelpiti,
6. Ligonį lankyti,
7. Numirėlį palaidoti.

Tie artimo meilės darbai yra labai vertingi Viešpaties akyse. Šv. Leonas yra pasakęs:

— Kiekvienas artimo meilės darbas turi reikšmę Dievo akyse, ir joks gailestingumo parodymas nelieka be vaisiaus. —

Tokiu nuoširdumu artimui mes galime padėti jo sielą laimėti Dievui. Garsusis Vokietijos kardinolas Faulhaberis savu laiku priminė:

— Daugelis dabarties žmonių pirma turi įsigyti pasitikėjimą žmogumi, ir tik po to jie atras tikėjimą į Dievą. —

Tačiau didžiausias nuopelnas iš tų artimo meilės darbų tenka mums patiems. Rašytojas Doss iškalbingai aiškina:

— Tu lašini džiaugsmą į prislėgtojo širdį, ir Dievas lašina džiaugsmą į tavąją širdį. —

Garsusis Berlyno apaštalas Sonnenschein artimo meilės darbus vadina sielas puošiančiais perlais, tardamas:

— Žmonės yra sukurti Dievo paveikslan. Tarnauti ligoniui, neturtėliui, mirštančiam yra didesnio spindėjimo dalykai už brangakmenius. —

Gerieji artimo meilės darbai yra kelias atsisteisti Viešpačiui už įžeidimus. Gilusis mintytojas Šv. Tomas mokė:

— Geriausias patarimas siekiant ištrinti nuodėmes yra išmalda ir gailestingumas. —

Šv. Jonas Auksaburnis labai vaizdžiai nusako geraširdiškumo palaimą:

— Jeigu gailestingumas Dievą atitraukė ant žemės, kad taptų žmogumi, juo labiau gailestingumas gali žmogų į Dangų pakelti... Jeigu Kristui čia, žemėje tu nieko neduosi, tenai, augštybėse, Jis daugiau tavo dosnumo nebereikalingas. Čia, ant žemės. Jis trokšta, čia Jis alksta. Jis trokšta, nes Jisai trokšta tavo išganymo; dėl to eina Jisai kaip elgeta, dėl to Jis rodosi be reikalingiausių drabužių. Tuo būdu Jis tau paruoš amžinąjį gyvenimą. Tik nepraeiki pro šalį Jo nepamatęs. —

Istorija mums atskleidžia nuostabių gailestingumo pavyzdžių. Sakysime, šv. Kamilijus Lellis (miręs 1614 m. liepos 14 d.) buvo visiškai atsidavęs ligonių slaugymui, nors ir jisai pats buvo nepaprastai trapios sveikatos. Vienu metu jis visą gavėnią net ir nakvodavo Mantuos ligoninėje ant suolo, kad savo globojamiems ir nakčia galėtų patarnauti. Kartą vienas iš jo artimųjų perspėjo:

— Tėve, jūs pats kurią dieną iš nusilpimo sukrisite tarp tų nelaimingųjų. —

Šventasis gi atsakė:

— Kad gi aš tokios laimės sulaukčiau! Karys krinta kovos lauke; jūrininkas dažniausiai žūva jūroje. Geras ligonių tarnas — ligoninėje...

KAS LABIAUSIAI PASITARNAUJA PRAGARUI

VII sekmadienis po Sekminių

PRIEŠ eilę metų viename Europos prekybos centre buvo nuteistas mirti vienas jaunas plėšikas, nužudęs žmogų. Prieš savo mirtį jisai prisispyręs pageidavo, kad būtų išpildytas jo paskutinis prašymas: leista jam būtų pamatyti jo buvusį darbavimą, turtingą ir gerbiamą pirklių. Nors šiam ir nebuvo malonu eiti pas žudiką, tačiau jis išpildė buvusio savo tarnautojo norą. Kai jisai nuėjo į kalėjimą, pamatęs nuteistąjį, prabilo:

— Kaip galėjo būti, nelaimingas žmogau, kad įvykdei tokį nusikaltimą. Niekada to iš tavęs nesitikėjau! —

Jaunas nusikaltėlis atsiliepė:

— Dėl to tai aš ir norėjau su jumis pasikalbėti. Norėjau jums pasakyti, kad ir jūs prisidėjote prie to, jog aš mirtin nuteistas, nes kuo aš pasidariau, tai pasidariau dėl tų žodžių, kurių turėjau klausytis būdamas jūsų įstaigoje ir namuose. Tenai buvo išjuokiamas mano tikėjimas į gyvąjį Dievą, į gyvenimą po mirties, į Dievo teismą. Tie tyčiojimai iš šių tiesų išrovė jas iš mano širdies. Ir tuo būdu buvo palaužti visi ramsčiai, kurie palaikė mano dorovingumą ir gerą elgesį. Dabar aš nebeturėjau, kas mane sustabdytų pagundų metu, o jos brovėsi į mano sielą. Aš grimzdau kaskart gilyn ir dabar pasiekiau patį dugną. Ir tai vyko dėl jūsų kaltės... —

Tai šiurpūs žodžiai, bet pelnyti. Dėl to septintą sekmadienį po Sekminių girdime Evangelijos žodžius, jog reikia saugotis netikrų pranašų, kurie ateina pas mus avių rūbais, o yra plėšrieji vilkai. Evangelija perspėja, kad jie yra pažįstami iš jų vaisių: iš piktų darbų.

Ispanijos pilietinio karo metu atsirado žodis — penktoji kolona. Tada, 1938 m., gen. Franco keturiomis kolonomis, iš visų keturių pusių, žygiavo į Madridą ir pareiškė, kad penktoji kolona, kuri jam padės, yra pačiame Madride esantieji

talkininkai. Tas penktosios kolonos pavadinimas vėliau įgavo reikšmę grupės, kuri yra priešinga krašto gerovei.

Kiekvienoje parapijoje, bendruomenėje yra tokių penktos kolonos žmonių, kurie, Evangelijos žodžiais tariant, yra vilkai avies kailyje, kurie, dėdamiesi gerais, iš tikro veikia prieš Bažnyčią ir Dievo tvarką. Ir ta penktoji kolona veikia įvairiais būdais prieš žmogaus sielą. Tai gali būti blogi draugai, blogos knygos, blogi žurnalai ir laikraščiai, blogi filmai, kreivi mokytojai auklėjimo įstaigose, kurie bando pakirsti iš šeimos atsineštus tikėjimo ir dorovingumo pamatus. Jie veikia netiesiog. Jie sakys, kad jaunam žmogui reikia laisvės, jie skatins viską patirti ir viskuo pasinaudoti, bet tai bus tik avies kailiu prisidengę vilkai.

Sakoma, kad vienu metu pragare buvęs posėdis, kuriame buvę iškeltas klausimas: kokios rūšies žmonės daugiausia pasitarnauja pragarui. Vienas tvirtino, kad — žmogžudžiai. Kitas — kad girtuokliai. Trečias sakė — sukčiai ir palūkanų lupikai. Tačiau velnių vyresnysis atmetė jų visų spėjimus, tardamas:

— Didžiausieji pragarą padėjėjai yra tie žmonės, kurie kitus veda į blogį. Jie labiausiai pasidarbuoja, kad blogis žemėje neišnyktų, kad plistų nuo vieno žmogaus prie kito, kad persiduotų iš vienos kartos į kitą. —

Prieš keletą šimtų metų Italijoje ir Vokietijoje siautė baisus maras. Žmonės taip baisiai krito, jog trūko jėgų mirusiųjų palaidoti. Patyrinėjus, išaiškinta, kad tą baisią ligą iš užjūrio atnešė vienas vienintelis žmogus, o nuo jo liga išsiplėtė po abi valstybes.

Panašiai ir ydos bei nuodėmės suvedžiotųjų ir piktintojų yra platinamos žmonėse, ir tai yra bjauriausios rūšies tarnyba pragarui.

Dėl to ir šv. Povilas laiške Romėnams (XIV, 15) perspėja nestumti į prapultį tų, už kuriuos Kristus numirė.

Žmogus yra trapus ir silpnas. Anot šv. Vincento a Paulo:

— Jokia žarija nėra taip stipriai žerinti, kad ji neužgestų

aplieta vandeniui; ir joks žmogus nėra tiek tvirtas, kad jisai negestų bendraudamas su sugedusiais. —

Ypač didelis pavojus yra vaikams. Anot didžiojo prancūzų pamokslininko Lacordcde:

— Dažnai vieno vienintelio įspūdžio pakanka, kad vaiko siela būtų nepagydomai sužeista. —

Dėl to ir indų patarlė moko:

— Nuo badančios karvės stovėk per penkis žingsnius, nuo spiriančio arklio būk dešimtį žingsnių atstu, nuo siaubingo dramblio pasišalink per tūkstantį žingsnių, o nuo sugedusio žmogaus būki taip toli, kad jis iš viso po tavo akimis nepaspainiotų. —

Papiktinimo, suvedžiojimo padariniai baisūs. Kartą New Yorke buvo gydytojas pašauktas į smuklę pas mirštantį žmogų, kurį vienas girtuoklis buvo sunkiai sužeidęs. Kai gydytojas gelbėjo sužeistąjį, staiga atsivėrė durys ir įpuolė moteris, jau sidabriniais plaukais. Visi sužiuro į ją. Ji gi paklausė:

— Ar yra Jokūbas?

— Nėra, — atsakė šeimininkas.

Moteris klaikiomis, baimingomis akimis apibėgo smuklę ir vėl pratarė:

— O aš buvau tikra, kad jis čionai. Teikitės jam pasakyti, kai jis ateis, jog jo jieško motina... —

Ir ji išėjo. Gydytojas paklausė ten buvusį policininką, ar jis pažįsta tą moterį.

— Mes visi ją pažįstame, — atsakė šis. — Ji yra našlė. Turėjo vienintelį sūnų. Kai jis buvo tik šešiolikos metų, kiti jį įtraukė į blogą, padarė girtuokliu. Šioje smuklėje jis buvo nudurtas per muštynes. Jau tik jo lavoną nunešė motinai. Ji išprotėjo. Nuo tos dienos ji kasnakt ateina į šią vietą teirautis apie sūnų. Visi jos bijo, bet niekas jai nedaro nieko blogo. Blogiausia jai jau tada padarė, kai suklaidino ir prazudė jos sūnų... —

Su vedimu į pikta reikia ryžtingai ir griežtai kovoti. Kartą busimojo kardinolo Vaughans tėvas kalbėjo prie stalo, kaip baisu, jeigu kas pasidaro vergu kokio pamėgto valgio arba

kokio kito įpročio. Dėl to reikia budėti. Tada kreipėsi į tėvą sūnus, busimasis kardinolas:

— Bet, tėtė, kodėl tu turi uostomojo tabako ir iš dėžutės dažnai paimi gerą dozę? —

Tėvas į tai neatsakė nė žodžio, bet atsistojo, nuėjo prie rašomojo stalo, paėmė savo tabokinę ir visiems matant įmetė į ugnį.

Šitokioj šeimoj galėjo būti išauklėtas ir tvirtabūdis sūnūs, vėliau tapęs kardinolu.

KOKIE MES UŽVAIZDOS?

VIII sekmadienis po Sekminių

KARTĄ vienas pramonininkas, kuris turėjo šilko siuvyklą, pasiūkė savo darbininkus ir jų akivaizdoje pro langą išmetė 147 sidabro dolerius. Po valandėlės tarp susirinkusių darbininkų po kojomis pažėrė 50 dolerių auksu. Jie puolė rinkti, nesuprasdami, kas su jų darbdaviu darosi.

Ir tada šis paaiškino, kad per savaitę laiko jų fabrike netenkama 11,000 adatų. Kiekviena jų brangesnė negu centas. Iš viso jos kaštuotų apie \$147. Tiek adatų prarandant lyg 147 doleriai per savaitę išmetami pro langą. Toliau — per savaitę jų fabrike be reikalo sunaikinama ar dingsta šilko už \$50. Tiek dolerių auksu jis ir pažėrė darbininkams po kojų, norėdamas parodyti, kaip brangiai tenka apmokėti tas eikvojimas dėl jų neapdairumo ar nesąžiningumo.

Aštuntą sekmadienį po Sekminių Evangelijoje aprašomas neteisis užvaizdas, kuris šeimnininko jam pavestus globoti turtus išaikvoja. Mes esame irgi užvaizdos, kuriems Viešpats yra daug ką pavedęs globoti. Dažnai be reikiamos priežiūros laikomas maistas sugenda, o tai būtų labai mielas kąšnis alkanai burnai. Išaikvojama nemaža elektros be rei-

kalo žibinant lempas. Kandys ar laikas sunaikina nemažai drabužių, kurie būtų labai reikalingi neturintiems kuo apsirengti skurdžių kraštų gyventojams.

Augščiau suminėti nuostoliai padaromi namuose. O kiek nuostolių susidaro darbovietėse vis dėl neapdairumo, dėl nesąžiningumo. Iš kitos pusės — kiek daug be reikalo išeikvojama pinigų, kuris galėtų vargšą pradžiuginti. Daugelis daug uždirba, bet ir turtingieji neturi manyti, kad visi jų turtai yra tik jiems. Yra daug ligonių, našlaičių, varguomenės, kurių gerovė labai daug pareina nuo geraširdžių paramos. Kiek daug išleidžiama sumų gėrimams ir persivalgymams ar nepateisinamiems smaguriavimams?

Kiek daug mes išeikvojame Viešpaties mums skirto laiko? Mes ištisas valandas kiurksom įbedę nosį į eilinę sensacijų laikraštį ir retai terandame laiko paskaityti kokį gilesnį spaudinį, kur mums daugiau pasakytų apie gyvenimo prasmę ir uždavinius.

Daugelis iš mūsų išeikvojame talentus — sugebėdami galbūt giedoti ir dainuoti, o nesijungdami į choras, įstengdami skambinti ir nesilavinami muzikoje, nors paskiau galėtume tuo talentu padaryti kitiems džiaugsmo ir net naudos labdaros ar kituose parengimuose. Kiti sugebėtų rašyti, o neima plunksnos į rankas.

Labai neleistinas ir kitos rūšies eikvojimas — kada mes galime laimėti dvasines malones, išklausydami šv. mišių, priimdami Komuniją, ir to nedarome. Mes galime kada sukalbėti vieną kitą maldelę daugiau, ir to nepaisome.

Taigi — Dievas yra mus padaręs užvaizdomis daugelio gėrybių, ir mes jas be reikalo eikvojame. Mes būname neprotingi, o gal kartais ir neteisingi užvaizdos.

Tai atitaisydami, vieton tuščio gėrybių eikvojimo, mes turėtume išugdyti uolumą ir labdarą. Garsusis Europos kardinolas Faulhaberis perspėjo:

— Gražiausia padėka Dievui už Jo dovanas yra tomis dovanomis dalintis su kitais. —

Vokietis Freidang net eilėmis buvo sustatęs patarimą:

— Tik tas turtas yra geras, kuriuo kitiems gera padaroma. —

Arabų patarlė labai iškalbingai mus moko:

— Jeigu tu turi daug, duoki neturtingajam ką iš savo turto; jeigu teturi mažai — duok bent savo širdį. —

Šitos taisyklės padeda mums susivokti, kokios yra pareigos gero užvaizdos, kokiais mes visi norėtume būti.

Yra graži patarlė:

— Kas duoda neturtėliams, tasai skolina Viešpačiui. —

Ir Viešpats turės atiduoti. Gal ne čia, bet aname pasaulyje — tikrai, ir tai yra daug svarbiau.

Tą patį dar labiau išplečia šv. Augustinas, tardamas:

— Yra dvi išmaldos rūšys: duoti ir dovanoti — atleisti: duoti — ką gero esi pats įsigijęs, ir atleisti, dovanoti — ką blogo turėjai iškentėti. —

Gražų pavyzdį mums šioje srityje yra palikęs kun. Peyramale, Liurdo klebonas Marijos pasirodymo metu. Jis buvo aistringas vargšų globėjas. Kartą prie jo durų atėjo elgeta ir paprašė kokio nors drabužio. Klebonas grįžo vidun ir jam išnešė flanelės žaketą, kuris tik neseniai buvo pirktas.

— Betgi kunige, kaip jūs galite jam visai naują drabužį dovanoti? — jaudinosi šeimininkė.

Kun. Peyramale pažvelgė draugiškai ir tarė:

— Štai ką aš noriu pasakyti: skudurų vargšas žmogus jau turėjo pakankamai, aš jau nebenorėjau jam jų daugiau duoti. —

Šv. Povilas apaštalas pirmame laiške Timotėjui (VI, 17 sk.) paliko tokį patarimą:

— Šio pasaulio turtingiesiems įsakyk nesididžiuoti ir nepasitikėti netikrais turtais, bet gyvuoju Dievu (kuris mums visa apščiai teikia vartoti), gera daryti, būti turtingiems gerais darbais, noromis duoti, dalintis, įsigyti gerą pamatą ateičiai, kad jie pagautų tikrąjį gyvenimą.

VIEŠPATIES JĖZAUS AŠAROS

IX sekmadienis po Sekminių

IŠ NAUJOJO Testamento matome, kad Viešpats Jėzus parodė daug meilės, nešė daug ramybės į žmonių širdis, bet tik nedaugeliu atvejų užtinkame, kad Jėzus būtų verkęs. Vienas tokių atsitikimų yra atpasakotas devintojo sekmadienio po Sekminių Evangelijoje: Viešpats artinosi prie Jeruzalės, pamatė miestą, įžvelgė tą sunaikinimą, kuris neužilgo turėjo ateiti, ir verkė.

Tos Viešpaties ašaros tai ne tik gailestis dėl Šventosios Žemės sostinės, bet taipgi ir pamoka mums, kad ir mes taip labai savo miestus, savo žemę, savo šalį mylėtume, dėl jos likimo sielotumės, nelaimės nuoširdžiai atj austume.

Neperseniai teko atlankyti koplyčioje pašarvoto lietuvio profesoriaus kūną. Prie jo atviro karsto buvo matyti jo pelnytą Gedimino ordinas, kiti atsižymėjimo ženklai, o taipgi maža dėžutė žemės, kurią paskutiniu metu artimieji išsivežė iš Lietuvos. Tai buvo didis tėvynės meilės ženklas. Laidojant ir svetimame krašte ant jo karsto bus užbertas tėvynės žemės žiupsnelis.

Tėvynės meilė yra krikščionio pareiga. Ją pabrėžė ir krikščioniškosios filosofijos tėvas — šv. Tomas Akvinitis. Jis savo garsiojoje "Summoje" rašė:

— Šalia Dievo, žmogus yra ypatingu būdu įpareigotas atsidėti tėvams ir savo tėvynei. Kaip tikėjimas įpareigoja Dievą garbinti, taip dievobaimingumo pareiga yra parodyti pagarbą savo tėvams ir savo tėvynei. —

Šventasis Augustinas taipgi primena pareigą mylėti savo krašto žmones, jiems pagal išgales padėti.

Jautriai ta tema kalbėjo uolusis Berlyno apaštalas kun. Sonneschein. Savo dienoraštį jisai įrašė žodžius:

— Tėvyne, savo rankų taurėse mes nešame tris liepsnas: Pirmoji liepsna — tai tikėjimas tavimi. Antroji liepsna — tai

atsidavimo valia tau. Trečioji liepsna — tai mūsų būdas, charakterio taurumas dėl tavęs. —

Vienas iš tauraus žmogaus savybių ir yra savo tėvų žemės meilė. Rašytojas Lindhardt atkreipia dėmesį į tai, kad Dievo Apreiškime nėra įsakymo mylėti tėvynę, kaip nėra įsakymo valgyti, tačiau visa Evangelijos dvasia ir istorijos pamoka mums atskleidžia šventą pareigą tėvynę mylėti, jai pasišvęsti.

Ir ta tėvynės meilė visiškai nesipriešina nuoširdžiai tikėjimo meilei. Kaip prancūzų pamokslininkas Lacordaire pabrėžia: Tėvynė ir Bažnyčia, tautinis ir religinis jausmas nėra kits kitam svetimi, jie kits kito neišskiria, priešingai — jie vienas kitą stiprina ir iškelia.

Daugelis mūsų tauriųjų organizacijų, kaip vyčiai, ateitininkai, skautai, savo idealuose ir šūkiuose yra įrašę Dievo ir tėvynės meilę, tuo pabrėždami, kad abidvi tos idėjos žmogui turi būti brangios, jos abidvi yra gražiai suderinamos.

Iš kitos pusės — ta tėvynės meilė neturi būti siaura. Ji neprivalo išvirsti į neapykantą kitų tautų, į neapykantą kitų žmonių. Kard. Faulhaberis gražiai perspėjo:

— Savosios tautos meilė gali pasilikti be neapykantos kitoms tautoms. Juk Dievo saulė šviečia visoms tautoms. —

Šitokia tauri savo tėvynės, savo tautos meilė turi reikštis meile savo kalbos, meile gražiųjų savo tautos papročių ir tradicijų, darbu ir auka tėvynės laisvei ir pasiaukojimu kitiems jos reikalams. Ne tik žodžiais privaloma meilę deklamuoti, bet ir gyvenime jausti, kaip kad kard. Faulhaberis pabrėžė:

— Jūs girdėjote: saldu ir garbinga už tėvynę mirti. Aš sakau — saldu ir garbinga dėl tėvynės gyventi. —

Iškalbingas yra ir vokiečių pirmaujančio poeto Schillerio žodis skaidriajame Viliaus Tellio veikale:

— Šliekis prie tėvynės, prie brangiosios; jos laikykis tvirtai, visa savo širdimi; čia yra tavosios jėgos šaknys. —

Savojo krašto meilės gražų pavyzdį mums paliko šv. Pranciškus Asyžietis. Kai jisai jautė artėjančią mirtį, paprašė, kad jį nuneštų į Parcinkulos Šv. Marijos bažnytelę. Jis norė-

jo savo kūnišką gyvenimą ten užbaigti, kur jisai sielos šviesą pamatė ir sielos gyvenimą pradėjo. Kai nešėjai buvo atėję iki ligoninės, šventasis paprašė sustoti ties ta vieta, iš kurios buvo matyti Asyžiaus miestas. Tada jis atsigręžė į miestą ir taip su juo atsisveikino:

— Viešpatie Jėzau, atsiminki tą neribotai gausų savo gailestingumą, kurį man esi parodęs, ir padaryki, kad šiame mieste būtų buveinės tų, kurie Tave myli ir Tavo palaimintą vardą gerbs per amžius. —

Čia šv. Pranciškus išryškino tą ryšį tarp taurios savojo krašto meilės ir tarp Dievo meilės, kuri taipgi turi būti gryna ir nuoširdi. Neveltui ir toje pačioje Evangelijoje, kurioje kalbama apie Jėzaus ašaras dėl Jeruzalės, aprašoma, ir kaip Kristus išvarė pirkliaujančius iš bažnyčios, pažymėdamas tuo reikalą nuoširdžios, tyros Dievui tarnybos, kuri bus tvirčiausias pagrindas ir savo artimųjų, savo krašto, savo tėvynės meilei.

VIEŠPATS NORI, KAD BŪTUME NUOLANKŪS

X sekmadienis po Sekminių

VIDURAMŽIAIS, 1024 metais, mirė Vokietijos karalius Henrikas. Jo žmona, karalienė Kunigunda, kuri garsėjo savo šventu gyvenimu, toliau valdė šalį, kol po keleto mėnesių karaliaus vainiką Mainze perdavė naujam karaliui Konradui. Ji pati to norėjo ir, vos tik išsilaisvinusi iš tų pareigų, tuojau nuvyko į benediktinių vienuolyną netoli Kasselio. Tą vienuolyną ji pati buvo pastačiusi. Su karališkomis iškilmėmis, laikydama degalą rankoje, ji žengė prie altoriaus, kur prieš vyskupą sudėjo neturto įžadus.

Per penkiolika metų ji gyveno vienuolyne. Buvo rami ir nuolanki vienuolė, kaip paskutinė tarnaitė, būdama klusni

savo jaunesnei giminaitei, kuri buvo to vienuolyno abatė. 1039 m. kovo mėn. 3 d. ta vienuole tapusi karalienė, sulaukusi 60 m. amžiaus, rengėsi atsisveikinti su šiuo pasauliu. Kai ji pamatė, kad seserys ruošia brangius rūbus jos antkapėms, papeikė ji viršininę, tardama:

— Be puošmenų aš į šį pasaulį atėjau ir be puošmenų noriu iš šio pasaulio išeiti. —

Visa Vokietija liūdėjo dėl jos mirties.

Tos karalienės nuolankumo pavyzdys įrašė jos vardą į istoriją daug tvirčiau, kaip jos valdytasis sostas. Tačiau reikia atminti, kad to nuolankumo ji yra išmokusi iš Evangelijos dvasios. Dešimtą sekmadienį po Sekminių randame ypatingą nusižeminimo pamoką toje Viešpaties pasakytoje istorijoje apie farizėjų, kuris didžiavosi, kad jisai nesą toks, kaip kiti žmonės, ir apie muitininką, kuris tik mušėsi į krūtinę. Dangaus šaukdamasis žodžiais: "Dieve, pasigailėk manęs, nusi-dėjėlio". Ir šis pastarasis, kaip sako Evangelija, buvo išteisintas, o parizėjus — ne.

Kristus nori, kad mes būtume nusižeminę, nuolankūs. Juk jisai pats tiek daug nusižeminimo parodė tapdamas vargingos šeimos, vargingo Palestinos krašto gyventoju. Nuolankumas tai nėra tik vienuolyno šiltadaržiuose randama dorybė, ne — tai tiesos pripažinimas, kuris turi puošti kiekvieną žmogų. Nuolankumui parodyti nereikia laukti kokių iškilmingų progų. Kasdienis gyvenimas mums jų atneša daugybę. Pvz. šeima ruošiasi išvažiuoti į gamtą. Vienas nori važiuoti į vieną mišką, kitas — į kitą, trečias — prie ežero. Vienas nori išvažiuoti anksti, kitas kiek vėliau. Kiek iš to kyla nesutarimų ir ginčų? Nuolankūs ir mandagūs žmonės mokės nusileisti, priimti vyresnio pasiūlymą.

Nuolankumas taip pat susijęs su mandagumu. Juk mandagumas, tai kito žmogaus įvertinimas, o savimybės pasipūtėliai to niekada neįstengs padaryti. Tuo gi tarpu nuolankiam žmogui niekada nesunku pripažinti kito taurumą ir už tai pareikšti padėką.

Nuolankiam žmogui gyvenimas yra daug lengvesnis. Jis nesikarščiuoja ir nesijaudina dėl jam pareikštų pažeminimų. Jam nesunku priimti vyresniųjų įsakymus. Jis yra turtingas dvasia, ir iš čia jo stiprybė.

Kartą ėjo per lauką ūkininkas su savo sūnumi. Mažasis berniukas ir paklausęs tėvą:

— Tėveli, kodėl kaikurie javų šiaudai nulinkę, o kiti tiesiai augštyн varpas kelia. Turbūt tie su tiesiomis varpomis geresni už kitus?..

Tėvas nuskynė vieną iš tiesiųjų varpų ir parodė vaikui, tardamas:

— Žiūrėk, sūnau, tos varpos, kurios taip tiesios, yra tokios lengvos ir tuščios, o anos, kurios žemyn nulinkusios, — yra grūdų pilnos.

Ir žmonių gyvenime — dorybių derliumi turtinga siela moka nusizėminime nusilenkti. Tuščia gi — didžiuodamasi tempiasi augštyн, o visi jaučia, kiek ten tuštumo yra.

Nuolankus žmogus nesibijo bet kokio rimto darbo. Darbas žmogaus nežemina. Nuolankusis žino, kad pats Kristus dirbo.

Iš kitos pusės, nuolankumas neturi peržengti tiesos ribų ir virsti savęs visišku suniekinimu, kas būtų net žalinga, užmuštų žmogaus pasitikėjimą savo pajėgomis, nublokštų į slegiančią depresiją. Jeigu kas turi kokį talentą, būtų bloga, jeigu jis įsikalbėtų, kad to neturi. Reikia būti teisingam, ir tik pripažinti, kaip yra, — tas talentas nėra mūsų pasiimtas, o Dievo duotas, ir vieton patiems pūstis reikia būti už tai Dievui dėkingiems.

Pamokslininkas pranciškonas tėvas Arthur Tonne duoda tokių patarimų:

— Būk nuolankus ir kada galėdamas priimki kitų suplanuojamus dalykus; būki nuolankus ir pažeminimą, nuoskauką priimki ramiai; būki nuolankus ir todėl — atlaidus; nuširdžiai priimki tau duodamus patarimus, pamokymus, pataisymus; pripažink savo klaidas, būki nusizėminęs pats ir įieškoki progos pagirti, išaugštinti kitus; būk nuolankus kal-

boję, mandagiai padėkodamas, kur reikia pasakydamas žodį "prašau" ir laikydamasis kitų mandagumo taisyklių; būk nuolankus ir kur gali, padėk kitiems. —

Viešpats Jėzus, kuris iš dangaus nužengė ir pasislėpė mūsų altoriaus duonoje, nori, kad mes būtume nuolankūs.

APEIGŲ PRASMĖ

XI sekmadienis po Sekminių

KARTĄ vienas amerikietis kunigas, lankydamas Konstantinopolį, užėjo ir į Šv. Sofijos šventovę. Jis ten pastebėjo mahometonus besimeldžiančius. Jie lingavo priekin ir atgal. Atsiklaupę jie lenkėsi prie žemės, kakta liesdami grindis.

Susidomėjęs tuo keistu meldimosi būdu, jisai pradėjo teirautis, kodėl jie taip linguoja. Tą reikalą išstudijavęs, patyrė, kad toksai Mahometo patvarkymas buvo daugiausia sveikatos sumetimais: tų kraštų rytiečiai, gal ir pietų karščių veikiami, yra tingūs, nejudrūs. Mahometas jautė, kad tokie kūno judesiai, toks išsimankštinimas atneš geresnį jausmą jo žmonėms. Tiesa, tas žemės lietimas kakta turi ir dvasinę prasmę — nusižeminimo mintį.

Tuos dalykus prisimename ryšium su Evangelija vienuoliktojo sekmadienio po Sekminių, kur nupasakojama kaip Kristaus veiksmai gydant kurčią nebylį. Kristus įdėjo pirštus į jo ausis, seilėmis palietė liežuvį. Tai buvo irgi išoriniai ženklai, susiję su dvasinių malonių teikimu. Kristus galėjo ir be tų veiksmų panorėti, ir kurčias nebylys būtų išgijęs. Tačiau Kristus pasirinko kitaip, norėdamas palikti liudijimą, kad Jo santvarkoje tam tikrus veiksmus, išorinius ženklus, apeigas, gali lydėti dvasinė malonė.

Ar mes suprantame bažnyčioje ir namuose krikščionio vykdomų apeigų prasmę? Gal ir mes, kaip ir tie mahometo-

nai, linguojame, nežinodami kam. Įeidami į bažnyčią, mes žegnojamės švęstu vandeniu. Ar prisimename, kad žegnojimas reiškia Išganytojo kryžių, o vanduo primena mūsų sielos švarumą, nuplovimą visų pasaulietiškų minčių nuo mūsų sąmonės, kad atėję į bažnyčią pilnai susikaupe pasimelstume.

Bažnyčioje mes klūpime. Jei kas neturi sąnarių ligos keliuose, paprastai klūpi ant abiejų kelių. Ar mes prisimename, kad klaupiame prieš altoriuje esantį V. Jėzų? Mišių metu po pamokslo, per "Credo", kas reiškia — tikėjimo išpažinimą, mes atsistojame. Ar pagalvojame, kad tai turi reikšti mūsų pasirošimą savąjį tikėjimą ginti.

Tos išorinės apeigos įtraukia visą žmogų — ne tik sielą, bet ir kūną į maldą. Mes galėtume patriotinius jausmus giliai pergyventi ir sėdėdami per himną, bet mes atsistojame, jausdami, kad tuo išoriniu veiksmu mes pilniau išreiškiame pagarbą.

Jau šventasis Augustinas viename savo laiške pažymi, kad vaizdingi išoriniai dalykai, susieti su religiniais aktais, sustiprina mūsų tikėjimo ir pamaldumo jausmą. Šv. Ignacas, jėzuitų ordino įsteigėjas, didžiai brangino apeigas ir prie jų pratino savo naujuosius vienuolyno narius.

Vienas protestantų klebonas ilgesnį laiką buvo katalikiškame Vokietijos Schwarzwalde. Jam padarė didelį įspūdį katalikų sekmadieninės ir kitos pamaldos. Jisai rašė:

— Kaip mes, protestantai, esame savo religiniame reikimosi pasidarę neturtingi. Katalikybėje tobulusis dieviškumas randa išraišką pavaizduojamas pojūčiais pagaunamuose simboliuose; šitaip atkeliamas Dangus į žemę, tuo būdu nuolankiai ir pamaldžiai nusilenkiama prieš Viešpaties paslaptis ir stebuklus; be to jausmo — religija miršta... Kiekvieną kartą, kada tu su dievobaigingumu žvelgsi į kokį katalikišką įprotį, atskleisi tenai kokį brangų tikybinės minties perlą. —

Vienu metu didysis vokiečių poetas Goethė keliavo po Italiją ir užsuko į Šv. Petro baziliką. Didžiąją savaitę prisižiūrėjęs į katalikų apeigas, tasai protestantas rašytojas buvo pa-

gautas katalikiškos liturgijos turtingumo, apie ką galime spėti iš jo žodžių:

— Štai jau ir praėjo Šventoji savaitė su savo kančiomis... Bažnytinė muzika nepaprastai graži, o ypač "Miserere" ir tos improperijos arba — priekaištai, kuriuos Nukryžiuotasis kelia savajai tautai. Juos gieda Didįjį Penktadienį. Tą akimirką, kada su visa savo didybe popiežius žengia nuo sosto pagarbinti kryžių, o visi kiti pasilieka savo vietose, kiekvienas būna tyliai susikaupęs, c choras pradeda: "Popule meus... Manoji tauta, ką aš tau padariau?" — ta valanda man buvo gražiausia iš visų apeigų... Aš tuo stebėjauosi...—

Taip rašė didysis Goethė, iškeldamas katalikiškųjų apeigų įspūdį ir reikšmę.

Deharbe, labai paplitusių knygų autorius, aiškindamas apie apeigas, primena tą palyginimą: brangakmenis nebūna įtaisytas į kokią menką, niekam vertą medžiagą. Ne. Jį įstato į auksą, į ką nors gražaus. Lygiai ir mūsų brangios maldos, mūsų jungtis su Dievu privalo turėti gražias formas, kurios reiškiasi parinktomis apeigomis.

Tik rūpestingai ir talentingai pieštas paveikslas perteikia mums tinkamai vaizdą ar mintį; taip ir religinė mintis, religinis jausmas gilesnį įspūdį daro perteikiamas, pergyvenamas drauge su išoriniais ženklais, išmąstytais, įprastomis, tradicinėmis apeigomis.

PAMATYTI SUŽEISTAS ŠIRDIS

XII sekmadienis po Sekminių

VIENAS klounas, kurio uždavinys buvo linksmiti žmones parengimuose, buvo vedęs ir augino sūnelį. Kai jis dirbo cirke, jų trupė kartą sustojo viename Wisconsin valstybės miestyje. Tas klounas buvo paruošęs naują linksmą aktą.

kuris turėjo sukelti daug juoko. Atlikdamas tą savo uždavinį, jisai turėjo laikyti savo rankose kūdikį, paimtą iš slaugės.

Jau klounas buvo beišeinąs į areną, kai staiga jis gavo telegramą, kurioje buvo pasakyta: "Mūsų sūnelis miršta". Berniukas buvo toli New Yorke. Tėvui iš skausmo plyšo širdis. Tačiau — cirke jau griežė orkestras, minios juokėsi ir šaukė, laukdamos naujos programos, o klounas, kuris turėjo greit tapti pramogos ir pasilinksminimo centru, stovėjo ašarose paplūdęs. Ir jis išgirdo raginimą: "Juliau, eik. Jau laukiame tavęs". Su kraujuojančia širdimi jisai turėjo eiti į areną ir juokinti kitus žmones.

Iš dalies tai vaizdas kiekvieno žmogaus. Visi mes turime savų kentėjimų ir rūpesčių, kurie dažnai ne tik širdį spaudžia, bet ir ašaras iš akių išsunkia. Ir visdėlto tvirtos asmenybės net ir šitokiose sąlygose įstengia nešti kitiems pagūdą ir linksmumą. To juk iš mūsų ir Viešpats nori. Dvyliktojo sekmadienio po Sekminių Evangelijoje girdime Viešpaties Jėzaus palyginimą apie gailestingąjį samarietį, kuris aprišo žaizdas ir parūpino sužeistajam pastogę ir globą, tuo parodydamas daug artimo meilės ir nelaimingajam suteikdamas daug paguodos.

Tas palyginimas yra patrauklus ir uždegantis. Taurios sielos žmonės tuojau save nori klausti: "Kaipgi mes galėtume būti tokie samariečiai?" Žinoma, retai kada rasime pakelyje sužeistą žmogų. Dabar tuo pasirūpintų valstybinės įstaigos su savo greitąja pagalba. Tačiau daug yra kitų žaizdų, be tų, kurias prakerta kulkos ar peiliai. Nors mes retai aptinkame sužalotų kūnų, tačiau yra labai daug sužalotų širdžių. Gyvenimo vieškeliuose mes beveik kasdien sutinkame vyrų ir moterų, o net ir jaunuolių bei vaikų, kurių širdis sudaužyta ir siela giliai kenčianti. Kartais ta nelaimė atėjo atsitiktinai, kartais iš piktų žmonių, o kartais — iš jų pačių kaltės, apsileidimo. Kaip ten bebūtų — vistiek jie žmonės, vistiek jie kenčia ir Apvaizdos siųstasis gailestingasis samarietis jiems taip reikalingas! Ar mes norėtume juo būti?

Tai pareis nuo to, kiek mes turime tikrai nuoširdaus jautrumo ir žmoniškumo sieloje. Ar mes įstengsime išvelgti nepasisekimo liūdėsį? Ar mes suprasime vienatvės ir apleidimo kančią? Ar mes pajusime nedėkingumo padarytas nuoskaudas kito širdy? Ar mes matysime ligos atneštą prislėgimą? Ar mes suprasime sunkią naštą, kokią žmogus užsidėjęs savo nuodėmė?

Tokių žmonių mes kasdien galime sutikti. Gal tokių pasitaiko mūsų šeimoje, mūsų darbovietėje. Ar mes praeisime pro juos nematydami, dėmesio neatkreipdami? Ar, priešingai, mes sustosime geru žodžiu, šypsena, tinkamu patarimu juos suramindami, paguosdami, į gerą kelią nukreipdami, kad jie nesijaustų vieni, kad jie pamatytų, jog ir jiems yra prielankių širdžių, kurios jų kančia domisi ir kurios nori išvesti į saulėtesnes dienas.

Dažnai mes esame savimyliai. Mes nervinamės, kad pardavėjas gal greit nepatamauja, ir nepagalvojame, kad gal jo dėmesys išblaškytas dėl kokio jo artimo ligos. Mes erzynamės dėl telefonistės nevikrumo ir nepamąstome, kad gal ji iš pervargimo sėdi su skaudančia galva. Jaunuoliai kartais būna įžūlūs mokykloje, net nepagalvoja, kad gal jų mokytojas tiek kenčia dėl kokių šeimos rūpesčių.

Rašytojas Arthur Tonne, kurio ne vieną mintį čia pakartojame, pasakoja, kaip jaunatvėje daugelis jo klasės draugų buvo gana šiurkštūs mokytojai, įskaudindavo savo seselę. Ir štai, vieną rytą įėjusi vyresnioji į jų klasę pratarė: "Vaikai, jūsų seselės mokytojos tėvas vakar mirė". Keletą minučių buvo klasėje tylą. Ta naujiena, lyg akmuo ramiame vandenyje, turėjo nuskleisti moksleivių širdyse. Bet tada įvyko nuostabus pasikeitimas. Jie jieškojo būdų parodyti seselei savo užuojautą. Savo gerumu jie norėjo gydyti seselės mokytojos žaizdą ir dar labiau buvo sujaudinti, kai vienu metu, visai nelauktai, jie pastebėjo seselę verkiančią gal iš to pergyvenimo, kad mažieji jos kančią supranta ir taip pasikeitė.

Gamtininkai yra pastebėję, kad paukščiai, kada skrenda į šiltus kraštus žiemoti, kada jiems reikia kur per plačius

vandenį perskristi, dažnai silpnesnius, mažesnius paneša ant savo nugaros, nutūpusius kiek pasilsėti. Jeigu neprotin-gieji gyviai taip daro, kaipgi mes, žmonės, juo labiau turime parodyti gerojo samariečio meilės pilną širdį. Ir ta meilė bus juo pilnesnė, juo labiau bus susieta su Dievybe. Šv. Kotryna Sienietė tai pavaizduoja šiuo iškalbingu palyginimu:

— Jeigu indas pripildomas vandens ir ištraukiamas iš šulinio ir tada iš jo geriama, vanduo palaipsniui išsibaigs; tačiau jeigu indas laikomas panardintas šaltinio vandenyje ir tada iš jo pasemiama, jis visada pasiliks pilnas. Taip ir su artimo meile — jeigu mes tik bandysime savosios žmogiškos širdies meilę rodyti, greit pavargsime, tačiau mes privalome savo širdį laikyti Dievo širdyje — ir tada galėsime artimą mylėti taip, kaip Viešpats Kristus to nori ir reikalauja. —

DĖKINGOS ŠIRDYS

XIII sekmadienis po Sekminių

VIENAS New Yorko laikraštis kartą įprašė savo nuolatinį bendradarbį parašyti straipsnį tema: "Labdara pasaulyje". Redaktorius norėjo, kad būtų surinkta kuo daugiausia faktų. Rašytojas, kuris tą straipsnį ruošė, nebuvo katalikas, tačiau suprato, kad katalikų Bažnyčia šioje srityje daug daro. Dėl to nuėjo į Maryknoll'io misijų seminariją surinkti reikiamų faktų. Jam buvo pranešta, kad, pavyzdžiui, vienoje misijų teritorijoje katalikai turi apie 3,000 ligoninių ir klinikų bei medicinos punktų, kur per metus gauna pagalbos apie 35,000,000 žmonių.

Patyręs apie šiuos ir kitus faktus, tasai reporteris prabilo:

— Kokia nuostabi organizacija yra Jūsų Bažnyčia. Ji vi-same pasaulyje, kiekviename krašte, kiekvienoje šalyje daro

ką nors gera. Anksčiau neturėjau jokio supratimo apie tai. Kodėl Jūs, katalikai, mums apie tokius dalykus nepapasakojate? —

Trylikto sekmadienio po Sekminių Evangelija pasakoja apie Kristaus išgydytus dešimt raupsuotųjų, kurių vienas sugrįžo, garsiai dėkingu balsu garbindamas Dievą. Katalikų Bažnyčia globoja ir gydo daug raupsuotųjų. O milijonus žmonių ji gydo nuo dvasios raupsų — nuodėmės, ir mes už tai turime būti labai dėkingi Bažnyčiai, o ypač jos steigėjui — Kristui. Bažnyčios prieglobstyje mes išaugome tikėjimo dvasioje. Bažnyčios dėka mes gauname tokią didelę paguodą šventų sakramentų pavidalu. Bažnyčia atlieka nuostabių švietimo darbą su tūkstančiais savo mokyklų. Bažnyčia yra nepaprasta meno globėja — auga puošnios šventovės, jose pirmaujantieji pasaulio menininkai tapo paveikslus ir joms daro statulas.

Todėl mūsų didelis dėkingumas turi būti Bažnyčiai, kurios malones mes patiriame nuo gimimo — nuo krikšto iki paskutinio patepimo ir laidotuvių. Ypatingas mūsų dėkingumas turi būti Bažnyčios įsteigėjui Viešpačiui Jėzui.

Dėkingumą mūsų širdyse ugdo pats Šv. Raštas. Mes skaitome priminimą Tobijo knygoje:

— Visada būki dėkingas Dievui. —

Šv. Povilas laiške Kolosiečiams (III, 15 ir sek.) ragina:

— Būkite dėkingi... giedodami, malonei padedant, Dievui savo širdyje. —

Didysis rytų kraštų kalbėtojas šv. Jonas Auksaburnis žmonėms priminė:

— Kaip galime naujų dalykų prašyti, jeigu už praėjusius dar nesame jokio dėkingumo parodę. —

Žmogui susidaro ypatinga pareiga — dėkingumas Dievui. Žmogus yra augščiausias tvarinys žemėje, ir kada jisai dėkoja, su juo dėkoja visa tvarinija.

Gyvenimas mums parodo nuostabių dėkingumo pavyzdžių. Kada šv. Jonas Auksaburnis iš vienos tremties vietos buvo nugabentas dar į sunkesnę, dar nesvetingesnę, kada

pajuto artėjančią savo mirties valandą, jo paskutinis šauksmas buvo:

— Ačiū Dievui už viską. —

Tai šauksmas herojiškos dvasios, kovojusios prieš ano laiko tironus sostuose ir savo nepalaužiama dvasia tikrai laimėjusios dvasinę pergalę.

Kai karalius šv. Liudvikas sužinojo apie mirtį savo motinos Biankos, nors gilaus skausmo sugeltas, įstengė pasakyti:

— Mano Viešpatie ir mano Dieve, aš Tau dėkoju, kad Tu mano mielą motinėlą taip ilgai išlaikei. Aš ją labiau mylėjau, kaip visus pasaulio tvarinius. Tu tačiau ją pakvietei į savo karaliją. Tebūnie Tavo valia. —

Kada italų lėktuvų eskadrilė, nugalėjusi Atlantą, atskrido į Chicagą, jiems pagerbti buvo suruošti pietūs, į kuriuos atsi-lankė 5,000 žmonių. Drąsieji lakūnai sukalbėjo maldą prieš valgį.

Kai lakūnų vadovas Balbo atvyko į pamaldas katedroje, jam buvo pasakyta, kad jiems visiems yra paruoštos garbės vietos. Tačiau jisai atsakė:

— Mes atėjome ne paradui, o atvykome padėkoti Dievui, — ir geriau pasiliksime suoluose su visais žmonėmis. —

Kada šv. mišių metu suskambėjo varpelis dėl "Sanctus... Šventas, šventas...". Balbo sukomandavo visiems lakūnams: "Ant kelių!"

Ir visi tie drąsieji Atlanto nugalėtojai pasiliko klūpoti per pagrindinę šv. mišių dalį, iki Komunijos pabaigai, duodami puikų dėkingumo pavyzdį. Taip ir reikia. Mes būtume neleistinai šiurkštūs Viešpačiui, jei neturėtume dėkingumo dvasios.

Kartą prie stalo motina pridėjo vaikučiams į lėkšteles skanaus šokoladinio pudingo. Tėvas ta proga norėjo duoti dėkingumo pamoką ir paklausė:

— Na, Elzbietyte, ką tu dabar norėtumei mamai pasakyti? —

Mergytė greit tarė:

— Mamyte, krauk daugiau!

Ir mes, kaip ta nesuprati mergaitė, dažnai Dievui temokame pasakyti:

— Viešpatie, krauk daugiau savo malonių. —

O reikiamai padėkoti už tai, ką gavome ir ką gauname,— nesiskubiname.

Praeito šimtmečio viduryje Paryžiuje gyveno rašytojas Abbe Segur, gabus ir dievobaimingas kunigas. Savo puikiais raštais jis buvo atkreipęs net Šv. Tėvo dėmesį. Deja, rašytojas pastebėjo, kad jo regėjimas silpsta. Jautėsi, kad neužilgo gali tapti aklas. Tai nenumušė jo dvasios, jis dar uoliau rašė. Tik jam buvo sunku, kad jis nebeįstengia dažniau nueiti į bažnyčią, dažniau Švenčiausiąją priimti.

Šv. Tėvas pasigailėjo to vyro, kuris savo talentą ir savo visą gyvenimą skyrė artimo tarnybai, ir leido Švenčiausiąją laikyti jo namuose. Dabar rašytojas Segur buvo visai patenkintas savo likimu. Jis pats apie tai prasitarė, duodamas dėkingumo pavyzdį:

— Už tris malones aš visų labiausiai dėkoju Dievui: pirma, kad aš tapau kunigu; antra, kad aš savo bute turiu Dieviškąją Išganytoją, ir, trečia, — kad aš tapau aklas. —

JIEŠKOKITE DIEVO TEISYBĖS

XIV sekmadienis po Sekminių

KARTĄ Pacifiko salose vienas misionierius sakė pamokslą apie teisingumą. Jis nurodė visą svetimų daiktų ėmimo blogybę ir pabrėžė pareigą — viską, kas yra pavogta — neatidėliojant sugrąžinti. Nors tai būtų ir mažiausias daiktelis, turi būti atiduotas savininkui.

Sekantį rytą jisai labai nustebo pamatęs į savo kiemą prinestų visokiausių vaisių, drabužių, ginklų. Čia buvo maišų su grūdais, krepšių su saldumynais. Buvo net karvė priiš-

ta prie prieangio, kiaulė kriuksėjo prie tvoros. Kudakavo vištos, lojo šunys ir bliovė kitokie gyvuliai.

Nustebusiam misionieriui vienas iš vietinių paaiškino:

— Dievai, kuriuos mes garbinome, leido mums vogti, bet pagal tą pamokslą, kaip jūs, tėve, vakar pasakėte, Dangaus Dievas to neleidžia. Jūs sakėte, kad net reikia svetimus daiktus gražinti. Tai mes ir atnešėme viską, kad jūs padėtumėte gražinti savininkams. —

Tai buvo Įdomus nuoširdžių krikščionių žygis. Jeigu dabar mūsų bažnyčiose būtų pasakytas toksai aštrus pamokslas ir tikintieji taip nuoširdžiai priimtų, juk ir mūsų bažnyčių šventoriai, klebonijos kiemai prisipildytų didelių stirtų. Čia būtų ir paimtų iš krautuvių saldinių, ir drabužių, ir žaislų, ir brangenybių, ir lėkščių, stiklinių, o kiek knygų pasiskolintų ir užmirštų gražinti. Kiek parneštų daiktų iš darbovietės!

O kiek yra neapmokėtų skolų, didesnių ir mažesnių, ir tai padarė žmonės, kurie galėtų užmokėti. Kartais ir atlyginimas už darbą mokamas nepilnai, o kartais ir darbininkas nėra sąžiningas savo darbe, eikvodamas laiką ir medžiagą.

Keturioliktą sekmadienį po Sekminių Evangelijoje girdime aiškų Viešpaties perspėjimą: "Jieškokite visų pirma Dievo karalystės ir Jo teisybės, o visa kita bus jums pridėta". Dievas pabrėžtinai iš mūsų nori teisybės ir pilno teisingumo.

Didysis mintytojas šv. Tomas net perspėjo:

— Jokia kita nuodėmė nėra taip pavojinga, kaip vagystė... Visas kitas nuodėmės žmogus gali greit apgailėti, vagystę taipgi gali apgailėti, tačiau to nepakanka — reikia dar atsisteisti už pavogtą daiktą, o tai padaryti žmogus nėra toks skubus. —

Viena neturtinga našlė turėjo sklypelį lauko. Turtingas kaimynas užvedė bylą, ir ji visą savo mažą nuosavybę prarado ano turtuolio naudai. Tada ji ėmė prašyti, kad būtų leista jai viena malonė: paimti su savimi maišą žemės. Tat jai buvo leista. Kada maišas buvo pripildytas, ji paprašė turtinąjį žmogų pakelti jai maišą ant pečių. Jis įsirežė, bet maišas nei iš vietos — buvo persunkus. Ana našlė jam ir tarė:

— Jeigu tau jau tik tas vienas maišas žemės yra persunkus, koks bus tau sunkus visas tas mano sklypelis, kai jis ims tave slėgti Paskutiniojo Teismo metu. —

Tas neturtingos našlės žodis paveikė. Turtuolis išsigando ir neteisėtai paglemžiamą lauką jai vėl atidavė.

Genialus rašytojas Levas Tolstojus yra sukūręs vieną tokią apysakaite: gyvena kartą turtingas žmogus, kuris pametė aukso maišiuką. Jis paskelbė, kad tame maišelyje buvo du šimtai aukso gabalų ir kad sąžiningas radėjas gaus jų pusę.

Vienas darbininkas atrado tą kapšiuką su auksu ir nunešė tam turtuoliui pirkliui. Apsidžiaugęs turtuolis ėmė gailėtis — kam jisai tiek daug radybų pažadėjo. Gaila jam buvo skirtis su tais aukso gabalais. Tada jis sugalvojo klastą. Jis tarė darbininkui:

— Negaliu tau pinigų duoti, nes tame maišelyje buvo dar ir vertingas brangakmenis, kurio dabar pasigendu. Pirma man atiduoki tą brangakmenį, tada galėsi atsiimti savo tuos šimtą aukso gabalėlių. —

Pinigus radęs darbininkas tvirtino, kad jokio brangakmenio ten nebuvo. Reikalas atsidūrė pas teisėją. Gudrus teisėjas, išklausęs abiejų pusių, greit suprato, katras iš judviejų yra teisingas. Ir taip teisėjas tarė pirkliui:

— Jūs sakote, kad tame pinigų maišelyje buvo du šimtai aukso gabalėlių ir dar brangakmenis. Radėjas sako, kad jame jokio brangakmenio nebuvo. Iššina, kad čia ne jūsiškis pinigų maišelis, kurį jūs sakote esate pametęs. Dėl to tas darbininkas turi teisę tą rastą auksą pasilaikyti, kol atsiras tikrasis savininkas. —

Dabar pirklys suprato, kad reikalai krypsta blogon pušėn. Jau toliau nebesiginčydamas radėjui atidavė prižadėtą pusę.

Didysis italų rašytojas Dantė savo sukurtoje "Dieviškoje komedijoje", aprašydamas tariamą savo kelionę po pragarą, nusako, kur jis atradęs vagis: dausoje, kur buvo vagys, pilna

buvo nuodingų gyvačių. Juos nuolat kandžiojo, ir nebuvo kur nuo jų pabėgti nei kuo nuo jų įkandimo gydytis.

Tai, žinoma, poeto vaizduotės padarinys, tačiau ir tikrovėje yra kirminas, kuris graužia neteisingąjį žmogų, — tai jo sąžinė.

Pati minėtos dienos Evangelija, ragindama į teisingumą, primena dangaus paukščius, kurie nei sėja, nei pjauna, o kuriuos Dievas aprūpina. Tuo skatinama daugiau pasitikėti Dievo Apvaizda; sąžiningai dirbti pačiam ir pasitikėti Viešpačiu. Vykdydamas dar pirmiems tėvams duotą įsakymą, kad savo prakaite (ne kito) valgysite kasdieninę duoną, sąžiningu darbu pelnantis pragyvenimą, žmogus jausis laimingiausias.

JAUNUOLIS KARSTE

XV sekmadienis po Sekminių

ŠVEICARIJOJE 1920 metais trys jaunuoliai, kilę iš Zuericho, pasiryžo įkopti į augštą, amžinu sniegu nuklotą Piz Bernina kalną. Nepatyrę ir neatsargūs, jie išvyko be jokių vadovų. Iš pradžių sekė kitą kopėjų grupę, bet ši greit nuo jų atsitolino, ir jie liko vieni.

Pirmoji grupė, patyrusių vadų vedama, laimingai pasiekė viršūnę. Grįždami susirūpino jieškoti — kur dingo tie trys jaunuoliai. Prie vieno didelio plyšio lede jie pastebėjo kepurę ir kaustytą lazda. Čia buvo atsitikusi didelė nelaimė. Vienas iš tų jaunuolių per tą ledyno plyšį peršoko, kiti du nesiiryo tai daryti ir ėjo tilteliu, susidariusiu iš sniego. Tačiau sniegas jų neišlaikė, ir jie nukrito į prarają. Jaunuolis, kuris buvo plyšį peršokęs, nežmoniškai stengėsi išsilaikyti. Palikę ženklai liudijo apie jo kovą. Tačiau ir tas nuslydo į prarają. Atvykusieji dar girdėjo nukritusių dejavimą. Deja, jokių bū-

du jų nebuvo galima pasiekti. Jiems buvo numesta maisto, bet... greit jų dejavimas sustingo ledo šaltyje.

Tokia tragedija jaunuolių, kurie atsiskyrė nuo vadovų, kurie bandė savarankiškai, nesinaudodami vyresniųjų patyrimu, kopti į sniegą ir ledu nuklotą kalną. Daugelį panašių ištinka dvasios katastrofa. Ir jų dvasia atsiduria karste, kaip tas jaunuolis, kuris aprašomas Evangelijoje penkiolikta sekmadienį po Sekminių. Kristus pamatė tą jaunuolį išnešamą iš Naimo miesto.

Ir dabar yra grabnešių, kurie ne vieną jaunuolį neša į dvasios numirėlių kapines. Vienas iš tų grabnešių — tai neklusymas tėvų. Tėvai turi didelį patyrimą ir didelę meilę. Tai dvi savybės, kurios priduoja didelės reikšmės ir svarbos jų žodžiui. Deja, savo neklusnumu daugelis jaunuolių trumpina amžių tiems savo didiesiems geradariams — tėvams, kurie jiems gyvastį davė.

Antras grabnešys — girtavimas, narkotikų naudojimas. Apsisvaiginęs jaunuolis praranda ir valią. Apsinuodijimas tampa aistra, kuri jį kaip viesulas neša pražūtin. Jis tai nujaučia, bet jau nebeturi jėgos susilaikyti. Daug lengviau išsisaugoti pirmo suklupimo, kaip sustoti po antro ir trečio...

Trečias grabnešys — palaidumas. Čia dar blogiau, kad šiuo atveju jaunuolis dažnai ir kitą nekaltą auką dvasios mirtin įtraukia. Tai didi tragedija. Sielos skaistumas, tai didžioji dovana, kuri turi būti saugoma savo viso gyvenimo draugui, draugei sukuriant šeimą.

Ketvirtas grabnešys — neturėjimas gyvenimo tikslo. Toks jaunuolis tik maitinasi, gal dar rūpinasi kasdieniu uždarbiu, pasilinksmina, žodžiu — gyvena tik eilinio gyvulio gyvenimą, užmiršdamas, kad jis augštesniems dalykams sutvertas, kad jo laukia amžinatvė, kuri reikalauja nusipelnyti sau nesi-
baigiančią laimę.

Ne vieną jaunuolį tie keturi, ar kiek mažiau, o gal net ir daugiau, grabnešiai neša dvasios karste į gyvųjų numirėlių kapinyną. Tačiau ir šioji tragiškoji valanda dar nėra beviltiška. Kaip anuomet Naimo našlei, taip ir dabar ne vienai be-

verkiančiai ir bedejuojančiai motinai Kristus pasako — Neverk! Nekartą iš tų grabnešių atėmęs jaunuolį Kristus prikelia jį dvasios gyvenimui, grąžindamas motinai. Tai dažniausiai įvyksta pasinaudojant sakramentais, ypač nuoširdžiai atliekant atgailą.

Kristus tai padaro, bet reikia iš jaunuolio pusės bendradarbiavimo, ir tai neatidėliojant, nelaukiant senatvės, nes nežinome, ar jos mes sulauksime. Jau senovės romėnų išminčius Seneca yra pasakęs:

— Kas gyvenimo dorovingumą atidėlioja iki senatvės, tuo duoda suprasti, kad jisai gražiam gyvenimui tenori skirti tik tą laiką, kuris jau niekam kitam nebetinka. —

Kartą vienas jaunas princas išėjo pasivaikščioti su savo mokytoju ir jį paklausė:

— Ką aš turėčiau daryti, kad būčiau šventas?

— O Jūsų Didybe, tokias mintis reikia atidėti gyvenimo pabaigai. Tam jūs dar esate labai perjaunas. Tam turėsite vėliau pakankamai laiko, — kalbėjo palydovas.

Taurus princas rimtai jam atsakė:

— Neseniai buvau kapinėse. Mačiau tenai kapų, kurie buvo daug trumpesni, negu mano ūgis. Taigi — manau, niekada nėra peranksti apie tuos dalykus galvoti. —

Vienoje bažnytinėje prieglaudoje buvo globojamos paslydusios mergaitės. Ypač turėta sunkumų su viena, kuri niekaip nenorėjo grįžti į tikrą kelią. Ji vis nenorėjo pasilikti toje prieglaudoje, pabėgdavo ir tik jėga sugauta buvo atvedama.

Vieną dieną ji ir tarė seselei:

— Daugiau čia aš nebegaliu ištverti. Šiandien pat išeisiu, ir nebebandykite manęs sulaikyti. Aš turiu išeiti. —

Seselė žinojo, kad pasitikėjimas jaunam žmogui labai daug reiškia, ir jai tarė:

— Tu sugrįši. Aš neisiu miegoti, tavęs lauksiu, kolei sugrįši. —

Atėjo vakaras ir naktis. Sesuo budėjo ir laukė, o paklydėlės vis nebuvo. Bet sesuo neprarado pasitikėjimo. Visą naktį ji laukė, įsižiebusi švieselę. Ir štai, apie ketvirtą valandą

iš ryto mergaitė sugrįžo. Pasitikinčios seselės žodis jai nedavė ramybės sąžinėje. Ji jautėsi — turinti grįžti.

Ir mūsų, jaunų ir vyresnių, laukia grįžtančių motina Marija, mūsų motina ir visi, kurie mus myli.

F A R I Z Ė J I Š K U M A S

XVI sekmadienis po Sekminių

ŠEŠIOLIKTA sekmadienį po Sekminių girdime Evangelijos žodžius apie tai, kaip Kristus atsilankė į namus vieno iš farizėjų ir kaip tie farizėjai tykojo, norėdami sugauti Viešpatį kaip nors netaip pasielgiant, ką nors netaip išsitarant. Farizėjai tarėsi esą Dievo įstatymo pildytojai, teisingieji. Deja, tai buvo pasipūtėliai, kurie žiūrėjo įstatymo raidės, bet ne dvasios, kurie daugiau šniukštinojo, jieškodami kitų ydų, negu rūpinosi savo tobulybe.

Deja, farizėjizmo dvasia nėra mirusi. Farizėjų pasitaiko ir mūsų laikais, o tai — nelaimė. Jau šv. Augustinas įspėjo:

— Nusizeminęs nusidėjėlis yra geresnis, kaip iš puikybės pasipūtęs teisingasis. —

Liudvikas Granadietis davė paaiškinimą, kodėl taip yra, tardamas:

— Kada tu stebi tik savo geras savybes ir kitų ydas, tada tu save laikai geresniu ir menką pažangą dorybėse tepadarysi, nes aptemimas savyje, pasitenkinimas savo padėtimi užtroškina žmoguje betkokį norą pasitaisyti. —

Farizėjai, anot A. Albindo, dieną ir naktį budėjo, kad būtų laikomasi įstatymo, bet vis stebėdami, kad kiti tai darytų, patys įstatymų dvasia nuoširdžiai negyvendami.

Kartą Londone vienas tėvas gausiai susirinkusių svečių paklausė — kaip galima būtų pasiekti, kad visas Londonas per pusę valandos pasidarytų švarus?

Svečiai visaip spėliojo, bet jiems atrodė neįmanoma, kad didžiausias pasaulio miestas su tiek milijonų gyventojų galėtų per pusvalandį būti visiškai išvalytas nuo šiukšlių.

Tada tėvas prabilo:

— Reikia tik, kad kiekvienas nušluotų ties savo durimis. —

Tai labai svarbus nuoširdaus tobulybės sekėjo uždavinys: palaikyti švarą savo sielos namelio viduje ir aplinkoje, bet ne farizėjiškai badyti pirštais į duris kitų žmonių sąžinėse.

Gabus, bet nedrausmingas pomėgių jėškotojas britų rašytojas Oscar Wilde už kažkokį sunkų nusikaltimą buvo nuteistas dvejiems metams kalėjimo. Kai jisai buvo pervežamas iš vienos arešto vietos į kitą, jį atpažino bendrakeleivis. Jis matė rašytoją kalinio drabužiais, nuskusta galva ir su pasididžiavimu prašvokštė:

— Žiūrėkite, tai Oscar Wilde! —

Ir priėjęs spjovė jam į veidą. Rašytojas krūptelėjo ir nedarė nė žodžio. Ir šiuo atveju rašytojas parodė daugiau dvasingumo, negu anas farizėjiškas jo užpuolėjas.

Šv. Antano Atsiskyrėlio gyvenime skaitome, kaip jisai jau buvo pasiekęs augštą šventumo laipsnį ir staiga vieną dieną, lyg koks nuodingas uodas, į jį įsisiurbė mintis, kad visoje dykumoje nėra asmens, kuris savo dievobaimingumu jam prilygtų. Ir Dievas, kuris ypač savo geruosiuose sūnuose nenori pakęsti ydų, jam įkvėpė mintį:

— Eiki į Aleksandriją. Tenai tokioje tai vietoje rasi gatvėje batsiuvį, kuris, gyvendamas pasaulyje, yra dievobaimingesnis ir dorovingesnis, kaip tu, gyvendamas tyruose. —

Šv. Antanas, nuėjęs į triukšmingą, dulkėtą, judrią Aleksandrijos gatvę, greit suradęs batsiuvį prie darbo. Šventasis jį pasveikinęs pagarbiai ir paklausęs, ką jis daręs, kad jisai taip patinkas Dievui.

Batsiuvyis pasižiūrėjęs į jį, manydamas, kad tas svetimas ateivis iš jo juokiasi. Pagaliau jis prataręs:

— Jūs apsirinkate, gerasis žmogau. Tikriausiai jūs jėškote ko nors kito, nes juk aš nieko nedarau, kuo būčiau ga-

lėjęs Dievui patikti. Aš esu tik vargšas žmogelis, kuris turiu nuo ryto iki vakaro kietai dirbti, kad galėčiau kasdien duoną pelnytis. Aš nei neturiu laiko ką nors padaryti, kas Dievui ypatingai tiktų. Aš kiekvieną rytą sakau Dievui: "Visi žmonės Aleksandrijoje, nuo mažiausio iki didžiausio, yra Dievo malonėje ir nueis į Dangų; tik aš, vargšas nusidėjėlis, eisiu į pragarą..." —

Iš tų žodžių ir iš to nuolankumo, su kuriuo tie žodžiai buvo ištarti, šv. Antanas įsitikino, kad anas paprastas amatininkas buvęs daug dievobaimingesnis, kaip jisai pats, ir kad Dievas dėl to taip palankiai į jį žiūri, kad jis taip labai nusižemina. Ir šv. Antanas, vėl sugrįžęs į savo nuošalią vietą tyruose, dabar meldėsi:

— Viešpatie, duoki man tokią nuolankią sielą, kaip to batišuvio Aleksandrijoje. —

Daugeliui mūsų panašiai reikėtų melstis, kad sulaužytume farizėjiškumo dvasį. Pasakojama, kad kartą nusikaltęs vienas vienuolis ir kiti broliai sušaukę bendrą pasitarimą — svarstyti, kaip dabar jį nubausti. Buvęs pakviestas ir vyresnysis. Tas atėjęs su maišu smėlio ant nugaros. Maišas tačiau buvęs kiauras, ir smėlys byrėjęs jam einant. Kiti broliai, tai pamatę, tuojau ėmę klausinėti — ką jis čia dabar daręs. Vyresnysis atsakęs:

— Mano paties nuodėmės tokios gausios, kaip tie smėlio grūdėliai, kurie krinta, bet kurių aš nematau. Argi aš dabar turiu teisti kitą dėl jo nuodėmių? —

Vieton farizėjiško teismo yra daug geresnis nuoširdus broliškumas žmonėms. Sakoma, kad vieno girtuoklio niekas negalėjo išgydyti iš jo įpročio lankytis smuklėje. Iis vis ėjo ten, ir vis ėmė perdaug. Kartą vienas jo draugų paklausė — kodėl jisai taip tą smuklę lanko. Nelaimingasis atsiliepė:

— Visi žmonės, kurie nori su manim kalbėtis, yra tenai. Aš turiu eiti ten, kur mano draugai. —

Kaipgi gerųjų žmonių nuoširdumas, bičiuliškumas galėtų daugelį sulaukyti nuo blogos draugystės. Reikia tik — vie-

ton farizėjiškų priekaištavimų ir stengimosi kitus sugauti — parodyti daugiau širdies, besistengiant ir kitus nukreipti gėrio vieškeliais.

DIDŽIAUSIAS ĮSAKYMAS

XVII sekmadienis po Sekminių

SKAITOME šventosios Elzbietos gyvenime, kaip ji, mirus jos vyrui karaliui, Liudvikui, užsidarė Marburgo vienuolyne, atsidėdama tik maldai ir darbui. Apie tokį vargingą savo dukters gyvenimą sužinojęs jos tėvas, Vengrijos karalius Andriejus, nusprendė ją parsigabenti į Vengriją. Jo pasiųstas vyras, įėjęs į vienuolišką lūšnelę, kur gyveno buvusioji karalienė Elzbieta, labai nustebo išvydęs prieš save vilnas verpiančią moterį. Ji buvo apsvilkusi paprastučiu, nublukusiu apsiaustu, kurio apatinė dalis, iš neturto, buvo pridurta kitokios medžiagos. Apsiaustą dengė įvairių spalvų lopai.

— Argi galima, kad karalienė taip verptų?! — sušuko jisai, įsitikinęs, kad tai Vengrijos karaliaus duktė Elzbieta. Toliau pasiuntinys papasakojo, kad jos tėvas yra labai išsiilgęs, kviečia ją pas save, kur ją priims nuolatos apsigyventi.

Buvusioji karalienė Elzbieta dabar jau buvo pradėjusi didelio išsižadėjimo gyvenimą. Ji buvo apsisprendusi savo tėvą pamatyti tik Danguje, šiuo metu jį pavesdama Dievo Apvaizdos globai, taigi ji pasiuntiniui atsakė:

— Aš dabar temyliu tik vieną Dievą, pasiryžusi Jam tarnauti. —

Iš jos gyvenimo taipgi žinome, kaip labai ji mylėjo vargšus, taigi — buvo pasišventusi Dievo ir artimo meilei.

Mylėti Dievą ir artimą — tai didžiausias įsakymas. Apie tai juk ir pats Viešpats Jėzus yra pasakęs:

— Mylėsi Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela

ir visa savo mintimi. Tai yra didžiausias ir pirmasis įsakymas; antras gi į jį panašus: Mylėsi savo artimą, kaip pats save. Šitiedviem įsakymais remiasi visas įstatymas ir pranašai. —

Šituos žodžius, parašytus šv. Mato 22 perskyrime, girdime Evangelijoje septyniolikąjį sekmadienį po Sekminių.

Jau šv. Elzbietos pavyzdys mums aiškiai sako, kokių Dievo meilei atsidavusių žmonių pasaulyje būna, ir jų įtaka yra ištisais šimtmečiais labai jaučiama. Štai dar vienas pavyzdys: jaunas Paryžiaus gydytojas dr. Petras Batailley kartą vėlai naktį grįžo nuo ligonio. Pasitaikė nakčia jam eiti pro karmelitų vienuolyną. Išgirdo čia varpelio skambėjimą. Patyrė, kad tai buvo vienuolių šaukimas nakties malдай. Jie ir vidurnaktį keliai garbinti Viešpatį. Tai padarė jaunam gydytojui labai gilų įspūdį. Jisai ėmė mąstyti: jeigu kiti pašvenčia savo gyvenimą Viešpačiui, kodėl aš negaliu? Ir taip jisai pamažu traukėsi nuo pasaulio. Išdalino varguomenei savo turtus, skirdamas atitinkamą dalį bažnyčioms ir vienuolynams. Jo gyvenimo draugė — žmona — taipgi buvo tos pačios pažiūros, ir, jam pareiškus norą pačiam stoti į vienuolyną, ji tam mielai pritarė. Tapęs vienuoliu, jisai ėmė ruošti kunigystei. Šventimus gavo turėdamas 30 m. amžiaus. Septynerius metus darbavosi pačioje Prancūzijoje, o paskiau išvyko misijoms į Mažąją Aziją. Bagdado apylinkėse darbavosi dar 30 metų, gydydamas žmones nuo kūno ir sielos ligų. Mirė 1898 metais.

Mūsų gyvenimo sąlygos gal neleis užsidaryti kur vienuolynuose, bet Dievą mylėti ir jam tarnauti galima visur, o pasaulyje būnant gal net daugiau progų susidaro parodyti meilę mūsų artimui.

Iš gyvenimo Venecijos patriarcho Agostini patiriame kaip jisai kartą gatvėje sutiko gaudžiai verkiantį vyrą. Kada ėmė teirautis, kas nutiko, anas vyras jam ėmė aiškinti:

— Sunkiai serga mano žmona; ir aš esu toks neturtingas, jog negaliu jai pašaukti gydytoją, net neturiu kuo žibalo nupirkti, ir vargšė ligonė guli tamsoje. —

Patriarchas pratarė į tą nelaimingąjį:

— Vesk mane į savo butą, kur gyvenate. —

Vyras sumišo ir pasiaiškino:

— Betgi aš esu žydas, o ir mano žmona yra žydė... —

Patriarchas jį paguodė, tardamas:

— Tai niekis. Mes visi esame vieno Dievo vaikai. —

Patriarchas aplankė ligonę, paguodė tą vargšų šeimą, suteikė gausią paramą. Tas patriarchas mirė 1892 metais, o jo gerą širdį atminsime per daug šimtmečių. Jis buvo kupinas artimo meilės, išplaukiančios iš Dievo meilės.

Tiesą sakant, mes visi širdyje sutinkame, kad artimą reikia mylėti, kad jam reikia parodyti daug nuoširdumo, paslaugaus palankumo. Tačiau, kai reikia gyvenimo kasdienybėje pagal tą dėsni gyventi, ypač kai pajuntame iš artimo pusės koki šurkštumą, žiūrėk, jau tuojau ir suklumpame.

Čia mums būtų labai pravartu prisiminti šventąjį kankinį, buvusį Anglijos kanclerį, britų lordą Tomą Morų, kurį ištvirtęs karalius Henrikas VIII nužudė, kadangi tas atsisakė prisiekti ištikimybę karaliaus išgalvotai klaidatikybei. Laikomas kalėjime, savo kameros sienoje Tomas Morus buvo įrašęs tokius žodžius:

— Tie, kurie dabar mane smerkia, kankina ir žudo — bus arba pasmerkti, arba išganyti. Pirmuoju atveju — toks baisus jų likimas, kad nieko piktesnio negalima jiems sugalvoti nė linkėti. Antruoju atveju — tu vistiek kada nors pateksi jų draugystėn ir juos mylėsi; dėl to geriau jau dabar imti juos mylėti. —

Mylėti Dievą — tai tikėti Jį ir gyventi pagal Jo įsakymus; mylėti artimą — tai būti jam broliškai nuoširdžiam, padėti jam sielos ir kūno reikaluose. Mylinti širdis pati padiktuos, ką tuo momentu reikia daryti.

KAM MANOTE PIKTA SAVO ŠIRDY?

XVIII sekmadienis po Sekminių

SENOVĖS Graikijoje iš vieno nedidelio miestelio į olimpinis žaidimus išėjo rungtynėse dalyvauti du vyrai. Vienas iš jų išsikovojo pergalės vainiką, kitas grįžo tuščiomis rankomis. Miestelio gyventojai, džiaugdamiesi saviškio pergale, pastatė vidury miesto paminklą, kad būtų pagerbtas nugalėtojo atminimas. Tačiau antrasis užsidedė nebesuvaldoma pavydo aistra ir nutarė sunaikinti tą draugo garbei skirtą paminklą. Taip nakčia jisai paslaptinai nuėjo prie paminklo jį išardyti! Su dideliu vargu kasėsi po pamatais. Dar keletas kastuvų išmestų žemės gabalų — ir paminklas turėjo griūti. Vyras jau džiaugėsi savo piktu darbu, kaip staiga paminklas virto, jį patį sutraiškydamas ir palaidodamas.

Vargu ar kuris kitas faktas galėtų taip vaizdžiai pavydo žalą nusakyti, kaip augščiau minėtas įvykis. Pavydas sugriauna gyvenimą to paties, kuris graužiasi iš kito laimės ir pasisekimo. Kardinolas Bona teisingai yra pasakęs, kad pavydusis iš kitų laimės sudaro sau kančią; jis pats džiūsta dėl kito riebesnio gyvenimo. Pavydas graužia žmogaus širdį, kaip rūdys graužia geležį. Dėl to ir aštuoniolikto sekmadienio po Sekminių Evangelijoje girdime Viešpaties Jėzaus įspėjimą:

— Kam jūs manote pikta savo širdyje. —

Viešpats atleido nuodėmes stabo ištiktam žmogui, jį išgydė, o žydai pavydėdami priekaištavo Viešpačiui, užtat ir susilaukė to įspėjimo.

Deja, tas įspėjimas daugeliui būtų reikalingas, nes daugelio širdyje suka sau lizdus pavydo vanagai. Pavydas, būdamas priešingas artimo meilei, dažniausiai gali būti sunki nuodėmė. Pavydas veda į kitas ydas, kaip neapykanta, šmeižtai, priešiškas murmėjimas. Pavydas gali labai apkarinti šeimos gyvenimą. Pasakojama apie vieną berniuką, kuris ėmęs verkti; paklaustas, ko jisai verkia, atsakė — kad bro-

liukas sako, jog ant broliuko lietsargio krinta daugiau lietaus lašų, negu ant jo...

Pavydas gali įnešti daug kartumų organizacijų ir parapijos gyvenime. Kiek dėl to būna tuščių kovų ir neapykantos — kodėl kitą išrinko į valdybą, kodėl kitą kaip nors pagerbė. Pavydas gali daug juodų valandų atnešti ir į darbovietę.

Garsusis italų rašytojas Dantė, norėdamas pavaizduoti pavydo blogybę, savo gabiame skaistytėlo aprašyme pasakoja apie jo matytus prie uolos atgailotojus, apsirengusius aštuoniais apsiaustais. Jie nieko negali matyti, nes jų blakstienos surakintos geležine viela. Kaip griaustinis skamba ore žodžiai, kurie primena piktus pavydo padarinius.

Nemažai pavydo iškyla tarp moterų, ypač rungtyniaujančių, kaip galima gražiau pasipuošti. Pasakojama apie Petrogrado grafiene Čėšov, pas kurią vienu metu atėjęs brangenybių pirklys ir jai pasiūlęs nepaprasto puikumo perlų karolius, bet už juos pareikalavęs 250,000 rublių. Grafiene buvusi nepaprastai sužavėta karoliais, tačiau kaina jai buvo per didelė. Tada pirklys prasitarė, kad jisai pasiūlysiąs tuos karolius vienai Petrogrado princesei. Grafiene, užsidegusi pavydu, ir paklaususi pirklių, ar jis galėtų dėl jos palaikyti karolius 10 mėnesių. Tada ji pirkianti. Pirklys sutiko. Ką gi darė grafiene? Kadangi ji turėjo 300,000 rublių metinių pajamų, tai dešimčiai mėnesių ji atsisakė betkokių patogumų. Atleido tarnus, uždarė rūmus, o pati nuėjo į graikų vienuolyną. Taip ji per 10 mėnesių sutaupė 250,000 rublių ir galėjo gražiausiais sostinės karoliais pasipuošti. Kai ją paklausė, kiek jai tie karoliai kaštavo, atsakydavo: "Dešimtį mėnesių kalėjimo".

Deja, pavydus žmogus gali visą savo gyvenimą paversti sau kalėjimu, grauždamasis dėl kito pasisekimo. Negana to — gali ir kitam gyvenimą paversti kančia. Vienu metu viename mieste багаžo skyriuje tarnavo du berniukai. Vienas buvo penkiolikos, kitas trylikos metų. Apsukrus jaunesnysis gausiai gavo lagaminų panešti, gerai uždirbo, o vyresnysis — pusiau tuščiomis ėjo. Pagautas pavydo, jisai savo draugui peršovė koją. Šitokių kraštutinių priemonių imasi tik labai

žemai puolę žmonės. Paprastai prie šaudymų neprieinama, tačiau gilaus pavydo kankinamas patsai vaikšto, kaip su kulka širdyje.

Ir tai labai paikas dalykas. Iš senovės užsilikusi žinia skelbia apie Persų karalių Kirą, kuris liepė savo antkapyje iškalti žodžius:

— O žmogau, kas tu bebūtum ir iš kur beateitum — žino-ki, aš esu Kiras, Persų valstybės įkūrėjas. Nepavydėk man sluogsnio žemės, kuris pridengia mano kapą. —

Kai Aleksandras Didysis užkariavo Persiją ir pasiekė valdovo Kiro kapą, jisai įsiskaitė į tą užrašą ir ilgai stovėjo susimąstęs, galbūt svarstydamas, kad neužilgo ir jo nenumal-domas garbės troškimas nurims karste panašiai, kaip nurimo anas užkariautojas.

Karste viskas pasibaigs. Pavydas bus beprasmis, kaip jis yra žalingas ir gyvenime. Su juo kovojant naudinga daugiau rodyti nuoširdžios meilės artimui. Sveikinti jį su pasisėkimais, pasimelsti, kad Dievas jam dar daugiau padėtų, įstengti džiaugtis kartu su juo. Ir tai atneš mums patiems daug tyro džiaugsmo.

VYRAS IR ŽMONA

XIX sekmadienis po Sekminių

AMERIKOJE, besikuriant naujiems ateiviams, kai dar daug kur siautėjo laukiniai indėnai, Texas valstybėje buvo šitoksai atsitikimas: tą pačią dieną, kai vienas baltaveidis šventė savo vestuvių iškilmes, įsiveržė į jų sodybą indėnai, pagrobė jaunąją ir nuotaką ir išjojo su jais į kalnus. Žiaurūs užpuolėjai tą jaunąją porą pririšo prie laukinio buivolo ir, paleidę žvėrį, šaukė:

— Laimingos povestuvinės kelionės!... —

Jaunųjų draugams pasisėkė tą žvėrį apsupti. Išgąsdintus, apdraskytus jaunuolius jie išlaisvino. Šie džiaugėsi, kad nors ir gerokai sukratyti, betgi išliko gyvi ir sveiki.

Tą įvykį prisimename ryšium su Evangelija devynioliktą sekmadienį po Sekminių, kur pasakojama, kaip karalius kėlė savo sūnui vestuves ir kaip daugelį labai jau pasaulietiški egoistiški reikalai sulaukė jose dalyvauti.

Šiais laikais įvyksta dar tragiškesnių dalykų, patys naujai sutuoktieji, gal net nepraslinkus nei labai daug laiko po jų iškilmingos priesaikos, ne vienas patenka į savimyliškų pasaulietinių reikalų, į nesveiko egoizmo sūkurį; jų aistros, kaip anas laukinis buivolai, taip pradeda nešti kur į klaikumas, jog nei artimieji jau nebeįstengia išgelbėti.

Šiame reikale reikia visada atsiminti moterystės šventumą ir nuo pat pradžios nesileisti nukrypti nė per plauką nuo Viešpaties įsakymų užbrėžto kelio. Vėliau, kai žmogų pasigriebia aistrų viesulai, sunku darosi gyvenimo bures kitaip bėpakreipti.

Kai vedė vienos italų audimo firmos atstovas Giovanni Arnolfini, jisai kreipėsi į dailininką Jan van Dycką, kad tas didis kūrėjas nupieštų paveikslą, kuris jaunavedžiams visada primintų moterystės sakramento priėmimo valandą. Dailininkas jų norą išpildė. Ir paveikslas perduoda tą religinį pašventinimą, kurį Bažnyčia teikia moterystei. Abudu susituokiantieji pergyvena valandos šventumą. Jie lyg jaučia, kad tą valandą jie priima specialią Viešpaties pasiuntinybę savo gyvenimui. Sutuoktuvių veiksmu vyrauja dieviška mintis. Tame paveiksle susituokiantieji kits kito nestebi. Tik jaučiamas, koks svarbus sakramentas čia priimamas. Ir tas didžios sutuoktuvių valandos šventumo jausmas turi susituokusius lydėti visą gyvenimą. Sunkesnėse bandymų valandose jie turi prisiminti savo iškilmingą priesaiką ir Bažnyčios surišimą Dievo vardu prie altoriaus.

Dresdeno muzėjuje, šalia kitų brangių eksponatų, yra ypatinga patrankos kulka. Ją, kaip gimtadienio dovaną, nuo savo sužadėtinio kitados gavo viena saksų princesė. Visiškai

nusivylusi tokia dovana, ji metė tą kulką ant žemės. Tačiau kulka, atsitrengusi į grindis, staiga perpus persiskyrė. Smalsumo pagauta princesė pastebėjo, kaip iš vidaus išsiriti kita, sidabrinė kulka. Tą pakėlus, princesė pamatė, kad tai tik plona sidabro dėžutė, kurią atidariusi atrado aukso kulką. Į ją atidžiau pasižiūrėjusi, pastebėjo mygtuką, kurį paspaudus atsidarė ta auksinė kulka, ir joje suspindėjo aukso žiedas, papuoštas žibančiais brangakmeniais; viduje žiedo buvo įrašyti Šventojo Rašto žodžiai:

— Mylimasis yra mano, ir aš — jo.

Tai — simbolingas įtaisas. Iš pradžių buvo matyti geležis. Ir moterystėje veikia geležinis gamtos įstatymas, kad vyras ir moteris iš prigimties jaučia tvirtą pertraukimą jungtis bendram naujos šeimos gyvenimui. Tačiau žmoguje yra kažkas daugiau, kaip vienas tas prigimties geležinis įstatymas, kokį jaučia ir gyvuliai; žmoguje yra ir antra atmosfera; dvasinis širdžių linkimas, kuris toje dovanoje princesei buvo išreikštas sidabro indu. Pagaliau — pačiame branduolyje yra aukso indas, tai ištikimybės auksas, tai iki gyvenimo pabaigos tverianti meilė, kokios Dievas laukia moterystėje. Ir tą vidinį moterystės šventumą Viešpats Jėzus ypatingai iškėlė — į sakramentą, kurio išraiška yra žiedų sukeitimas ir moterystės priesaikos žodžiai. Tik šių faktų šviesoje vyras ir moteris gali kits kitam tarti paties Dievo palaimintus žodžius:

— Tu esi mano, aš esu tavo — visados, iki mirties. —

Moterystė jau nuo pat krikščionybės pradžios buvo laikoma didis, šventas, nesuardomas ryšys ir sakramentas. Tą iš dalies išreiškia žilos senovės laikais įprastoji dovana — stiklo taurė, su įtaisytu dugne aukso lapu, kur išbrėžti simbolingi vaizdai ir žodžiai. Vienoje tokioje taurėje vaizduojami du naujai susituokusieji abiejose altoriaus pusėse. Jie paduoda kits kitam rankas. Tarp jų nupieštas kryžius ir parašas:

— Vivatis in Deo! Gyvenkite Dievuje!

Kitame panašiam vestuvinės taurės paveiksle matome tarp abiejų naujai susituokusių Kristų, kuris juos vainikuoja. Savo palaiminimą Viešpats sutuoktųjų dieną ir dabar teikia

naujai porai, kad tik jų gyvenimas eitų tos šventos altoriaus nuotaikos dvasia.

1920 metais buvo paskelbta palaimintąja ir į altoriaus garbę iškelta Ona Marija Taigi. Ji mirė sulaukusi 57 metų amžiaus, 7 vaikų motina. Šventumo ji pasiekė moterystėje. Kada buvo užvesta byla jai paskelbti šventąja, tebebuvo gyvas dar jos vyras, ir jisai, prisiekęs, pirmasis liudijo apie savo žmonos šventumą. Jis tvirtino, kad vedybiniame gyvenime ji niekada jam jokių sunkenybių nesudarė. Sakramento šviesoje ta tauri moteris savo vedybinį gyvenimą vedė antgamtinių dorybių keliu.

Tegu visų vedybinis gyvenimas bus toksai, kad vyras apie žmoną, o žmona apie vyrą galėtų paliudyti ir prieš žmones, ir prieš Dievą, jog einama dorybių ir šventumo, pareigingumo keliu.

VIEŠPATIE, JIS MIRŠTA

XX sekmadienis po Sekminių

YRA išleista tokia knyga, pavadinta "Adomo ir Jievos gyvenimas". Knygos autorius sakosi, kad jisai remiasi senovės žydų šaltiniais, kurie vėliau buvo perdirbti krikščioniška dvasia. Tai, žinoma, tik taip sau pasakojimas, bet jis įdomus.

Tenai aprašoma, kaip ilgame savo gyvenime Adomą ėmė spausti ligos skausmai, kurie vėliau išsivystė į jo mirtį. Jievai tie vyro dejavimai širdį siekė, bet ji neišmanė, kaip jam galėtų padėti. Ir tada Adomas prataręs:

— Paimki mūsų sūnų Setą ir su juo eiki į rojų. Apiberkite savo galvas dulkėmis, kriskite ant žemės ir šaukitės Viešpaties. O gal jisai pasigailės ir nusiųs angelą prie gailestingumo medžio, iš kurio teka gyvybės aliejus. Kai jums to aliejaus duos ir kai mane juo patepsite, nurims mane kankinantieji skausmai. —

Jieva taip ir padariusi. Su sūnumi Setu pasiekusi rojų, pabarsčiusi dulkėmis galvą, ir abu, sukritę ant žemės, ilgas valandas meldęsi, norėdami gauti sergančiam Adomui gydančio aliejaus.

Tada pasirodęs arkangelas Mykolas, kuris pasisakęs esąs siųstas Dievo pasakyti, kad nusikaltęs Adomas dabar negaus to gailestingumo aliejaus. Tačiau ateis laikas, kad Adomo ainis (kūno atžvilgiu) — Kristus, po to, kai Jis bus pakrikštytas Jordane, išlipęs iš krikšto upės, pateps gailestingumo aliejumi visus, kurie jį tiki, kurie iš vandens ir Šv. Dvasios yra naujai atgimę amžinajam gyvenimui.

— Ir tada Kristus, brangusis Dievo Sūnus, paims ir Jūsų tėvą Adomą į rojų, prie pasigailėjimo medžio, — taręs arkangelas Mykolas.

Adomas taip ir miręs. Vėliau Kristus iš savo gailestingumo ir savo mirtinų kančių ant kryžiaus paruošęs Paskutinio Patepimo sakramentą, kad sušvelnintų ligos siautėjimą, kad sumažintų mirties baimę, kad sustiprintų žmogaus sielą paskutinei kelionei.

Tą paskutinį pasiruošimą amžinai kelionei mes prisimeiname ryšium su dvidešimtojo sekmadienio po Sekminių Evangelija, kur pasakojama, kaip vienas valdininkas šaukėsi Viešpatį Jėzų prie savo bimiršančio sūnaus ir Viešpats pasakė: "Eik, tavo sūnus gyvas".

Dabar kiekvienos sunkesnės ligos atveju taipgi pasilieka pareiga šauktis Kristaus įpėdinio kunigo, kad paruoštų ligonį amžinajam gyvenimui, aprūpindamas paskutiniais sakramentais, kurie juk yra regimieji Kristaus įstatytieji ženklai Dievo malonei įgyti.

Pasakojama apie vieną jūrininką, kuris buvo sunkiai susirgęs ir aprūpintas šventais sakramentais. Priėmęs priešmirtinę šv. Komuniją, jis pratarė rimtai ir kartu laimingai:

— Dabar aš esu pasiruošęs didžiajam plaukimui į amžnius uostus. Laivo vadovas — pervesti per nežinomus vandenius — yra čia atvykęs. —

Visiems tam paskutiniam išplaukimui reikalingas vado-vas, kuriuo tegali būti Kristus, aplankęs mus paskutinių sakramentų pavidalu. Užtat svarbu jais laiku pačiam apsirūpinti ir svarbu kiekvieną kartą, kada tik susidaro reikalas, apaštalauti, kad kiekvienas į amžinybę iškeliaujantis būtų reikiamai aprūpintas.

Nereikia manyti, kad aprūpinimas šventais sakramentais būtinai turėtų reikšti mirtį. Priešingai, labai dažnai pasitaiko po to pagerėjimo ženklų. Štai, Bernadeta Soubirous, mergaitė, kuri matė Marijos apsireiškimą Liurde, po savo įstojimo į vienuolyną buvo liguista. Trys savaitės prieš mirtį, o ji mirė 1879 m. bal. 16 d.. Kančios sekmadienio išvakarėse, ji pajuto sunkius skausmus. Ji linksmai priėmė paskutinę Komunią, tačiau nesiskubino priimti paskutinio patepimo. Kada jos paklausė — kodėl, ji aiškino, jog jau keturis kartus jai buvo suteiktas paskutinis patepimas ir ji vis pasveiko, o ji norinti, kad paskutinis patepimas padėtų jai ne sveikatą grąžinti, o pasiruošti mirti.

Tuo ta švento gyvenimo mergaitė davė suprasti, kad paskutinis patepimas netgi padeda sveikatą atgauti.

Šv. Jonas Auksaburnis pasakoja, kad vienas jo draugas regėjęs Viešpaties angelą ties mirštančiu, kuris Viešpaties Kūną gryna sąžine prieš mirtį priėmė.

Kai susirgo mirtine liga popiežius Benediktas XV ir keletas gydytojų norėjo atsiskubinti jam pagelbėti, tasai švento gyvenimo vyras pasakė:

— *Prima l'anima. Pirma aprūpinti sielą.* —

Skaitome apie vieną ispanų karininką, tarnavusį Don Carlos kariuomenėje, kaip jisai iškeliavo į Prancūziją ir tenai, išėjęs reikiamus mokslus, tapo kunigu. Jisai darbavosi viename kaime netoli Paryžiaus.

Deja, jo jėgos taip išseko, jog turėjo gulti į ligos patalą. Sunkiai sirgdamas, jisai patyrė, kad vienas iš jo parapiečių yra arti mirties, tačiau nesutinka priimti kunigo. Tada tasai sergantis klebonas paprašė, kad jį iš ligoninės neštuvais nugabentų pas tą ligonį. Sergantysis, pamatęs tokį kunigo uolų-

mą ir pasišventimą, jau nebegalėjo atsilaikyti. Jisai atliko išpažintį ir grįžo prie Dievo. Tačiau to kunigo buvo tai paskutinė apaštališka kelionė. Jisai mirė nešamas nuo to atsivertusio — sunkiai sergančio jo parapiečio atgal į ligoninę.

Aprūpinimas mirstančio paskutiniais sakramentais yra nepaprastai didelės svarbos reikalas. Tai vaizdžiai išreiškia šv. Augustinas, tardamas:

— Jeigu siela, atsiskirdama su kūnu, yra su Kristaus malone, tai mirtis nėra gero gyvenimo pabaiga, o tik pradžia dar geresnio gyvenimo. —

Mums gilų įspūdį daro ir toks rūpestingas pasiruošimas mirčiai ano didžiojo mintytojo — šv. Tomo Akviniečio. Trys dienos prieš mirtį jisai paprašė jam atnešti Švenčiausiąjį. Atsiklaupęs prieš Švenčiausiąjį jisai pasiliko ilgiau susikaupęs, o paskum tarė:

— Aš priimu Tave, mano sielos atpilde, mano kelionės į amžinybę sustiprinime. Iš Tavo meilės aš studijavau, budėjau, dirbau, pamokslus sakiau ir mokiau. Niekada aš nieko prieš Tave nesu pasakęs; ir jeigu kas įvyko nesąmoningai negera aš tai nuoširdžiai apgailiu... —

Visų mūsų didysis uždavinys yra uoliai stengtis gyventi su Dievu ir mirti su Juo — ne tik patiems, bet ir kitiems padėti tuo pačiu keliu eiti.

ŠILTAS ŽODIS ŠALTAI ŠIRDŽIAI

XXI sekmadienis po Sekminių

RAŠYTOJAS August Winnings pasakoja, kad jo tėvai paprastai buvo atlaidūs kits kitam. Tačiau vieną kartą juodu ne juokais susipyko ir išsibarė. Motina buvo ypač paburbusi, tėvą visiškai tuo momentu ignoravo, lyg jo nematytų, lyg jo nebūtų. Tėvas, kaip visada, buvo pirmutinis jieškoti susitai-

kymo, tačiau jo pastangos nebuvo sėkmingos — žmona su juo nekalbėjo.

Tada jisai užsidedė žiburį ir pradėjo kažko jieškoti. Ėjo iš gyvenamo kambario į miegamą, iš ten į virtuvę, išėjo į kiemą, užkopė ir į pastogę. Žmona tuo stebėjosi, bet vistiek neatvėrė lūpų. Tada tėvas pradėjo atidarinėti spintas, komodos stalčius. Vis jieškojo. Taip pagaliau sudomino ir žmoną. O kai jisai pradėjo dairytis tarp rankšluosčių, puodų, ji jau toliau nebegalėjo išlaikyti ir paklausė — ko gi jis ieško.

— Aš jieškau gero, prielankaus žodžio..., — atsiliepė jis. Ir tai buvo vėl jų gražaus susitaikymo pradžia. Supykimo tyla buvo palaužta. Ramybė grįžo į namus.

Atlaidumas ir gražus sugyvenimas, tinkamo žodžio laiku suradimas yra didžios svarbos dalykas. Dvidešimt pirmą sekmadienį po Sekminių mes girdime Evangelijoje apie gerąjį valdovą, kuris įsiskolinusiems jo tarnams atleido, dovanojo skolas; girdime ir apie tą piktą tarną, kuris nepaisydamas savo valdovo duotojo gero pavyzdžio, savo draugą, jam skolingą, įmetė į kalėjimą. Ir toliau girdime, kaip valdovas, blogąjį nubausdamas, patį uždarė kalėjimą. Tai buvo palyginimas, kuriuo Kristus priminė visiems būtiną reikalą — atleisti savo broliui iš širdies.

Vargu ar būtų galima surasti didesnį atlaidumo pavyzdį, kaip anas įvykis Ispanijoje. Tai buvo siaučiant pilietiniam karui. Raudonieji nuvedė į egzekucijos vietą Mataro kleboną. Jau buvo bepaleidžią mirtinius šūvius, kai tasai iškėlė ranką ir paprašė valandėlę sustoti. Į raudonųjų dalinio vadą jisai tarė:

— Mano broliai, pirma negu jūs mane čia nužudysite, leiskite dar man atsisveikinant apkabinti savo draugus. —

Tas paskutinis jo priešmirtinis prašymas buvo išklaustas. Leido. Tada jisai priejo iš eilės prie kiekvieno iš karių ir, kiekvieną jautriai apkabindamas, šiltai kalbėjo:

— Mano broliai, manasis tikėjimas yra meilės ir atleidimo tikėjimas. Dėl to aš šiame savo paskutiniame akimirksnyje apkabinu Jus ir į Jus žiūriu su didele meile. Jeigu Jus

pradėtų kankinti sąžinės graužimas dėl to, kad mane nužudėte, tai neužmirškite, kad aš Jus apkabinau ir Jums dovanojau. Aš Jums dėkoju, kad man suteikėte didelę malonę mirti kankinio mirtimi. —

Tada jisai grįžo į savo vietą ir suriko:

— Esu pasiruošęs. Galite šauti. —

Sunėrė rankas, pakėlė akis į dangų ir, suskambėjus šūviams, parkrito, melddamasis už tuos, kurie jį nužudė.

Aprašytasis kankinys yra nuostabus dvasios herojus. Jis parodė nežemišką meilę bedievybės atšaldytoms ir nužmogintoms širdims. Stebėdamiesi jo heroišku, mes neturime užmiršti, kad atlaidumas kasdienio gyvenimo smulkmenose ir tos dvasios laikymasis visą savo gyvenimą reikalauja gal net nemažesnio herojiškumo, bet jis neša didelius laimėjimus tokiam asmeniui ir šiame gyvenime, ir amžinybėje, nes tai yra išrovimas kiekviename žmoguje didesnių ar mažesnių gyvuliško keršto daigų ir įsodinimas tenai dieviškos meilės sėklų.

Kai Ispanijos karalius Karolis III gulėjo mirties patale, arkivyskupas, kuris jam atnešė paskutinę šv. Komuniją, paklausė, ar jisai savo priešams atleidžia iš širdies.

Ir pasigirdo toksai karališkas atsakymas:

— Kaip? Argi aš galėjau laukti iki šio paskutinio aki-mirksnio su atleidimu jiems?! Aš jiems atleidau tuojau po to, kai jie mane įžeidė. —

Tie įvykiai tai gyvenimas žmonių, kurie laikėsi didžiojo mintytojo Šv. Tomo Akviniečio paskelbto dėsno:

— Nėra didesnio gailestingumo, kaip nuoskaudas atleisti. —

Toksai atlaidumas kitiems išplaukia iš mūsų vilčių susilaukti atlaidumo iš Dievo mūsų pačių atžvilgiu. Pirmųjų krikščionybės šimtmečių rašytojas Tertulionas taip tą jau "Tėve mūsų" maldoje kartojamą mintį plačiau išreiškęs:

— Kaip galima jieškoti susitaikymo su Dievu, neturint susitaikymo savo širdyje. Kaip gali iš Dievo reikalauti savų kalčių atleidimo, neatleisdamas tiems, kurie mums nusikalto?

Ir tai yra pareiga, ne tik išplaukianti iš Dievo įsakymų, ne tik išplaukianti iš artimo meilės dėsnių, bet tai yra ir mūsų pačių gerovės reikalavimas. Teisingai šv. Augustinas mokė: kaip uksusas, per ilgai stovėdamas, gali net indą sugrauzti, taip ir pyktis gali suėsti mūsų širdį, jei jis joje diena iš dienos pasilieka.

Užtat ir didysis taikos popiežius Benediktas XV tvirtai priminė:

— Palaimintas, kuris pirmasis taikos alyvų šakelę iškelia ir kuris net priešui taikos ranką ištiesia. —

Toksai taurių širdžių kelias, nes, anot Calderono, atleidimas yra kilnių širdžių savybė. Tai yra didžioji gyvenimo išmintis, kurią iškalbingasis prancūzų pamokslininkas Lacordaire taip išreiškė:

— Jeigu nori trumpo pasitenkinimo vienai akimirkai, tai keršyk; jeigu gi sieki pasitenkinimo visiems laikams — atleiski. —

KAS DIEVO, DIEVUI

XXII sekmadienis po Sekminių

KAI 1787 metais susirinko JAV federalinė konvencija, kad sudarytų šios naujos valstybės konstituciją, vienas pirmųjų į atstovus prabilo Benjaminas Franklinas, skatindamas, kad kasdieniai posėdžiai būtų pradedami malda. Jis kalbėjo:

— Gerbiamieji, aš jau esu išgyvenęs ilgą amžių, būtent, aštuonesdešimt vienerius metus. Ir kuo ilgiau aš gyvenu, tuo labiau įtikinančius įrodymus randu tos tiesos, kad Dievas valdo žmogaus reikalus. Ir jeigu "žvirblis negali nukristi ant žemės be Jo žinios", kaipgi gali iškilti valstybė be Jo pagalbos? Šv. Raštas mums patikrina, jeigu Dievas nestato namų, veltui dirba tie, kurie juos stato. Aš tvirtai tikiu tuo. Aš taipgi

tikiu, kad be Jo stiprinančios pagalbos mums nepasiseks geriau pastatyti šio mūsų planuojamo pastato, negu kad Babelio statytojams... Dėl to aš siūlau, kad kiekvieną rytą, prieš pradėdant šio seimo darbą, būtų kalbamos maldos, prašant Dangaus pagalbos. —

Šie Benjamino Franklino, didžio mokslininko ir valstybininko, žodžiai yra kiekvienam įsidėmėtinas mūsų priklausomumo nuo Dievo pareiškimas. Dvidešimt antrą sekmadienį po Sekminių girdime Evangeliją, kurioje Kristus gražiai primena:

— Kas Dievo — Dievui, kas ciesoriaus — ciesoriui.

Ciesoriui arba valstybei beveik visi savo pareigas atlieka, nes apsileidžiančius teismas ir policija priverčia. Jei šiuo atveju ciesoriaus vardą suprasime kaip apskritai pasaulio reikalus, ir šioje srityje žmonių raginti nereiks, nes kūno būtini reikalavimai, kasdienio gyvenimo reikalavimai pačios protingos žmogaus prigimties ryškiai primenami ir žmonių dažnai net su perdideliu uolumu vykdomi.

Jei būna apsileidimo, tai dažniausiai pareigose skirti Dievui tai, kas Jam priklauso. O tai būtinas uždavinys kaip mūsų laimei žemėje, taip ir amžinybėje.

Krymo kare kartą vienas prancūzų karininkas buvo sunaikai į koją sužeistas. Ligoninėje jisai kentėjo baisius skausmus. Gailestingoji sesuo, kuri karo ligoninėje prieš jį atsi-klaupė, kad galėtų geriau jo koją perrišti, jį guosdama ir stip-rindama, prabilo:

— Jūs viename punkte esate panašus į mūsų Išganytoją: jūsų koja yra kulkos perskrota taip, kaip Išganytojo buvo vinimi perdurta. Aukokite savo skausmą, tą savo sužeistą koją aukokite Viešpačiui. —

Karininkas, kuris buvo nuoširdus krikščionis, į tai atsi-liepė:

— Aukoti mano koją, sesele? Tiek mažai? Viską, viską, ir mano širdį aš Jam paaukosiu. —

Tas didelis pasišventimas Dievui yra žinomas ir mūsų laikais. Yra didžių sielų, kurios su kaupu skiria kas Dievo —

Dievui. Štai, 1877 m. gruodžio 12 d. Veronos stotyje turėjo su savo tėvu atsisveikinti italų misionierius Danielius Comboni, išvykstaš misijoms į Afriką. Žilagalvis tėvas buvo atėjęs pat-sai į stotį. Jautriai su juo atsisveikindamas, misionierius tarė:

— Tėve, tu žinai, kaip labai aš tave myliu. Tačiau nors ir penkiasdešimt tokių mielų tėvų turėčiau, visus juos dėl Die-vo meilės atsisveikinęs išvykčiau į Afriką.

Senelis tėvas atsiliepė:

— Ir jeigu aš turėčiau kad ir penkiasdešimt tokių bran-gių vaikų, kaip tu, visus juos dėl meilės Dievui atiduočiau Afrikai. —

Ir šitokia drama kartojasi kasdien, išvykstant gausiems misionieriams į visas pasaulio šalis bei gausiems jaunuo-liams-jaunuolėms iškeliaujant už vienuolyno mūrų. Dievui jie skiria visą savo gyvenimą, savo jėgas ir ateitį, kad Dievui laimėtų sielas.

Prof. Liudvikas Necchi, didelio šventumo garse miręs 1930 metais, savo testamentą pradėjo:

— Aš mirštu kaip narys šventos, apaštališkos, Romos Bažnyčios, visiškai klusnus popiežiui... Aš Dievui skiriu savo gyvenimą ir nuo šios akimirkos priimu mirtį betkuriose ap-linkybėse, — viską iš Dievo rankų. —

Aukoti savo jėgas ir dienas Dievui ir priimti su visišku pasišventimu net pačią mirtį iš Viešpaties rankų yra tikrai skirti kas Dievo — Dievui.

Kada Ispanijos civilinio karo metu buvo išlaisvintas Bur-gos miestas iš raudonųjų, katedroje buvo suruoštos padėkos maldos. Ten buvusi Marijos statula buvo apvainikuota ypa-tingu vainiku, padarytu iš kulkų, kurios buvo išimtos iš su-žeistų, persautų karių kūnų. Mes žinome, kad daugelis jų ėjo į frontą religinių idealų vedami, ir jų krauju pašventintas me-talas buvo savotiškas meilės ženklas Dangui. Ir nors vėliau daug kartų raudonųjų lėktuvai bombardavo miestą, bombos, kritusios netoli tos statulos, nuostabiu būdu nesprogo.

Didieji Dievo mylėtojai yra mums palikę nuostabių pa-mokymų. Štai šv. Alfonsas Liguori gėrėjosi:

— Koks gražus vaizdas — matyti sielą, kuri visiškai Dievui priklauso. —

Šv. Augustinas, tasai didysis atgailotojas, visiems krikščionims patarė:

— Dievą reikia taip mylėti, kad mes patys užmirštume save. —

Gi Dievo meilė, anot to paties šv. Alfonso Liguori, yra mūsų tobulas prisitaikymas dieviškai valiai.

Rašytojas Langbehn pabrėžia įdomią mintį:

— Dievas nori visos žmogaus širdies. Ir kas ją atiduoda Jam, tas yra šventas. Ir čia įvyksta mūsų didžioji paslaptis: tam, kuris visiškai Dievui pasišvenčia, negali Dievas nieko atsakyti, ko jis reikalingas. —

Turime nuostabių Dievui pasišventimo pavyzdžių ir mūsų laikais. Štai, Meksikos persekiojimo metu vienas JAV laikraštininkas slapta įėjo į tą šalį. Jis net pasiekė salas, kur buvo tremiami ryžtingieji katalikai. Seniau ten piratai turėjo savo lizdus, o dabar sunkvežimius prigrūdę vežė tremiamus katalikus, ir kurie gyvi kelio galą pasiekdavo, tuos perkeldavo į tas salas. Ten jie sunkiai dirbdavo ir teturėdavo tik mažą valandėlę laisvalaikio per savaitę, paskirdami tą laisvalaikį bendrai maldai.

Tam amerikiečiui laikraštininkui pavyko slapta išnešti laišką tėvams nuo trijų brolių, kurie ten buvo kalinami. Laiške vienas iš brolių rašė:

— Nenusiminkite. Mes čia ne trys, o keturi — Dievas su mumis ketvirtas. Iš tikro ne keturi, o tik vienas — kenčiantis Kristus. —

MERGAITĖ NEMIRĖ, JI MIEGA

XXIII sekmadienis po Sekminių

KARTĄ du didieji britų poetai — Byron ir Coleridge — buvo išėję pasivaikščioti. Pasitaikė jiems praeiti pro šalį gir-

tuoklio, kuris gulėjo purvyne. Jis buvo smarkiai nusigėręs. Jo drabužiai sudraskyti, tik skarmalai. Jo veidas — purvinas. Tai buvo gyvas pavyzdys, kaip žemai žmogus gali pulti. Kada taip abudu rašytojai žiūrėjo į tą pasigailėjimo vertą ir drauge priklų vaizdą, Byronas parodė purvyne sudribusį ir paklausė savo draugą Coleridge:

— Argi tai įrodymas, kad žmogus nemirtingas? Ar tai patvirtina, kad yra nemirtinga siela? —

Coleridge atsiliepė:

— Ne, lorde, tai neįrodo, tačiau Jūsų klausimas jau yra nemirtingumo įrodymas. —

Gyvulys, kuris neturi proto, neturi ir tokių atitrauktinių sąvokų, kaip nemirtingumas, kaip amžinybė. Tokių sąvokų buvimas jau rodo buvimą protaujančios būtybės, rodo buvimą proto, kuris yra augščiau negu nykstančioji medžiaga, kuris yra nemirtingosios sielos reiškiny.

Mes tai prisimename ryšium su Evangelija dvidešimt trečioje sekmadienio po Sekminių, kur aprašoma, kaip vienas vyresnysis priėjo prie Jėzaus ir pasakė, kad jo mergaitė mirė, o Kristus atsiliepė, kad ji nemirė, ji tik miega. Tiesa, ji miegojo mirties miegu, bet buvo gyva jos siela ir ją Kristus vėl grąžino į kūną, mergaitę prikeldamas. Tai buvo vienas tų trijų atvejų, kada Kristus prikėlė mirusį. Kaip žinome. Jis dar prikėlė Lozorių ir Naimo našlės sūnų.

Rašytojas A. Nicolas savo knygoje "Filosofinė krikščionybės studija" aprašo pergyvenimus augšto prancūzų valdininko, kuris gyveno Guadelupės saloje. Tenai įvyko sunkus žemės drebėjimas, ir anas prancūzas per keletą minučių prarado savo žmoną, savo septynis vaikus ir kitus savo artimuosius. Apibūdindamas savo pergyvenimus, tasai nelaimingasis prancūzas rašė:

— Mano nuliūdimas nėra toks nepakeliamas, kaip daugelis mano. Tikėjimo mokslas mums atneša paguodą... Tikėkite man, žmogus tai nėra žemės molis. Kai aš turėjau matyti, kaip greičiau negu per dvi minutes iš manęs buvo išplėsti visi tie kūnai, kurie buvo taip turtingi nuostabiu grožiu — ne tuo

medžiaginiu grožiu, kurį taip greit kirminai sunaikina, bet tuo grožiu, kur siela ir dorybė meta dangišką atspindį — kai aš turėjau matyti, kaip maniškiai savo žemiškąja dalimi nusken-
do į medžiagą, aš būčiau žuvęs, jeigu aš mirtį būčiau laikęs žmogaus pabaiga. Dabar aš esu ramus, pilnas dvasinio pakilimo. Pagarbiai aš lenkiuosi prieš ranką, kuri tą dalyką pasikeitimą patvarkė... Tikėkite man: tie, kurie nuo manęs atsispyrė, yra nemirtingi...—

Tas vyras išreiškė gilią tiesą. Net ir paskutinę valandą ne visas žmogus miršta. Jame yra nemedžiaginis pradas, kuris su irstančia medžiaga neišsiskaido. Žmogus turi protą, kuris mąsto, planuoja, išranda, sukuria, reikšdamasis dvasinėmis galiomis, skirtingomis nuo medžiagos.

Žmogus turi valią, kuri gali pasireikšti nepriklausomai nuo medžiagos ir jos dėsnių. Tai vis liudinininkai, kad žmoguje yra kažkas daugiau negu vien medžiaga — yra nemirtinga siela.

Mokslas neabejotinai nustatė, kad žmogaus susidėvėjusios molekulės, mažos kūno dalelės, pamažu pakeičiamos naujomis. Mes valgome, maistas pereina į kraują, kuris pasiekia kiekvieną kūno dalelytę ir pakeičia mirusius ar mirstančius narvelius. Per keletą, gal kokį septynetą, metų žmoguje nebeprisilieka nei vienos tos pačios kūno dalelės, kokia buvo anksčiau. O tačiau žmogus jaučiasi tas pats. Jis atsimena, kas su juo buvo prieš dešimtį ir daugiau metų. Vadinasi, jame yra kažkoks ypatingas pradas, nesikeičiąs su besimainančia medžiaga, ir tas pradas yra siela.

Šv. Augustinas aprašo apie vieną savo laikų gydytoją, kuris netikėjo sielos nemirtingumu. Vieną naktį per miegą jisai pamatęs baltais drabužiais jaunikaitį, ir tarp jų užsimezgęs toksai pasikalbėjimas: "Ar tu mane matai?" — paklausė jaunikaitis. "Taip, matau" — atsakęs Genadijus. "Ar matai kūno akimis?" — "Ne, ne kūno, jos yra užmerkotos". "Ar tu mane girdi?" — klausia toliau tas jaunikaitis. "Taip, girdžiu." "Ar mane girdi kūno ausimis?" — "Ne, juk aš miegu". — "Genadijau, ar tu dabar kalbi?" — vėl paklausęs jaunikaitis.

— "Kalbu." — "Ar savo lūpomis?" — "Ne," — atsakęs Genadijus. Ir tada tas jaunikaitis prabilęs: "Taigi, Genadijau, tu dabar miegi, bet tu matai ir girdi, ir kalbi, nors tavo akys užmerktos, tavo ausys ir burna uždarytos. Ateis valanda, kada tu numirsi, o visdėlto galėsi ir kalbėti, ir girdėti." Ir tam gydytojui Genadijui pasidarė aišku, kad yra kažkas nemedžiagiška — jo nemirtingoji siela.

Teisingai Levas Tolstojus vienu metu pasakė:

— Juo tu labiau pažinsi savo gyvenimą, juo mažiau tikėsi savo visišku sunykimu mirties metu. Tik tas netiki nemirtingumu, kuris niekada rimtai nepagalvoja apie mirtį. —

Gamtininkas Julius Robert Mayer tokiu taikliu palyginimu atmeta vadinamąjį psichofizinį materializmą, tai yra pažiūrą, nepripažįstančią dvasinės, nemirtingos sielos. Tas mokslininkas rašė:

— Suprantama, negalima be cheminio - fizinio proceso pasiųsti žinios telegrafu. Tačiau, ką telegrafas kalba, taipgi ir perduodamos žinios turinys, negalima laikyti tik elektrocheminiu vyksmu. Juo labiau to negalima sakyti apie smegenis ir mintis. Smegenys tėra tik įrankis, bet ne pati dvasia. —

Tiesa, esant kokiam smegenų trūkumui ar sužalojimui, negali tinkamai ir siela reikštis, kaip negali griežti nei geriausias smuikininkas, jeigu styga nutrūksta, jeigu smuikas sužalojamas.

Dėl to visiškai suprantama, kodėl didysis dramaturgas Moljeras į vieno savo dramos herojaus lūpas įdėjo žodžius, kuriuos randame jo veikale "Festin de Pierre", būtent:

— Mano supratimu, žmoguje yra kažkas nuostabu. Galite prieš tai sakyti ką tik norite, gali ir visi mokslininkai nerasiti tam išaiškinimo, bet argi tai nėra nuostabu, kad aš čia esu, kad aš savo galvoje kažką turiu, kas tuo pačiu akimirksniu šimtus nuostabiausių dalykų apmąsto, ir su mano kūnu viską daro, ką tik nori. —

Dėl to ir Byronas ištara:

— Nėra jokios abejonės apie sielos nemirtingumą. Aš norėjau abejoti, bet svarstymai atskleidė mano klaidą. —

Didysis gi Goethė gyvenimo pabaigoje pareiškė:

— Kas jau sulaukia 75 metų amžiaus, tas negali išlikti nemąstęs apie mirtį. Ši mintis mane užtinka visiškai ramų, nes aš esu pilnai įsitikinęs, kad mūsų siela yra nesunaikinama... Ji panaši į saulę, kuri mūsų žemiškoms akims atrodo dingusi, o kuri tikrumoje nepranyksta, o nenustodama toliau šviečia. —

Vokietijoje, Gries miestelio kapinėse, vienos motinos paminkle iškalti žodžiai:

— Jūs klystate, mirusioji čia nebegyvena. Kaipgi galėtumei į taip mažą ir siaurą erdvę uždaryti motinos meilę...?! —

Siela nemiršta. Niekas jos nužudyti negali, nei budeliai, nei kankintojai. Ir mes dar susitiksime, nežiūrint į kurią pasaulio dalį kinis būtume nublokšti. Duok tik Dieve, kad tas susitikimas būtų amžinoje laimėje.

PASKUTINIS TEISMAS

XXIV sekmadienis po Sekminių

KITADOS gyveno pagonis Bulgarijos karalius Bogaris. Jis mėgo baisius paveikslus, kurie gąsdindavo net jo draugus. Pasitaikė, kad į jo valstybę atvyko misionierius, kuris buvo ir menininkas. Karalius paprašė jį nupiešti tokį paveikslą, kad tikrai nugąsdintų jo artimuosius. Misionierius nupiešė Paskutinio teismo paveikslą. Kristus sėdi soste debesyse. Aplink jį — armijos angelų. Dešinėje — daugybė žmonių, laimingais veidais, kairėje — minios, drebančios iš baimės. Už Viešpaties sosto — atviri aukso vartai. Priešakyje — gili praraja su ugnies liepsnomis ir klastingais velniais. Karalius pasakė, kad tokio baisiai įspūdingo paveikslo dar nebuvo matęs. Kadangi jis buvo pagonis, tai paprašė išaiškinti, ką tai reikėtų. Misionierius pradėjo kalbėti:

— Tas vaizdas, karaliau, tai Paskutinis teismas. Laikų pabaigoje jame dalyvaus visi žmonės. Ugnis sunaikins žemę. Visi mirusieji atsikels iš kapų, kad būtų teisiami. Tas karališkasis asmuo soste — tai Jėzus Kristus, Dievo Sūnus. Tos gražios būtybės aplink Jį — tai Jo angelai. Dešinėje yra gerieji, laimingieji žmonės, kuriems atviri aukso vartai. Verkiančiųjų minia — tai tie, kurie mirė būdami priešininkai dieviškojo karaliaus. Ta baisi praraja — tai pragaro nasrai, kurie prarys kaltuosius. Tame paveiksle turėtų būti kiekvienas betkada gyvenęs žmogus, nes visi turės būti teisiami: blogieji susilauks bausmės, gerieji — atlyginimo. —

Ilgai ir su dėmesiu žiūrėjo karalius Bogaris į tą nuostabų paveikslą. Pagaliau jis pats apsisprendė tapti kataliku. Nuo to laiko jo mintyje nuolat buvo Paskutiniojo teismo vaizdas. Dažnai, kada koks svarbesnis klausimas buvo diskutuojamas karaliaus taryboje, karalius primindavo:

— Brangieji, atsiminkime, kad tai, ką mes dabar darysime, bus ištirta ir įvertinta Paskutiniojo teismo metu. —

Paskutinį teismą mums primena Evangelija paskutinio sekmadienio prieš adventą. Kasdien prisimintina, kad iš savo minčių, kalbų ir darbų turėsime duoti apyskaitą Paskutinio teismo dienoje. Paskutinio teismo paveikslas tekalba mūsų sąžinės kambarėlyje. Niekada nedarykime pasirinkimo tarp Dievo ir nuodėmės, tarp skaistumo ir purvo, tarp teisingumo ir skriaudos, tarp meilės ir savimylės, pirma nepažvelgę į tą Paskutiniojo teismo vaizdą mūsų sąžinėje. Šv. Rašto knygoje vardu Ekleziastikus (VII. 40) yra įspėjimas:

— Visuose savo darbuose atmink savo paskutinę pabaią — ir niekada nenusidėsi. —

Paskutinis teismas bus skirtingas nuo to pirmojo teismo, kurio mes susilauksime kiekvienas atskirai tuojau po savo mirties. Šis teismas tebus tik laikinis, nes mūsų gyvenime palikti gėrio ir pikto daigai dar nebus pilnai išsiskleidę ir atnešę visų gerų ar blogų vaisių. Tik amžių pabaigoje viskas paaiškės ir kiekvienas susilauks pilnai teisingo atpildo. Tada mūsų sąžinė bus atskleista prieš visą pasaulį. Blykstels tai, kaip

karo metu raketinė ugnis, kuri fronto maišatyje nušviečia ir parodo — kur priešas, kur draugas. Paskutinis teismas — tai kaip viso pasaulio, visų laikų tarptautinė paroda, kur praeities ir ateities kartos galės stebėti, ko iš tikrųjų buvo kiekvienas vertas. Tada Dievo teisingumo šviesa perskros mūsų sielos gelmes, kaip rentgeno spinduliai kad peršviečia visą kūną. Tada nukris nuo kiekvieno veido kaukė, kurią mes dėvėjome prieš žmones, kad paslėptume savo raupsuotą sąžinę. Tada tylinčios iš visų šimtmečių susirinkusios minios lauks lemiamo dieviškojo sprendimo, kuris suskambės, lyg griausulinio balsas. Tada, kaip rašoma šv. Mato Evangelijoje:

— Žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo garbėje su savo angelais, ir tuomet jis atsilygins kiekvienam, žiūrėdamas jo darbą. (Mat. 14, 28).

Tada, kaip primena šv. Augustinas, dieviškuoju veikimu mūsų atmintyje bus ryškiai matytis mūsų geri ir blogi darbai.

Todėl, kaip pastebi šv. Grigalius:

— Amžinojo Teisėjo pasirodymą mes galėsime su tokiu ramumu sutikti, su koku sąžiningumu ir budrumu mes dabar su savo ydomis grumsimės. —

Šv. Jonas Auksaburnis todėl yra labai nuoseklus, ragindamas mus čionai save teisti, kad Paskutinis teismas mums nebebūtų baisus.

Šv. Kirilas Jeruzolimietis įspėjo:

— Mąstykite apie teismą, ir jūs negyvensite nedorybėje, svetimoterystėje ir kitose nuodėmėse. —

Paskutinis teismas visada darė gilų įspūdį gilesnėms mintims. Michelangelo tapė Paskutinį teismą Sikstino koplyčioje, Cornelijus — nupiešė Šv. Liudviko koplyčioj Muenchen, vienas iš ryškiausiųjų Fra Angelico kūrinių yra taipgi šia tema.

Vienose Anglijos kapinėse paminkle yra iškaltas toks įrašas:

— Čia ilsisi daugelis Sandens šeimos narių. Smulkesnės žinios apie juos bus pateiktos Paskutinio teismo dieną. —

Tą dieną kuosmulkiausios informacijos bus pateiktos ir apie Tave, ir apie mane, mielas skaitytojau, informacijos Dievui ir visų laikų, visų tautų žmonėms; bet tai bus antraeilis dalykas. Svarbiausias mums dalykas bus, kad tada paaiškės galutinis sprendimas apie mūsų amžiną laimę ar amžiną praeikimą.

4. Didžiosios dienos

MARIJA IR ŽVAKĖS

Vasario 2 d.

ŠVENTOJO Dunstano gyvenime skaitome tokį atsitikimą: Marijos įvesdinimo šventėje suėjo žmonės į bažnytelę. Kaip tik ten buvo ir to šventojo motina, laukianti kūdikio. Pamaldų metu žmonės laikė degančias žvakes rankose. Staiga — lyg vėjas koks pūstelėjo, ir visų žvakės užgeso. Tik vienos to šventojo motinos rankose tebebuvo neužgesusi žvakė, ir nuo jos visi kiti užsidegė.

Marijos Įvesdinimo šventėje mes prisimename Švenčiausiąją Mergele, kuri yra kaip ta deganti žvakė, su savo tikėjimu ir dorybėmis, ir mes nuo jos išidegame Dievo meilės liepsnelę.

Marijos Įvesdinimo šventė primena tą Evangelijos aprašytą įvykį, kaip ji, klausydama senovės Mozės įstatymo, atėjus nustatytai dienai po Dieviško Kūdikėlio gimimo nuvyko į Jeruzalę, kur buvo vienintelė žydų taip didžiai branginama šventovė. Pagal įstatymą ji nuėjo paaukoti savo pirmgimį kūdikį bažnyčioje, o nuo savęs — lyg apsisvalymo auką — skyrė porą balandėlių.

Jeruzalėje tuo metu buvo švento gyvenimo vyras, Simeonas, kurs buvo gavęs Dangaus pažadėjimą, kad nemirs, kol nepamatys Išganytojo. Šventoji Dvasia jam įkvėpė, kad jo laukiamasis yra tas kūdikėlis, kurį atsinešė Marija ir Juozapas. Paėmęs Jį į savo rankas ir Dievą garbindamas, jis tarė:

— Dabar, Viešpatie, atleidi savo tarną, kaip esi pasakęs, ramybėje, nes mano akys matė Tavo išganyką, kurį priren-

gei visų tautų akivaizdoje, šviesą pagonims apšviesti ir Tavo tautos Izraelio garbę. —

Kaip vienas pranciškonų rašytojas, A. Tonne, O.F.M., atkreipia dėmesį, šie įvykiai daug ko mus pamoko:

1. Visų pirma Marija mums davė klusnumo pavyzdį. Nors ji iš tikro nebuvo įpareigota vykdyti vadinamųjų apsivalymo ceremonijų, ji tai atliko pagal anų laikų bažnytinius papročius. Darydama daugiau, negu pareiga iš jos reikalavo, ji parodė degančią meilę Viešpačiui.

2. Marija parodė nuolankumo pavyzdį. Ji nenorėjo išsiuoti esanti augštesnė už kitas moteris ir įvykdė viską taip, kaip to laiko bažnytiniai papročiai reikalavo iš kitų moterų. Nors ji buvo nekalčiausia, ji, klūpodama bažnyčioje, prašė dvasininko melstis už ją.

3. Marija parodė ir Dievo meilės pavyzdį. Tą dieną buvo pirmas Viešpaties Jėzaus paaukojimas, atliktas šventovėje. Ji aukojo savo Dievišką Kūdikėlį Dievui, kad su juo išsipildytų viskas, ką buvo pranašai išpranašavę: Jo kančios ir atpirkimo mirtis. Aukojo Dievui, kas buvo jai brangiausia.

Kaip Marija darė, taip gerai daro tos motinos, kurios, susilaukusios kūdikio, eina į bažnyčią atlikti įvesdinimo apeigų. Šios apeigos nėra būtinos, galima ir jų neatlikus eiti į bažnyčią ir priimti sakramentus. Tačiau jos yra prasmingos ir gražios, ir tai yra ne koks moters apsunkinimas, o palaiminimas, specialių malonių suteikimas, kuriomis patartina kiekvienai motinai pasinaudoti.

Kai buvo pirmoji Marijos įvesdinimo diena, Simeonas kalbėjo apie Kristų, kaip apie šviesą pagonims apšviesti. Pažymint, kad Kristus yra pasaulio šviesa, tą dieną yra šventinamos žvakės. Vaškinės, darbščių bitelių suneštos, iš gražių gėlių surinktos. Bent tam tikra dalis žvakėse turi būti vaško.

Ateities mes nežinome. Gal jau šių metų Marijos Įvesdinimo šventėje (Grabnyčiose) pašventins žvakę, kurią ir mums mirties valandą uždegs. Tai primena mums reikalą rūpintis, kad prie mūsų stingstančio lavono šviestų ne vien žvakės liepsnelė, bet ir gerų darbų šviesa.

Mirties valandą mums kiti į rankas įdės žvakę. Reikia rūpintis, kad tos rankos visada išliktų švarios, gobšumo ar gašlumo nuodėmės nesuteptos, kad jos būtų švarios ir tada, kai, sunertos ant mūsų krūtinų, laidotuvių žvakių šviesoje mirties ramumu laikys rožančių karste.

LIURDO IŠGIJIMAI IR GYDYTOJAI

Vasario 11 d.

JAU 100 metų suėjo nuo tos dienos, kai 1858 metų vasario 11 d. Liurde apsireiškė Šv. P. Marija. Tūkstančiai stebuklingų įvykių nuo to laiko Liurdo garsą išnešiojo po visą pasaulį.

Šių eilučių autoriui teko pačiam savo akimis matyti Liurdą. Klūpojau susijaudinęs prie to stebuklingojo šaltinio, kur grotoje pridėta tūkstančiai lazdu. Jas čia paliko invalidai, kurie atvyko luoši, pasiramsčiodami, o grįžo sveiki — ir lazdas paliko kaip jiems jau nebereikalingas. Dabar jos tenai pasilieka kaip liudininkės tų gausių išgijimų.

Lankiausi Liurdo muzėjuje. Čia mačiau daugybę rentgeno (X-ray) ir kitokių nuotraukų, parodančių, kaip atrodė perlaužtieji kaulai prieš sugijimą ir kaip po stebuklingo sugijimo. Ir tokių atsitikimų gausu.

Mačiau ir tą skurdų namelį, storomis sienomis, kur kitados gyveno šv. Bernadeta ir kur dabar yra įrengta koplytėlė.

Žmonių susidomėjimas Liurdu yra toks didelis, kad išaugo trys ant kita kitos sustatytos bažnyčios. Nuo ryto iki vakaro, per visą dieną, čia budi vienas kunigas klausykloje, pasiruošęs išklausti išpažinties maldininkų, kurių čia netrūksta.

Yra sudaryta Liurdu besidominčių gydytojų sąjunga, kuri leidžia savo laikraštį "Bulletin de T Association Medicale Internationale de Lourdes". To laikraščio pranešimu Liurdo gydytojų draugijai priklauso keli tūkstančiai gydytojų, iš viso pa-

saulio, visokių tautų. Dar daugiau gydytojų, kad ir nepriklausančių tai sąjungai, atvyksta į Liurdą, stebi ligonius, tikrina išgijimus, nes čia visiems mokslo žmonėms durys yra atviros.

Paprastai reikalaujama, kad į Liurdą vykstantieji ligoniai su savimi turėtų liudijimus, dokumentus, išduotus gydytojo, kuris juos gydė namuose ar ligoninėje. Dar prieš išvykstant į Liurdą tuos vietas gydytojų liudijimus patikrina savo sričių specialistai ir, jeigu randa dar kokių trūkumų, liepia dokumentus papildyti.

Atvykus į Liurdą, pagal ligonis lydinčio gydytojo patarimą, čia dar išegzaminuojami ligoniai specialistų biure. Prireikus čia daromi peršvietimai, daugelio gydytojų atliekami tyrimai, laboratoriniai tikrinimai.

Jeigu pasitaiko, kad į Liurdą atvykęs ligonis išgyja, tai tuojau jis patikrinamas visų Liurde esančių mokslinio biuro gydytojų; tada ligonis paskiriamas specialion gydytojo priežiūrom kuris stebi, ar jo išgijimas pastovus, renka papildomus dokumentus apie jo buvusią ligą. Metams praslinkus toks ligonis vėl gabenamas į Liurdą, kur jis vėl gydytojų biure ištikrinamas. Šiame antrame patikrinime dalyvauja ne tik visi Liurdo Ligonų biuro gydytojai, bet visi gydytojai, kokie tik tuo metu į Liurdą yra atvykę, nepaisant, kokios jie būtų tikybos, kokios rasės.

Po šio apžiūrėjimo gydytojai nusprendžia, ar tą nepaprastą išgijimą pripažinti, ar atmesti. Jeigu pripažįsta, tai visi dokumentai persiunčiami Liurdo vyskupui. Prireikus dar juos vyskupas gali nusiųsti centrinei gydytojų komisijai, kuri susideda iš 25 gydytojų. Ši komisija dar gali pasikviesti ekspertus ir galutinai priimti ar atmesti nepaprastą išgijimą.

Jeigu ir ta gydytojų komisija patvirtina, kad išgijimas gamtinėmis jėgomis neišaiškinamas, Liurdo vyskupas visus dokumentus perduoda tam vyskupui, iš kur ligonis, ir pataria vyskupui sudaryti dvasininkų ir kitų asmenų komisiją, kuri galutinai nuspręs, ar tas išgijimas stebuklingas. Ta komisija su ypatingu atsidėjimu dar kartą patikrina viską ir skelbia, ar čia tikrai stebuklas.

Į Liurdą kasmet atvyksta milijonai žmonių. Kad geriau patarnautų gausiai iš viso pasaulio atvykstantiems piligrimams, įvestas lėktuvų susisiektis su Liurdu. Tam įsteigtas Ossun aerodromas.

Šių eilučių autorius turėjo laimės gauti asmeninį laiškutį iš Liurdo Gydytojų biuro pirmininko dr. Pranciškaus Leuret, taipgi per eilę metų teko sekti ir Liurdo gydytojų laikraštį, (prancūzų kalba). Jame rašoma, kad Liurde įtaisomi ginekologijos, oftalmologijos (akių) ir kiti moderniškiausieji kabinetai, kuriuose bus patikrinami ligonys prieš išgijimą ir po išgijimo.

Gydytojų sąjungos prezidentas pareiškia:

— Mes nieko Liurde neturime, ką tektų slėpti. Juo daugiau gydytojų bus Liurdu susidomėję, juo plačiau mes įnešime kritiškos dvasios ir mokslinio objektyvumo, tuo bus geriau! —

Kitas daktaras, Šv. Luko gydytojų draugijos Pietryčių komiteto pirmininkas dr. Lucien Cornet, savo straipsnį pradeda šiais žodžiais:

— Stebuklingieji Liurdo išgijimai yra nenuginčijamas faktas. —

Jisai pažymi, kad dabar dar stropiau išgijimus kontroliuojama. Nesitenkinant vien gydytojų pareiškimais, reikalaujama smulkmeningo ir pilno mediciniško stebėjimo.

Neuro-psichiatrijos specialistas dr. Jonas Salomon aprašo vieną atsitikimą, kaip netikintieji bandė pravesti vieną apgavystę: į Liurdą atvyko moteris. Aplankiusi apsireiškimo grotą, ji atėjo pas gydytojus, kad gautų paliudijimą apie savo "stebuklingą" išgijimą: ji per metus laiko turėjusi žaizdą (fistulą), kuri stebuklingu būdu staigiai užgijusi. Patikrinus gydytojams pavyko išaiškinti, kad ji niekada tokios žaizdos neturėjo ir buvo atsiųsta į Liurdą tų, kurie norėjo apgaulingai išgauti pažymėjimą, o paskiau paskelbti, kad gydytojai ligonių netikrina, kad ir kiti stebuklai netikri. "Štai kokie piktojo spąstai", — prasitarė daktaras, pasidžiaugęs, kad gydytojų atsargumas ir rūpestingumas išgelbėjo nuo didelių nemalonių ir suardė apgaulingus planus.

Liurde kasmet būna po keliasdešimt išgijimų, įregistruotų kaip stebuklingų. Daugelis jų — tikrai įspūdingi. Pvz. 1947 metais išgijo Pranciškus Pascalis, kuris eilę mėnesių buvo aklas dėl abiejų akių nervų atrofijos, kuri įvyko po aštraus smegenų uždegimo (meningitis), Liurde staiga išgijo, ir jo išgijimas daktarų atrastas pastovus ir gamtinėmis priemonėmis neišaiškinamas.

Arba Liurde staiga ir pastoviai išgijo panelė Malogne, atvykusi čia su daugeriopa džiova: plaučių, vidurių plėvės, inkstų, jos kūnas buvo paskutinėje išsekimo stadijoje. Nežiūrint to — ji pasveiko, ir tas išgijimas gydytojų pripažintas stebuklingu.

UŽ JĄ PAKELKITE ŠIRDIS Į DIEVĄ

Vasario 16 d.

Tėvyne mano mylimoji!
Tokia graži buvai, šviesi;
Taip širdį būdavo vilioji
Ir meilės glėbį ištiesi!

Ar kas paguos našlaičių kraštą,
Tėvyne mano mylimoji?
Ar kas palengvins tavo naštą.
Sakyk, mielčiausia?... Tu vaitoji!...

M. Gustaitis, "Tėvynės ašaros".

Tėvynės laisvės pražydymas — Vasario šešioliktoji — minimas ypatingose aplinkybėse. Lietuvoje neplevėsuos vėjo supamos trispalvės, veltui jieškos lietuviškosios akys vyties, negirdėsi nei galingų mūsų himno žodžių, nei paraduojančios lietuviškos kariuomenės skambių dainų, neskambės nė kartą nė Laisvės varpas. Tą dieną gal tik garsesni atodūsiai pasi-

girs iš vieno kito grotomis išpintojo kalėjimo lango, paslapčia nubrauks koks savanoris ar laisvės kovų invalidas ašarą...

Tik užsienio lietuvis galės pratariti laisvesnį žodį, bendrame susirinkime žadinantį šviesesnės ateities viltį, pasiskųsti su didžiuoju mūsų tėvynės mylėtoju poetu M. Gustaičiu:

Nelaimės tėvynės
Ant mano krūtinės
Išdegino kryžių, įspaudė giliai...

Minint Vasario 16, reikia turėti prieš akis, kad tas svarbus įvykis tai buvo tik viena grandis eilėje aukų ir kovų dėl tautos laisvės — savo gyvybės rizika knygnešiai ir slaptųjų kaimo mokyklų daraktoriai, savo kančiomis ištremtieji į Sibirą paruošę kelią tai didžiajai Lietuvių tautos laisvės deklaracijai; o tūkstančiai žuvusiųjų savanorių savo krauju tą deklaracijos mintį įvykdė gyvenime. Be pirmųjų mes vargu ar būtume sulaukę tautos nepriklausomybės paskelbimo, o be antųjų tas paskelbimas būtų tik nuskambėjęs kaip tautos troškimų aidas, netapęs kūnu. Taigi, kaip tauta nepasidarė nepriklausoma vien per vieną dieną, taip ir nepriklausomybės sukakties minėjimas neturi apsiriboti viena diena, juo labiau, kad laisvės sukaktį mes minime, kai tauta yra nelaisvėje, kas iš mūsų reikalauja tų pačių aukų, kurias kitados tėvynei skyrė knygnešiai, slaptųjų mokyklų mokytojai, lietuviai kunigai, savanoriai.

Ką reikia veikti, kiekvienas lietuvis šviesuolis nusivokia. Svarbu jausti savo pareigą, o tėvynę mylinti širdis bus išradinga ir gaus šimtus progų atiduoti savo patriotinei duoklei.

Visada gyvas mūsų širdyje turėtų būti žodis, kurį kitados pratarė kaimyninės mūsų tautos — ukrainiečių — dainius Ševčenko:

— Atminkite brolius grandinėse, prisijunkite prie jų skausmo ir mylėkite tėvynę. O, mylėkite ją, atmindami jos skaudų likimą ir net paskutinę savo akimirką už ją pakelkite savo širdis į Dievą. —

Lietuva mums turi būti brangi, kaip smutkelis; tariant Putino žodžiais:

— Vieniems — tu didvyrių palaiminta žemė.
Kitiems — tu nykštukų varginga tėvynė,
O man tu esi kaip smūtkelis prie kelio.
Kur laukia keleivio malda ir nakvynė.

Lietuvos laisvė buvo pirкта sunkiomis aukomis, kurias Kazys Inčiūra išreiškė žodžiais:

Tu alkanas buvai — tave penėjo vėjai,
tu koveis nuogas kruvinuos laukuos.
Bet grįžtant į namus visi varpai skambėjo
miškuos, kalneliuos, kloniuos, ežeruos.

Bet daugelyje šeimų laisvės kova paliko neužgijamas žaizdas, kaip liudija Petras Babickas:

Tenai tada nupiovė mano koją,
O draugui Andriui išėmė akis...
Kiek tėviškės laukuos pasėjome artojų —
nei vyšnios, nei rugiai to mums nepasakys...

Ta ryžto dvasia lietuvių turi visadas lydėti. Ją kitados Adomas Jakštas išreiškė šiuo posmu:

Broliai, ko žiūrite?!
Pajėgų turite.
Laisvei gadyne atėjo!
Kelkite stokite!
Veikit, kovokite!
Už lietuvių idėją!

Laisvės laukdami, mes gaivinamės viltimi, kurią dar Motiejus Gustaitis skelbė:

Tikim, meldžiam — Dievas duos.
Vėl pasaulio reikaluos
Mūsų varpas suskambės
Narso pilnas ir garbės,
Tik pakilkim, tik visi.
Kad tėvynė būt šviesi.

LIETUVOS KUNIGAİKŠČIŲ ŽIEDAS

Šv. Kazimieras - kovo 4 d.

MŪSŲ senajame Vilniuje iškilmių dienomis tarp kitų giesmių skambėdavo ir šis posmas:

— O palaimintasai Kazimierai! O Lietuvos kunigaikščių žiede! —

Į tą laisvos Lietuvos kunigaikščių žiedą kryptą mūsų akys Šv. Kazimiero šventės proga. Tas taurusis lietuvis, didžiąją savo gyvenimo dalį praleidęs Vilniuje, yra lietuviškojo jaunimo ir visos mūsų tautos įkvėpimas.

Kai dar carinės okupacijos metu pavergtoji Lietuva, anot poeto, buvo ir tamsi, ir juoda, tada slapta susirinkęs lietuvių klierikų būrelis Kauno seminarijoje nutarė steigti draugiją Lietuvos liaudžiai šviesti. 1889 metais klierikas Paulius Šilinskis nuvyko į Vilnių, gavo ten šv. Kazimiero relikvijų, įdėjo jas į misinginius kryželius ir padalino dešimčiai savo artimųjų draugų, kurie sudarė slaptą draugiją ir pasižadėjo gaminėti religinę lietuvių literatūrą, ją platinti, telkti jai lėšas. Tai buvo pirmasis branduolys vėliau garsios šv. Kazimiero draugijos, paskleidusios tūkstančius religinių ir mokslinių bei grožinių knygų po Lietuvą. Pirmieji to švietimo darbo pionieriai sau įkvėpimą sėmė iš šv. Kazimiero.

Vysk. Valančiaus liudijimu, Kražių bažnyčioje dar XVII šimtmetyje buvo įtaisyti didžiausi visoj Žemaitijoj varpai, kurių vienas turėjo užrašą:

— Kazimierai, tu žemėj nuostabus. Danguje dar nuostabesnis.

Ir galbūt kaip tik tas varpas savo galingai gaudžiančiu balsu žemaičiams įkvėpė ryžto ginti savo mylimą bažnyčią nuo kazokų.

Prie šv. Kazimiero karsto Vilniaus kapitulos nutarimu nuo pat 1612 metų degė amžinoji lemputė. Ta nepaliaujamos garbės liepsnelė ir dabar plevena kiekvieno lietuvio širdyje.

Mūsų istorikas prof. Ivinskis, Vatikano archyvuose tyręs šv. Kazimiero gyvenimą, teisingai skelbia:

— Lietuvių tautoj Kazimiero spindėjimas, įžiebtas skais-
taus jo gyvenimo ir altoriaus garbės, tebešvyti per visus am-
žius iki mūsų dienų. —

Šv. Kazimieras žadina mumyse pasitikėjimą lietuvių tau-
tos didingu gajumu. Šv. Kazimiero laikais lietuvis buvo Lie-
tuvos ir Lenkijos soste, šv. Kazimiero brolis Vladislovas buvo
išrinktas Vengrijos ir Čekijos karaliumi. Šv. Kazimiero sesu-
tės ištekęsios buvo už Saksų, Brandenburgo ir Bavarijos
valdovų. Lietuvos įtaką juto visa Europa, visa Rusija.

Šalia to politinio genijaus, lietuvių tauta parodė didelę
dvasinę jėgą išugdydama kilnų šventąjį jaunikaitį šv. Kazi-
mierą.

Paveiksluose šv. Kazimieras dažnai vaizduojamas nu-
kreipęs žvilgsnį į Aušros Vartus, ten, kur krypsta viltys ir ilge-
sys viso pasaulio lietuvių.

Šv. Kazimieras, tas karališkų rūmų auklėtinis, mylėjo
darbo ir vargo žmogų. Vargingesnieji, kurie nedrįsdavo eiti
tiesiai pas valdovą, išsipasakodavo šv. Kazimierui savo
skriaudas, ir jis atitaisydavo. Didžiūnai prikaišiodavo, kad jis
tik žeminąs save tokiais patarnavimais prasčiokams, o šven-
tasis atsakė:

— Nėra didesnės garbės didžiūnams, nėra kilnesnio daly-
ko kunigaikščiams, kaip pagerbti Kristų vargšų asmenyje. —

Pirmojo Pasaulinio karo laikotarpyje vokiečių okupacijos
metu nekartą Lietuvoje buvo iškelta vėliavėlė — kur stulpe,
prie tilto — su įrašu:

— Šv. Kazimierai, gelbėk Lietuvą.

Senovės kronikos rašo apie šv. Kazimiero stebuklą prie
Dauguvos. Ant balto žirgo jis tada, 1518 metais, pasirodęs lie-
tuvių pulkams, padrąsinęs juos, pervedęs per Dauguvos upę,
ir taip jie išlaisvinę Lietuvos valdomą Polocką nuo apgulu-
sios maskviečių kariuomenės. Mes tikime, kad ir dabar šv.
Kazimieras padės Lietuvai sulaukti laisvės.

Šv. Kazimieras vaizduojamas su lelija. Lelija tai įrodymas, kad ir iš purvinos žemės gali išaugti baltutis skaidrus žiedas. Lelijos žiedas vis stiebiasi augštin, turėdamas atvirą taurę Dangaus malonių rasai. Lelijos kvapas tai simbolis tauriojo žmogaus, kurs aplinkui skleidžia mielą artimo meilės dvasią.

Jau Šekspyras yra pasakęs, kad pūvanti lelija dvokia labiau už betkurią kitą gėlę. Tuo simboliškai jisai norėjo pasakyti, kad jaunimas, kuris yra tautos žiedas, kuris turi būti skaistus kaip lelija, pūva, jeigu pasineria į neskaistumo dumblius. Šv. Kazimieras tų pavojų išvengė, nors gyvenimo aplinkybės jam ir buvo sunkios, nors ir augo, gyveno karaliaus dvare, kur papročiai augštu skaidrumu nepasižymi.

Rašytojas Guilbert teisingai pastebi, kad pirmose kovose prieš neskaistumą tik uoliai praktikuojamas tikėjimas gali valiai duoti jėgos apsispręsti ir nugalėti. Šv. Kazimieras buvo uolaus tikėjimo. Ypač buvo stiprus jo pasitikėjimas Marijai ir meilė jai. Jis ją nuoširdžiai garbino, jis jai giesmes kūrė, jis norėjo būti su Marijos giesme, į karstą įdėtas, palaidotas. Tas jo tikėjimas, ta jo meilė Marijai labai jam padėjo išlaikyti skaistybę, kuri yra didžioje garbėje pas Dievą ir didžiai branginama gilesnių žmonių. Net ir Fichtė vienu kartu rašė:

— Pagarboje laikyti nepažeistą skaistybę ir šventėti nuo jaunystės yra vienintelis kelias pasiekti viską, ko mes norime pagal tą įpareigojančią amžinojo Dievo patarimo jėgą. —

Kitas mintytojas — A. Conti — taip reikšmingai atsiliepia apie skaistų jaunuolį:

— Jeigu turėčiau du vainiku, duočiau vieną jaunuoliui, kuris išsilaiko skaistus, nepaisydamas žmonių pagundų, o kitą — kareiviui, atnešusiam pergalę iš kovos lauko. Tačiau jei turėčiau tik vieną, jisai būtų skirtas tik tau, jaunuoli tyros ir tvirtos sielos. Tavyje yra tikras ryžtingumas ir jėga, kuri savu laiku įstengs nugalėti didžiuosius pavojus, duoti kilnų dorybių pavyzdį. Tik tu vienas pasidžiaugsi tikruoju gyvenimo grožiu. —

Šv. Kazimieras tuo dvasios herojumi buvo.

MAŽOS MINTYS APIE DIDĮ ŠVENTĄJĮ

Šv. Tomas Akvinietis - kovo 7 d.

NEDAUG pasaulis žinojo tokių vyrų, kaip šv. Tomas Akvinietis. Praėjo jau septynetas šimtų metų nuo jo mirties, o jo knygos tebėra pagrindiniai veikalai augštuosiuose moksluose. Kovo 7 dieną mes prisimename tą didįjį šventąjį, kuris daug kuo mums gali būti pavyzdžiu.

Kai šv. Tomas Akvinietis susirgo paskutine savo mirtine liga, vienas jo vienuolyno narys priėjęs jį paklausė — koki nuostabiausią dalyką jam gyvenime teko patirti.

Šv. Tomas, ilgai negalvodamas, atsiliepė:

— Ko aš niekaip negalėjau suprasti, tai štai kas: kaip žmogus gali vakare romiai pasitraukti poilsio su sunkia nuodėme savo sąžinėje. —

Tas nuolatinis tobulumo siekimas jį padarė šventuoju. Kartą jis aplankė šventąjį Bonaventūrą. Pasikalbėjimo metu, paveiktas šv. Bonaventūros išminties, paklausė šv. Tomas — iš kur gi jis, iš kokių knygų šią išmintį sėmė.

Šv. Bonaventūra atsistojo, parodė kryžių, kuris buvo vientelis jo kambario papuošalas ir tarė šv. Tomui:

— Štai tas šaltinis, iš kurio aš supratimą semiu; aš mokausi pažinti Kristų, Nukryžiuotąjį. —

Šiaurinėje Italijoje, viename mieste, šv. Katarinos bažnyčioje yra ypatingas paveikslas, pavadintas "Šv. Tomo Akviniečio triumfas". Paveiksle vaizduojamas pats šv. Tomas viduryje. Augščiau jo soste viešpatauja Amžinasis Dievas, apsuptas šviesų jūros ir angelų būrių. Kiek žemiau — Mozė, keturi evangelistai, šv. Povilas, ir jie visi pila ant šv. Tomo kaktos šviesą, besiveržiančią iš Amžinojo Dievo. Šventasis gi Tomas laiko Šventąjį Raštą ir rodo ranka į vietą, kurioje parašyta: "Mano siela apmąsto tiesą, ir mano lūpos kovoja su Dievo priešais" (Patarlių knygos 18, 7). Po Šventojo gi kojų guli šviesos spindulio pritrenktas klaidatikis Averroes, kurį savo mokslu nugalėjo šv. Tomas.

Tas paveikslas primena reikalą, prisisėmus Dievo šviesos, ją skleisti aplinkui, atšalusius ir netikinčius stengtis traukti prie Kristaus, gaivinti juos tikėjimo šviesa.

Koki didelį ryžtingumą šv. Tomas įstengė parodyti, moko mus šis pavyzdys: jis teturėdamas tik 13 m. amžiaus įstojo į vienuolyną. Motina jį labai mylėjo, bet žemiška meile, ir jį išsiuntė savo vyresnius sūnus, kad išvestų jį iš vienuolyno. Šv. Tomas jau buvo bebėgęs į Romą, bet sugavo jį kelionėje. Nugabeno pas motiną. Iš pradžių ji norėjo geruoju Tomą atkalbėti nuo vienuolyno. Kai nepasisekė, uždarė jį pilies bokšte po raktu. Broliai, norėdami jį laimėti pasauliniam gyvenimui, atsiuntė į jo kambarį nedorą moterį, kuri turėjo jį sugundyti, atkalbinti nuo vienuolyno. Šv. Tomas atsidūsejo į Saldžiausią Jėzaus vardą ir, neturėdamas kitų priemonių nuo jos gintis, pagriebė nuodėgulį iš besikūrenančios krosnies ir ją išvijo.

Šv. Tomas buvo gilus filosofas, šimtmečių garsenybė ir drauge — toks nuolankus. Kartą jis mąstydamas vaikščiojo vienuolyno koridoriu. Jį sustabdė broliukas naujokas ir pasakė, kad vyresnysis jam pasakė pirmą pasitaikiusį paimiti palydovu einant į miestą. Jis nepažino, kad čia garsusis Tomas. Naujokas buvo vikrus, o šv. Tomas — sunkesnio sudėjimo, jam buvo sunku kartu žygiuoti. Neaptašytas naujokas ėmė šventąjį barti, ištižėliu, mėsos nepavelkančiu vadinti. Bet šventasis vis pasiliko kantrus. Vienas vyras, pasivedęs į šalį naujoką, priminė, kad čia garsusis Tomas, teologų pažiba. Broliukas susijaudinęs norėjo pulti į kojas, atleidimo maldaudamas, tačiau šventasis jį nuramino, sakydamas: "Nieko, brolau, nebijok: esu paprastas nusidėjęlis Dievo akyse, norėčiau, kad ir žmonės mane tokiuo laikytų."

Baikime šv. Tomo žodžiais:

— Šiame gyvenime juo didesnę pažangą darysime, juo labiau priartėsime prie Dievo ne kūno žingsniais, bet dvasios jausmais. O tą susiartinimą padaro meilė, nes jos dėka protas su Dievu yra sujungiamas. —

RANKOS PRIE DARBO, ŠIRDIS PRIE DIEVO

Šv. Juozapas - kovo 19 d.

ŠVENTASIS Bernardas skelbia, kad šventajam Juozapui buvo suteikta tokia malonė, kokios veltui ilgėjosi kunigaikščiai ir karaliai: jis galėjo patį Viešpatį paimti į savo rankas, bučiuoti Jį, kalbėtis su Juo, parūpinti Jam drabužius. Jį globoti.

Kovo 19 švęsdami šv. Juozapo dieną, mes pagarbiai prisimename tą darbštųjį Šventosios Žemės amatininką, kuris net ir tada, kai jo rankos buvo prie darbo, mokėjo savo širdį pakelti į Dievą. Dėl to ir nusipelnė amžinos garbės.

Kaip labai jį augština tie šventieji, kurie labiausiai Dievo kelius jautė! Šv. Jeronimas skelbia, kad šv. Juozapas buvo tobulas visose dorybėse. Šv. Tomas Akvinietis išaiškina jo to šventumo šaknis: jis buvo taip arti šventumo šaltinio — Kristaus. Juk trykštantis iš žemių vanduo yra juo tyresnis, juo jis arčiau versmės pradžios.

Šv. Pranciškus Salezietis tvirtina apie šv. Juozapą, kad jis ypač pasižymėjo savo skaistumu. Šv. Juozapas taip brangino skaistumą, kad, pajutęs, jog Marija laukia kūdikio, ir nežinodamas įsikūnijimo paslapties, buvo besirengias ją apleisti, ir tik angelas jį įspėjo:

— Nebijok priimti savo žmonos Marijos, nes kas joje gimė, yra iš Šventosios dvasios; ji pagimdys sūnų, o tu praminsi jį Jėzus, nes jis išgelbės tavo tautą iš jos nuodėmių. —

Koks šv. Juozapas buvo klusnus! Kai angelas jam pranešė, kad Erodas tyko nužudyti šventąjį Kūdikėlį, šv. Juozapas tuojau paklausė patarimo bėgti į Egiptą, sutikdamas priimti sunkią tremtinio dalį. Tačiau Apvaizda jį globojo, ir, pavojams praėjus, jis vėl galėjo grįžti į Nazaretą. Jis mylėjo Dievišką Kūdikį. Ėjo Jo jieškoti dingusio Velykų švenčių metu. Atrado Jį, tada jau dvylikos metų, Jeruzalės šventykloje. Marija tada pasakė:

— Sūnau, kam mums taip padarei? Štai, tavo tėvas ir aš su skausmu jieškojova tavęs. —

Šv. P. Marija jį pavadino tėvu. Tai buvo didžio išaugstinimo atvejus, nes teisingai šv. Bazilijus primena, kad šv. Juozapas buvo vadinamas tėvu to, kurio Tėvas buvo danguose.

Šv. Juozapas buvo amatininkas, dailidė. Gamino stalus, suolus, kitus baldus, pelnydamas pragyvenimą Švč. Mergelei Marijai, Dieviškam Kūdikėliui. Tai buvo darbštus, skaisčius, pamaldus vyras, klusnus Dievo valiai. Jis mirė ant Marijos rankų, Viešpaties Jėzaus slaugomas ir prižiūrimas. Dėl to jis tapo laimingos mirties patronu. Tūkstančiai žmonių šaukiasi šv. Juozapo, kad ir jų mirimo valandoje būtų Jėzus ir Marija — priimti atsiskiriančią sielą savo globon.

Šv. Juozapą Pijus IX 1870 metų gruodžio 8 d. paskyrė vienos Bažnyčios globėju, patronu. Jo užtarimas galingas. Neveltui šv. Tomas tvirtina, jog šv. Juozapas gavo galybę iš Dievo padėti žmonėms visais reikalais.

Šv. Teresė skelbia, kad neiviena jos malda — ar laikiniais, ar dvasiniais reikalais — siūsta į šv. Juozapą, neliko neišklaudyta.

New Yorke tarp varguomenės darbuojasi iš raudonųjų atsivertusi į katalikybę Dorothy Day. Ji turi įsteigusi vadinajamąjį Vaišingumo namą, kuriame kiekvienas varguolis gali rasti šiltą užkandį, kiekvienas benamis nakvynę. Dalindamasi su kitais paskutiniu kąsneliu ta geradarė nekartą atsiduria sunkioj finansinėj padėty. Tada jų bendruomenė ima maldoje "piketuoti" šv. Juozapą — ir nekartą susilaukiama nuostabios pagalbos.

ŠEIMOS ŠIRDIS

Motinos diena

ŠVENTASIS Henrikas Seuse kartą bekeliaudamas ant siauručio lieptelio susitiko seną moterį. Kadangi abiem nebuvo galima prasilenkti, tai šventasis, o jis buvo kunigas, pats nulipo į purvą, praleisdamas kelevę.

Senutė nustebo ir pratarė į jį:

— Kaipgi Tamsta, būdamas toks augštas asmuo, užleidi man vietą.

Šventasis atsiliepė:

— Motin, kiekvienoje moteryje aš matau Šv. P. Marijos paveikslą.

Ypač tas paveikslas ryškus kiekvienoje motinoje: kartais ji panaši į Mariją su kūdikėliu Betlėjuje, kartais ji panaši į Mariją Kalvarijos kančioje, o jei motina mirusi, ji lyg Marija į Dangų paimtoji, kuri laukia mūsų, jos vaikų, amžinybėn atvykstant.

Ar šiaip, ar taip, moteris — motina yra šeimos širdis, centras, apie kurį sukasi šeimos gyvenimas. Daug yra pasaulyje garsių moterų, tačiau pasaulis gali apseiti ir be filmų žvaigždžių, ir be šokėjų, ir be grožio karalienių, bet negali apsieiti be gerų motinų.

Kartą į tramvajų įlipo motina, Ant rankų ji nešėsi kūdikį, o kitą vedėsi rankoje. Kai ji atsisėdo su mažiausiuoju, didesniam nebebuvo vietos, ir jis atsisėdo priešais.

Valandėlę pavažiavęs ir patylėjęs, vaikutis pusbalsiu prabilo:

— Mama.

Sužiuro keleiviai į jį, o šis, dar toliau pavažiavęs, vėl pusbalsiu kalbėjo:

— Mama, aš tave myliu.

Ir mūsų širdyje pritvinksta tas padėkos ir pagarbos jausmas, ir tada turime motinai pasakyti, kad ją mylime. Vieni tai padarome įteikdami dovanėlę, kiti, kurių motinos toli už geležinės uždangos ar Sibiro ištėrime, ją lanko malda, o tretie jos kapą žolynėliais papuošia, ašaromis palaisto. Bet visi tie dalykai susiveda į vieną sakinį: "Mama, aš tave myliu".

Kartą, išlydėdama savo sūnų ir alpdama iš skausmo, motina kalbėjo:

— Sūnau, kada tik tu prisiminsi mane, vaizduokis mane stovinčią prie lango ir laukiančią tavęs sugrįžtant, —

Dievas žino, kada mes galėsime sugrįžti prie tėviškės lango, kur motina mūsų lauktų. Tai ne nuo mūsų pareina, tačiau mes labai galime bentgi grįžti prie tų pamokymų, to gyvenimo, kurį mums motina nusakė.

Didysis prancūzų rašytojas Lamartine taip iškalbingai vieną kartą rašė:

— Vaiko ateities padėtis daug kuo pareina nuo namų, kuriuose jis gimęs. Jo siela minta ir auga daugiausia išpūdziais, kurie išsilieka jo atmintyje. Mano tėvas buvo pavyzdys nuoširdumo, vykdomo net iki skrupulingumo, mano motina buvo pavyzdys gerumo, pakylančio net iki heroiško dievo-baimingumo... Aš giliai gėriau įkvėpimą iš savo motinos minties. Aš skaičiau iš jos akių, aš jaučiau jos jausmus, aš gyvenau jos gyvenimu... Aš žinau, kad motina norėjo mane padaryti laimingu vaikučiu, sveikos minties ir mylinčios sielos, Dievo tvarinį, ne žmonių lėlę.

— Mūsų motinos keliai, — tęsia toliau tas rašytojas, — mums visada buvo mielas altorius, tiek kūdikystėj, tiek ir vaikystėj. Ji kėlė mūsų mintis į Dievą taip natūraliai, kaip natūraliai augalas tiesiasi augštyti į orą ir šviesą. Kai ji meldėsi drauge su mumis ir už mus, jos mielas laikymasis darėsi dar artimesnis, ir kai mes ją apleidome, išeidami į pasaulio sukurį, mes neužmiršome jos įsakymų. —

Didysis airių kovotojas už laisvę O'Connelis viename laiške, aiškindamas, kodėl jam pavyko pasiekti tam tikros reikšmės visuomenės gyvenime, rašo:

— Aš esu sūnus šventos motinos, kuri mano vaikystėje budėjo, rūpestingai mane globodama. Ji turėjo augštą išmintį, ir tas truputis, ką aš turiu, yra iš jos paveldėtas. Aš nuoširdžiai tikiu, kad jai aš esu skolingas už tą padėtį, į kurią piliečiai mane įstatė. Paskutinį atodūšį ji išleido meldama man Dangaus malonės, Dievo palaimos, ir aš jos palaiminimą vertinu. Pavojuose ir sunkumuose, kuriuos gyvenime aš sutinku, šį palaiminimą laikau sau angeliškuoju skydu ir, kaip motina buvo mano globėja šiame gyvenime, tikiu, kad ji vėliau

man padės pasiekti daug didesnę laimę, negu visos šio pasaulio gėrybės. —

Tai gražiausias pagyrimas, kokį tik geras sūnus savo motinai gali pasakyti. Ir pačiai motinai — didžiausia laimė, matyti, kad jos pastangos ir pasišventimas atneša tokių vaisių, tokių laimėjimų jos vaikui, o ir visam kraštui, nes O'Connelis yra nusipelnęs neužmirštamą garbę tarp Airijos laisvės vadų.

Gyvenimas gausus pavyzdžiais, kaip motiniška meilė ir pasišventimas gali daug atsiekti. Štai ką pasakoja vienas misionierius, tėvas Strasslacher:

— Aš pažinau vieną studentą, kuris pasidarė toks nedoras ir ištvirtęs, kad vieną dieną teismas jį uždarė į tvirtovės kalėjimą — Koblencą. Jo motina, našlė, dieną naktį liejo ašaras, susirūpinusi savo sūnumi, palaidūnu. Tuo gi tarpu sūnus, jos nelaimei, nerodė jokio gailesčio ženklo. Mirdama iš ilgesio motina prašė vyriausybę leisti, kad sūnus ją aplankytų. Keletą trumpų momentų buvo leista sūnui pas ją pabūti: žandarai atvedė jį prie miršančios motinos lovos. Motina pažvelgė į jį perveriančiu žvilgsniu ir liepė jį vėl išvesti. Sūnus pasiliko lygiai taip pat nejautrus.

Kai tačiau jį vėl grąžino į tamsų kalėjimą, jis pradėjo susimąstyti. Atsimindamas tylus, bet iškalbingus motinos žvilgsnius, jis jautėsi lyg supurtytas ir sušuko:

— O, mano Dieve, kaip žemai aš esu nupuolęs. Bet aš nuoširdžiai prižadu pasitaisyti ir atitaisyti tą blogį, kurį iki šiol pildžiau. —

Jis savo gyvenimą pasuko nauja kryptimi. Praėjo kiek laiko, išleido jį iš kalėjimo, ir tada tas jaunuolis įstojo į vienuolyną, tapo jėzuitu ir misionieriumi.

Baigęs tą pasakojimą, tėv. Strasslacheris susijaudinęs sušuko:

— Mano broliai, tas atsivertėlis dabar stovi prieš jus. Jis dabar kalba į jus. Už nuostabią atsivertimo malonę aš turiu būti dėkingas savo miršančios motinos žvilgsniui.

Tiek daug gali, tiek daug įtakos turi pasišventusi meilė.

ŠIRDŽIŲ ŠIRDIS

Švč. Jėzaus Širdies šventė

RYTINĖJE Prancūzijoje, jau netoli Šveicarijos sienos, yra miestelis, vardu Paray-Le-Monial. Šiame miestelyje yra seselių vizičių vienuolynas. Atsitiko, kad 1675 metais to vienuolyno seselė Marija Margarita Alacoque meldėsi Dievo Kūno oktavoje prie Švč. Sakramento. Ir savo širdyje ji išgirdo Išganytojo balsą, skatinantį pasirūpinti, kad kasmet po Dievo Kūno oktavos penktadienį būtų garbinama Švč. Jėzaus Širdis. Tai seselei buvo daug kliūčių įvykdyti šį uždavinį, bet ji nugalėjo visas kliūtis. Tas Jėzaus Širdies garbinimas sėkmingai plito. Popiežius Klemensas XII leido Švč. Jėzaus Širdies šventę eilėje bažnyčių švęsti, o Pijus IX ją 1856 metais įvedė visoje Bažnyčioje.

Šalia tos Švč. Jėzaus Širdžiai skirtos dienos ir oktavos, mes turime visą birželio mėnesį. Juo pasinaudokime. Iš niekur kitur mes taip neįstengsime išmokti mylėti Dievą ir žmones, kaip iš Švč. Jėzaus Širdies, pervertos dėl mūsų ir vistiek mylinčios mus.

Daugeliui lietuvių yra žinomas istorinėje Lietuvoje veikęs šventasis kun. Juozapas Kuncevičius.

Yra išlikusi įdomi smulkmena apie tą šventąjį iš jo kūdikystės dienų. Jis buvo gimęs 1580 metais. Su motina jis dažnai vaikščiodavo į bažnyčią, stebėdavo paveikslus.

Kartą, kai jis buvo penktų metų, klūpodamas prieš altorių, ilgai stebėjo Nukryžiuotojo paveikslą. Paskiau ėmė motiną klausinėti:

— Mamyte, koks čia paveikslas? Kas Jį taip baisiai sužeidė? —

Motina jam papasakojo apie Kristaus jaunystę, jo darbus ir jo kentėjimus bei mirtį. Vaikutis klausėsi, žiūrėjo į tą paveikslą. Ir jam pasidarė taip gaila Išganytojo; jis taip pamilo Tą, kurs mirė už visus. Tam mažyčiui ana diena padarė neiš-

dildomą išpūdį. Juozapas taip nuoširdžiai pamilo Jėzaus Širdį, pamėgo kryžių ir atgailą, tapo geru Kataliku Bažnyčios nariu ir šventuoju. Pačioj jaunystėj sėmės įkvėpimo iš Jėzaus Širdies, jis visą gyvenimą neprarado to ryžtingo atsidavimo Dievo tarnyboje.

1722 metais gegužės mėnesį Marselio mieste siautė žiaurus maras. Krito tūkstančiai žmonių negyvi. Miestas tapo mirties lauku, kur gulėjo eilės lavonų, o tarp jų slankiojo mirties belaukią ligoniai. Atrodė, kad išmirs visi miesto gyventojai. Ir tada įtakingasis Marselio miesto prelatas sumanė šauktis Švenčiausios Jėzaus Širdies gailestingumo. Vietos vyskupui pritariant, buvo surengta milžiniška procesija. Visas Marselio miestas pasišventė Švenčiausiai Jėzaus Širdžiai. Ir kažkaip Dangus miesto pasigailėjo. Per 6 savaites niekas nebesirgo tame mieste maru, ir niekas nuo tos baisios ligos nemirė. Tada prelatas Belzunce tarė gausiems to uosto jūrininkams:

— Jūs, Marselio jūrininkai, plaukiojote po įvairias šalis. Jūras perplaukę, skelbkite visoms tautoms, net ir barbarams, garbę, galybę ir neapsakomą gerumą Švenčiausios Širdies, kuri teikėsi parodyti mums tokių didelių stebuklų, išgelbėdama mus iš baisios maro mirties. —

Ir dabar, galima sakyti, siaučia pasaulyje maras, raudonasis maras. Mums reikia labiau derinti savo širdis prie Švenčiausios Jėzaus Širdies.

Ypatingos mūsų meilės nusipelno Jėzaus Širdis Eucharistijoje.

Vienas misijonierius kartą pamatė jauną berniuką susikaupusį prieš altorių.

— Ką darai, Juozeli, tiek laiko čia klūpodamas, ir ką sakai Jėzui? — paklausė misijonierius.

— Nieko, tėve, — atsakė vaikutis. — Knygų aš nemoku skaityti. Aš tik kaitinu savo sielą kaip saulėje... —

Kartą vienos geros šeimos vaikutis drauge su motina lankė Bolonijoje katedrą. Mama jį paklausė:

— Kas toje gražioje katedroje tau labiausiai patinka?

— Šitas! — pasakė vaikutis, rodydamas į tabernakulį.

— Dėl ko?

— Todėl, kad Jisai tenai yra...

Nedaug buvo tokių garsių mokslininkų, kaip Pasteuras. Jo vardas mums žinomas iš to, kad pienas, kuris yra apsaugotas nuo apkrėtų ir greito sugedimo, vadinamas, pagal to mokslininko vardą, pasteurizuotu. Mat, Pasteuras atrado, kad daugelio sugedimų ir ligų priežastys yra maži gyvūneliai — mikrobai. Jeigu juos kaitinimu, augšta temperatūra užmuši, o paskiau tą maistą ar ką kitą sandariai laikysi, jis gali labai ilgą laiką išsilaikyti negesdamas. Iš čia mes ir turime tuos plačiai naudojamus "kenukus". Savo tais atradimais Pasteuras išgelbėjo Prancūzijos šilko pramonę nuo sunykimo ir daug žmonių išgelbėjo nuo mirties dėl pasiutimo ligos. Pagerbdami jo nepaprastus nuopelnus mokslui, prancūzai jį padarė Mokslų akademijos dekanu ir apdovanojo Garbės legiono ženklu.

Pasteuras buvo labai tikintis žmogus. Kartą jisai perskaitė laikraščiuose, kad jo gimtajame miestelyje Arbois bedieviškoji miestelio vadovybė uždraudė katalikams už bažnyčios ribų rodytis su Dievo Kūno procesija.

Pasteuras tuojuo nuvyko pas Arbois kleboną.

— Klebone, — kalbėjo jisai, — aš pats dalyvausiu procesijoje ir nešiu baldakimą. Žiūrėsime, ką gi darys tie uždraudėjai.

Tuojaus buvo paleista žinia žmonėse, kad procesija įvyks. Žmonės išpuošė gatves ir paminklus dar gražiau, kaip kitados,

Nepaisydama to neteisingo uždraudimo, nustatytą valandą miesto gatvėmis išsiliejo tikinčiųjų procesija, ir didysis mokslininkas Pasteuras nešė baldakimą.

Miesto galva suprato, kad jeigu reikėtų traukti atsakomybėn, tai pirmasis "kaltininkas" būtų mokslo garsenybė Pasteuras, bet šio nei tas bedievis burmistras nebeturėjo drąsos užkabinti.

Taigi, vienas iš būdų parodyti savo meilę Šv. Jėzaus Širdžiai — išpažinti savo tikėjimą ir ginti Eucharistinio Jėzaus garbę kiekviena proga.

MINTYS ŠV. PETRO IR POVILO DIENĄ

Birželio 29 d.

BIRŽELIO mėnuo, kai minime apaštalų Petro ir Povilo šventę, mūsų žvilgsnį nukreipia į Romą, į šv. Petro įkurtą Apaštalų Sostą ir į Bažnyčią, kuri ant Petro — uolos — pastatyta. Įdomu, kad popiežių autoritetui daug reikšmės priskiria pasaulio garsenybės, net ir gerokai nutolusios nuo Bažnyčios.

Taip prancūzų rašytojas J. J. Rousseau pažymėjo:

— Ką pasako šv. Tėvas, pasako autoritetas. —

Reikšmingą mintį yra paskelbęs vokiečių poetas Fridrikas Schilleris. Jis kalbėjo:

— Nors su kiekvienu numirštančiu popiežiumi nutrūksta įpėdinių eilė ir su kiekvienu nauju vėl ji prasideda, nors vargu ar kuriame pasaulio soste įvyko tiek pasikeitimų (dabartinis popiežius yra 262)... o vis dėlto yra tai vienintelis sostas krikščioniškame pasaulyje, kuris atrodo, jok nekeičia savininko, nes temiršta tik popiežiai, bet dvasia, kuri tą sostą padaro gyvą, pasilieka nemirtinga. —

Mintytojas Fridrikas Schellingas dar drąsiau išsireiškia:

— Ar jūs norite žinoti, ką aš galvoju apie popiežius? Aš mąstau apie popiežių sostą, kad be jo krikščionybė jau seniai būtų išnykusi iš šio pasaulio. —

Tai gerai supranta dabarties tautos ir dabarties valdovai, užtat gal nei viena valstybė neturi tiek plačių ryšių su įvairiais kraštais, kaip šv. Petro įpėdinis Vatikane, ir nei vienas nesusilaukia taip nuoširdaus prisirišimo ir pagarbos, kaip taisai Vatikano senelis.

Popiežius yra neatskiriama susijęs su visa katalikybe. Tačiau iš kitos pusės — kas popiežija katalikybėje, tas katalikybė visoje krikščionybėje ir pasaulyje: moralinis autoritetas ir gėrio ramstis.

— Katalikybė laikosi ir visada laikysis; pirmoji sąlyga ugdyti geresniems santykiams tarp įvairių tautybių yra mokėti

giliai įžvelgti į vaidmenį, kokį dabartyje turi katalikų Bažnyčia — skelbė Švedijos protestantų rašytojas Ahlberg .

Reikia tik pasišventusių žmonių, kurie tą didžią dvasinę Bažnyčios jėgą įvestų į savo dienų aplinką. Tą reikalą nuoširdžiai pažymi Langbehn:

— Pasaulis reikalingas pagalbos, bet ką jam padės geriausi katalikybės dėsniai, jeigu jie nebus perteikiami su reikiamu tiesumu ir pajėgumu? Pakankamai mes turime nerangiųjų, o mokytojų, kurie išmintingi tik savo kambaryje, gal net perdaug. Mums reikia idealistų, tvirto charakterio žmonių, ryžtingųjų. Norėdamas veikti pasaulyje ir turėti įtakos, žmogus turi būti su nugarkauliu. Tiesa, niekas negali nei colio pridėti pats prie savo ūgio, bet Dievas gali. Dievui veikiant, iš silpnuolio gali tapti didvyris. Svarbiausiu katalikybės uždaviniu visada pasiliks kova dėl augščiausiojo gėrio — kova, kad būtų laimėtos sielos. —

Net ir eiliniai gali persiimti religiniu entuziazmu ir patys spinduliuoti tikėjimu bei kitus šildyti. Didysis pamokslininkas Lacordaire yra pabrėžęs:

— Daugelis religiją laiko tik tam tikrais varžtais, o iš tikrųjų jie turėtų būti nešami jos meilės. Šventieji mylėjo, ir tai buvo visa jų didžių laimėjimų paslaptis. —

Negalima sakyti, kad dabar nebūtų didžio ryžtingumo sielų. Tai įrodo tūkstančiai naujųjų kankinių, kurie pačiose sunkiausiose sąlygose, kokių nei žiaurusis Neronas neįstengė sugalvoti, lieka ištikimi Kristaus meilės liudininkai.

Teisingai šv. Hilarijus pastebėjo:

— Jau tokia Bažnyčios savybė, kad ji žydi, kai yra persekiojama, kad ji auga, kai yra spaudžiama ir žlugdoma, kad ji gyvena net tada, kai jai skaudžiausias žaizdas padaro. Ji stovi tvirta, kai atrodo jau būsianti parbloškta. —

O persekiotojams jau anksčiau minėtasis Lacordaire ryžtingai skelbia:

— Jūs išplėšėte Bažnyčios nuosavybę ir mindžiojote jos garbę, jūs tikėjote, kad galėsite ją sugniuždyti, o tačiau jūs ją tik apvalėte ir atnaujinote.

Žmogiškomis akimis žiūrint, tasai Bažnyčios nežmoniškas gajumas tampa nesuprantamas. Net anas anglų istorijos filosofas Macauley išsireiškė:

— Kai apsvarstai tas baisias audras ir prievartas, kurias Katalikų Bažnyčia turėjo pergyventi, sunku besuprasti, kokiais keliais išėjo ji nesunaikinta. —

Be žmogiškųjų pastangų, Bažnyčioj pati Apvaizda rūpestingai budi ir ją globoja. Dėl to ir šv. Hilarijus galėjo tvirtai pasakyti:

— Kristaus Bažnyčioje ryški ši savybė: ji pergali būdama sužeista, ji pažįstama tada, kai ji apverčiama kaltinimais, ji iškyla tada, kai ji atrodo labiausiai esanti palikta.

Savo tyru žibėjimu ji patraukia dėmesį daugelio nuošaliau nuo katalikybės stovinčių sielų. Neperseniai protestantų vyskupiškos bažnyčios klebonas Kenneth Nakajo, vienas iš įtakingųjų protestantų dvasininkų Japonijoje, su visa savo šeima grįžo į katalikybę ir pasižadėjo savo jėgas panaudoti buvusių tikėjimo brolių į katalikybę atvedimui.

Tas svetimųjų kelias į Katalikų Bažnyčią nėra jau taip labai lengvas. Konvertitas Erich Peterson rašė:

— Dabar aš sulaukiau 40 metų amžiaus. Aš išsižadėjau augštos vietos bei darbo savo ankstybesnėj profesijoj. Ką aš padariau, padariau tai sąžinės verčiamas, kad nebūčiau Dievo atmetas. Jeigu kas dabar mane teistų, tam aš sakau: — prieš jo teismą aš šauksiuos Dievo teismo. —

Katalikų Bažnyčioje yra kažkas ypatingai patrauklu. Be abejonės, tai ir įdėjo šiuos žodžius į konvertito Edvardo Steinbruecko lūpas:

— Mūsų katalikiškoje bendruomenėje man taip miela, lyg aš būčiau didžioje kraujo giminystės šeimoje. Vien tik pažvelgimas į klūpantį prie altoriaus vaikutį, kurs pamaldžiai daro kryžiaus ženklą, jaudina mano širdį.

KAIP MIRĖ ŠV. IGNACAS

Liepos 31 d.

JĖZUITŲ ordino įsteigėjas šv. Ignacas Lojolą mirė 1556 m. liepos 31 d. JAV katalikai, neseniai švęsdami 400 m. sukaktį nuo to šventojo mirties, išleido specialią knygą: "St. Ignatius and the Jesuits" (Šv. Ignacas ir jėzuitai), kurią parašė iš protestantų į katalikus atsivertęs rašytojas Teodoras Maynard.

Iš to veikalo patiriame, kad šv. Ignacas buvo gimęs 1493 m. Jis buvo jauniausias vaikas aštuonių vaikų šeimoje. Vienas jo brolių taipgi buvo kunigas. Jis iš pradžių buvo pasirinkęs kario kelią. Bet ir tada pasireiškė jo būdo taurumas. Vieni metu kariai ruošėsi apiplėšti kaimą. Šv. Ignacas jiems tvirtai pasakė:

— Toks veiksmas nebūtų nei krikščioniškas, nei žmoniškas. —

Ir karius sudraudė.

Beginant Pamplunos tvirtovę, kulka sutriuškino jo kojos kaulą. Anais laikais gydymas buvo ilgas, o dar ir sugijo kreivai, reikėjo vėl laužti. Ilgai gulėdamas ir neturėdamas kaip laiko sunaudoti, šv. Ignacas pradėjo skaityti šventųjų gyvenimus, ir tai jį taip paveikė, kad jisai pats ryžosi tuo keliu eiti.

Norėdamas savo gyvenimą iš pagrindų pataisyti, jis nuvyko į Šv. P. Marijos šventovę Montserate. Pirmas dalykas — jis panoro atlikti gerą išpažintį, kuriai ruošėsi tris dienas, darėdamas sąžinės sąskaitą. Savo drabužius atidavė elgetai, pats apsiliko iš maišo padarytu drabužiu, kuris jam siekė iki kojų. Naktį praleido maldoje prie altoriaus. Iš ryto priėmė šv. Komuniją ir patraukė į Manrezos miestelį. Jo tikslas buvo nukeliauti į Šventąją Žemę, bet užtruko gavimas leidimų, ir Manrezoje jis praleido ilgesnį laiką, rytais klausydamas šv. mišių, o dienas praleisdamas užmiesčio kalnų urvuose, nuo-

šalume bemedituodamas. Pasiekė jis Šventąją Žemę. Jautriai pergyveno Atpirkimo vyksmą, vaikščiojo, kur Viešpats buvo nukryžiuotas.

Vėliau sugrįžo į savo gimtąją Ispaniją. Supratęs mokslo reikalą, nesidrovėjo su vaikais lankyti pradžios mokyklą. Vėliau — didžiame neturte, susikrovęs knygas ant asiliuko, išvyko į universitetą. Visą laiką gyveno didžio nusimarino dienas. Miegodamas ant grindų ar išėmęs čiužinį iš lovos. Bestudijuodamas Paryžiuje ėmė telkti savo draugus studentus, taip sudarydamas branduolį, iš kurio išsivystė didysis jėzuitų vienuolynas. Vieną savo draugą, vėliau šventąjį — Pranciškų Ksaverą — jis labai paveikė savo giliu, rimtu klausimu:

— Ką žmogui padės, nors jisai ir visą pasaulį pelnytų, savąją gi sielą prarastų. —

Susidarė septynetas draugų, studentų, ir 1434 metų rugpjūčio 15 d. buvo įsteigtas jėzuitų vienuolynas. Vėliau jos vyriausiuoju, kaip buvo pavadintas — generolu — buvo išrinktas šv. Ignacas Lojola.

Ilgainiui jėzuitų vienuolynas išaugo į didžiausią vyrų vienuolyną.

Tikinčiajam gilų įspūdį daro aprašymas šv. Ignaco mirties. Tai buvo penktadienis, išvakarėse dienos, kada prisimenama šv. Petras pančiuose. Ištikimas šventojo sekretorius Polanco liudija, kad mirtis jį aplankė lengvai, be kentėjimų.

Pačioje pirmoje knygoje, kur buvo surašytas šv. Ignaco gyvenimas, apie jo mirtį pasakyta:

— Kai paskutinę tų metų liepos mėnesio dieną užtekėjo saulė, ji atrado jį (šv. Ignacą) švelniai besigrumiantį su mirtimi. Praslinkus dviem valandom po saulės užtekėjimo, jis atidavė savo sielą Tvėrėjui, kaip jis to nuo seniau ilgėjosi. —

Šv. Ignacas buvo labai nuolankus. Vienu metu jis net buvo pasakęs savo pamėgtam jį vienuolyno nariui Pedro de Ribadeirai, kad jisai norėtų po mirties būti išmestas į lauką; dėl didelių nuodėmių jis nenusipelnęs ko kito, kaip tik būti šunims išmestas. Šitie žodžiai tik parodo, kaip jis bjaurėjosi

nuodėme, kad menki jo netobulumai atrodė jam didelis nusikaltimas, ir jis nelaiikė savęs vertu ko nors ypatingo.

Prieš savo mirtį šv. Ignacas buvo dar trejetui savaičių atvykęs į namelį užmiestyje, kurį buvo įsakęs pastatyti netoli Santa Balbinos, kad jame galėtų bestudijuojantieji atsigauti. Čia ligos išvargintas šventasis jieškojo poilsio. Jau liepos mėn. 26 d. jis sugrįžo atgal į savo kambarėlį prie Marijos della Strada bažnytėlės. Jis jau tada jautėsi silpnas. Tačiau paskutiniu metu jis panašiai jausdavosi dažnai, ir jo artimieji dėl to labai nesibaimino.

Liepos mėn. 28 d. šv. Ignacas priėmė šv. komuniją ligonio lovoje. Ir tai nebuvo nieko nepaprasto, ir ypatingo nerimo nesukėlė. Liepos 29 dieną, trečiądienį, jį aplankė du gydytojai. Jie taipgi ypatingo pavojaus nerado. Tik liepos 30 d. apie ketvirtą valandą popiet jis paprašė savo slaugytoją brolių naujoką Giovanni Tommaso Canizaro apleisti kambarį ir pakviestė savo sekretorių Polanco. Jam šventasis tarė:

— Aš artėju prie galo. Nebeturiu daugiau beveik jokios vilties toliau gyventi. Dėl to aš prašau, taipgi sunkiai sergančiam naujokų magistrui Laynez, gauti palaiminimą iš Šventojo Tėvo. Ir kai Dievas, mūsų Viešpats, mus paims į Dangų, mes melsimės už jo Šventenybę, kaip mes čia, žemėj, tai kasdien darėme. —

Šventasis dar vakare priėmė vakarienę. Tėvai nuėjo miegoti. Broliukas, kurs saugojo ligonį, vėliau pasakojo:

— Iki vidurnakčio aš vis girdėjau jį judant, sau kalbant, kaip ir visada savo ligoje. Po pusiaunakčio atrodė jis ramesnis, manęs taip dažnai nebešaukė, bet vis meldėsi: "O Dieve".

Ir tai buvo šv. Ignaco paskutiniai žodžiai. Liepos pabaigoje Romoje saulė teka pusę keturių. Saulei patekęs rastas jis buvo paskutiniuose gyvybės momentuose. Net ir nelabai patyręs daktaras Torres tai pripažino. Broliukas, kuris norėjo iš dviejų kiaušinių ligoniui paruošti stiprinančio maisto, staiga įpuolė į bažnyčią, kad pašauktų šv. Ignaco nuodėmklausį tėvą Pietro Riera, kad jis atsiskubintų su šv. aliejais. Bet jo nerado. Sekretorius Polanco nusiskubino į Vatikaną palaimi-

nimo, jausdamas susigraužimą, kad vakar to nepadarė. Šv. Tėvas taip anksti vis dėlto priėmė pasiuntinį ir suteikė palaiminimą mirštančiam. Kai Polanco be kvapo parskubėjo atgal, šventasis jau buvo miręs. Atsiskyrė taip ramiai.

Pasistengta padaryti jo mirusio portretą, nuimti pomirtinę kaukę ir kūnas aprengtas mišių drabužiais. Prie lavono skubėjo jo pažįstami, tardami:

— Šventasis mirė, šventasis.

Portugalijos karalius Jonas, sužinojęs apie jo mirtį, gailėjo jo kaip didžiai pavyzdingo vienuolyno viršininko. Sicilijos vicekaralius užuojautos rašte pasakė, kad palaimintas kapitonas šv. Ignacas po tiekų dvasinių mūšių ir pergalių dar bar triumfe savo vėliavą Danguje iškėlė drauge su šv. Dominiku ir Pranciškumi. Vėliau šventuoju tapęs Petras Kanisijus meldė, kad jis nors šešėlį to šventumo turėtų, kaip velionis.

Nevienas gi kartojo mintį iš paties šv. Ignaco dvasinių lavybų, kad jisai nuvykęs į savo Tėvynę, kur pasotins savo troškulį, kur Dievą, mūsų Viešpatį, pažins, garbins ir mylės. "Ir niekas negalėjo to troškulio numalšinti, kaip Tas, kuris yra gyvas šaltinis visos Saldybės, Tiesos ir Gėrio."

MARIJOS Į DANGŲ ĖMIMO ŠVENTĖJE

Rupjūčio 15 d.

Ferraroje, Italijoje, Švč. P. Marijos bažnyčioje, altoriun buvo įstatytas didingas 1518 metais garsiojo dailininko Ticiano tapytas paveikslas, vienas iš geriausiai pavaizduojančių Marijos į Dangų Ėmimą. Paskutiniame laikotarpy tas paveikslas buvo perkeltas į akademijos rinkinį Venecijoje.

Ticianas dvejus metus pašventė, kad įkūnytų jam pavestą uždavinį. Paveikslo apačioje matyti prie Marijos karsto susirinkę apaštalai, kurie su didžiausiu nustebimu žiūri į jų pa-

tikrintą stebuklą. Ypatingai ryškiai nutapytas šv. Petras, kuris įvykio pagautas, su sunertomis rankomis, susmukęs prie akmens karsto briaunos. Čia ir apaštalas šv. Jonas. Apaštalų galvos ir rankos kyla į dangaus mėlynę. Ten, ant debesėlio, pripildyto angeliukų, tolsta nuo žemės Marija, iškildama į Danguos erdves. Jos visas kūnas apsuptas akinančiai šviesiais dangaus spinduliais. Persimainiusi Marija, nežemiškos laimės pilna, tiesia rankas, pakėlusį akis į veidą Viešpaties, kuris lenkiasi į ją iš šviesos tvano. Cherubinų būriai, pavaizduoti šviesiomis sidabro spalvomis, jungiasi prie angelų, sudarydami skliautą aplink apsireiškusį Viešpatį.

Marijos, kylančios prie Dievo, žvilgsnis pripildytas nenusakomos laimės; jos burna kiek praverta, lyg reikšdama tą nenugalimą nustabą, jaučiant laimės pilnumą, kurią jai Viešpats Danguje paruošė. Ne tik Ticianas — visas krikščioniškas pasaulis į Dangų Paimtąją nuo amžių garbino.

Dantė savo "Dieviškoje komedijoje" aprašo, kaip jisai, perėjęs per septynis Danguos skliautus, pasiekė augščiausiąją, kur Švenčiausioji Trejybė šviesos apsupta, ir ten jis išgirdo vardą, kurio "aš šaukiausi visose žemės nelaimėse", — Marijos. Jos garbei arkangelas Gabrielius pradeda giesmę, kurią tęsia angelai. Girdėti garbės giesmė, lyg ją tūkstančiai liežuvių giedotų, — pagarbiai rašo Dantė.

1940 metais Marijos į Dangų Ėmimo dieną benediktinas vienuolis tėv. Claver, Šv. Otilijos abatijos bažnyčioje vargonų muzika kėlė Marijos šventės garbę. Su pilnu nuoširdumu jisai vargonavo, giedodamas mišparų antifoną:

— Šiandien Švč. Mergelė Marija įžengė į Dangų; džiaukitės, nes viešpatauja su Kristumi amžinai.

Staiga — jo pirštai ėmė slysti. Jisai dar įstengė sušukti savo nuoširdaus atsidavimo žodį "Deo gratias" — Ačiū Dievui. Širdies smūgis pašaukė jį prie jo pamiltosios Marijos. Į Dangų Paimtoji mums gali suteikti daug paguodos gyvenime ir mirtyje.

Rašytoja Elena Most pirma buvo evangelike, vėliau — kuri laiką buvo tapusi visai netikinti, pagaliau atsivertė ir mi-

rė kaip domininkone vienuolė. Savo ypatingą gyvenimo kelią ji aprašė knygoje: "Eik ir skelbk". Čia ji pasipasakoja, kaip pirmą kartą kalbėjo "Sveika Marija" ir kokią malonę ši malda jai atnešė:

— Kartą pensionate aš paprašiau savo kambario draugę, kad man padiktuotų "Sveika Marija". Ji tai padarė. Aš susirašiau ir ilgai nešiojau tą raštelį po savo laikrodko viršeliu, kaip didelę brangenybę. Tačiau kurį laiką aš vis dar neišdrįsau tos maldos kalbėti. Ir tada atėjo skaidrus lapkričio vakaras. Aš vėl savo vienumoje meldžiausi. Kai atėjo mano kitos dvi draugės, gyvos ir linksmos, kaip visada, aš nuėjau prie lango. Mano širdis dar buvo perpilna. Aš sėdėjau ant lango ir tylėdama žiūrėjau į nakties platųjį dangų. Mane jaudino tos pagaunančios idėjos: Dievas, tiesa, šventumas. Ir tada lyg pradėjo kažkas manyje kalbėti, o manoji siela, sujau-dinta ir išgąsdinta, lyg pati pradėjo klausytis: "Sveika Marija, malonės pilnoji. Viešpats su Tavimi. Tu pagirta tarp moterų ir pagirtas Tavo iščios vaisius Jėzus. Šventoji Marija, Dievo Motina, melskis už mus, nusidėjėlius, dabar ir mūsų mirties valandoje. Amen."

— Mane apgaubė didelė tylą ir laimė, — rašo toliau Elena Most. — Kurį laiką aš dar sėdėjau nejudėdama. Tada aš priėjau prie kitų ir su jomis kalbėjau bei juokiausi, kaip ir anksčiau. Tačiau mane supo šventa ramybės ir džiaugsmo atmosfera, į kurią negalėjo prasimušti joks kasdieniškumo atspindys. Tikrai, tą vakarą įvyko kažkas didelis. Aš pasivedžiau globai tos, kurios niekas nešaukia pagalbos netapdamas išgirstas ir kuri iš savo pusės nuoširdžiai užtaria Viešpačiui. Su šia savo pirma "Sveika Marija" aš pasiekiau, kad mano, kaip Dievo dukters, teisės pasidarė galiojančios Viešpaties namuose. Dabar mano reikalai pateko į geras rankas. Dabar visas turėjo gerais keliais nueiti. —

Čia mes girdėjome apie tokią išpūdingą pirmąją "Sveika Marija". Dabar paklausykime atsitikimo apie žmogaus paskutiniąją "Sveika Marija". Kartą vienas Berlyno valstybinės operos muzikas atėjo pas vieną kleboną ir paklausė, ar

galima užprašyti šv. mišias už mirusį protestantą. Klebonas pažadėjo atlaikyti. Po trejeto savaitių vėl atėjo tas pats vyras ir ėmė pasakoti:

— Vakar aš buvau prie savo mirusio draugo kapo. Ten radau jo motiną ir seserį, kurios papasakojo apie jo mirtį. Jis gulėjo seserų domininkonių ligoninėje Hermsdorf e. Apie 10 val. ryto jis atsisveikino su motina, su seserimi, atsigulė ir nebetarė nė žodžio. Apie 12 valandą suskambėjo varpai — "Viešpaties Angelas". Tada jis nubudo, ištiesė abidvi rankas į augštį, lyg jis tampytų už varpų virves, ir ryškiu balsu ėmė giedoti "Ave Maria" (Sveika Marija) iš "Trubaduro" operos. Ir kai baigė giedoti iki galo, susmuko pagalvėje ir buvo nebegyvas.

Ir taip mirė protestantas su dideliu prašymu lūpose:

— Šventoji Marija, Dievo Motina, melski už mus, nusidėjėlius, dabar ir mūsų mirties valandoje. Amen.

Tai du gyvenimo faktai. Abudu atsitikimai liečia žmones, kilusius iš protestantų. Mes esame laimingesni. Mes nuo mažų dienų, mamytės išmokyti, kalbame "Sveika Marija". Tai buvo mūsų viena pirmųjų maldų gyvenime ir bus viena pasakutiniųjų. Ta malda tokia miela, nes Marija yra taip artima mūsų širdžiai! Ji yra į Dangų Paimtoji ir mums padės amžiną laimę pasiekti.

Pasitaikė, kad kartą vienas uolus katalikas traukiniu keliavo su viena panele, kuri buvo metodiste. Apie daug dalykų jiedu šnekėjo, pagaliau ėmė svarstyti ir tikybos klausimus. Staiga vyras panelę paklausė:

— Pasakykite, panele, ar jūs manote, kad Jėzaus Motina buvo metodiste?

— Ne, tuo tai aš netikiu, — atsiliepė ta metodiste.

— O aš, — kalbėjo jos bendrakeleivis katalikas, — už jokią kainą pasaulyje nenorėčiau priklausyti tikybai, kuri savo nariu negali priskaityti Dievo Motinos. —

Laimingi mes, kad gimėme katalikų Bažnyčioje, tikrojoje tikyboje, kuri mums nurodo tokią brangią motiną — Mariją, kuri, paimta į Dangų, mūsų laukia amžinybėje.

PIJUS X - NAUJASIS ŠVENTASIS

Rugsėjo 4 d.

DIDYSIS popiežius Pijus X, kuris pasauliui paskelbė šūkį — Viską atnaujinti Kristuje, yra pastatomas visiems mums pavyzdžiu, paskelbiant jį šventuoju ir iškeliant į altoriaus garbę.

Tai buvo nuostabios dvasios žmogus. Visų pirma — pasižymėjo ypatinga artimo meile. Kai jis dar buvo vyskupu, kartą atėjo elgeta. Pinigų tuokart prie savęs neturėjo, tai nuėjo ko nors pajieškoti į virtuvę. Jam tada šeiminkavo jo sesuo. Pamatęs puodą su sriuba, jis nesvyruodamas atidavė neturteliui. Atėjusi sesuo susirūpino, kur dingio gaminami pietūs.

— Aš atidaviau tam, kuris visiškai neturėjo ko valgyti, — atsiliepė vyskupas.

— Bet ką aš pietų duosiu? — rūpinosi sesuo.

— Duok, ką turi, aš be mėsos apsieisiu. —

Kitą kartą viena ponija, matydama, kad vyskupas Sarto (tokia buvo vėlybesnio Pijaus X pavardė) neturi laikrodėlio, jam padovanojo. Tačiau jis neilgai džiaugėsi — greit jį pardavė ir pinigus išdalino pavargėliams.

Vieną dieną dingio iš vysk. Sarto pastogės visos malkos, kurių turėjo užtekti visai žiemai. Jo sesuo vėl klausinėjo, kas pasidarė:

— Atidaviau neturtingiems. Jie kenčia šaltį, — kalbėjo mūsų šventasis,

— O ką mes be malkų darysime, — rūpinosi sesuo.

— Nesušalsime, apsieisime, juk esame ne maži vaikai, — buvo atsakymas.

Su ta karšta artimo meile jame buvo stiprus ir nusižeminimas. Jau būdamas kardinolu jis nepabūgdavo paprastam kunigui mišioms patarnauti.

Jo meilė apėmė ne tik gyvuosius. Šventųjų bendravimo dvasioje jis ragino:

— Jei norite būti tikri savo sielos išganymu, tai karštai melskitės už nelaimingus mirštančiuosius. —

Mylėjo jis ne tik žmones, bet ir visą gamtą. Kartą Neapolio gyvulių globos draugijai jis pasiuntė savo nuotrauką ir savo palaiminimą tos draugijos nariams, kurie, kaip jis pasakė, "sielojasi, kad sukliudytų žiaurumus, prieš tuos tylčius Dievo mums duotus tarnus", supraski — naminius gyvulius.

Norėdamas tomis gėrio nuotaikomis persunkti visą pasaulį, jis skelbė, jog svarbiausias reikalas yra, kad kiekvienoje parapijoje būtų grupė pasaulininkų, kurie būtų giliai religingi, gerai išmokslinti ir kurie būtų ryžtingi apaštalai. Apaštalavimo reikalais išleido net specialų raštą, kuriame dėstė:

— Ne tik žmonės, išvėsti kunigais, bet visi tikintieji be išimties privalo pasišvęsti Dievo ir sielų reikalams. —

Ypač jis didžiai brangino apaštalavimą geru pavyzdžiu, apie tai pareikšdamas:

— Kadangi žodžiai ir veikimo smarkumas nieko negelbsti, jei jų nuolatos nelydi ir neseka pavyzdžiai, tai ryškiausia visų katalikiško veikimo darbininkų charakteristika būtinai turi būti savo tikėjimo viešas išpažinimas savo gyvenimo šventumu, papročių sveikumu ir sąžiningu Dievo ir Bažnyčios įstatymų vykdymu. —

Ir tą visą apaštalavimo veiklą turi lydėti vienybės dvasia, apie ką Pijus X prancūzų maldininkams taip pareiškė:

— Vienybė Bažnyčios vaikų savo tarpe; tikinčiųjų su kunigais, tikinčiųjų ir kunigų su vyskupais, tikinčiųjų, vyskupų su Augščiausiuoju ganytoju sudaro mūsų galybę. —

Pijus X ypatingai brangino spaudą. Būdamas dar Vencijos vyskupu, jis įsteigė laikraštį "Difesa". Parūpino lėšų jo leidimui ir ne kartą, pats sėdęs į gondolą, miesto kanalais ir davosi nuo vieno namų prie kitų, platindamas prenumeratą. Jo pastangomis šis laikraštis lankydavo beveik kiekvieną miesto katalikų šeimą, ir sekantieji miesto atstovybės rinkimai davė tokius žmones, kuriems religija buvo brangi. Prie namo, kuriame buvo spausdinamas tas laikraštis, vėliau buvo įtvirtintas parašas:

— Štai popiežiaus didžiausias darbas Venecijoje. —

Kai iš pradžių tas laikraštis turėjo finansinių sunkumų, mūsų šventasis pratarė:

— Aš nepabijosiu jokių aukų "Difesai" išlaikyti. Jeigu bus reikalas, aš atiduosiu savo vyskupo žiedą, savo kryžių ir savo kardinolo skrybėlę, nes aš noriu, kad toliau laikytųsi gerai vedamas, sumaniai Bažnyčios reikalus ginąs laikraštis. —

Žinomas jo posakis:

— Veltui statysite bažnyčias, veltui steigsite mokyklas. Visos jūsų pastangos bus sunaikintos, jei nepasinaudosite tuo ginamuoju ir puolamuoju ginklu, kuris yra katalikų spauda.—

Viename laiške spaudos draugijai jis rašė:

— Tikintieji tegu žino, kad auka, kurią spaudai daro, yra gražiausias religijos veiksmas, kuris geriausiai gali patarnauti sielų išganymui. —

Pijus X buvo tauri asmenybė. Jis gyveno savo pamėgtiems idealams. Žemė jo nebuvo supančiojusi. Savo testamente jis drąsiai pasakė žodžius:

— Neturte gimiau, neturte gyvenau ir neturte mirsiu... Manojų kūno nė nebalzamuokite.

Ir visiškai pelnytai marmoriniame jo antkapyje Šv. Petro bažnyčioje Romoje yra įrašyta:

— Popiežius Pijus X, varguolis ir drauge turtingas, švelnus ir nuolankios širdies, nenugalimas gynėjas katalikų tikėjimo, stengėsi viską atnaujinti Kristuje; dievobaimingai mirė 1914 Viešpaties metų rugpjūčio mėnesį. —

Jis kūnu mirė, dvasia gyvens jo garbei statomuose altoriuose ir mūsų širdyse.

RAŠYTOJAI IR MENININKAI APIE ROŽANČIŲ

Spalio 7 d.

— Nuostabiai vertingas dalykas yra būti gaivinamam idėjų... Kiekvienas tą idėjų gyvenimą gali pabandyti, tai ir aš pati bandau, padedama Chestertono, Fra Angelico ir rožančiaus, — rašė kūrėja Maisie Ward. Rožančiaus maldą ypatingai pamėgusi, ji net specialią knygą parašė: "The Splendour of the Rosary" (Rožančiaus didingumas).

Rašytoja nupasakoja atsitikimus iš Londono gyvenimo: tame didžiausiame pasaulio mieste katalikai viename parke pradėjo daryti viešus susirinkimus ir aiškinti religines tiesas kitatikiams ar ir visai netikintiems. Nekantrūs klausytojai kartais sukeldavo tokį trukšmą, kad visai nebūdavo girdėti kalbėtojo. Tada katalikai, taip buvo susitarę, išsitraukdavo rožančių ir kalbėdavo kol kiti nutils. Tie modernieji pagonyms dažnai imdavo stebėtis ir klausinėti, kam jie tuos "suvertus karolėlius" turi rankose. Ir šie atsakydavo:

— Karolėliai — dėl maldų, o maldos — dėl paslapčių...

Tuo gerai išreiškiamas turtingas tos maldos būdas.

Atspėdama kaikurių priekaištą, kad kartojama malda gali nusibosti, autorė sako:

— Kartojimas neturi būti bedvasis: juk žmona niekada nepavargsta girdėdama savojo vyro kartojimą "Aš tave myliu", juk motina niekada nepavargsta klausydama vaiko pirmųjų žodelių, kartojamų dažnai, nes jis kitų nežino... —

Autorė, turėdama galvoj paslapčių apmąstymą, tvirtina:

— Rožančius yra labai civilizuota, intelektualinė malda; kas tik ją supranta — susižavi. —

Tą tvirtinimą ji paremia faktu: vienoje parapijoje yra net 500 nekatalikų, kurie kasdien kalba rožančių. Daugybė konvertitų laimima per tą praktiką.

Iš Londono rašytoja Caryll Houselander praneša apie baisių oro atakų laikus per II Pasaulinį karą; ji tada daug kartų jautusis sustiprinimą, ranka laikydama kišenėje rožančių...

Tiesa, daugelis toje maldoje sutinkamų paslapčių mūsų protui nėra prieinamos, bet rašytoja Maisie Ward gerai sako:

— Faktas, kad jos prašoka mūsų protą, nereiškia, kad mes nieko nežinome apie jas, bet tik reiškia, kad mes negalime visko apie jas žinoti. —

Eidama prie atskirų paslapčių paaiškinimo, rašytoja plačiau pasakoja apie XV šimtmečio dailininką Fra Angelico, kurio nuostabius piešinius ji vartoja kiekvienos paslapties pa-vaizdavimui. Fra Angelico buvo vienuolis, domininkonas. Jis buvo toks gabus, kad jo paveikslai iki šiol pasilieka nuostabūs meno šedevrai, bet kartu jis buvo toks dievobaimingas, kad šventus paveikslus jis piešė klūpodamas ant kelių ir negalėjo piešti kryžiaus, neliejęs ašarų.

Pats popiežius įvertino jo talentą ir pakvietė Romon atlikti kaikurių meno darbų. Ir jis visada pasiliko dvasios žmogus: nepradėdavo piešti pirma nepasimeldęs.

Aiškindama 15 rožančiaus paslapčių, autorė pirma duoda menišką Fra Angelico paveikslą, tada — paveikslo aiškinimą, toliau — Šv. Rašto žodžius apie tą rožančiaus paslaptį, tada savo paaiškinimą paslapties, dažnai įjungdama gražų ta tema eilėraščių, pagaliau baigia malda. Tas maldas sukūrė minėtoji anglė Caryll Houselander, kuri dirbo, kai šimtai tūkstančių pastatų buvo aplinkui sugriauti ir kai jos namai siūbavo nuo sprogstančių bombų.

Užtat kaikurios iš tų penkiolikos maldų yra labai jautrios. Imkime, pavyzdžiui, kad ir tą, skirtąją Atradimui Vaikelio Bažnyčioje:

— Tegu per Mariją, jėškančią pražuvusio savo sūnaus, bus mums duota malonė jėškoti Vaikelio Kristaus ir visada jį rasti. Raskime jį visuose vaikuose ir visuose tuose, kurie pergyvena vaikų turimus nepriteklus: ligoniuose, seneliuose, skurdžiuose, paprastuose žmonėse — visuose, kurie tarnauja

ir kurie yra geros valios ir neturtėliai, visuose, kurie yra kamuojami išsiilgimo ir benamiai. Ir mes pasidarykim mažais vaikais, kad galėtume rasti Dievišką Vaikelį savo širdyse.—

Matyti, kad visa autorės šeima pamėgusi rožančių. Ji rašo:

— Mano vyras kartais nori, kad mūsų dešimt pirštų būtų pašventinti ir atlaisdais apdovanoti, nes jie taip dažnai pavaduoja rožančių, kai šis pamirštas namie ar kito švarko kišenėje... —

Garsus buvo vokiečių kompozitorius Kristopas Vilibaldas Gluckas. Jis sukūrė keletą puikių operų. Pasiekė pasaulinio garso ir ilgą laiką gyveno Paryžiuje, globojamas karališkosios šeimos. Mirė jisai staiga. Atėjusieji artimieji atrado jį atšalusį. Reikšminga, kad jo sustingusiose rankose tebebuvo rožančius, senas ir sudėvėtas. Jį jam buvo dovanojęs dar jaunatvėje vienas pranciškonas vienuolis. Su tuo rožančiumi muzikas nesiskyrė visą amžių.

Vatikane, šv. Tėvo rūmuose, popiežiaus koplyčioje, kuri vadinama Siksto koplyčia, yra amžiais neužmirštas didžiojo dailininko Mykolo Angelo nupieštas Paskutinio teismo paveikslas. Čia pavaizduoti du prisikėlusieji iš numirusių, kurie, pasinaudodami rožančiaus grandinėle, pakyla augštin prie šventųjų.

Florencijoje, kur kitados gyveno tas didysis menininkas, dar ir dabar rodomas jo nuosavas, dažnai vartotas rožančius, kuris liudija, kad didieji žmonės mus skatina prie tos kilniosios maldos.

KRISTUS KARALIUS

Spalio paskutinis sekmadienis

ITALIJOS miestas Florencija 1527 metais buvo dideliame apsupimo pavojuje. Tada, šaukdamasi Dangaus pagalbos, miesto valdyba nutarė, sekdama dar 1495 metais Savonarolos

duotą patarimą, visą miestą paaukoti Kristui Karaliui. Buvo iškilmingai atliktas paaukojimo aktas ir to viso atminimui ant rūmų Palazzio Vecchio buvo prikalta puošni lenta. Ta lenta buvo tarp dviejų statulų: Michaelangelo sukurto Dovydo statulos ir Bendinellio sukurtos Herkulio statulos. Toje marmoro lentoje buvo lotyniškai įrašyta:

— Jėzus Kristus Florencijos žmonių išrinktas karaliumi. —

Vėliau tas įrašas buvo pakeistas, bet ir iki šios dienos pasilikęs kitas, dar reikšmingesnis:

— Rex Regum et Dominus Dominantium (Karalių Karalius ir Viešpačių Viešpats). —

O mes Kristų ar jau išsirinkome savo valdovą? Iš tikro Jis yra mūsų valdovas. Jis, kaip Dievas, yra mūsų Sutvėrėjas, taigi mes Jam visiškai priklausomi tvariniai. Jis, kaip Išganytojas, yra mus savo krauju ir mirtimi atpirkęs. Brangi kaina sumokėta. Mes esame Jo valdiniai, visiškoje Jo valioje. Jis mūsų karalius. Savo begaline meile jis pelnė mūsų visišką klusnumą.

Kristų pripažinti Karaliumi neužtenka tik žodžiais. Reikia širdyje jausti — už meilę Kristui meile atsimokant. Reikia savo protu Jam pirmenybę pripažinti ir savo valia Jam visiškai paklusti. Reikia kovoti dėl Jo karalystės stiprinimo žemėje, stengiantis laimėti sielas Jo karalijai.

Brazilijos sostinė, gražiausiame Pietų Amerikos mieste — Rio de Janeiro — įplaukiant į uostą matyti Korkcvado kalnas, iškilęs beveik iš pačių jūrų. Ant to kalno viršūnės pastatyta milžiniška Kristaus Karaliaus statula, su stambia papėde, sverianti 1,200 tonų. Išganytojas laiko plačiai išskleistas rankas. Jis lyg visą pasaulį nori apglėbti, prie savo širdies priglausti. Pjedestale gi išrašyti šie žodžiai:

— Kristus pergali, Kristus viešpatauja, Kristus valdo, Kristus laimina Brazilijos žemę. —

Yra toksai labai plačiai skaitomas veikalas, iš kurio parytas ir filmas; tasai veikalas vadinasi "The Robe" (Apusiaustas). Tame veikale vaizduojamas vienas pajėgus vergas, Demetrijus, kuris patį pirmąjį Verbų sekmadienį, kada

Kristus triumfališkai įjojo į Jeruzalę, buvo tenai. Tas vergas per minią yrėsi alkūnėmis, norėdamas pažvelgti į tą nepaprastą asmenį. Su juo buvo kitas, mažesnio ūgio vergas, kuris nematydamas per minią ėmė Demetriją klausti:

— Ar tu jį matai? Kaip jis atrodo? Sublūdęs?

Demetrijus iš karto tylėjo. Jis buvo perdaug pagautas triumfališko vaizdo, kad nė negirdėjo, ką čia jam draugas porijo. Tik pakartotinai klausiamas atsiliepė, kad tas naujasis žmogus nėra koks keistuolis.

— Kas, ar jis karalius? — vėl klausė jį draugas.

— Ne, jis ne karalius.

— Tai kas gi, — prisispyręs klausinėjo pirmasis vergas.

— Aš nežinau, bet jisai yra kažkas daugiau negu karalius.

Tai, ko Demetrijus nežinojo, mes žinome. Kristus yra Dievas. Kaip Dievas, Jis yra mūsų karalius, ir Jis yra nepalyginti didesnis už žemės valdovus.

Kartą karalius Fridrichas, girdint generolui Joachimui von Zieteh, pasakė kažką labai netinkama apie šv. Komuniją. Generolas drąsiai atsiliepė:

— Jūsų Didybė gerai žinote, kad kare aš nieko nepabūgau, jokio pavojaus nevengiau, rizikuodamas savo gyvybę už Jus ir už savo kraštą. Tačiau yra Vienas augštybėse, kuris yra didesnis negu Jūs ir aš — didesnis negu visi žmonės. Jis yra mūsų Išganytojas ir Atpirkėjas, kuris mirė už visus žmones, kuris taipgi mirė ir už Jūsų Didybę. Jis brangiai mus pirkė savuoju krauju. Aš niekada negaliu leisti, kad tasai Visų Švenčiausias būtų pajuokiamas ir iš Jo būtų tyčiojama, nes Juo remiasi mano tikėjimas, mano ramybė, mano viltis gyvenime ir mirtyje. Tikėjimo galios vedama Jūsų narsi kariuomenė kovėsi ir laimėjo. Jeigu Jūsų Didybė griausite tą tikėjimą. Jūs tuo pačiu griausite ir mūsų valstybės gerovę. —

Ir karalius, giliai paveiktas ir spausdamas savo ryžtingojo generolo ranką, karštai kalbėjo:

— O, esi laimingas, Zietene! Kaipgi aš norėčiau turėti tokią tikėjimą, kaip tavo! Aš jaučiu didžiausią pagarbą tau. Ti-

kėki man, tokių žodžių, kaip pirma prasitariau, niekada daugiau iš manęs nebeišgirsi. —

Washingtonė yra viena didžiausių ir geriausiai įrengtų pasaulyje bibliotekų, knygynų. To knygyno tarnautojai yra visokiausių sričių specialistai, ir jiems dažnai atsiunčiama išspręsti visokiausių ir keisčiausių klausimų. Vienas klausimas iškildavo taip dažnai, jog buvo sudarytas specialus tarnautojų dalinys tam klausimui ištirti, o klausimas buvo šis:

— Apie kokią asmenį istorijoje yra daugiausia knygų prirašyta? —

Tyrinėtojai susekė, kad daugiausia knygų susilaukė šie asmenys: apie Napoleoną buvo 1,735 knygų, apie Jurgį Washingtoną — 1,755, apie Linkolną — 2,319, apie Šekspyrą — net 3,172 knygos.

Tačiau buvo dar vienas asmuo, kuris nevaldė jokios karalijos, kaip Napoleonas, kuris nebuvo jokios naujos valstybės kūrėjas, kaip Washingtonas, kuris nebuvo plataus masto valstybininkas, kaip Linkolnas, kuris nebuvo rašytojas, kaip Šekspyras, kuris faktinai nepaliko parašęs nei vienos savo rašto eilutės, o jei rašė, tai tik dulkėse ir smėlyje, — apie kurį tačiau Kongreso bibliotekoje rasta net 5,152 knygos. Tas asmuo — tai Kristus, didesnis už karalius ir rašytojus, jau dvidešimt šimtmečių karaliaująs žmonių mintyse ir širdyse.

VISŲ ŠVENTĖ

Lapkričio 1 d.

VIENĄ mirštantį kareivį kažkas paklausė, ar jis neturėtų perduoti kokią paskutinį savo žodį savajam tėvui.

Kareivis valandėlę patylėjo. Tada — jo lūpose pasirodė lengva šypsena, ir jis pratarė:

— Pasakyki mano tėvui ir mano žmonai, kad aš sugrižau į namus, savo amžinuosius... Jie supras. Aš parėjau namo... —

Visi mes kasdien artėjame prie savo amžinųjų namų. Visų Šventė mums yra svarbus priminimas siekti, kad tie namai anapus būtų amžinoje laimėje. Su šv. Augustinu kalbant — jeigu galėjo tie milijonai visokio amžiaus, visokio luomo vyrų ir moterų tapti šventais, kodėl mes negalėtume?

Kažkoks rašytojas yra labai giliai pasakęs:

— Žmonės, kurie gimę tik vieną kartą — miršta du kartu: mirtimi šioje žemėje ir mirtimi amžinybei; tačiau tie, kurie per nusimarinimą ir gyvenimo pašventinimą atgimsta antrą kartą žemėje, tie temiršta tik vieną kartą: čia, žemėje, kad gyventų amžinybėje. —

Visų Šventė ir yra mums priminimas tų, kurie jau laimėje gyvena amžinybėje. Tai pelnyti reikia nuoširdaus ryžto.

Kartą klasėje mokytojas vaikams aiškino apie angelus. Paklausė vaikus: "Kaip angelai vykdo Dievo valią". Atsakymų buvo įvairių: "Jie vykdo tiesiai, be svyravimų"; kitas sakė: "Jie tai daro visa širdimi", trečias — "Jie tai atlieka gerai". Pagaliau tyli, maža mergaitė pridėjo: "Jie tai daro neklausdami jokių klausimų".

Priimti Viešpaties valią be abejojimų ir be klausimų (kodėl? kodėl man?) — tai šventųjų kelias, kuriuo pasukame tik išmokę savo valią palenkti Viešpaties valiai.

Šventasis Kamilius Lelis sakydavo:

— Jeigu mirusieji galėtų sugrįžti į gyvenimą, ką tik jie bedarytų, siekdami šventumo! O aš — turiu tiek laiko. Ką gi aš darau Dievui? —

Kai vienas šventas Prahos vyskupas buvo arti mirties, vienas iš jo artimųjų paklausė, ar vyskupas nesibijo mirti?

— Ne, — atsakė ligonis, — nesibijau. Nors aš tesu tik vargšas nusidėjęs, tačiau į mirtį žiūriu tik kaip į kelią, kuris veda į Dievą. —

Viena rašytoja daug skaitydavo ir rašydavo. Pradėjo jos akys silpti. Kai nuėjo pas gydytoją, tas jai patarė:

— Jūs gyvenate netoli kalnų. Pro savo langą dažniau ir ilgiau žiūrėkite į augštuosius kalnus. Jūsų akys pasilsės, atsigaus. —

Ir mes savo gyvenime turime akis įbedę į kasdienius namų darbus, į savo įstaigą, fabriką ar kitą darbovietę. O reikia ir dvasios akis, bent kartkartėmis, pakelti į augštuosius dvasios kalnus, kurių pats augščiausias yra Kristus, prie Kurio mes galime daugiausia stiprybės ir paguodos sau semtis.

Maždaug trejetą metų po Amerikos atradimo Florencijoje didelę įtaką įgavo vienuolis Savanarola. Jisai išvystė nepaprastą akciją savo mieste kovodamas su nusikaltimais, su azartiniais žaidimais, su pasileidimu. Surinkęs vienu metu minias žmonių, jis po karštos kalbos į juos paklausė:

— Ar pasirenkate Kristų savo karaliumi?

— Taip... Tegyvuoja Kristus karalius. —

Ir mes panašiai turime pasirinkti Kristų savo karaliumi. Tik jis vienas tegali atnešti stiprybę čia ir laimę amžinatvėje, laimę, kuria džiaugiasi Visų Šventėje prisimenami garbės vainiku papuošti tobulumo sekėjai.

Kai 1937 metais, persekiojimų laikotarpy, Meksikoje, Orizabos mieste, kareiviai apsupo bažnyčią ir iš jos išvarė tikinčiuosius, minia nužygiavo pas miesto galvą šaukdama:

— Mes galime mirti, bet Dievas nemiršta. —

Dievas nemiršta, kankinių kraujas nedingsta be pėdsako ir žmogaus sielos amžinos, todėl ir Kristaus pergalė yra užtikrinta, o joje — užtikrinta amžina laimė Jo tikrųjų sekėjų.

Šv. Beda sako, kad mūsų gyvenimas žemėje yra supamas tamsos ir nakties. Kad ta naktis nebūtų tokia juoda, Kristus siunčia šventuosius, kurie yra jo šviesos atspindys, kurie švyti, kaip žvaigždynai danguje, kad mes nesukluptume ant akmenų, o pasuktume tiesos, nekaltybės ir dorybės keliu, kuriuoėjo ir šventieji.

Šventųjų laimėjimo paslaptis yra jų gili meilė. Kaip sako Magdalena Semer:

— Tiktai šventieji moka tikrai mylėti. —

Šv. Pranciškus Salezietis itin iškalbingai aiškina:

— Šventųjų gyvenimas nėra niekas kitas, kaip Evangelija, gyvenimo praktikon, veiksman perkelta. Tarp parašytos

Evangelijos ir šventųjų gyvenimo aš nežinau kito skirtumo, kaip tarp muzikos, surašytos į gaidas, ir tos pačios muzikos, virtuozų atliekamos.

MIRUSIŲJŲ MEILĖS UGNELĖ

Lapkričio 2 d.

VOKIETIJOS daly, vadinamoj Vestfalija, gyveno devynioliktoje šimtmečio klebonas, pavarde Kronenberg. Kai tik pradėdavo temti, jisai kas vakarą eidavo į kapines ir tenai kalbėdavo rožančių — už mirusius.

Vieną kartą jo draugai paklausė tą senelį kleboną, ko jisai taip kasdien eina į tas kapines. Senukas kunigas atsakė:

— Jau daug metų, kai aš esu šios parapijos klebonu. Kas gali žinoti, o gal dėl mano kokio apsileidimo, dėl mano silpnumo kenčia skaistykloje kurios šios parapijos sielos. Bijau, kad man po mirties nereikėtų dėl to už jas sunkiai atsakyti. Todėl kasdien einu į tą mirusiųjų buveinę ir aukoju savo rožančiaus maldą už visas tas sielas, kurios dėl mano kaltės gal kenčia skaistykloje. —

Nuolat reikia mirusiųjų sielas atsiminti, bet ypatingai Vėlinių dieną. Padėję sieloms skaistykloje, mes išigysime nuolatinius užtarėjus ir jie pas Viešpatį mums padės laimingą amžinatvę pasiekti.

Lietuvoje buvo paprotys Vėlinių proga uždegti žvakutę ant artimo žmogaus kapo. Tai buvo ženklas, kad jo atminimas dar nėra užgesęs. Tai reiškė, kad kaip liepsnelė plevena augšty, taip mūsų maldos už jį augšty kyla.

Panašiai ir mums širdyje reikia turėti gyvą mirusiųjų meilės ugnelę, juos ypač atmenant Vėlinių proga.

Vėlinių dienos šv. mišiose Bažnyčios vardu gražiai meldžiamasi:

— Išrišk, Viešpatie, visų tikinčiųjų numirusių vėles iš visų kalčių ryšių. Ir Tavo malonei jiems padedant, tebūva jie verti išvengti teismo keršto ir džiaugtis amžinosios šviesos laime... —

O paskutinėje šv. mišių maldoje, po Komunijos, mišiole, kunigas skaito maldą:

— Viešpatie, tepagelbi tavo tarnų ir tarnaičių vėlėms nuolankiai prašančiųjų malda, kad jas iš visų nuodėmių išlaisvintum ir savo atpirkimo dalininkais padarytum... —

Šventasis Augustinas įspėjo:

— Apsivalymo vietos (skaistyklos) ugnis bus daug skausmingesnė, kaip visa kita, ką žmogus šiame pasaulyje gali iškęsti. —

Ta tiesa mus skatina iš vienos pusės patiems kiek galint tobulesnį gyvenimą vesti, kad išsisaugotume tų apsivalymo kančių, iš kitos pusės savo artimiesiems padėti malda ir jų intencija daromais gerais darbais.

Vėlinės yra priminimas mums apie mirtį. Tobulumo siekią žmonės tos minties nesibaido.

Kupiškio miestelyje gyveno altarijoje vienas kunigas. Sirgo jisai vėžio liga. Žinojo, kad mirs. Iš anksto buvo pasistatęs paminklą ant savo kapo. Prie jo su kamža ir stula net nusifotografavo.

Lietuvoje viena aukšto išsilavinimo moteris buvo padariusi karstą savo laidotuviems. Jame buvo kiek šieno paklota. Universitete besimokąs tos moters sūnus pasakodavo, kad jo motina vasarą net pogulio į tą karstą atsiguldavo, kad ar dirbdama, ar ilsėdamasi vis prisimintų, jog baigsis viskas mirtimi.

Imperatorius Maksimilianas I ketvertą metų prieš mirtį buvo pasidirbdinęs karstą ir net kur keliaudamas įsakydavo jį vežti, kad jį matydamas būtų pasiruošęs ir nebebijotų tos valandos, kada bus į jį guldomas.

Net ir tiems, kurie per lengvą gyvenimą veda, mirties aki-vaizda yra didi pamoka. Taip, vargu ar kas taip aštriai yra tyčiojęsis iš Bažnyčios ir kitų šventų dalykų, kaip Volteras.

Jis net pabrėžė, kad po 20 metų nebebus nei Bažnyčios, nei kitų jos įstaigų. Tačiau praėjo 20 metų, Bažnyčia pasiliko kaip buvusi, tik Volterui iš burnos pradėjo kraujai veržtis. Pasišaukė dabar jisai vienuolyno viršininką Gauthier, kurį buvo ne kartą šmeižęs, atliko išpažintį ir atšaukė savo ankstybesnes klaidas.

Tačiau tuo kartu mirtis dar jo nepasiėmė. Jis pergyveno didelę baimę prisimindamas Viešpatį, kuriam piktžodžiavo. Po kurio laiko vėl mirtinai ligon atkritęs šaukėsi kunigo, tačiau tas nebesuspėjo ateiti. Prie jo mirties buvęs jo draugas Tronchin tik pasakė:

— Reikėtų, kad kiti mūsų filosofai būtų buvę prie jo mirties lovos... — Taip pilnas desperacijos, pilnas baisių konvulsijų buvo Voltero paskutinis gyvenimo laikotarpis.

Senovinėse kinų knygose skaitome, kad jų imperatorius Y-Yim, matydamas, jog kito imperatoriaus sūnus nukrypo nuo savo tėvų praktikuotųjų dorybių, įsakė jam trejus metus gyventi prie savo senelio kapo. Tai padarė tokį didelį išpūdį anam palaidūnui, kad nereikėjo nei trejų metų, — jis tuojau pataisė savo gyvenimą.

Garsus valdovas Kserksas, kuris užkariavęs buvo didelis plotus, vienu metu nuo kalno stebėdamas savo karių, pradėjo verkti. Užklaustas, kodėl jis susigraudino, atsakė:

— Praeis šimtas metų, ir nieko nebeliks iš tos daugybės žmonių, kurie štai dabar yra prieš mano akis. —

Nereikės nei šimto metų, o nebeliks nieko nei iš mūsų, nei iš daugelio mūsų artimiausiųjų žmonių.

Kai buvo laidojamas didysis užkariautojas Aleksandras Didysis, vienas filosofas taip prie jo kapo kalbėjo:

— Tas, kuris buvo prispaudęs visas žinomas žemes, dabar pats yra žemės prispaustas; vakar jam nebuvo gana visos žemės, dabar užtenka mažo plotelio; vakar jis organizavo didžiules kariuomenes pasauliui užkariauti, šiandien jis išneštas kapan į mirusiųjų tarpą... Visų tas pat laukia.

PADĖKOS DIENA

Paskutinis lapkričio ketvirtadienis

TARP gražių papročių, kuriuos čia atradome Amerikoje, yra Padėkos diena. Ji yra senesnė už pačias Jungtines Amerikos Valstybes, nes jau 1621 metais, pusanthro šimto metų prieš paskelbimą Amerikos nepriklausoma valstybe, Plymouthie vadinamieji tėvai pilgrimai — pirmieji į Ameriką atvykę naujakuriai — Dievui dėkodami už gautą derlių ir kitas malones, paskyrė specialią dieną — susikaupimui ir maldai, drauge vaišindamiesi Dievo dovanomis.

Vėliau tokia maldų ir padėkos diena buvo kartkartėmis paskelbiama, o nuo 1863 metų JAV prezidentai pastoviai kasmet skelbia Padėkos dieną paskutinį lapkričio mėn. ketvirtadienį. Patys krašto prezidentai ragina prie padėkos maldos, būna atitinkamos pamaldos šventovėse ir atitinkama nuotai — namuose.

Jeigu visi pasaulio žmonės turi dėkoti Viešpačiui, tai ypač tie, kurie gyvename Amerikoje. Juk čia yra sukurta augščiausia gerovė, kurios daugelis tautų neįstengs pasiekti net ir ateinančiais šimtmečiais. Čia tokia laisvė, kokios niekur kitur pasaulyje negalėtumei rasti. Čia tokios galimybės visiems įsikurti, jog iš viso pasaulio benamiai ir tremtiniai veržte veržiasi į šią nuostabią šalį.

Tiesa, pati Amerika jaučia dėkingumą Dievui ir ryšį su Dievybe palaiko ir puoselėja. Pats pagrindinis konstitucinis krašto įstatymas — Bill of Rights — skelbia, kad kongresas neturi teisės išleisti jokie įstatymo, kuris varžytų laisvą religijos praktikavimą. Tas nuostatas priimtas jau 1791 metais. To nuostato aidas girdimas ir atskirų šios šalies valstybių konstitucijose. Pavyzdžiui, Vermonto konstitucija, priimta 1793 metais, pabrėžia, kad jokia valdžia neturi teisės koku nors būdu kontroliuoti žmonių sąžinės, paliekant jiems laisvę religinėse praktikose.

Dar ryškiau skelbia Massachusetts konstitucija:

— Žmonių laimė, gera tvarka ir vyriausybės išsaugojimas iš esmės priklauso nuo pamaldumo, religingumo ir dorumo... —

Kokį gražų priklausomumą nuo Augščiausiojo jautė didysis vergų išlaisvintojas Linkolnas! Atsilankiusiai pas jį 1862 m. delegacijai jisai pasakė:

— Aš esu tik nuolankus įrankis mūsų Dangiškojo Tėvo rankose. Aš, kaip ir visi kiti, privalau dirbuotis pagal Jo didįjį planą. Aš šaukiausi Jo pagalbos, bet jeigu stengėsis daryti geriausia, ką galiu, pagal tą šviesą, kurią Jis man siunčia, aš randu, kad mano pastangos neatneš rezultatų, tada aš privalau tikėti, kad dėl kokio nors man nežinomo tikslo Jis nori kitaip dalykus tvarkyti. —

Tas žmogaus priklausomumo jausmas nuo Dievybės yra būdingas ne tik Amerikos vadovaujantiems asmenims. Štai, Anglijos karalienė Elzbieta netaip seniai pareiškė:

— Esu pilnai įsitikinusi, kad visiškas mūsų tautos atgimimas pareis nuo sustiprinimo mūsų dvasinio gyvenimo. Šiais pastaraisiais tragiškais metais daugelis žmonių rado religijoje taip reikalingos stiprybės ir paguodos šaltinį... Jei norime ateityje dvasioje atgimti, mūsų žmonės turi giliai susidomėti religija ir ją visų pirma praktikuoti savo namuose. Kūrybinė ir dinamiška krikščionybės pajėga galės mums padėti nešti atsakomybę, kurią mūsų istorija uždės ekonominiam, socialiniam ir politiniam gyvenime. —

Dėkingumas Dievui neturi ribotis tik akimirkos malda, tik šia diena, bet jis turi tęstis visomis dienomis ir per visus metus, kuriuos Apvaizda mus gyvus laikys.

NEKALTAS PRASIDĖJIMAS

Gruodžio 8 d.

VIENĄ vėjuotą vakarą, 1849 metais, popiežius Pijus IX liūdnas stovėjo gatvėje Gaeta uoste. Jis tik neseniai, prieš kelias dienas, buvo ištremtas iš Romos. Susirūpinęs jis žiūrėjo į besiplakančias į krantą bangas, o jo akyse sužibo ašaros. Dvasios akimis jam stebint, to vakaro audra priminė gyvenimo audrą, kuri ima blaškyti šv. Petro laivą.

Ir tada į Pijų IX prabilo senas kardinolas Lambruschini, kuris šalia popiežiaus stovėjo:

— Pasaulio žaizdoms gydyti bus labai naudinga, jeigu paskelbsite Marijos Nekalto Prasidėjimo tiesą. Tas sprendimas tautoms atneš į sąmonę antgamtinės tiesas ir ves besiblaškančias dvasias iš natūralizmo klystkelių į Kristaus takus.

Praslinkus penkeriems metams. Pijus IX ir paskelbė Nekalto Prasidėjimo dogmą. Tai įvyko 1854 m. gruodžio 8 d., dalyvaujant 54 kardinolams, 200 vyskupų ir arkivyskupų, 1600 kunigų ir didžiulėms žmonių minioms.

Romos bažnyčių varpams gaudžiant. Pijus IX prabilo į pasaulį:

— Šventosios ir nedalomos Trejybės garbei, šlovei ir pagerbimui mergelės Dievo Motinos, katalikų tikėjimo išaugštinimui ir krikščionių religijos iškėlimui mes, pasinaudodami Mums Viešpaties Jėzaus Kristaus ir šventųjų apaštalų Petro ir Povilo duotąja mums galia ir mūsų pačių gautuoju įgaliojimu, pareiškiame, paskelbiame ir nutariame, kad tiesa, jog švenčiausioji Mergelė Marija nuo paties jos prasidėjimo, dėka ypatingos jai Visagalio Dievo suteiktos malonės ir išskyrimo, atsižvelgiant į žmonijos Išganytojo Jėzaus Kristaus nuopelnus, buvo laisva nuo betkokios gimtosios nuodėmės sutepties, — ši tiesa yra paties Dievo apreikšta ir dėl to yra visų tikinčiųjų tvirtai ir pastoviai tikėtina tiesa,

Ir nuo to laiko Nekaltai Pradėtosios Šv. P. Marijos garbė dar labiau augo. Jono Damaskiečio lūpomis betariant:

— Tu esi tiltas į gyvenimą ir laiptai į Dangų, o Nesutep-toji! —

Ką pats popiežius išgyveno tos tiesos paskelbimo momen-tu, pasisakė jįsai Imolos mieste, kur jis anksčiau buvo vys-kupu. Aplankęs tame mieste esantį Gerojo Ganytojo vienuo-lyną, popiežius, vyresniosios klausiamas, papasakojo:

— Joks žmogus negalėtų nupasakoti, ką aš jaučiau, kai Nekalto Prasidėjimo paskelbimu sustiprinau tos tiesos pajau-timą. Kai aš pradėjau tą dekretą skaityti, pajutau, kad mano balsas yra bejėgis pasiekti tokias minias, kurios spaudėsi Vatikano bazilikoje. Tačiau, kai pasiekiau žodžius, kuriais skelbiamas tikėjimo tiesos sprendimas, Dievas savo pava-duotojui davė tokią balso jėgą, kad aidėjo visa bažnyčia. Drauge tuo metu, kai ši tiesa buvo skelbiama Kristaus never-to pavaduotojo lūpomis, mano dvasiai Jis suteikė tokį aiškų ir gryną pažinimą nepalyginamo Marijos skaistumo, kad ma-no siela taip paskendo to pažinimo gelmėje, jog to neįmano-ma nei išreikšti, nei palyginti; aš jaučiau neaprašomą mielą šilimą. —

Kai buvo švenčiama 50 metų sukaktis. Pijus X patarė to-kią Šv. Alfonso Liguorio dvasinę pratybą, ypač ragindamas ja susidomėti jaunimą — kasdieną kalbėti rytą ir vakare po tris Sveika Marija, pridedant tą nuoširdų atsišaukimą:

— Per savo Nekaltą Prasidėjimą, o Marija, išlaikyk ne-suteptą mano kūną ir šventą mano sielą. —

Šv. Tėvas suteikė 300 dienų atleidų už tos maldelės die-vobaimingą kalbėjimą, pagirdomas, kad tai yra puiki Šv. Al-fonso išrastoji dvasinė pratyba.

Įdomu, kad dar ir dabar yra toks paprotys kaikuriose Is-panijos vietose: jei įėjęs kas į svetimus namus nepastebi nei vieno žmogaus, jieškodamas, kad kas atsilieptų, garsiai taria:

— Būki pasveikinta Tu, Nekaltoji Marija.

Ir jeigu kas nors ten buvęs išgirsta šiuos žodžius, į Mari-jos pagarbinimą atsiliepti:

— Be nuodėmės Tu esi pradėta.

Kartą šv. Stanislovas sakė pamokslą apie Marijos garbę. Kalbėjo taip nuoširdžiai, jog vienas vyresniųjų, klausęs to pamokslo, sujaudintas vėliau paklausė:

— Stanislovai, tai tu myli Mariją?

— Ar aš ją myliu? — atsiliepė tas. — Koksai čia gali būti klausimas? Argi ji nėra mano motina?!

Ir kai jis tarė tuos žodžius, iš jo akių ritorsi ašaros. Jis mylėjo ją nuoširdžiai ir karštai.

Kada šv. Jonas Berchmans gulėjo mirties patale ir jau, atrodė, greit turės stoti prieš Dievo veidą, namo vyresnysis, kur šventasis gyveno, atėjo į jo kambarį su visais ten gyvenusiais vienuoliais. Atsiklaupė jie ties lova mirštančio šv. Jono Berchmano, o vyresnysis dar jį paklausė:

— Brangusis broli, jau tu artėji prie tos valandėlės, kada stosies Dievo akivaizdom Maldauju tave, prieš mus apleisdamas, pasakyki dar mums — kokį ypatingą pamaldumą Marijos garbei mes turėtume praktikuoti, kad galėtume tikėtis jos globos visose savo gyvenimo dienose, o ypatingai mirties valandą. —

Mirštantis šventasis atsakė tais žodžiais:

— Praktikuokite dievobaimingumą, kurį pasirinksite. Svarbiausia, kad jisai būtų pastovus ir nuolatinis. —

Betkurią dievobaimingumo rūšį į Mariją mes galime praktikuoti, tačiau, žinodami, kaip ji brangina tą ypatingą Dangaus Malonę, kurios dėka ji tapo Nekaltai Pradėtoji, nepamirškime jai reikšti pamaldumo šiuo titulu.

TURINYS

Ižangos žodis	7
1. ADVENTAS IR KALĖDŲ LAIKOTARPIS	9
I advento sekmadienis	
Nupuolimas, dėl kurio atsirado adventas	11
II advento sekmadienis	
Nepalaužiamo ryžto!	15
III advento sekmadienis	
Ruoškite kelią Viešpačiui	18
IV advento sekmadienis	
Ruošti takus Kalėdų Kūdikiui	20
Kalėdos	
Didžioji Dangaus dovana žemei _____	24
Sekmadienis po Kalėdų	
Dievo malonė buvo Jame	26
Naujieji Metai	
Vienos miestietės dienoraštis	29
Sekmadienis po Naujųjų Metų	
Dieviškos vardinės	33
Trys Karaliai	
Išminčiai garbina Kristų	36
Sekmadienis po Trijų Karalių	
Šv. šeimos šventė	38
II sekmadienis po Trijų Karalių	
Kasdienybės įprasminimas	41
III sekmadienis po Trijų Karalių	
Grūdėliai į Viešpaties delną	44
IV sekmadienis po Trijų Karalių	
Mylėti ir pasitikėti	46
V sekmadienis po Trijų Karalių	
Dėmesio amžiniems dalykams	50

2.	GAVĖNIA IR VELYKŲ LAIKOTARPIS	55
	Senųjų Užgavėnių sekmadienis (Septuagesima)	
	Meilė darbo žmogui	57
	Sekmadienis po senųjų Užgavėnių (Sexagesima)	
	Geroji Viešpaties sėkla	59
	Užgavėnių sekmadienis (Quinquagesima)	
	Trys gavėnios programos punktai	62
	Pelenų diena	
	Dulkė esi	65
	I gavėnios sekmadienis	
	Šalin, šetone!	67
	II gavėnios sekmadienis	
	Persimainymo elgesys	70
	III gavėnios sekmadienis	
	Kryžiaus nešimo talka	72
	IV gavėnios sekmadienis	
	Nuolankumo ir dėkingumo pamoka	75
	Kančios sekmadienis	
	Dangus atlygina klusnumą	77
	Verbų sekmadienis	
	Susilaukęs neužgęstančios meilės	80
	Didysis Penktadienis	
	Kur dabar yra Kristaus kančios įrankiai	82
	Velykos	
	Didžiosios Pergalės šventė	84
	Atvelykis	
	Tikėti meilės Dievą	88
	II sekmadienis po Velykų	
	Gerasis Ganytojas	91
	III sekmadienis po Velykų	
	Dar valandėlė	93
	IV sekmadienis po Velykų	
	Ramybės bejieškant	96

V sekmadienis po Velykų	
Jei ko prašysite Tėvą mano vardu	99
Į dangų žengimo šventė	
Dangus yra to vertas	102
Sekmadienis po Kristaus žengimo į Dangų	
Kristaus pranašystės	104
3. SEKMINIŲ LAIKOTARPIS	107
Sekminės	
Atsiųstasis Ramintojas	109
Švč. Trejybės šventėje	
Švč. Trejybės kryžiaus ženkle	111
Dievo Kūno šventė	
Meilės antspaudas	114
II sekmadienis po Sekminių	
Gyventi tikėjimo nuotaikomis	116
III sekmadienis po Sekminių	
Raidės saugotojai ir širdies stebėtojai	118
IV sekmadienis po Sekminių	
Tiesos ir gėrio saulė	121
V sekmadienis po Sekminių	
Kuris pyksta ant savo brolio	123
VI sekmadienis po Sekminių	
Gailestingoji širdis	126
VII sekmadienis po Sekminių	
Kas labiausiai pasitarnauja pragarui	130
VIII sekmadienis po Sekminių	
Kokie mes užvaizdos?	133
IX sekmadienis po Sekminių	
Viešpaties Jėzaus ašaros	136
X sekmadienis po Sekminių	
Viešpats nori, kad būtume nuolankūs	138
XI sekmadienis po Sekminių	

Apeigų prasmė	141
XII sekmadienis po Sekminių	
Pamatyti sužeistas širdis	143
XIII sekmadienis po Sekminių	
Dėkingos širdys	146
XIV sekmadienis po Sekminių	
Jieškokite Dievo teisybės	149
XV sekmadienis po Sekminių	
Jaunuolis karste	152
XVI sekmadienis po Sekminių	
Farizėj iškurnęs	155
XVII sekmadienis po Sekminių	
Didžiausias įsakymas	158
XVIII sekmadienis po Sekminių	
Kam manote pikta savo širdy?	161
XIX sekmadienis po Sekminių	
Vyras ir žmona	163
XX sekmadienis po Sekminių	
Viešpatie, jis miršta	166
XXI sekmadienis po Sekminių	
Šiltas žodis šaltai širdžiai	169
XXII sekmadienis po Sekminių	
Kas Dievo, Dievui	172
XXIII sekmadienis po Sekminių	
Mergaitė nemirė, ji miega	175
XXIV sekmadienis po Sekminių	
Paskutinis teismas	179
 4. DIDŽIOS DIENOS	 183
Vasario 2 d.	
Marija ir žvakės	185
Vasario 11 d.	
Liurdo išgijimai ir gydytojai	187

Vasario 16 d.	
Už ją pakelkite širdis į Dievą	190
Šv. Kazimieras — kovo 4 d.	
Lietuvos kunigaikščių žiedas	193
Šv. Tomas Akvinietis — kovo 7 d.	
Mažos mintys apie didįjį šventąjį	196
Šv. Juozapas — kovo 19 d.	
Rankos prie darbo, širdis prie Dievo	198
Motinos diena	
Šeimos širdis	199
Švč. Jėzaus Širdies šventė	
Širdžių Širdis	203
Birželio 29 d.	
Mintys šv. Petro ir Povilo dieną	206
Liepos 31 d.	
Kaip mirė šv. Ignacas	209
Rugpiūčio 15 d.	
Marijos į dangų ėmimo šventėje	212
Rugsėjo 4 d.	
Pijus X — naujasis šventasis	216
Spalio 7 d.	
Rašytojai ir menininkai apie rožančių	219
Spalio paskutinis sekmadienis	
Kristus Karalius	221
Lapkričio 1 d.	
Visų šventė	224
Lapkričio 2 d.	
Mirusiųjų meilės ugnelė	227
Paskutinis lapkričio ketvirtadienis	
Padėkos diena	230
Gruodžio 8 d.	
Nekaltas Prasiidėjimas	232

TO PATIES AUTORIAUS:

Maskva be kaukės (vertimas, su
kun. A. Sušinsku), 1931

Kan. Kozmianas, švietėjas ir auklėtojas
sunkiaisiais vergijos laikais, 1933

Dejavimai, kraujas, ašaros..., 1933

Pareiga, 1934

Ką ir kaip rašyti į laikraščius, 1936 ir 1950

Ką Dievas sujungė, žmonės teneišskiria,
1939

Visuotinė mobilizacija atakai prieš tautos
vėžius, 1939

Taip mirė nemirtingieji, 1941

Komunizmas ir revoliucija Amerikoje,
1942

15 sušaudytu kunigų Lietuvoje, 1943

Fifteen Liquidated Priests in Lithuania,
1943

Bolševikų kalėjime ir Sibiro ištrėmime,
1944

Lietuva nacių ir bolševikų vergijoje, 1944

Comparative Law, Ecclesiastical and Civil,
in Lithuania, 1945 (disertacija)

Prie vilties kryžiaus, 1943

Aušros Vartų Marija, 1950

Motina Gailestingoji, 1957

Amžinybei ir tėvų žemei, 1957

Augštyl širdis!, 1957

Motina, 1958

Mano pasaulėžiūra (red.), 1958

Meilė ir laimė, 1958

Rinktinės mintys (red.), 1958

Aplankas — A. Rūkštelės